
1721

Blad 1 – 12b manglar

1721: 13

(Truleg Vår- Skatte- og Sagetinget for Kinsarvik, Ullensvang og Odda (og Røldal?) sokner)

Lars Odsen Huus Mand paa Schaaltvet frem kom for Retten og begierede hans Penge Mangel till Odels Løsning for 3 Løber Smør udj Gaarden Quæstad, som Ole og Samson frabor!! (paabor?) og wed Pant er kommen fra hans Moders forældre, Og hand iche til denne tid haver været formuende at indløse, hvilcke/n hans Odels Rett hand nu lyser paa det dend iche for hannem eller børn skulle blive forestaaen og Svæcket, naar be:te Jord wed Stefning blef paatalt og i sin tid Kunde indløses,

Et Skiøde udgiven af Jacob Freim og Hendrich Eye dateret Mouge Tingsted dend 17 Martj 1721: hvorved de Skiøder og afhænder fra dennem og deres Arvinger, till Erich Nielsen Heng hans Hustrue og Arvinger, hver deres tilhørende 9 mrk: tilsamme/n 1 Spand Smør udj Gaarden Heng i Odde Sogn beliggende, derfor bekommet og oppebaaret Penger 35 Rd: og hiembler samme Jord frj og frelseligen for hver Mands paatale, till witterligt forseylet af de 2de Mænd Aamund Jordal og Samson Tockem,

Andven Opheims bœxell Seddell dat: 16 Novb: 1720 paa 9 mrk: Smør udj hans Eyende Jord Lønning i Odde som hand bœxler till Aasmund Siursøn hvorfor hand bœxellen efter Loven har betalt, da sin Lifs tid at beboe mod aarlig Rettighed og Jordens vedligeholdelse efter Loven,

Tobias Espens bœxell Seddel dat: Espen d: 3 Deb: 1720 hvorved hand har fæsted till Knud Østensøn ½ Løb Smør sin Lifs tid at beboe udj Gaarden Isberg i Odde Sogn, bœxelen Wærfader at have betalt, og efterladet-dell,

Ole Isachsen Jordales Gave bref dat:
17 Martj 1721, hvorved hand har givet
Brithe Olsdaatter og hendes Mand
½ Løb Smør siger En half Løb Smør (hvori-)
mod hans Elste Datter har nødt lige
derimod at nyde Jefnet efter Loven
forseylet till witterlighed af

og Jon Jordall,

Johannes Nielsen Breche og
bøxell Seddel, dat: Søfde

1721: 13b

1721

1720 paa ½ Løb udj deres Eyende Gaard Ødland i Røldall beliggende som de har bøxlet till Østen Halvorsen/n for sin Lifs tid at bruge og beboe, derfor anammet første fæste efter Loven,

Gunder Gundersen Sandvens Skiøde dat: Mouge d: 17 Martj Ao: 1721 hvorved hand hiembler og overdraget till hans Svoger Helje Østensen Jordal En half Løb Smør udj Gaarden Jordal i Odde Sogn till Odel og Eyendom, hvorføre hand har faaed fyldest værd penge Sex- og trediver siger 36 Rd:, till hvitterlighed med hann/en forseylet af de 2de Mænd Aamund og Jon Jordall.

Gutorm Rougdeberg sit Gave bref dateret Mouge dend 17de Martj 1721, hvorved hand Giver og forærer till hans Datter Marite og hendes Mand Knud Nielsen som eeniste arving Tre Spand Smør udj Rougdeberg med bøxell og herlighed i Ullensvang beliggende, Till Vitterlighed af Jacob og Isac Rougde forseylet, ut supra.

Endelig som intet videre war at publicere, ey heller nogen Sager at forrettage!!, hvorom lydelig 3de gangen blef paaRaabt, Tilspurte derefter Kongl: May:ts Foged Samtlig Tilstæde værende Almue om nogen hans Kongl: May:ts Uvisse Jndkomster war udj 1720 falden, som folio 3 findes Specificeret Almuen svarede at ey nogen af disseJndkomster er falden ey heller i dette Tinglaug de andre ommelte slags Folck, som Laug Retted og med Ja Enstemmig begierede Tings Widne paa undernskabers belægg, hvilcket hanne/m ey kunde nægtes, hvorpaa Retten forng blef ophævet og opsagt.

(Anno 1721 Tirsdag ne)st efter Paaske dend 22de (April blef Retten betie)nt paa dend Gaard (Røsseland) i Wigjør Kircke Sogn,

1721: 14

1721

og Hardanger Lehn beliggende, udj en Odels Trættes Forhandling, nærværende som Med doms Mænd af Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen opnefnt, dend 13 Martj pass: naufnl: Jan Scheye, Ole Tvet, Lars Nesthuus, Ole Jacobsen Noreim, Niels Sanven, Haavar Moe, Niels og Isach Berven, 8te Eedsorne Laug Rættes Mænd af Østensøe Tinglaug, foruden tilstæde værende Lænds Mand Ole Berven, og alle Ubeslægted till nogen af Parterne som Processen imellem ware,

Till hvilcken Tid og Stæd Lars Røselland havde ved Skriftlig Odels Stefning ladet i Rætte Kalde sin Søster Herbor Arnes Daatter, Sahl: Ole Olsens Enke at Tage mod Løsning for hendes andpart her udj Gaarden Røseland, Stefningen er af følgende Jndhold og dato,

Dend Jndstefnte Herbor Arnes datter tillige med hendes Datters Mand Lars Samsonsen Rosseland som Laug wærg og for hende udj Sagen at Svare var for Retten nærværende og tilstod Stefne maalet at være dem forkyndt, som for dennem blev lydelig oplæst,

herefter fremlagde Citanten till at bevise at hans Fader Arne Larsen war Odels Mand bleven till det Gods herudj Gaarden som hand og hans Søster Eyer efter arv tilfalden, 1: et gammelt Pergamændt Kiøbebrief dat: 16 Oct: 1635: paa 7 ½ mrk: og varer, 2: Et dito dat: 4 Novb; 1614 paa En half Løb Smør, [3:] Endnu en Laug tings dom de dato 1659 dend 17 Junj hvorudj Citantens Fader er tilKient og ovenbe:te 2de gamle Skiøder derudj indbegreben, samme dom gaaen mell/em Lars Larssens Søn Elling og Citantens Fader Arne, hvis final saaledes er ordlydende, 5: Skiftebrevet dat: 23 Sept: 1676, over Citantens og hans Søskenes arf her i Gaarde/n efter deres Fader Arne, og saavit Lodseddelerne, som og efter deres Elste broder Sven vedKommer,

1721: 14b

1721

Er saaledes ord efter andet Extraheret. 6: Skiftebrevet efter Citantens Sahl: Moder dat: 6 Maj 1706 hvor efter hand har arved 33 1/3 mrk: Smør 1/6 hud, og dend Jndstefnte, hans Søster Herbor arved 16 2/3 mrk: Smør 1/12 part af En hud. 7: Endelig et Skiøde dat: 24 Feb: 1703 at Citanten dend tid foruden hans Faders Eyendom self har tilkiøbt sig Et half pund Smør 1 ½ Kalfschind, dette Skiøde lyder saaledes, 4: Et Skiøde paa 10 mrk: Smør og 4 Mrk: Warer hans Fader sig haver siden efter tilkiøbt, Skiødet dat: 23 Sept: 1669.

Hvorefter Citanten til kiende gaf at hand som nærmest Odels baarne agter at udløse sin Søster, paa det Godset iche skulle komme fra hannem til fremmede,

Till Sagen at svare nærværende Citantens forbe:te Søster og hendes Loug wærg, Producerede En bøkell daterit 10 Sept: 1671 af hendes Fader udgiven til hendes Mand, afdøde Ole Olsen hvorudj er hannem bøklet 2 pd: 20 mrk: Smør som hand med hendes Eget bruger, hvilcke/n saaledes lyder, Paastod og formodede at hun maatte beholde hendes arvepart Ubeskaaret sin Lifs tid og nyde hvad hende efter Fader og Moder samt 2de afdøde brødre i arv er tilfalden, som og til brugs efter bøklet brevets Jndhold det øfrige som hendes broder Kand til komme, der paa efter Kongl: Forordning at erholde ny bøklet Seddel.

Citanten herimod Replicerede, at det hun har arvet efter Fader og Moder, item efter dend Elste broder Sven, og siden in Ao: 1692 efter broder/en Ole som Citanten med sin Søster, som \da/ myndig har skifted, will hand hende efter Loven Søsterloden tilstaa mens som hun ichun haver en daatter der er gift og formodentlig ingen Lifs arvinger Kand efterlade sig, er hans paastand nu at vill give Penge 1 Rd: for Marken at hand iche skall miste Godset af hæfd, tilkiendegaf ellers at som Stefne maalet lyder paa 1 pd: 18 mrk: mente hand det iche maatte være saa meget som hand Reserverede sig beholden (... og?) at bruge self sin part hen(des?) Mand hafde bøklet, i hvilcken hendseende hand iche nogen bøklet Seddel kand meddele.

1721: 15

Contraparten sagde sig icke videre end sin forige Paastand wedblef, helst som det kand erfares at hun paa hvis hendes arf efter Fader og 2de brødre \til fald/ har fanget hefd derpaa, som maatte blive hendes Odel Uafvundet, og derfra icke udstødt.

Citanten svarede at om hand af sin Gode Villie hvercken hafde lyst penge Mangel eller tilforn Stefnit og wed Rettergang søgt Godset indløst, forment hand dog at være nærmest till at Kunde indløse det, det som hand har brugt efter hans Moder blev Gift fra Ao: 1684: og saaledes 37 aar til Kiende gaf hand, og at (hun?) dog samme sin Lifs tid maatte besidde og bruge,

Videre hafde Parterne icke at indvende, ey heller Citanten med forlig at ville modtage, mens dom forlangede,

Da blef herom af os Samtlig Kient, Dømt og Afsagd,

Citanten Lars Arnesøn Røsseland haver wed Odels Stefning ladet i Rætte kalde sin Søster Herbor Arnes datter, at tage mod penger for 1 pd: 18 mrk: Smør hun her udj Gaarden Røsseland Eyer og bebor, Till samme hans paastand at bestørke Fremlagt foruden 2de Skiøder paa Pergement, En Laug tings dom som siden derpaa er gaaen dend 17de Junj 1659, hvorudj Parternes Fader Arne Lauridsen Odels Retten og som nærmeste Løsnings Mand dend tid, en deel her udj Gaarden 1 ½ Løb 7 mrk: Smør 2/3 hud \er til dømt/ derefter har hand, som Skiødet af 23 Sept: 1669 [viser] tilkiøbt sig 14 Mrk: med smør og ware at være sammen Regnet, Dette Faderens Odels Gods udviser det i Rette lagde Skifte bref daterit 1676 d: 23 Sept: holden efter hannem, mellem Enken og børnene at være udj alt 4 pund 4 mrk: Smør En half hud og half Anden Kalfschind gammell Landschyld, hvilcket er skifted, og derefter arved efter dend Elste broder Sven Arnesen hans \derudj havende/ arve Lod, side/n udj Aar 1692 deres broder Ole døde, igien \arved/ hans arve lod arved, Og Endelig Anno 1706 dend 6 Maj efter deres Moder arved 2 pd: 2 mrk: Smør og ¼ deel huud, Foruden fremviser Citanten 1 Skiøde \af 24 Feb: 1703/ paa Et half pund Smør

1721: 15b

1721

og Half anden Kalfschind som hand sig \dend tid/ tilforhandlet haver, Mens Naar da efter for bemelte Skiftedbrevers formeld udregnes Odels Godset efter Forældre og Søkende \dennem/ til Arf falden, saa befindes Søsteren Herborg ey meere endsom Et pung!! (pund) Nj En tredie deel Mrk: Smør En Sette!! (Siette) deel huud og Et half Kalf schind udj Smør Landschyld Reduceret till 40 5/6 mrk:, og broderen sin Lod dobbelt derimod \at tilkomme/ Bemelte Søsterens Andpart bliver det da som broderen har paastefnt at Jndløse og udj Retten tilbødet hende penger En Rd: for hver Marck udregnet, her imod har hun og wed forommelte Laug wærgen till Sagen Svaret, Formodende at hende icke kunde betages dend Rætt hende efter Loven til hendes Arvf hafde till Fortrengsel og at fravige helst som hun {til deels} hafde fanged hæfd derpaa, Og som nu saaledes af Fremlagde brever og parternes i Rette sættelse fornemmes at Citantens Søster dend Lod hende efter Faderen og Elste broder tilfalden, over 44 aars tid, og dend efter hendes 2den broder Ole wed 29 aar, samt efter hendes Moder over 15ten Aars tid Upaa Ancket till Eyendom og brug fult haver, saa at Citanten siden hand Ao: 1684: Jorden efter sin Moder tiltrædte, hver\ken/ efter Lovens 5te bogs 3 Capit: 2det og 4 Art: haver Lyst penge Mangell \helleller!! erholdet Dom/ til Løsning paa samme Jorde part, Thj Kand icke sees og bifaldes, at Citanten mod Lovens 5te bogs 5 Capit: 1Art: Allernaadigst bydende Kand erholde det fra sin Søster som hun i saa Mange Aar wed Roelig brug og besiddelse har fanget hefd paa Ey heller efter Aller høyst bemelte Lovens samme Capituls

2det Articul det som hun siden efter Moderen haver Arved, saasom Loven Allernaadigst byder og befaler, at naar Odels Gods bliver Skifted mellem

1721: 16

Søschemde, da bliver dend Lod hos hver Græn Quidsell!! (Kvissel = grein av ei slekt) og afkom till hver maa have hver andens datter, og da maa de nærmeste Frænder i anden Quidsell bekomme det til arf, og indløse det om det skall sælges, Altsaa efter Meer Allerhøystbemelte Lovens forhend ommelte Articulers indhold, Kiendes for Rett og billigt at Herborg Arnes datter iche af sin broder Citanten bør udtrenges eller udløses af hendes tilfaldne Arf neml: 1 pd: 16 5/6 mrk: Smør og Wahrer sammen Regnet, Mens till brug og besiddelse som forhend hendes Lifs tid det at beholde, hvorefter naar hun ved døden afgaar, det da kand tilkomme hanne/m som nærmest Odels Arving, og ey \forinden/ nogen fremmed enten wed Kiøb eller Mage skifte hannem at forregaa; hvad sig andgaar det Ene pund 3 1/6 mrk: Smør Citanten tilhører, som Wederparten efter hendes Sahl: Mands bøxell Seddel formeener at være berettiget til fremdeeles brug, {saa efterdj} \og/ det befindes at samme Jord siden \dend/ er udj arf gaaen, denne/m {Jorden} \imellem/ iche er udskift wed Steen og Marckeschiell, \Saa efterdj at/ Enken iche haver taget sit Aare Maal wed Nye bøxell Seddell efter udgangne Kongl: Allernaadigst Forordning om det Stemplet Papir, og \udj Allerunderd:st henseende \...?/ Lovens 3die bogs 13 Capt: 2 Art: bevilger Odels Mand og Jorddrott at bruge self sin Jord og detz tilliggelse, saa At Citanten som Odels Mand \for sit Eget/ self Raader bøxelen, da bør samme og at følge hannem {self} \med sit Eget paaboende/ til brug, saavit samme wed Loulig omgang Kand paakomme denn/em imellem, J det øfrige som efter Kongl: Allernaadigste Forordning af 24 Febr: 1708 Sornskriveren for Reisens bekostning med 2 dager Frem og tilbage till og fra Aastædet og denne dags Forretning tilkommer 5 Rd: 3 mrk: 8 s:, derforuden Laug Rettet 1 Rd: 2 mrk: tilsammens 6 Rd: 5 mrk: 8 s: og parterne wed deres egen mellemhandling tilbødet sig heraf helften hver at betale,

1721: 16b

saa forbliver det og wed samme Foreening denne/m der udinden herved tilfundet, mens hvem af dennem Dømme/n {med} beskreven forlanger samme med det Stemplet papir self aparte at betale, Saaledes passeret samt Kiendt dømt og afsagt det bekræftes under hænders undertegnelse og hostrøgte Signeter Anno Die et Laco utsupra.

Anno 1721 Torsdagen!! dend 23!! April (Onsdag den 23/4, eller Torsdag den 24/4 iflg. kalendaren) blef Retten holdet paa dend Gaard Aasse!! (Aase) udj Jondals Sogn og Hardanger Lehn beliggende, andgaaende en Odels Trættes forhandling, Medhavende till Meddoms Mænd som og Retten betiente, Efterskrefne 8te Eedsorne Laug Rættes Mænd af Østensøe Skibrede som af Kongl: May:ts Foged Loulig dertill ware opnefnte, Nafnlig Jan Scheye, Ole Tvet, Lars Nesthuus, Ole Jacobsen Noreim, Niels Sandven, Haaver Møe!! (Moe), Niels og Isach Berven, Alle Ubeslegtiget till Parterne udj Processen er begreben,

Og efter Rættens Sættelse Fremstoed Citanten Christopher Ødven, og i Rætte lagde hans Skrifftl: Odels Stefnung af følgende Formeld,

Dend Jndstefnte war nærwærende mens Svag \og sængeliggende/ og derfor begierede hans 3de Sønner Ole Hvidesteen, Johannes Torgiersen Rørwig og Jacob Torgierse/n alle Myndige maatte for hanne/m svare, hvilcke for Rætten Comparerede, og wedtog Stefnemaalets forkyndelse,

herpaa fremlagde Citanterne En Gammel hiemtings dom daterit 29 Martj 1647: gaaen melle/m Siovat Torgierse/n og hans broder Torbiørn Torgiers: saaledes lydende, Refererede sin Paastand widere at oplyses af et {derefter} \Gam/melt Odels Skiftebref mellem Citantens wærfaders Fader

1721: 17

og som Søskehende holdet om Gaarden Aasses Rætte Odelschyld og Skifte, og formente de begge at have Odels Rættens som af første broder Læggen fremfor dend Jndstefnte Torgier Torbiørnsen, hvorom de nu hafde Stefnt,

Vederparten Torkell!! (Torgier) Torbiørnsen wed fornefnte sine Sønner fremlagde et gammelt Odelskifte bref dat: 1645 d: 6 Febr: som er gaaen efter første Odels Mand og deres Faders Farfader Torgiers efterladte børn, af følgende Jndhold, 2: Et Skiøde dat: 7 Feb: 1645 hvorefter deres \Far/Fader be:te Torbiørn haver Kiøbt af sine {brødre børn} \Søstre/ deres arvepart: saaledes lyder, 3: herpaa et Skiftebref dat: 12 Oct: 1660 af Sornskriver Lavritz Walter og Mænd forrettet efter deres Far Moder, saavit Jorde Godset andgaar war deres FarFader Eyende 20 mrk: Smør og 2 faarschind herom saaledes Extraheret findes andført, 4: Et Skiøde dat: 19 April 1676, hvorefter deres Far Fader har Kiøbt af sin broders børs deres arvelod, herom saaledes af Jndhold. 5: Et Skiøde dat: 1691 d: 20 Oct: till deres Fader af hands Søskehende udgivet paa hvis denn/em udj Jorden tilfalt, af følgende Jndhold. 6: Endelig 1 dito dat: 29 Julj 1704 paa hvis deres Fader og Søskehende tilfalt efter deres Fader Torbiørn Torgiers/en, af dette formeld, Og derpaa saavell de som Faderen til kiende gaf iche flere adkomster at have opfundet, mens efter forbe:te er det deres Rette Odel som deres Far Fader og Faderen nu indstefnte Torgier haver haft udj Roelig hæfd, som Citanten og wærfader agter dennem at frawinde; Endelig frem lagde de og et Skiøde paa Ubøxlet Gods 1 Spd: Smør og Et Giedschind, hvoraf deres Fader igien har Solt till sin broder Citanten 12 mrk: Smør og ½ giedschind, Skiødet er saaledes af ord og Jndhold,

herimod tilstod Citanterne at samme Gods formeente de at være nærmest till indløsning berettiget, helst som hand Torgier Siovatsen er af Elste broder der efter fremlagde dom war Aasædet tilkient, omendschiønt Contraparten haver derudj hendsiddet hvilkens Fader Torbiørn med samme sin broder Siovat hafde siden indgaaet en Forligelse at give han/nem Aarlig 1 Rd: for samme Aasæde, som iche af han/nem og børnene side/n er efter kommet, endschiønt hans børn som myndig har skifted mell/em sig hvis hans boeslod tilstræchte og sig efterladt, frem

1721: 17b

lagde dend paaberaabte Forligelse af følgende Jndhold,

Wederparten herimod svarede at dersom denne Kraf Seddel hafde været af nogen Kraft, Kunde saavel hans Fader i Levende Live som hand og Søskehende efter Faderens død blefvet Søgt \udj Skifted eller/ wed Lov og Rætt, om mindelig betaling iche hafde paafult og dend blevet efterlevet, formodede nu at blive derfor efter Loven befriet,

Citanterne svarede at som dend skyldiges Torbiørns børn hafde skifted afven!! (arven) efter sig uden Rettens Middels over wærelse formente de Kraf eller Forligelse Seddelen blef de pligtig endnu at fulbyrde, saavell som og imod dend Gamle Dom at være andsvarlig Odels Rættens at fratræde og tage mod Penger for det dend Jndstefnte besidder og beboer, Ellers tilstod de ingen Penge Mangell eller nogen Kiære war for Retten skeed eller Søgt,

Citanten Torgier Siovats/en Eyer 6 Spand her i Gaarden og hans \Far/broder Søn dend Jndstefnte Torgier Torbiørns/en ey meere Eyer og besidder endsom 3 Spand, at det meste og det mindste maatte til sig løse, som beste Mand,

herimod svarede Contraparterne at hver Raader bœxell og herlighed for sit, og med Odels hæfd tilhører,

Widere hafde ingen af Parterne at indvende, mend wille Dom afvarte,

Da blef herom af os Samtlig saaledes Kient dømt og afsagt,

Efter de udj Sagen fremlagde brever og bevisligheder fornemmes at dette Odels Gods her udj Gaarden Aase hvor om Parterne denne process er mellem kommen, haver tilhørt deres FarFader Torgier Wiglechsens som det bebode 2 pd: 13 mrk: og 3 giedschind med Smør og Warer, hvilcket efter hans død efter det i Rettelagde Skiftebref dat: 6 Feb: 1645 befindes børnene at være mellem schifted, af hvilcke børn dend Elste Søn hede Siovat og dend Anden Torbiørn begge deres Sønner er de som nu denne Sag her paa Aastedet haver mellem sig formeret, Efter at forbe:te Odels arve Skifte war gaaen har dend 2de Søn efter i Rette lagde Skiøde af 7 Feb: 1645 tilkiøbt sig de 2de Søstres arvepart, derpaa har dend Elste broder Siovat til hjemtinget erholdet dend 29 Martj 1647 Aasæde Rettens

1721: 18

Dom som af Citanterne er i Rette lagd, Mens dog har ladet samme sin broder blive besiddende, udj sin tilfaldne og tilkiøbte Arv, og dette Jordegods som det i Rettelagde Skiftebref af 12 Oct: 1660 har været 20 mrk: Smør og 2 faarskin hvoraf hand efter sin Quinde har Skifted helften med sine børn, derefter har hand endnu til kiøbt sig efter Skiødet af 19 April 1676 af sin broder Endres børn 10 mrk: og Et halft Giedschind, og efter hans død har dend Jndstefnte Contraparten Torchel!! (Torgier) Torbiørnsen deels paa sin egen Lod og deels sine Søskendes arvelod blevet Eyer mand till som de 2de Skiøder af 20 8br: 1691 og 29 Julj 1704 oplyser og bekræfter, End ydermeere af fremmed eller andre Eyeres Gods sig efter Skiødet af 15 Oct: 1680 tilforhandlet har i behold og besiddelse 6 Mrk: Smør og Et halft Giedskind, hvilcket alt gjør tillsam/men Regnet 3 Spand Smør, som er de Citanterne har efter Stefnemaalet paastefnt at ville til sig løse, Mens Som hvercken deres Farfader forommelte Siovat efter at hand hafde erholdet Aasæde Rette/n wed forommelte dom, haver widere paatalt samme Gods til Jndløsning, mens ladet hans broder udj Rolighed hensidde og været fornøyet med sin Egen arvelod og det øfrige af de 2 pd: 13 mrk: og 3 giedschind Smør med wahrer som hand sig af Søskende har tilhandlet, Sønner Citanter udj denne Sag Torgier Siovats/en og iche heller haver enten wed Penge Lysning eller Kiære wed nogen Rettens Søgning \til denne tid paa anket og fulført ringeste paastand/ og nu efter saa forEldet gammell hjemtings dom samt en i Rette lagde Forligelse Seddel af dato 24 Oct: 1657 \ville/ formeene sig at være nermmere!! Odel berettiget og Løsnings Mand End og fordj hand self er Eyende her i Gaarden 6 Spd: Smør med warer og dobbelt eller bedre Mand i Oddelet endsom dend Jndstefnte, Saa Kand hans Søgning og paastand iche \af denne Rætt/ bifaldes, at hand \tillige med wærsøn/nen/ / imod Lovens 5te bogs 15te Capit: 1ste 2det og 7 Articulers allernaadigste formeld {...} Kand fravende en anden det Gods de udj saa mange Aars tid wed Roelig Eyendom og brug baade wed Skifte og Kiøb haft haver og fanget \Loug/ hæfd paa, Mens

1721: 18b

Kiendes for Rætt og billigst at Torgier Torbiørns/en beholder sin Eyendom her i Gaarden Aase, som efter i Rettelagde adkomst brever Er 3 Spand med Smør og warer tilsammen beregnet till fremdeles Upaa Ancket frelst og frelselig for Citanterne hans Farbroder Søn Torgier Siovatsen med daatter Manden Christopher Eye deres paatale, Og som denne Rettergang {af ..} her paa Aastædet er begiert af Christopher Eye, saa tilfindes hand at betale Sornskrivere/n efter Kongl: Allernaadigst Forordning af 24 Feb: 1708 for Reise bekostning

fra sit hiem 6 Mil frem og tilbage till 4 Mand Rors folck á 8 s: item 2 dager og Forretningen herpaa Aastedet med 6 Rd: 2 mrk:, derforude/n et fremmet Laug Rett af et andet Skibrede begiert for deres Umage Reise hver 2 mrk: er 2 Rd: 4 mrk: tilsamm/en dend Summa 9 Rd: alt under adfærd efter Loven, J det øfrige derso/m nogen af Parterne denne Sags dom will have beskreve/n da betaler de dend aparte, at saaledes er forrefunden Kient og Afsagt bekræftes med hænders undertegnelse og hostrøgt Signeter.

Anno 1721 dend 5te Maj holttes Sedvanlig Waar, Sage og Skatte Restantz ting for Liuse Closters tilhørende Almue udj Hardanger Fogderie paa dend Gaard Lusand over værende wed Retten Forwalter og Proprietaire Sr: Jacob Widing, item Eedsorne Loug Rættes Mænd nembl: Aad Aarhus, Omon Diønøe, Knud Ludson (Ludsan), Christopher Diøne, Lars Oppedal, Michel Lusand, Endre Oppedall og Mathies Frønes, med flære tingsøgende Almue.

Da efter Rettens Settelse begierede Sr: Widing at deres Nafne af Laug Rettet maatte udj Protocollen till widere paa tale blive andtegnat, som nu iche møtte, i hvis Stæd andre er tagen, og befindes saa de udeblivende at være 5 Mand undtagen ovenbe:te Lars Oppedal, Endre ibid: og Mathies Frønes,

1721: 19

hvornest Allerunder:st blef publiceret hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordninger, samt andre til Kongl: (...?)iste af høyøfrighed udgifne Foranstaltninger

1: Forordning om de ordinaire Skatter for inde værende Aar at udreedes, dat: Kiøbenhavn dend 30 Debr: 1720:

2: dito om de Extra ordinaire Skatters Paabud, saasom Dagskatt/en, Formue Skatt, og bordskatten wedkommende, de dato Kiøb: d: 10 Janv: 1721:

3: Kongl: Forordning og Forbud om Smaa Myntes Jndførsel i Norge, dat: Kiøbh: d: 4 Novb: 1720:

4: Jligemaade Forbud paa Spill og Leeg andgaaende hindes May:t Dronning/en Sahl: høyloflig Jhukommelse Lovises dødelig afgang, dat: Kh: d: 15 Martj 1721:

5: Hr: Stift befalings Mand(s) Missive dat: Berg/en d: 6 Feb: 1721 ang:de de Mrk: Støcker som befindes af 1718 og 1719 aars Stempell at være falske etc:

6: dito dat: Bergen d: 15 April 1721: at En Capit: des arme under Capit: Øxendorps Compagnie wed Nafn Christen Mørch haver Mordet Lænsmanden udj Etne Zacharias Sild, skall andholdes hvor hand maatte andtreffes.

Som intet widere war at forrette, saasom nogle faa af Forwalteren indstefnte Sager blef till Sommer tinget udsatt siden dagen war forløben, og Sornskriveren i Morgen paa Øfre Wig udj Ostensøe skall være paa et Extra ting, saa blef Retten for dette tinglaug og denne gang opsagt.

Anno 1721 dend 6te Maj holttes et Extra ordinaire Ting paa dend Gaard Øfrewig (Øfre Wig) udj Østensøe Skibrede og Hardanger Fogderie, efter høyEdle og Velbaarne Hr: Stift befalings [Mands] tilladelse wed ordre daterit Bergen d: 18 April, bemelte Rett biwaanedes af Efterskrefne Edsorne Laug-

1721: 19b

Rettes Mænd udj Østensø Skibrede Naufnlig, Ole Jacobsen Noreim, Lars Michelsøn Nesthuus, Ole Haagensen, Hover Siursen Rochen (Røchen), Torsten Arnesen Kaldestad, Tormo Olsen Løpse, Haagen Aslachsen Fosse og Arne Arnesen Birkeland, andgaaende till et Forhør og Examen andgande!! (andgaaende) Hansen!! (Hans) Hansen Øfrevigs dødelige afgang till et Tings widnes udstødelse,

Paa Kongl: May:ts Foged Oluf Larsens wegne war Lænds Manden Ole Berven, derforuden indstefnte besigtelse Mænd og Widner ware nærwærende, og flere Almue som samme Rætt søgte,

Paa Kongl: May:ts Foged Hr: Oluf Larsens wegne hafde forbe:te Lænds Mand Jndkaldet efterschrefne at aflege Edlig forklaring om deres besigtelse, desligeste givet Enke/n Louglic warsel her om paa hvis wegne Niels Heinesen Wig Mødte og tilstod warsele/n, derefter blef de Mænd fremkaldet, som hafde beseet dend døde, og efter at Eeden for dennem lydelig war oplæst og forklaret samt Formaning af Retten till dennem giort om betenchsomhed og deres Sandheds udsigelse da fremstod først,

Niels Torbjørnsen Berven af Østensogn!! (Østensø sogn) som efter Corporlig efter Loven aflagde Eed forklarede at Mandagen d: 31 Martj nestleden blef hand af Lænds Manden begiert at følge med fleere som med var at besee dend afdøde Hans Hansen som var Røgted at have \aftenen tilforne/ ombragt sig, og da hand kom till Smedie/n og inden døren saa {...} igiennem, da saa de ham henge udj et hoseband som war bunden om Een Stang, og saa lagd at Fødderne laa paa Jorden og Knærne bøyed omtrent en handt bred fra Gulwet, befant han/nem iche udj andsigtet blodigt, og widere besaa hand iche ey heller Rørte ham mens gick tilbage derfra, widere ey afviste.

2: Isach Berven og i samme Sogn boende udsagde det samme som det første widne, og at hand ey heller widere afviste,

3: Peder Hognesen her paa Gaarden Øfrewig ilige maade efter sin Æeds afleggelse forklarede det samme som de 2de første og ey meere omvidende, i dette tilfælde dend dag som bemelt hand war nerwærende,

1721: 20

4: Jacob Knudsen Skyds Skaffer, fremstod og efter aflagde Eed udsagde og forklarede som forbemelte 3de Widner at hand iche widere hafde seet og befunde/n dend døde anderledes, af nogen siufnlig Skade,

Paa Tilspørsell om de wiste hvem som war nærvære\n/de og have lagt ham i Kiste svarede \de og/ Lænds Manden at det war Omund Moe, Ole Asbiørnsen Nedre Wig, Asschild Moe og Niels Larse/n Nedre Wig, som war med han/nem, til hvilcken Ende hand dem og hafde indkaldet deres forklaring at aflegge,

Fremstoed Amund Moe og aflagde sin Corporlig Eed, derefter forklarede at hand Onsdagen dend 2den April efter Lænds Mandens begier fulte udj Smedien og da hand kom fant hand dend døde liggendes paa Gulvet, og blef hand lagt udj En Kiste og der bestaaende, befant hand dend afdøde hvercke/n bloodig Saaret eller slagen, meere herom ey widende.

Ole Assbiørnsen efter aflagde Eed, udsagde at hand og samme dag war med, og i allemaader som dend første Ole!! (Omund) Møe!! (Moe) forklarede, widere iche at have till forklaring herom,

Aschild Moe som og aflagde sin Corporlig Eed, og derefter Endstemmig hans udsigende og forklaring med de andre 2de Mænd deres overens kom, som ey meere derom at wære witterligt,

Niels Larsen Nedrewig efter sin aflagde Eed Sagde og forklarede det samme som ovenbemelte, og ey widere hafde till at sige eller herom at forklare,

Herforuden ware af Enken efterskrefne hendes døde Mands Grander og Naboer till at giøre forklaring om hans Lefnetz forhold, Store tungsindighed og Sindetz Svaghed, og ware disse efterskrefne Persohner nembl: Ole Brichsen, og Ole Kiettelsen Østense!! (Østensøe), Jon Tostensen ibid:, Ole Torbiørnsen, Mons Larsen, {Ole} \Tore/ Larsen, Tostensen!! (Tosten) Larse/n, Michel Olsen, Nae Johansen alle paa dend Gaard Østensøe boende; item paa Nedrevig boende Niels Larsen, Ole Asbiørnsen, Arne Johansen, Haaver Tostens/en,

1721: 20b

desligeste her paa Gaard[en] Øfre Wig boende, Per og Siur, item Aamund, Aschiel Moe, Jon Schaalem, {Ole Tiosaas, Tosten Mehuus}, saa og Niels, Aamund og Isacc Berven, Niels Sandven og Haaver Stendals Moe, \og Jacob i Hafnen/ hvilcke Jndstefnte paa Enkens wegne Niels Wig begierede at maatte forhøres, som derforude/n <Enke/n> Kunde haft indstefnt fleere og det gandsche Kirke Sogns Almue som Kunde giøre forklaring, om hendes Mands store Melancholie og Skrøbelig tungsindighed. Efter at Eden for ovenbe:te war oplæst, og dem advaret at sige deres Sandhed, som og efter tilspørsell blef befundet ey nogen af dennem till dend afdøde enten udj Svogerskab eller beslægtet at wære, fremstoed,

1: Ole Brigtsøn omtrent 70 aar Gammel, eflagde sin Eed og forklarede at hand haver Kient dend døde Hans Hans[en] som Grande børn tilsam/men fra hans Ungdom, og hørte J(..?)dens om hans Svaghed, at hand war altid tungsindig, Wankel Modig, og en Gang efter \at/ hans første Kone war død hafde attestanten ham engang et Sam døgn hos sig, trøstede og formanede ham udj sine Uroelige wankelmodig tanker til det beste hand Kunde, Ellers at hand, dend døde, levde Rolig og forligelig blant sine Naboer, læste og bad samt Suckende hvor hand war, og søgte gierne Ee(..ni?)ghed for sig self at wære, widere forklarede at dend døde Hans Hansen sad udj Stolen (mrkn: i Kirken) med ham dend Søndag for (før) sin afgang, som det Ewangelium om dend Kaninesche Quinde indfalt, og war gandsche \mere/ Stille frem for til forne, gick og ud side/n tienist/en war ude/n!! (ude) ude/n at tale med nogen, saa hand befant han/nem saaledes udj Stor tungsindighed og Svaghed, hafde iche meere at forklare.

2: Ole Kiettelse/n Østensøe \omtrent 60 aar/ aflagde sin Eed og forklarede at hand fra Barndom/men hafde Kient dend døde, som war altid Stille og sagtmodig, og fornåm intet andet uden hand war af Sinds Svaghed og Skrøbelighed, wankelmodig og tungsindet baade medens hand war Unkar!!! (Ungkarl) og siden hand blef gift, og for et aars tid side/n lige som dend der iche wiste af sig self wed {hand?} \dybe tanker/ som siufntes udj et brængsted Sind og Stor onk at hendgaa, ellers svarede og talte well till

1721: 21

alle og med sine Naboer omgikes fredelig og Christelig, saa at hand attestanten intet widere hafde at forklare,

3: Jon Tostensen Østensøe efter sin Æeds afleggelse forklarede, at \hand som en Gammel Mand paa 80ti aar har Kient dend Døde Hans Hansen som og hans Forældre og wed om be:te døde iche andet endsom hand levede fredelig med sine Grander og Naboer som attestanten iche helf!! self af hannem andet wederfaredes naar de war udj omgiengelse, mens om hans Sinds orolighed og tungt sindighed sagde at hand saaledes udj wankelmodighed fra det hand snart war udj sin opvext fra sine 20 aar og fremdeles har kient og hørt det om hannem, at hand war saaledes som i sig self Gud bedre disvær af mange befundet widere hafde iche at forklare,

4: Ole Østensøe fremstoed aflagde sin Corporlig Eed, og forklarede at hand har Kient dend afdøde fra børns been omtrent 36 aar, og altid befunde/n han/nem sagtmodig og stille mod sine Grander, og som iche wille have noget fra noge/n Mand, war altid sturen og Sorigfuld, tog det altid tungt op hvad som forrekom, og fant attestanten hanne/m suckende og wankelmodig naar hand omgikes hannem eller Kunde træffe han/nem enten udj wærtskaber eller andensteds, over hvilcket saadant hand iche widere hafde at forklare,

5: Mons Østensøe og sin Eed aflagde hvorefter hand forklarede at hand har Kient dend døde siden hand iche war fuld woxen, og siden efter at hand blef gift, har mange gange i all dend tid woret udj omgiengelse med ham, og befunde/n ham stille, og sagtmodig og hvor hand sad Kunde hand svare paa hvad nogen talte til ham, mens hellers sad og Stured, og war tungsindi,g som en der sad udj Distre tanker hend rygt, Sucked, og war ankefuld, saa ingen wiste hvad hand Skade, ey heller lod sig merke for noge/n, saa attestanten udj saadan dødes Lefneds forhold har Kient ham, \og/ war {ej} fredelig og Sagtmodig mod hver som omgikes han/nem,

1721: 21b

6: Tore Østensøe en Mand paa 50(?) (40?) aar fremkom og aflagde sin Eed, derefter forklarede, at hand her udj Naboskabet har wæret i Kiendskab med dend døde som altid war skickelig udj omgiengelse mens war af skrækelig tungsindighed, og wankelmodighed, Sorgefuld Sind og ankefuld, og war attestanten udj Et {brøllup} barsøl med han/nem hvor hand fornåm saadan forandring paa han/nem frem for et andet Meneske, war ellers omtrent 30 aar siden at hand har omgaaes med be:te døde Hans Hansee/n, hafde iche mere at forklare.

7: Tosten Østensøe fremkaldet som aflagde sin Eed og want at hand hafde Kient dend døde omtrent 23 aar, for en god schikelig Mand, og i alt overensstemmende om bemelte afdødes Tungtsindighed, og Urolig wankelmodighed som de andre widners udsigende war hans forklaring, uden at udj afwigte Høst war hand med hann/em udj et brøllup, og fornåm hands Sinds Svaghed meget tiltagen, saaso/m bemelte døde sad stille og iche talte til noge/n, uden hand blef tiltalt, og war Sorgefuld og Suckede ofteste, for sig self, meere hafde iche denne sinde at forklare.

8: Michell Østense!! (Østensøe), efter aflagde Eed, at det er omtrent 26 aar hand har Kient dend døde forbe:te Hans Hanse/n at wære af et Sorgefult Sind, Stille og tung Sindet, og udj det øfrige hans forklaring stemed med de forregaaende widnernes, saa hand iche hafde meere at udsige.

9: Nae Østensøe wed aflagde Æed forklarede at have Kient dend afdøde Hans Hanse/n omtrent 14 aar udj samme tilstand af omgiengelse og Lefneds Maade som forhend hands Naaboer har forklaret, widere hafde iche [at] sige.

10: Niels Nedre Wig blef frem kaldet og efter aflagde Eed, forklarede at hand og dend Afdøde Hans Hansen som Grander dend Eeene!! paa Nedre og dend

1721: 22

2den paa Øfre Wig har boed sammen omtrent 20 aars tid og har hand fornumet af han/nem at wære tung sindig og wankell modig, ellers udj omgiengelse stille og en Spag Mand som lefde fredelig og ingen forfang mod nogen giort, meere herom iche \hafde/ at forklare;

11: Ole Nedre Vig fremstoed, aflagde sin Eed og forklarede at omtrent en 20 aars tid hand har boed udj Naboe Loug med afgangne Hans Hans/en Øfrewig, har hand forstaaed hans Skrøbelighed udj et wankelmodigt sind wed omgiengelse, mens har iche ladet sig det merke derom, og war altid ellers stille og Sagt modig at omgaaes med, og Sinded saa tungt, som en der hafde stor Sorg og Anke paa sit hierte, meere hafde ey at forklare,

12: Arne Nedre Wig efter aflagde Corporlig Eed, forklarede, omtrent for end!! (en) Aatte aar side/n at hand her udj Grandelauguet paa Nedre Wig Kom at boe, har hand ofte udj omgiengelse fornummet at dend døde Hans Hanse/n hafde et Underligt Loug frem for en anden, wed Suck, Tung sindighed og Ankning, hvilcket Kom han/nem i førstninge/n forunderligt, førend det blef hann/em af andre sagt at det saaledes war Mandens tilstand og Egenskab, som hand ofte side/n fornam paa han/nem, ellers war \hand/ i andre Maader en skickelig og fredelig Mand mod alle, meere hafde iche at sige,

13: Haaver Nedre Wig, efter sin Æeds aflæggelse want og bekiente, at over 20 aars tid hand har kient dend afdøde og som Grander tilsam/men boed, haver hand fornummet hannem meget wankel modig, udj dybe tanker hendgaaed, og sorge fuld till andseende saa ofte de Kunde være samme/n, som attestanten meget forundrede sig torde eller wille spørge ham derom, Ellers hans omgiengelse mod andre og attestanten war det samme de forbemelte Naboer har forklaret, og ey meere hafde at sige,

1721: 22b

14: Per Øfrewig her paa Gaarden boende Efter aflagde Eed udsagde at hand og dend døde haver boed sam/men udj 16 aars tid, og midlertid har hand befundet hannem udj Tungsindighed og Urolig Wilfarende sind enten naar hand war i Stuen hvor de begge holt tilsammen, eller hvor hand andensteds kunde finde han/nem, om Natten Kunde hand ligge, Sucke og Græde og Raabte med Klage till Gud om hielp og Naade at hand maatte overstride det, og læse bønner for sig self, dette hands Tungsindig adfærd har wæret meere dend tid \efter/ hans første Kone war død, og nu udj Winter overflødigere, saa at naar attestanten fornam ham som oftest scheede at hand war for sig self udj sin boed, Kunde hand høre han/nem \ind for huset at/ Græde Læse og Sucke, som tilforne melt er og om \Søndags/ aftenen som hand {om Morgen} befantes død sad hands Kone Elij \i stuen/ og læste for ham udj hand(s) over Komne tungsindighed og fristelse, derefter gick attestanten op til sin Grande paa Møe, og da hand Kom hiem igien, da gick dend dødes Kone og leedte med Grædende taarer efter hendes Mand, og Biørne Røcken blef hos Konen at tage ware paa hende, og medens gick hand og Siur \Haaversen/ og ledte efter Manden i tancke at hand <var gaaen> hend at besee Arbeidet paa Quernhuset, og side/n hand iche fant ham wed Elve braadet, saa befant hand fod spoor till Smedien strax hos, hvor attestanten gick hend og da hand Kom frem for døren, blef hand war at Manden hengde og war død, hvorpaa hand og Siur gick strax tilbage og iche Kom udj Smidie/n {og hiem igie/n} mens till Granderne udj Nedre [Wig] og gaf dem dend Uløckelig hendelse tilkiende, som gick op med ham at besee det, derefter gick hver til sit hiem, og hafde nog at bestille med at tage ware paa Enken udj hendes Store Sorg og bedrøvelse, meere herom ey hafde at forklare,

15: Siur Øfrewig efter aflagde Eed forklarede, at hand iche lenger endsom et halft aars tid har wæret her

1721: 23

paa Gaarden Øfrewig dog i et andet Thun eller Stufve og hos hands \Sahl:/ Farbroder Niels, som har fortælt at dend afdøde Hans Hanse/n war saa wankelmodig og tung sindet hvilcket (Ci?)tanten (Attestanten?) ofte har siden fornummet, og at hand gick saa tanke og Sorgfuld, med dybsucker naar hand talte med ham, dernest at om Søndags aften/en wed Soelens nedgang stoed attestanten med Per Øfrewig og Biørne Røchen wed homle Gaarden, hvor afdøde Hanses Koene kom Grædendes till dem og Spurte om hendes Mand som war gaaen ud fra hende og ey Kom igie/n, saa hun hafde søgt efter ham udj boen hvor hand pleyede at være og andensteds omkring i Gaarden og iche fundet han/nem og bad dem at wille leede

efter han/nem thi hun war bange for ham over hands Skrøbeligheds og Tungsindigheds Skyld, derpaa blef Børne hos hende saasom hun falt udj besvimelse, og attestanten med forbe:te Peer gik først till Elven og Querne/n, derefter da de saa Fodspor till Smedie/n, hvor de hendkom og saa igie/nnem døren og oven under taget saaso/m det er \et/ aaben huus at hand hengde og war død, derpaa de af forskrækelse wendte tilbage og gik attestanten till dend dødes Søn at give det tilkiende, derefter Kom Granderne fra Nedre Wig og Moe og besaa dend døde hengende, meere herom ey widende,

15:!! Aamund Moe efter Edens aflæggelse forklarede, at omtrent 12 aars tid har hand omgaaes dend afdøde Hans Hanse/n, og saa ofte omgiengels/en scheede befundet og seet hans tung sindet og af Melancholie, altid suckede, ellers i andre Lefnetz Maader Sagtmodig udj ord og tale, meere ey widende,

16: Aschiel Moe efter aflagde Eed hans Udsigende og forklaring er at hand iche lenger endsom Et aars tid har kient ham og ey alleene af andre hørt om dend dødes tungsindighed, mens self nogle ganger udj snack og tale fornummet det samme, og ellers iche andet end som schikeligt og god Naboelig omgiengelse fornummet, Meere herom iche at sige.

1721: 23b

18:!! John Schaalem en Mand paa 70 aar, og efter aflagde Eed, udsagde at have Kient dend afdøde fra det hand war et barn og side/n hand war Komme/n till skiels aar har altid wæret af et wangelModigt sind og hvor hand gik og stoed eller sad, da udj dybe tanker, og Suckede, hvilcket attestanten saa ofte hand har wæret udj hands nærværelse og omgaaedes med ham har det seet og fornummet, war ellers Sagtmodig og Stille udj snack og tale med alle og en hver som hand iche andet har fornummet.

19: Niels Berven aflagde sin Eed, hans forklaring er at omtrent 36 aar har hand Kient ham, afdøde Hans Hanse/n, og at hand har seet og fornummet ham af et Tungsind, og Sorgefuldt, som og ofte wæret udj omgiengelse, at naar dend wankelmodighed kom hart paa ham, Suckede hand, som og paa Reise/n nogle ganger hand det har fornummet, at dend døde hafde sin bog hos sig og læste og Sang bønner og Psalmer, meere iche at hafde till udsigelse herom,

20: Aamund Berven, efter aflagde Eed Udsagde at hand hafde kient Mande/n for en fredsommelig Mand, mens af Tungsindighed og Sorgefuldt Mod, og skyde!! (skyede) andre som \kun/de Kom/m/e udj Twist og Ueenighed, hafde Ellers udj 36 aars tid Kient han/nem saaledes, widere iche.

21: Isac Berven efter sin aflagde Eed, tilkiende gaf at udj en 10 aars tid hand har Kient dend døde Hans Hans/en, har hand iche andet fornummet endso/m fredelig og skickelighed, uden at hand war af et wankelmodigt stille Sind hvor hand saa han/nem, meere iche herom widende.

22: Niels Sandvem!! (Sandven) aflagde sin Eed, forklarede at hand og dend døde Hans Hanse/n har wæret ophalet!! (opalet) som Naboer eller Grander børn, og har hand befundet dend døde alletider stille og Enlig for sig self

1721: 24

og wæret wankelmodig og Sorgefuldt, ellers Sagtmodig og Fredsommelig, som En Skickelig Mand mod sine Grander og Naboer, widere iche at have till at forklare.

23: Hover Stensdals Moe, efter aflagde Eed forklarede, det samme som det neste widne, som er hans broder, uden dette dertill at hand sad i Stohl med ham i Kirken, og hørte ham med dyb og hierte Suck, at wære beklæmt og Sorgefuldt,

24: Jacob udj Hafne/n, aflagde Eed, og forklarede, at dend afdøde \hafde hand fornummet/ war Tungsindet og Ankefuldt, og holt sig Eenlig fra andre, hvilcke attestanten har seet og fornummet, meere herom hafde iche at forklare,

Paa Fremførte Spørsmaal af Retten til widnerne om de ellers hafde fornummet dend afdøde at have været udj nogen Raserie og fra sin Sands og anderledes endsom den Indwortes overmaade Melancholie eller Sindets Skrøbelighed af Urolig wilfarende Tanker, og wankelmodighed, hvortill de samtlig svarede at de icke hafde befundet eller fornummet saadant af ham udj ord, Gierning eller omgiengelse af dend døde, mens som forhend forklared,

Herom hvis som er skeed blef af Enkens Laugwerge Tingswidne begierende, Alt saaledes som forhend er widnet og forklaret, det bewidnes wed haands Undertegnelse og hos trøgte Signeter.

Ao: 1721 dend 12 Maij betientes Retten paa dend Gaard Indre Wichnes udj Ulvigs Sogn og Hardanger beliggende udj en Odels trættes forhandling Jmellem Niels Iversen Wichnes Soldat under det Bergenhusche!! (Bergenhusische) Regiment, og Christopher Ødven hvilken Sag formedelst Sornskriverens Mange Forretninger till i dag har været berammet, medhavende till Mæddoms Mand!! (Mænd) Lougl: af Kongl: May:ts Foged opneft:

1721: 24b

1721

nafln: Poul Biørnesøn Haldanger, Michel Erichsen Lindebrech, Anders Larsen Wambem, Tore Magnusen Lione, Ole \Baarsen/ Spaanhem, Indre Larsen Haldanger, Daniel Eliassen Bagne, \og/ Iver Larsen Lione Eedsorne Laugrettes Mænd udj Ulvigs Sogn, og till Jngen af Sagens Parter beslægtiget,

Paa samme Stæed indleverede Citanten Niels Wichenes sin Skriftlig Odels Stefning, som udj Retten Lydelig blef Oplæst, og er ordlydende og dato som følger.

Contraparten Christopher Ødven tillige med de Jndstefnte Vidner undtagen Omund Wichnes som imidlertid ved døden var afgaaed, ware Nerværende og tilstod Warselen.

Derpaa fremlagde Citanten et gammelt Skiøde paa Pergement Skreven dat: Ulvigs Waar Ting d: 17 Martj 1622, hvorudj meldes at Torgier Arnesen har Solt Iver Olsen \half/ 15 Mrk: Smør 1 Wog og 6 mrk: Salt, forklarede at denne Kiøbere war hans Faders \Moders/ Morfader, Et Mage skifte bref daterit Wickenes den 7 Novbr: 1632 hvorudj findes benefnt Citantens forbe:te Oldefader Iver Olsen at have Mage schiftet sig 13 ½ mrk: Smør ½ Løb og 6 mrk: Salt her udj Wichnes, begge ovenbe:te Skiøder Extraheret. Et Skiøde daterit 15 Aprilis 1648, paa ½ Løb Smør og 2 t: Salt, som Citant: forklarede Kiøberen Hald Michelsen at have været hans Far Fader Skiødet lyder saaledes, Endelig et Pante bref paa dend Part Citantens forbe:te Oldefader self Eyede og aparte besad som hand har udsatt og af Citant:\s/ {Jndstefnte} \forfader!! (farfader) Hald/ siden Er bleven Jndløst af sa(mm?)e fremmede, be:te bref saaledes er lydende, Noch en Contract slutted mellem Citantens Fader hand opretted med sin Morbroder Ole Jørgensen og hans Wærsøn Jan Iversen saaledes lydende,

herforuden Jndkaldet sin Fader Iver Halsen som Contra bevilgede, forklarede at \han/ som en fattig Mand af Process ud(...?)dlet havde overdraget hvad Ret hand hafde till sin Søn Citant/en.

desligeste dend Elste Søn Hald Iversen møtte og sagde paa Egne Wegne at hand ingen wilckaar hafde at udføre Process om sin Ret og forligt med sin broder som det nu søger.

Citanten begierede at hans Jndstefnte widner maat-!!

1721: 25

1721:

maatte forhøres som blefve fremkaldet, og \de som vare tilstæde/ formanet om Sandheds udsigelse og Eedens Jndhold og Kraft at tage udi Erindring, hvorpaa efterskrefne deres Forklaring Er

Lars Tvette omtrent 76 aar gammel, forklarede at hand boede neste Grande udj Yttre Wichnes, og hørte af Hald Wichnes sige at hand hafde Kiøbt dend halve deel her udj Gaarde/n indre Wichnes af Iver Olsen hans Kones Morfader, derpaa efter loven bad sig Gud hielpe,

Ole Haaim mod 70 aar forklarede at Hald Michelsen har boet herpaa Gaarden, saavel som Citantens Fader har boet her paa Gaarden efter hver andre samme Folcke slaget, widere ey afvidende, derefter aflagde sin Eed,

Tosten Lione mod 80 aar gammell, widnede at Hald og hans Søn Iver har boet her paa Gaarden, og mindes at have hørt for wist at Hald hafde paasatt samme sin Eyende part her i Gaarde/n till Lars Erdall, widere ey afwidende

Niels Lione paa nogle og Sextj aar gammell har boet her i bøgden omtrent 30 aar, forklarede at have hørt det at Godset har faret udj Pant fra dend Eene till ande/n og a{f}t Iver Halse/n!! (Haldsen) boede herpaa Gaarde/n Wiknes da attestant/en Kom her i bøgde/n at boe, widere iche men aflagde herpaa sin Eed,

Baar Spaaneim omtrent 80 aar forklaret at mindes det Hald boede herpaa Gaarde/n saavel som hans Søn Iver der endnu beboer samme, widere hafde iche at forklare derpaa aflagde Eed hvad forklaret er.

Siur Leque omtrent 58 aar gammell, forklarede at hand Kand mindes Hald boe her paa Gaarde/n, og at hand pandsette till Lars Erdal, som Mageschifted den till Sven Hieltnes siden at Iver og \Christian/ Haldsøner fik penger hos Tollef Hieltnes og \Christopher Odvens Wærfader/ løste det ind fra be:te Svend, dette har hand forwiste hørt saas/om Svend Hieltnes opbød Godset, widere iche widende, men paa sin forklaring aflagde Eed,

Hans Opheim møtte og sagde at hand om Odelsbaarschabet inte wiste, widere end det forligelse bref som hand hafde underskrevet, hvorfor: som det Odels Retten ey wedkommer, hand {iche} denne sinde som \en/ Upaastefnt Sag ey Kunde antages,

Magnus Børse møtte iche, ey heller nogen \som/ hans Widne efter forfald at frembære,

1721: 25b

Lars Beches Skriftlig widne leverte Jens Hald:!! (Haldanger?) som saaledes Lyder, hernest Torchell Olsen fremstoed som forklarede omtrent 71 aar, at hand Kand Mindes at Iver Olsen som første Odels Mand der war hans Gudfader hans børn og Slægt som og Citantens Fader Iver der er fierde Mand efter bem:te Iver og opkalt efter han/nem har boet her paa Gaarde/n Wicknes deres sande Odel og Eyendo/m, derpaa aflagde Eed og ey mere widende,

herpaa formeente Citanten at have bevist sin Odel og Adkomst till det paastefnte Gods her i Gaarde/n nembl: dend halve dell!! (deel) som hans Fader har Eyet eller endnu Eyer, og dend anden halve deel som Contraparten har løst fra Ole Jørgensen og Jon Iversen som skall gjøre tilsa/mmen 12 mrk: Meere end som Stefne maalet ommelder, som hand war Ukyndig om, derefter nedsatte udj Retten en pung med Penger og sagde at være 36 Rd:r.

Contra parten J Rette lagde en \Contra/ Stefning af følgende Jndhold, dernest fremlagde sit wtløftig Jndleg, saavel som 3de gamle Documenter nembl: et Markeskels bref mellem Omund Lofthuus og Iver Wichnes, iten 2det et Mends wærck om Marckeschiell melle/m oven be:te 2vende Mænd dat: 1639 d: 30 Julj, og for det tredie En Laug Mands Kiendelse af samme dato paa dend Forretning, hvilcke sidste som Sage/n iche wedkommelig Kunde eragtes \men mere Sage/n till ophold da kand/ den paategned Contra part/en tilbage levert, saasom Parterne iche tvister om Skiell og Marke schifte, men om Eyendom wed Odel og Jndløsning, Et Mage Sk: bref af dato 1679 d: 27 Maj mellem Lars Johansen Erdall og Sven

Jeltnes, saaledes lydende. Et Skiftebrev af Sahl: Sornskriver Funch underskrevet og forseylet over Skifted holden efter Contrapartens Wærfader Tollef Jeltnes hvorefter hand andgiver at være udj Arf gaae/n her udj Gaarde/n, af samme Skiftebrev dat: 17 Debr: 1697 af Vurderinge/n {og} \bl(..?)/ Boens Formue(?) findes efter følgende Jndhold. Et Skiftebrev efter Contrapartens Wermoder, dat: 1697 d: 4 Martj hvorudj findes et Skiøde till hans Wærfader paa Godset her i Wichnes af følgende Jndhold, og udj Skifted wurderet for 70 Rd:, efter begge Skiftebrefve forklarede Contraparten at have indløst og bekommet samme gods till Eyendom,

1721: 26

Et Skiøde af Iver og Christen Hals Sønner dat: 24 Oct: 1698 saaledes Lydende, Forklarede at dend om/m/e:te Dom ey war tagen beskreve/n. Extract af Protocollen under høyædle og welbaarne Hr: Stift befalings Mandens fidem: saaledes ordlydende. En Laug Tings Dom gaaen imellem Ole Jørgensen \og/ Jon Iverss: paa dend Ene og Iver Halsen paa dend Anden Side dat: 8 Oct: 1705 hvilcken Respective Doms final er saaledes, Derpaa Et Pante bref af ovenbe:te Ole Jorgerne n!! (Jørgensen) og Jon Iverss: udgiven till Contraparten dat: Jeltnes d: 19 Febr: 1706: saaledes orlydende!! Fremlagde og en Contract at {skulle} være sluttet melle/m Ole Jørgensen, Jon Iversen og Citantens Fader \med Contra partens tilladelse/ siden Laug tings dommen war gaaen, samme saaledes af Jndhold, En hiem tings dom afsagt dend 9 Novb: 1711: hvor efter Contraparte/n paa ovenbe:te sit Pante bref haver wundet Eyendom, samme doms slutning er saaledes, Ergangne Loug tings dom Ao: 1715 d: 18 Sept: Confirmert bemelte hiem tings dom, lyder saaledes, En hiemtings dom gaaen dend 27 Feb: 1717 af høyædle og welbaarne Hr: Stift befalings Mand fidimerit dend 19 April 1721: hvis final saaledes er ordlydende.

Efter alle forrestaaende \Skifte/ brever og Dommer Contraparten (...?) bevise sig Rette Eyermand at være først \til/ dend halve deell efter Pante brevet af den nermeste Odels baarne nembl: Ole Jørgense/n som er Iver Olsens datter Søn, og derfor efter ergangne Loutings dom af 8 Oct: 1705 bekommit Confirmation paa sin Ret, till heele Gaarden, hvilcke/n hand side/n haver overdraget Contraparten som Loug tings dom/men 1706 d: 19 Feb: udviser, derefter holder sig till dend Usvæcket hiem tings dom af 27 Feb: 1707 saasom hand hafde for den 2de halve deel betalt Iver Halsen 35 Rd: og de øfrige 35 Rd: nedsatt udj Retten da dom gick, som be:te Iver nerværende svarede at have bekommet de første penger men de sidste iche willet anamme,

Citanten svarede widere her till og udj Sagen at det er de samme 35 Rd: som hans Fader som melt har obpebaaret!! af Contraparten, hvilcke hand nu Retten leverede, formente at om hans Fader af Alderdoms Ringe Forstand og Christopher Ødvens mange omgang hafde taget mod Penger og ladet sig overtale, hand dog

1721: 26b

efter sit Stefne maals Jndhold og paastands fremførsell at blive som Odels baaren \og som Søn/ nermest at indløse dend Gandsche Jord Wichenes thi om de andre omelte!! Odels baarne iche har paastefnt eller will løse deres part, formodede hand som udj Green og Quidsel at Kunde iche betages heller endsom en fremmed at nyde Løsnings Rett og Eyendom, hvortill hand og wille forskaffe penger, hvad som med billighed efter Loven paakomme Kand.

Widere havde Parterne efter tilspørsel iche at i Rette føre, mend afwartende dom,

Som Dagen er forløben og tid vill haves till breverne og documenters eftersiun, saa opsættes Sagen derudinde/n till J Morgen, at Parterne da haver at Møde i Morgen till doms at afhøre,

Dagen nest efter dend 13de Maj blev Retten igien satt, og møtte begge Parter udj Egen Persohn, og igien efter tilspørsel om de noget widere udj Sagen hafde at indgive, svarede de Ney, undtagen Citanten tilspurte Contra parten om det Skiøde som hans Fader hafde udgivet til Tron!! (Tollef) Jeltnes Contra partens wærfader iche war i stædet for et Pante bref, derpaa Replicerede be:te Contra part at hand hafde i Rettelagd sine documenter, og paa det Skiøde war og gaaen dend dom Ao: 1697 som well Kunde erholdes, og paastod dom udj Sagen, da blev af os Samtlig saaledes

Kient Dømt og Afsagd,

Af de ved Citanten i Rettelagde brever, saasom et Gammel Pergement bref af dato 17 Martj 1622, og Et Mageskifte bref dat: 7 Novbr: 1632 og Citantens gjorde forklaring Kand vell fornemmes hans Faders Moders Morfader Iver Olsen som første \Eyer/ Mand i hans Slægt till dend omtviste[de] Gaar[d] Wichnes haver wæret, og denne Mand igien deraf har efter Skiødet dat: 15 April 1648, solt og over draget till sin datter datters Mand Hald Michelsen En half Løb smør og toe Løber Salt, hvilcken Kiøber(e) haver wæret Citantens Forfader, dend øfrige og lige Part skal være det som ovenbe:te Iver Olsen for sig self har behold og besiddet, og efter det fremlagde Pante bref af 6 Junj 1657 till en borger Jon Jørgensen Pantsatt, hvilket hans farfader bemelte Hald skall have indløst, dernest produceret en forligelse mellem Citans!! (Citantens) Fader Iver og hans Mor broder Ole Jørgensen dat: 21 Feb: 1706 hvorefter Citantens bemelte Fader ware Eyende og skulle beholde En ½ Part i Gaarden En half Løb Smør og En trefierdel Løb Salt, og for dend øfrige halve part at have oppebaaret 36 Rd: med de Vilckaar

1721: 27

hand og børn at skulle for bœxell og aarlig Rettig[hed] skulle besidde og beboe samme her udj Gaarden Wichnes, widere af Citantens herudj Retten fremførte widner om sin Odels baarendhed deres forklaring at hans forfædre haver altid beboed denne Gaard, og endelig af de 3de Danne mend Tosten Lione, Siur Leque og Lars Bech udsiges at Gaarden war pandtsætt till Lars Ærdall, som Iver Citantens Fader, og Christian hans farbroder dend igien hafde indløst, som hafde dertill faaed Penger hos Contrapartens wærfader Tollef Jeltenes Med alt i saa fald Citanten formeener sig som Odels Mand nermest heele Gaarden Wichnes fra Christopher Ødven en fremmed at indløse baade dend Part Citantens Fader skall \have/ wæret Eyende, som dend anden halve part som hans Faders Mor broder for ommelte Ole Jørgensen till Contraparten Christopher Ødven havde Pandtsatt, og fuldKommeligt at \have/ bevist sin præntion og Løsnings Rett, Mod alt dette haver Contraparten fremført og udj Rette lagd iche mindre endsom 2de Skiftebrefver, item 1: Mageskifte bref, Skiøder, Pante \brev/ Contract, samt Fire hiem tings domme og tvende Loug tings domme tilsammens [.] støcker udj taled desen Jndhold forhend udj Acterne deels Extraheret, og \tildels ordlydende/ indført, som alle handler om Gaarden Wichnes dend Eyendoms Rett Contraparten dertill haver, det skulle Upaa(..?)idelig at det Skiøde daterit 30 Junj 1690 som udj det første Skiftebref efter Contrapartens wærModer holdet, er Jndført maatte have wæret udgivet for de Penger i stæden for Pante bref som Citantens foromelte widner har udsagt at være bekomet hos Contrapartens wærfader till at udløse dend Lars Erdal eller Sven Jeltnes som hafde Mageskift Gaaarden Wichnes mellem sig efter det bref af 27 Maj 1679: og ligesom Utroligt at udj gamle tider brugeligt det Pantsætterne maatte af Godset svare Landskyld og Rettighed for Capitalens Renter, som naar hand eller arvinger indløste Godset igien med Panthaverens gode willie og afstaaelse eller efter foreening og forord udj got Folckes Minde, da fick sit bref og Gamle adkomster tilbage eller derpaa tillige med Skiøde og afhendelse som dog hverken Citanten eller hans Fader haver gotgiort, hvilket og Merkelig Kand sees og erfares

af det wed Contraparten fremlagde Eget i hænde havende Skiøde de dato 24 Oct: 1698 hvorudj Meldes at forhend in Ao: 1697 den 29 Junj war

1721: 27b

gaaen en Aastedsdom som har tilfundet Citantens Fader at Løse sit Jordegods udj Gaarden Wichnes inden Aar og dag fra Contrapartens {afgangne} wærfader bemelte Tollef Jeltenes, hvilcket sluttelig iche hafde {kunde} scheid dersom samme Gods ey meere till Pant endsom Sall og afhændelse war overdraget, saasom og Contra parten under samme Skiøde har tegnet med egen haands underskrift at bemelte 70 Rd: Penger war hendsatt udj hans Skab, Ja endydermere wed dend fremlagde Contract af 21 Febr: 1706 at wille godwillig afstaae og tillade Iver Wichnes Citantens Fader derefter dend halve part udj Gaarde/n nembl: En half Løb smør og En trefierdell Løb Salt, efter at dom for Under Retten og Loug tinget derefter Ao: 1705 dend 10 October war falden mellem Citantens Fader bemelte Iver og hands Moders broder Ole Jørgensen hvilken sidste som nermost Odels baaren \sin Løsnings/ Retten till heelee(?) (halve?) Gaarden har wundet, item(?) beviser da Contra parten Med erholdende Eyendoms dom af dato 20 Oct: 1702 at beholde heele Gaarden Wicknes, desligest af 9 Novbr: 1711 paa sit Pante bref af 19 Febr: 1706 for dend halve part, som wed Loug tinget dend 14 Septembr: 1715 er Confirmeret tilligemed Odels Rette/n till sam/m/e Gaard, Saa har hand saadan hans Ret og præntion erwerwer!! wed hiemtings dom over Citantens Fader \Iver Halse/n / dend 27 Febr: 1717 paa hans Eyende halve Part En half Løb Smør og En trefierdel Løber Salt, hvorpaa hand forhend hafde betalt 35 Rd: og dend øfrige Rest 35 Rd: udj Retten nedsatt, som bemelte Iver iche fragaar og ey dise sidste penger at wille modtage, (Ved?) ovenbe:te sidste Dom befindes og saa vell det foromelte gamle Skiøde af 15 April 1648, og det forlig af 21 Febr: 1706 som af Citanten er produceret, tillige med det forlig af samme dato wed Contraparten fremlagd begge mod hver andre stridende till side satt som Ugyldig at ansees og være. Mod aldt saadant Citanten ey widere endsom sin formeening derpaa fremført at om hands Fader af Alderdoms Ringe Forstand hafde taget mod Penger hand dog icke Kunde betages at løse dend Andpart igien, som og det om hans Faders Mor broders Ole Jørgensen se(..?) arvinger \iche/ wille indløse med widere hans Stefnings Jndhold og i Rette førte Paastand, som hann/em iche Kunde faldet veyerlig at erholde, Eftersom Lovens 5te bogs 5 Capt: 1ste og 3 Articulers allernaadigste formeld, dersom \hans Fader/ hafde haft sin Part udj Roelig brug og hæfd Uløst og UpaaKiært, som og efter Lovens 5te bogs 1 Capt: 2det og 8te Art: havde wedtagen og underskrevet dend af Contra parten her i Rette lagde Contract af 21 Febr: 1706 at beholde den Andpart till Odel og Eyendom

1721: 28

Endelig tillige med dend Anden halve Part som hans Faders Mor broder efter Pante brefvet og Eyendoms dom haver afstaaed dersom der efter Lovens 5te bogs 3 Capit: 2det 4de og 9de articuler war lyst Mangell og forfald bevist, Hvorfore da som Contraparten Christopher Ødven haver saa Kraftige og Usvæcket Domme till till!! Adkomst og Odell paa dend Gandske Gaard Wichenes till Eyendom for sig og sine Saa Kand denne Rett ey anderledes schiønne, som og herved Kiendes dømmes og afsiges at hand bemelte Christopher Ødven Samme(?) nu omtviste[de] Gaard Wichenes der skylder 1 Løb Smør og 3 ½ Løb Salt som hands Eyendom fremdeles bør beholde frj for Citantens Løsnings paastand og paa Ankning, som mod ovenbe:te saa Kraftige domme iche f(..?)d andsees og beholdes, Jdet øfrige som Citanten haver foraarsaget denne Rettens forhandling herpaa Aastedet, saa tilfindes hand og at betale till Sornskrivere/n 4 Rd: 2 mrk: for store Møye wed tvende Dagers Arbeid herpaa Aastedet som og Reise dage till og fra, som efter Kongl: Allernaadigste Forordning af 24

Feb: 1708 allerunderd:st bør have, saasom Citanten self haver forskaffet Skydsen till Aastedet og det herfra igien will besørge, derforuden till Loug Rettens Mændene hver 16 s: som de!! (da) er dend Summa 5 Rd: 4 mrk: under Louflig omgang, hvad Contrapartens formeening om Process omkostning udj sin indleverede Contra Stefning, saa efterdj hand for denne Rett icke noge/n bekostning Kand eragtes at have giort, saa frj Kiendes Citanten i saa fald for samme Paastand,

Anno 1721 dend 14 Maj war ieg tilligemed Efterskrefne Loug Rættens Mænd af Gravens Tinglaug, Elling {Albretsen} \Andvesen/ Ose, Siur Poulsen Leque, Niels Lione, Michel Erichsen Lindebreche, Tore Andersen Lione og Tollef Dannielsen Øfre Hagestad, forsamlede at betiene Retten udj en Sag andgaaende En teig, som Kircke wærgeren Arne Legre hafde Stefnt paa Kirckens wegne Sogne Præsten Hr: Hendrich á Mønnichen at møde paa Aastedet tillige med \at andhøre/ widner det samme teig Eifjord Kircke war tilhørende, hvor udj hand har ladet hugge, da efter høyEdle og welb:rne Hr: Stift befalings Mandens ordre at besigtige og wurdere tømmeret, og at svare till omkostninger, saavelsom og at i Rette legge et Markeschiels bref paa Præste Gaarden nedre Legre, Og blef da Retten satt og holden paa dend Gaard udj Eifjord Hotle Kaldet nest wed dend ommelte Teig beliggende, Stefne widnerne ware Magnus Leque og Baar Spaaneim, da efter Rettens settelse frem

1721: 28b

lagde Citanten, efter at welbe:te Hr: Mønnichen som nerwærende tog mod warsell, først høybe:te Hr: Stift befalings Mandens Resolutions befaling af dat: Bergen d: 10 Martj 1721, 2det det forhend ergangne forhør, dat: Graven Tingsted d: 8 Aug: 1720: hvorefter hand i følge af høybe:te ordre begierede at Kirke teig/en og tømmeret maatte besigtes og siden hans Jndstefnte widner forhøres till doms paafølge.

Hr: Hendrich á Mønnichen Jndleverte sit skriftlig Jndleg: af følgende Jndhold, hvorefter wj forføyed os dend omtvistede teig at siufne og bese af hvad udstrechning dend maatte befindes, og befandt da wj der hend kom efter Citantens og David Hotles andvisning, at dend begynde schulle oven for bemelte Gaard Hotle strax wed en Stor sten Halse Steenen Kaldet, Mit fra samme Steen bent ned udj Siøen till et Skier eller Flu steen hvor Ende byttet er saa at paa Østre Side og oven for Hotle er Eyende, fra bemelte Steen lige ud efter foedstien som er øverst af samme tey till en Rindende beck byttes becken Kaldet, følgende dermed neder udj Siøen, saa at uden for beken Vesten fra at tilhøre dend gaard Schaar, saa teye/n mellem begge dise Gaarders Eyendeeler er beliggende, Siden Siufnede wj en tylt Saug tømmer som laa udj samme tey neder wed Siøn!! (Siøen), og gammelt af alder og liggende blaate, ey meere werd enso/m En slett datter tylden, saas/om det er blaate og sønder Reven, Teyen i sig self er heel Ringe og liden Skou af nogen Ung og wox dru!! furrer, ligger brat op fra siøen under fieldet,

Citanten frem kalde sine widner efter forbemelte Ting forhørt!! (forhør?) som ware tilstæde, undtagen Begge Asbiørnsdaatter en sengeliggende Konne hvis Edlig widne de 2de Mænd Iver House og Mads Welchen ware Nerwærende at i Rætte føre, derforuden Jndstefnt Tostens Sæe, Siur Mæhuus og Halsten Garetun, hvilke nærwærende bleve Sandheds udsigende formanet, og efterat deres forhend inden Tingte udsagde forklaring war lydelig oplæst, sagde de sig ey videre at have, mens samme efter Lovens 1 bogs 13 Capit: 9 Art: Stadfæstede,

Iver House fremstod og forklarede at hand og Mads Welcken war i dag hos Beche Asbiørns daatter en meget alderne Kone, Siufn løs og Sengeliggende, som for dem forklarede at hun icke andet hafde hørt eller wed endsom det har wæret Kaldet Kirke tey og hendes Mand

hafde hugget derudj weed till winde trapper till Kirkens fornødenhed, det hun dog iche med Eed for dem forklarede, saaledes de Enstemmig det med Eed bekræftede, Citanten svarede derefter at hun hafde tilforne aflagd Eed derpaa for Baar Spaanum og Anders Olsen Leyre, hvilken sidste war nerwærende og det med Eed stadfæstede som og hvis hand derom for Tinget hafde efter hendes Mund

1721: 29

forklaret, {Contra parten tilspurte,}

Dernest de øfrige for ommelte widner frem Kaldet, og forklarede,

Tosten Sæ, En Mand mod 60te Aar, at da hand war Kirke wærger med Lars Erdal som er wed døde/n for nogle aar [siden] afgaaen, haver hørt af be:te mand som skulle hugge noge/n Spærrer til Kirke/n at som det iche findes udj Kirke teyen, maatte de Reise till Ulvig, og der blef Spærrerne Kiøbt, det skall omtrent wære over 20 aar side/n det passerte, herpaa aflagde Eed,

Siur Mehuus over 60 aar Gammel forklarede at have hørt af sin Fader en Gammell Mand for nogle aar [siden] død, wed Nafn Orm Mæhus at hand iche andet wiste endsom det war Kirken[s] tey som hand hafde hørt for sig, herpaa det med sin Eed bekræfted,

Halsten Garetun paa 46 aar omtrent udsagde at have hørt af sin Fader da hand fulte ham med en Jegt ud for Landet til Skaar sagde at dend ommelte teyg hørte Kirke/n till, dend tid war attestanten Ung, widere iche afviste mens sin Ed herpaa aflagde,

Hr: Hendrich á Mønnichen spurte forommelte widner om de iche nogen tid hafde hørt at wære Kaldet En Præste eller Præsteboels tey ligesaa well som Kirke tey, derpaa de samtlig svarede at de iche andet have hørt end som forklaret,

Derefter fremkaldede Contraparten sine indstefnte widner som hand og forlangede maatte afhøres, og ware de forrige som efter forbe:te Forhør indførte nembl: Johannes Frostad, Jon Jeltnes, Haagen Schaar, Daniel Eliasen, derforuden nu Jndkaldet herfor Retten,

Og efter Johannes Frøstad!! (Frostad) som er Klocher udsagde at hand iche widere endsom tilforne Kand forklare, thi hand kand iche sige af hvem hand har hørt det af!! (at) wære Kaldet baade Præste tey og Kirke tey og ey heller hvor hans Sahl: Fader (...?) Anders enten lod hugge udj sin Egen Hotle Tey Kaldet eller udj dend ande/n, herpaa erbød sig Eed som og skeede,

Jon Jeltnes blef hans forige forklaring forrelæst, som det og igientog og {.....} ey widere eller Rettere weed endsom det er baade Kaldet Kirke tey som \af/ Lars Erdal en gl: Kirke wærger, mens iche af hvem kunde erindre have Kaldet det Præste tey, herpaa erbød sig Eed, hvilket hand fuldbyrde,

Daniel Bagne fremstoed og forklarede som forige udsigende, widere hafde iche men Eed derpaa aflagde,

Haagen Skaar En Grande her boende forklarede at have hørt kaldes baade Kirke tey som Præste tey mens iche Kunde erindre af hvem mens som en løs tale, widere Ey men Erbød sig Eed,

Omun Schaar Sagde at have hørt af sin Fader \Aslach og farfader/ Gutorm sige det Kaldtes En Kirke tey, derpaa Eed aflagde,

fleere widner forlangede Contraparte/n iche at giøre nødig,

Citanten Refererede sig till sine widners forklaring \som formente wære noch,/ hvoraf for-

1721: 29b

modentlig fornemmes at det maa have wæret og Er en Kirke tey, paastod dend og Eidfiords Kirke maatte tilhøre saa som Hr: Hendrich iche efter Lovens 2den bogs 21 Capit: 22 artikkel

med sær adkomst og gamle Jorde bøger Kand det anderledes bevise, paastod at det paastefnte bref maatte i Retten fremkomme, derfor forlangede at hands 2de widner Haagen og Omund Skaar at gjøre Edlig forklaring om dend Skauhugster som Hr: Hendrich haver ladet wed dem forrette udj denne paastefnte Kirke tey,

Hr: Hendrich producerte Kirkestohlen som dog iche er Nummerered og forseyled, hvorudj iche findes denne tey indført, som efter Lovens 2den bogs 21 Capit: 14 Art: hafde wæret skeed om dend Kirken hafde tilhørt, Refererede sig till alt udj sit Jndleg anført,

Forbemelte widner blef fremkaldet og efter at de om deris Sandheds udsigende advaret, og Ede/n denne/m forklared

Aflagde Hagen!! (Haagen) Schaar sin Eed, forklarede at hand umueligt Kunde Erindre hvad hand efter Sogne Præsten Hr: Hendrichs begiere/n over 2vende Aars forløb hafde hugget udj dend ommelte teyg som ligger melle/m Hotle og Schaar og tvistes om, saasom hand iche Kunde wente sig om nogen forklaring derpaa at gjøre blive stefnt, mens som hand Kand erindre war det tre tylter saug Stocker mindre endsom 2 eller 3 støcker (stocker) smaat og stort Korte efter sedvanlig Saug tømmer maal, hafde ey widere at forklare,

Omun Schaar efter aflagde Eed, Forklarede at hand samme tid som ovenbe:te widne og Hugde 1 tylt 6 Stk: Saug tømmer og 3de furrer blef igie/n liggende som Kunde gjøres op till 4re støcker, widere hafde hand iche at forklare,

Videre præterderte hand at Sogne Præsten maatte tilfindes at betale samme tømmer efter Lov/en til Kirk/en, saavel som og denne Processes bekostning for 3 Reiser till Bergen, hver gang 4 Rd: derforuden for widners fremførelse til Tinge og udj denne Rett, udj alt i det mindste tiuge Rd:

Contra parten Svarede at om hand war skyldig nogen andsvar eller havde givet ringeste Aarsag till denne af Arne Leyre (ef?)ter egen Lyst og tilskyndende formerede process som nogsom skall kunde bevises hand derudj er uschuldig, saa Kunde hand dog iche præterdere \saa/ meget for saa mange byRetter hand med sin Ege/n handell og medførte warer har forrettet, mens siufnes at hands Sinds eftertragtende \til/ Egen fordel derudj som det and(et?) udwises, paastod og formeente at hand burde betale han/nem forwoldende omkostninger udj denne witløftig prosses hanne/m er paaKosted, og at dend paastefnte tey maatte følge Præstebolet fremdeeles som hands Formænd brugt og nødt haver, forklarede ey meere endsom 28 stocher at have bekom/m/et.

Citanten svarede at hand paastod som forbemelt at

1721: 30

Kirken nyder sin tey, og hans omkostninger erstatted som hand hendstilled till Rettens Kiendelse, hvad dend for got befant,

Parterne efter tilspørsel erklærede sig iche widere at have denne sinde udj Retten at fremføre,
Kiendt dømt og Afsagd,

Citanten Arne Legres fremførte Widner haver saavell {for} inden Tinge dend 8 Aug: Afvigte Aar 1720 som i dag herudj Retten \forklaret og/ med Eed bekræfted at have hørt af gamle Folck sige, at dend omtvistede Tey som wj i dag har beseet saa wit giørligt war og \Vj/ Kunde (.....?), hvilcken ligger mellem 2de gaarder Hotle og Schaars Eyendeele, at tilhøre Eydfjord Kirke, fornemmelig Peder Andersen \forklaret./ at hans Fader forige Sogne Præst till Eidfiords Kald det haver Sagt at samme Tey Kirke/n tilhørte, og Tosten Sæ som med Lars Erdal war Kirke wærger, maatte til Kirkens fornødenhed Kiøbe Spærer udj Uldvig fordj de iche \fantes/ i denne tey, som {er helt} \og Vj har befunde/n udj sit/ begreb Ringe og \der/udj befindes liden Skou, deraf en Ringe deel Ung og woxdru furrer, desligeste haver Hr: Hendrich á MønneKens widner snart det samme forklaret at det war Kaldet baade Kirke og Præste tey, undtagen Ane Catrine Herij (Herrøe) og Omun Skaar at det war Kirkens, og de

2de Jon Jeltnes og Daniel Bagne siger at forige Præst Hr: Peder Paasche haver ved dem ladet hugge Tømmer derudj till Præste Gaardens Reparation, hvor ved Contra parten will bevise at hand haver brugt samme som Præsterne og hans Formand beneficert uvidende anderledes, med videre efter hans Jndleg herom formeldende, at om dend blev mod formoding tildømt Kirke/n saaso/m hand paastaar dend at følge Præsteboelet, hand da for afgrøde/n til denne tid maatte blive befriet, Mens som Hr: Hendrich á Mønnicke/n iche med Adkomster efter Lovens 2de/n bogs 21 Capt: 22 art: Kand bevise at dend Kirken iche tilhører, omendschiønt intet udj dend andviste Kirke Stol findes indført at Kirke/n deraf noge/n Jndkome har nødt, Altsaa des Uagted som Citantens Widner som de fleeste og Meste efter Lovens 1ste bogs 13 Capt: 9 og 12 Art: allerunderd: bør følges, Kand iche Reettere!! skiønnes som og herved Kiendes og Afsiges at ovenbe:te Kirke tey bør herefter Eidfiords Kirke fremdeeles at følge till Eyendom Nytte og brug, og omendschønt det schulle Kunde sluttes at Hr: Hendrich efter sine 2de widner Jon Jeltnes og Daniel Bagnes forklaring hafde meent dend Præsteboelet tilhørende, saa Kand samme iche bifaldes

1721: 30b

i henseende hand dog Kunde haft fornumet og Erfaren omstendigheden tilforne at denne Tey Kirken skulle være tilhørende førend hand der udj lod hugge, Altsaa efter Citanten[s] 2de Widners nembl: Haagen og Omund Skaars edlig Forklaring at have hugget 4 tylter og 4 stocker Saug bord tømmer for han/nem, og Citanten iche haver ført noget bevis at Hr: Hendrich meere haver ladet udj denne tey hugge, \af(?)/ bemelte tømmer findes udj Teyen liggende 2 tylter som af os er taxeret {formedelst} efter dese/n Werdj for 1 Rd: 2 mrk., og saaledes 2 tylter og 4 stocker Resterer som Hr: Hendrich tilstaar at have ladet bort føre, hvilket tømmer efter dend størrelse \paa/ det her \i behold/ befindende {2 tylter} \Er da/ af os udj høyeste Maader {er} andseet for 10 mrk: hver tylt, saa tilfindes for billigt at Hr: Hendrich samme \2 tylter 4 stocker/ betaler til Eidfiords Kirke, med Skade giæld paa det øfrige hugte tømmer efter samme Werdj naar de 8 mrk: ere fra dragne {saavelso/m og 1 mrk: 8 s: for hver tylt udj hugster Løn og omkostning}, udj Rede Penger 4 Rd: 4 mrk: 13 s: og Landnam efter Lovens 1ste bogs 22 Capt: 17 Art: 1 Lod sølf tilsam/men 5 Rd: 1 mrk: 13 s: derforuden som Kirkewærgere/n Arne Legre paa Kirkens wegne haver maattet formere denne Process, saa findes for billigt at hand og nyder erstatning for omkostningen som derpaa med føyelighed er andvent, {som} og af os andsees samt derforuden og tilfindes Hr: Hendrich á Mønnicke/n at betale han/nem med 5 Rd: og i lige maade till Sornskrivere/n {og Laug Rettet} efter Kongl: Forordning af 24 Feb: 1708 for denne dags forretning samt 2de dagers Reise og fløtting till og fra Aastedet Penger 5 Rd: 4 mrk: forude/n Loug Rettet 1 Rd: alt under Lovens adfærd, hvad sig det udj Teyge/n befindende <hugne> Tømmer \andgaar/ saa Kand Kirkewærgere/n det giøre Kirke/n til beste som best wides Kand, J det øfrige hvad Hr: Hendrich á Mønnicke/n udj sit Jndlæg ommelder saa efterdj det Sage/n iche her paa Aastedet wedkommer, hendwises det till sit Rette Forum om nogen af Parterne derpaa will tale, saaso/m \da?/ welbe:te Hr: Hendrich for Retten dend 8 Aug: 1720 da forhøret schede erbød sig at wille erstatte Kirke/n wederlaug for Kiedelens brug, og nu her for Retten udj sit Jndleg det samme erbydende at fuldbyrde till Stift Skriveren naar hand Kommer paa Kirke Regnskabetz Forhør, At saaledes er passeret samt dømt og afsagt det bekræftes under haand og hostrøgte Zigneter.

1721: 31

Anno 1721 dend 5te Junij blev paa Gravens Tingsted holdet et sært Ting, efter høyædle og welbaarne Hr: Stift befallings Mand Andreas Undals Høy Respective Resolution for at udstæde et Tings widne hvorledes En Mand Aamund Erichsen Yttre Wichnes Kand være som wed en Uløckelig hendelse er bleven drucknet, hvilcken befaling paa dend dødes Enkes Memorial begge lyder Saaledes, og betientes Retten udj nerwærelse paa Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Larsens Wegne Lænds Manden Baar Spaanem af efterschrefne Eedsorne Lauretz Mænd af Gravens Tinglaug, Thomes Hallanger, Niels Lione, Wiching Dalen, Mads Wilche, Ole Spaanem, Endre Hallanger, Iver Rønnestrand, og Omund Sygnes Tvet,

Til samme Tid og Stæd hafde ovenbemelte Lænds Mand paa Fogdens Wegne i Rætte Kaldet ved de 2de Stefnewidner Iver Lione og Siur Westrem efterschrefne 2de Mænd Omund Endresen Indre Wichnes og Anfing Nielsen Syse som dend paagiældende afdøde Mand Aamund Wichnes hafde besigtet for at giøre Eedlig forklaring om de haver fundet samme beschadiget wed hug og Sting eller i saadanne Maader saaret, hafde og indstefnt Hans Opheim, Lars Haaem og Torckell yttre Wichnes som med bemelte døde Mand havde Nyelig tilforne førend dødsfaldet scheede hafde drucket med hannem herom wad!! (hvad) dem er widende at widne, item Magnus Rondestvet, Sven Wattertved tillige med ovenbe:te Jndstefnte Persohner som de nermeste Grander at giøre Edlig Forklaring om dend forbemelte døde Aamunds Lif og Lefnets forhold med widere som de om Sagen Kand være witterligt, till wædermæhle og samme forklaringer at andhøre Jndstefnt Enken Christj Andfings daatter,

Forreskrefne widner ware for Retten nerwærende som wedgick loulig warsell, det samme paa Enkens wegne Christopher Ødven mødte og tilstod, hende at være \dertill/ warslet, som og hendes Laugwæрге forlangede Vidnerne forhørte efter hendes andragende,

1721: 31b

Hvorefter widnerne blefve fremkaldet, og Edens forklaring lydeligen for dennem oplæst med formaning om deres Sandheds udsigende, samt advaret hvad Straf {over} et falsch widne \over/hænger, og haver sig at forwente,

Derpaa fremstoed Iver Lione og efter sin Corporlige aflagde Eed forklarede at Torsdags Morgen dend 4 Aprill war hand med fleere af Naboerne udgaaen at oplede den afdøde Aamund Erichsen yttre Wichnes, og fant hand ham udj fiæren udj Tossewigen (Tøsse-) liggendes hos hanne/m staaende Lars Tvette og Iver Jonsen som hafde først fundet be:te døde og hannem paa Landet \af vandet/ opdragen, og blef Liget ført af attestanten tillige med Anfing Syse og de andre 2de Mænd udj en baaed hiem till yttre Wichnes hans boepell der afklæd, og befantes Legemet aldeles uden nogen siufuldig Skade af hug Sting eller Saar, der efter gick attestanten hiem, Andgaae[nde] forbemelte afdøde Aamunds Lif og Lefnetz fremdragende forklarede \be:te widne/ {attestanten} at hand som neste Grande har boed udj Naboelag samme/n omtrent 10 aars tid, og intet andet fornummet endsom Christelig og Erlig omgiengelse saa well med han/nem som andre Folck, og war en fredfærdelig Mand, ey drickfældig eller meere end som et andet Meniske dertill genegen som naar hand kunde Komme udj Wærtskab da Kunde driche sig et Rus, widere hafde hand iche at forklare,

det andet Vidne Anfing Syse fremstoed, og aflagde sin Corporlige Eed med opragte fingre, \derefter/ forklarede lige det samme som ovenbe:te med wærende Iver Lione, andgaaende dend dødes besigtelse, og belangende bemelte afdøde Mands Lefnets forhold udsagde at hand ey andet endsom all Skickelighed og Ærlighed om hann/em kand forklare, hafde Kient han/nem omtrent 20 aar og boende lige over Fiorde/n en half Fierding weys \fra bem:te Aamund/, og udj all dend tid indted andet hafde fornummet, endsom all fredelig og Kierlig omgiengelse mod alle og en hver som ham forreko/m, widere hafde hand iche at forklare.

dernest blef Hans Opheim fremkaldet, som aflagde sin Eed, og forklarede at hand Kom Riden-

1721: 32

des 3 Paaschedags mod aftenden!! (aftenen) fra Scheye og wille Reise hiem till sin Gaard Opheim, og som hand Kom wed en Kull graf hos Tosse (Tøsse) broen, da Raabte dend afdøde Aamund Wichnes paa han/nem, steg saa af sin hæst og blef siddendes med hannem Torchel (Yttre Wichnes) og Lars Haem!! (Haaem) som drach til samme/n af 1 bottel brendevin som bemelte Aamund war Kom/men fra Gelmevold (Hjelmevold) med, og som de Kom i snack sam/men treffede hand Kiøbmandschab med mer bemelte død fundne Aamund, og Kiøbte af han/nem 8te tylter \Soug tømmer/ for 9 Rd:, hvilcke penger hand leverte Torchell som Lars Tvette tælte af attestantens Pung siden hand war saa drucke/n og trode sig self iche dertill, midlertid saae siden efter Lars og Torchell gaaen og hente 2 Pæler brendevin, saas/om det udj botlen war fortert, Widere Kand hand iche erindre sig saasom hand war saa drucken af det hand tilforne hafde drucket, og paa dette sted tilfick!! (tilgick?) at blef liggendes paa stedet og falt i Søfn, saa hand iche wed hvorledes og hvad tid de/n døde war gaaen fra han/nem, ey heller wiste af dend Uløkelig hendelse førend om Morgen en at Folck kom till \ham/ attestanten igi/en som hafde hendted og bred Klæder over ham paastedet, og beklagede sig at Aamund iche war hiemkom/men og de iche hafde fundet ham, widere iche, Mens om dend dødes Lif og Lefnet, saa har hand udj Mange Aar omgaaes og handled med han/nem, saa at hand war en fredfærdig Christelig og Ærlig udj sin Omgængelse Upaaklagelig, mere hafde ey at forklare,

Lars Haaem blef paaRaabt som fremstoed, aflagde sin Corporlige Eed, og forklarede at hand kom till dend afdøde Mand Aamun!! (Aamund) hos Gastgiveren Gram, hvor attestanten tilforne hvar!! (war), og drack dend døde iche meere endsom en drich Øll som Asbiørn Nessheim schenkte ham, derefter hand Lars Haaem fulte bem:te Aamund som sagde at wille gaa til Hans Opheim og tale med ham om Saug tømmer saas/om hand hafde loved ham sage/n mens schøtte iche om at schiære dette, og som de Kom over Tosse (Tøsse) broen wed Kul graven {blef} de der hos Hans Opheim siddende, som Reed f(o?)rde/n (som Reed for/før d/em?) og Aamund Raabte till at bie ham, da helsede de hver andre, og sagde Hans Opheim, har du noget got udj botlen, saa skenk Iver Børse/n en gang, derpaa svarede Aamund det er iche mit mens Torkels og lyder wj betale om vj dricker derpaa gick Iver bort og fick indtet, side/n drack den døde,

1721: 32b

Hans Opheim, Torckell og Attestanten \tilsamme/n / og Kom Find Lisebrek gaaendes, som Aamund bad at skulle bede Lars Tvette \at/ Kom/m/e till ham, som og strax efter scheede, og Kom Aamund og Hans Opheim udj Kiøbmandschab tilsam/men og telte Lars Tvette 9 Rd: for 8 tylter Saug tømmer till Torckell, som lagde dem siden udj dend døde sin Pung og stack dend udj hans Lomme, derefter gick Torchell efter 2 pæler brendevin, som blef og fortært paa Kiøbmandschabet, da det war scheid gick Attestanten og Torckell efter Aamunds og Hans Opheims begier som war overstadig drucke/n, at skulle hendte mere brendevin hos Gastgiveren Gram mend de fick intet mere og blef svaret hand wille iche selge dem meere siden det var natt og de ware nedlagde udj huset, og da hand nu Kom tilbage igi/en laa Hans Opheim og Sof, og Aamund war bort gaaen, derpaa wegte hand Hans Ophem men fick intet 2det Svar end hand mente hand war gaae/n til Syse, saasom denne war saa drucke/n at hand iche Kunde staae, saa tog Torckell Hanses hæst og Reed omkring till Lade/n som laae wed Tosse (Tøsse) wige/n i ta\n/cke Aamund Kunde være derhend gaaen, Kom til bage og fandt han/nem iche, og gick da nembl: attestanten og Torckell optill Scheye efter Klæder at dekke over Hans Opheim, og blef attestanten hos ham dend Natt mod Dage/n at tage ware paa ham,

og Gick Torckell fra ham at søge igi/en efter Aamund, widere herom hafde hand icke at forklare, belangende dend døde ommelte Aamunds Omgængelse udj sit Levende [Live], forklarede hand det samme som forige widner at hand icke hafde andet om han/nem at paasige endsom all ærligt og Gott,

Torchell yttre Wichnes blev paraabt, og fremKom aflagde sin Eed, og derpaa sagde at være dend døde{s} <Aamunds> Grande udj En Stuen tilsammen boende udj 5 Aars tid, og forklarede at hand tillige med \be:te/ Aamun!! (Aamund) Wichnes hans Grande som er drucknet Kom 3die dags Paske!! (Paaske) i fra Kirken, og hafde attestanten erende over fiorden till sin Værfader at hente noget Malt, og Aamund sagde at ville till Gielmevold og Kiøbe sig En Alen Toback, gick saa ud paa haven og sagde det er noget seent, derefter blev de begge til sinds at følge sam/men og tog

1721: 33

Aamund sin baaed, Rode saa hend till Indre Wichnes Nøsted till Nels!! (Niels) som wille fare over fiorde/n at Male Korn, og attestanten wille følge ham for at Male sit Malt, saa sagde Aamund till \ham/ attestanten det bliver forlunge for mig at bie derefter, før mig først hend til Kracke næsset som er {tet} wed Tøsewigen, (..)d ham saa Kommer der igie/n at tage hannem tilbage naar ham Kom fra Møllen, og spurte attestanten hvor hand skulle finde ham om hand icke war der neder Kom/men, svarede hand Udj \...?/ hus Mands Stuerne, saaso/m hand icke Kom hos Gastgiveren, siden Rode Attestanten till Hagestad hvor hand fick tidende at Aamund og Lars Haaem med Hans Opheim sad ved Kul graven hos Tosse (Tøsse) broen, Roede saa \der/ hend og lagde baade/n wed Bracke næsset \igie/n /, og gick op till dennem, og war Aamund og Hans udj accordering om de 8 tylder Tømmer, og slutted Kiøb om 9 Rd: som Lars Tvette telte till Attestanten og hand igien kom dem udj sin Grandes Pung og forwarte dend i hans ege/n Lomme, saasom baade Aamund og Hans ware druchne, saa fick attestanten af Lars Haaem 12 s: gick dermed til Gastgivere/n og hente 2 pæler brendevin, som blev fortært, siden gick hand og Lars Haem!! (Haaem) igien at \schulle/ Kiøbe meere mend fick indtet fordj Gastgivere/n war lagt og wille hvercke/n lucke op eller selge dem meere, kom saa til bage og fant Hans Ophei/m sovende, hos hvem Lars Blef, men attestanten tog Hans Opheims hæst og Reed till Baaden saa vit hand Kunde Komme, blev paa hest/en \siddende/ og huyed og Raabte paa Aamund thi hand mente hand war gaaed der hend, men h/an/d hørte icke till ham, og Reed saa till Lars og Hans, og wegte Hans Opheim op som svarede hand maa være gaae/n til Sysen, side/n gick attestanten og Lars Haem!! (Haaem) efter Klæder fra Scheye og brede paa Hans Opheim, som blev liggendes at Sove sit Rus ud, og gick saa igi/en till Baaden Raabte og skreg paa Aamund, Roede saa \derfra/ paa den anden side till Gastgivere/n om hand Kunde være gaae/n der hend men fornam icke till ham, og siden gick hand over broen till Lars og Hans igi/en, og fant dem liggendes, beklagede sig at hand icke hafde fundet Aamund, hvorpaa (Br?)ite Schey som war Kom/men med flere Klæder \til dem/ sagde saavell som Lars Haaem, at hand Aamund maatte være gaaen till Syese derpaa sagde attestanten sig da till Ommund (Amund) Grande

1721: 33b

at ieg har tage/n botlen med mig hiem, Roede saa hie/m og sagde hans Kone at hendes Mand hafde drucket og widere fortelte hvad passeret war, og at hand mente hand war gaaen til Syse, {saa att}, side/n det war Natt og Kunde hand icke bie lenger efter han/nem, Om Morgen drog hans Konne udj Lysninge/n till Syse og!! {spurte} (for at) hente hendes Mand hiem, og som Folckene der icke wiste af ham at sige, Kom hun hiem med Sorg og Gredende taarer, og bad attestant/en at følge hende over og faae Lars Tvette med at søge efter hendes

Mand, hvilket hand og gjorde og till paa aftenen, allesteder baade udj Marke/n og \ellers i/ Elven i tanke hand Kunde være faldet af broen i Elve/n, og ellers Runden om i \meste/ Gaarderne \gick/ og spurte efter han/nem, mens stempte saa Folckene sam/men igi/en till anden dage/n som var Torsdags Morgen/en udj Lysningen og lette omkring fioren udj baader at søge, og fant ham da liggendes udj Tøssevig/en tet wed Bragnes hvor baaden \tilforne/ hafde ligget, udj floe Maalet, blef saa med Stenger optagen og ført hiem til sit hus, og war \hand/ med at afklæde han/nem, befant hans Legeme Uskadt udj andre maader, Ente/n \ved/ Feyl eller Saar blef saa side/n lagt udj Kiste og hændført udj Hans Opheims Nøsted tet wed Kirke/n, widere iche hafde at forklare, Uden om dend dødes Lif og Lefnet bekræftede at hand haver levet udj 5 aars tid som en Christelig og fredelig Grande og Naaboe udj En Stue tilsam/men med han/nem, og aldrig andet end som all Gott fornemmet af andre om han/nem, saa og at hand schyde meget drick og iche uden hand Kom udj Selschab drack sig drucke/n, Meere hafde iche at forklare,

Magnus Rondestved fremstod, efter aflagde Eed forklarede at hand neste Grande {har boet} boe udj boe samme/n, over 18 aar haver boet med Aamund yttre Wichnes, og derforude/n Kient han/nem udj mange Aar tilforne, tacker han/nem bemelte afdøde Omund all Ære og Gott for trofast omgiengelse og Naaboelig Wendskab, baade udj Roelighed og Stilfærdighed

1721: 34

i alle Christelig og oprigtige Mader!! (Maader), saa hand har holt og agted ham alle tider for sin beste Grande, haver i saa maader intet andet endsom all ære og berømmelig eftermæle at give han/nem, der for.

Svend Wattertve[t] blef fremkaldet som aflagde sin Eed, og derpaa forklarede at hand er ophalet!! (opalet) paa samme hans paaboende Gaard Wattertvet som ligger neste Gaar[d] med Yttre Wichnes, og har ellers været sin egen Mand over Sex Aar, har iche andet om dend døde Aamund som war hans Grande og Naabo endsom all Christelig og Kierlig Omgienelse at sige, og tacker ham Ære og Gott for saadan hans forligelig og Gode forhold mod han/nem, har iche heller hørt nogen hvem som Omgickes be:te Aamund andet end læte wel om hannem i alle maader, widere iche,

hernest Christopher Ødven paa Enkens wegne forrestillede at hand formodede hendes Sahl: Mands berømmelig Lefnetz fremdragende som et Christen Mennische mueligt \været/ wed forommelte widners fa(..?)is noch at være \forklaret/, som Enken ellers om fornøden giøres, med det \gandsche/ Sogne Folckes Skuds Maal Kunde derforude/n bekomme, mens war da begierende dette Tings widne paa hvis som her udj Rette/n er passeret, hvorefter hun Enke/n forhaabede af dend høye Øfrighed at faa en høygunstig Resolution og tilladelse hendes Mands døde Legeme med Christelig \Lig/ begiengelse at lade udj Kirke gaarde/n begrave,

Anno 1721 dend 12 Junij holttes sedvanlig Waar- Skatte og Sage ting for Wadves!! (Wassværs) Tinglaug paa Bolstad Øren overwærende wed Rættten Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem, Sigt og Sage falds Eyer Sr: Hans Risbrech, Lænds Mand Niels Horvey, samt 8te Eedsorne Laug Rets Mænd Ole Gietle, Jacob Styve, Simon Fosse, Halvor Biørgaas, Brynniel Aarhus, Ole Styve,

1721: 34b

Ole Teyten, og Jacob Bolstad, med fleere Tingsøgende Almue,

hvor da efter Rettens sættelse, Allerunderdanigst blef lydelig oplæst hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordninger samt anden høye Ordres og Foranstaltninger saasom,

1: hans Kongl: May:ts Allernaadigste Skatte Forordning for indeværende Aar 1721 daterit Kiøbenh: d: 30 Decbr: Ao: 1720.

2: Allerhøyst bemelte Kongl: Fodrorrdning om de Extra ordinaire Skatter, samt bord schatte/n for dette Aar dat: Kiøbh: d: 10 Janv: 1721:

3: RenteCammeretz Placat dat: 17 Feb: 1721: at alle Sexten schillings eller Markestøcher med det Preeg 1718 og 1719 aars tall ere falsche og Confiscable hvor de findes og om nogen Kand aabenbare hvem samme Mynt haver slagen eller indpracticeret udj Norge, samme till RenteCammeret andgive, schall ey allene bekomme en Resonable Recompance mens hand[s] Nafn at blive dult og ey aabenbaret.

4: Kongl: May:ts Forbud paa Spill og Leeg udj dette Aar formedelst hendes May:ts Dronningens død dat: Kiøbh: 15 Martj 1721:

5: Kongl: Mandat: dat: Kiøbh: 14 Martj 1721 angaaende Tolden, samt tiære og trælast tiendens direction i Norge, som er Cammer Raad, og General Told Directeur Ole Løcke andbetroed, at alle Toldbetientere og Officianter schall til hannem indsende Maanetl: Extracter og saa ofte hand till Kongl: tieniste forlanger,

6: Placat om tiære og trelast tienden af hvarer!! (varer) som til andre Stæder udschibes, Rigtig at andgive og erlægge efter wærdj af warererne!!,

1721: 35

7: Kongl: Forbud om handelen iche at maa schee paa de Mistænchte Stæder udj Vest og Øster Søn, dat: Kiøbh: dend 25 Novbr: 1720:

8: item angaaende det udj Sædland beliggende Lotteries Gods, som till dem Gevinster er tilfalde/n, skall af Commissarier overleveres, til hvem de sig har at angive, dat: Købh: d: 5 Martj 1721:

9: Forordning om Toldseylenes brydelse over alt udj Danmrk: og Norge, at hvosom understaar sig samme uvedkommelig at forrette skall betale efter Forordning af Ao: 1702 d: 2 Maj 50 Rd: af Skippere/n eller dend som øverste Commando i Skibet haver, for hver gang det scheer, dat: 17 Maj 1721:

1: Dernest, Hr: Stift befalings Mands Foranstaltning dat: Berg/en 31 Janv: 1721: at ingen Bergens privilegier til præjudice maa paa Landet udfare og tilforhandle sig nogen Wahrer till Forprang, mens bønderne self at føre deres Wahrer till Berge/n, etc:

2: Capituls Taxten for indeværende Aar, dat: Berg/en 1720 d: 20 Novbr:,

2:!! Hr: Stift befalings Mandens og Stift Amt skriverens Missive till Fogde/n Sr: Jens Lem og Sornskriverne {Sr: Jens Lem og} Jens Fabricius, om at eftersee bøndernes Skatte bøger for 1711 hvad som till Fogd/en Glad og Peder Jensen er betalt samme Aar, og et Tings Widne derpaa udstedes, samme ordre dat: Berg/en d: 15 Ap: 1721:

3: Copie af Cammer Advocaten Hr: Cancelie Raad Thomes Bredals Constitution dat: Kiøbh: d: 4 Janv: 1721 at hand haver andtaget Procurator Poul Jaco Furstenberg till at wære hans Fuldmegtig udj Bergen Bye og Stift, samt Copie 1ste 4: og 6te Post af dend Kongl: Allernaadigst Cammer Advocaten meddelte Instruxion.

1721: 35b

Høy Edle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals tilladelse og bevilning wed Resolution dat: Berg/en d: 10 Martj 1721 paa Secunda Leut: Niels Hansen Baches Memoriall

dat: Evanger d: 2 Janv: 1721: om at maa holde Øll og brendevin sall paa Evanger, till Almuens Fornødenhed, samt baader for billig betaling till forrekkommende Reisende, med videre dese/n indhold,

hernest bleven publiceret efterskrefne documenter

1: Knud Rostads (Røstads) bøkell Seddell dat: Røstad d: 3 Maj 1721: paa ½ pund smør udj Gaarden Axellberg, bøklet till Soldat {Knud Gelle} Jon Jacobsen Gelle!! (Geitle iflg. Evangerboka), sin bøkell med 8 Rd: betalt, mens som samme betaling mod Lov/en stridende, befindes altsaa till nærmere Lougl: omgang, bøkell brevet udj Retten bliver beroende,

2: Byrge Willemsen borger og Jndvaahner udj Berge/n hans Skiøde dat: Berg/en d: 9 Junj 1721 hvorwed hand Skiøder og bebrever till dend ærlig Mand Niels {Axelsen} \Arentzen/ ½ pund Smørs Landschylt udj Gaarden Nedre Rasdall, som bem:te Børge med sin Hustru arved haver efter hendes Fader Hans Axelsen, for samme Jordepart at have bekommet mindste med meste Skilling efter forrening, til Vitterlighed af Niels Haagens/en og Jens Hyld underschrevet og forseylet,

3: Jligemaade paa ½ pund udj samme Gaard Nedre Rasdall Solt og afhænt till dend Mand Anders Olsen Lie og hans Arwinger hvorfor de har betalt efter slutted Kiøb og forrening, underskrevet og forseylet till Vitterlighed af ovenbe:te 2de Mend og dat: som forbemelt,

4: Saa og paa ½ pund udj Øfre Rasdall till Niels Mons/en og Arwinger, under samme dat: indhold og forseyling som ovenmelt.

5: Noch et samme Mands Skiøde paa ½ pd: udj bemelte gaard Øfre Rasdall solt og afhent till Knud Johans/en.

1721: 36

Thomes Gieres bøkell Sæddel dat: 22 9br: 1720: hvorwed bøklet till Johannes Stamnes 7 ½ s: Leye udj bemelte Stamnes, bøklet/en efter Loven betalt,

bemelte Tomes Geres bøkell Seddell samme dato till Ole Stamnes paa 7 ½ s: Landschylt udj be:te Gaard: udgive/n.

Lars Siursen bøkler till Ole Knudsen 18 mrk: udj Gaarden Ronseberg i Wasver Otting dat: 22 Novb: 1720: bøkelen efter Loven betalt.

Thomes Gieres bøkell Seddell dat: 22 9br: 1720 paa 18 mrk: smør udj Gaarden Jørnevig till Niels Hendrichse/n, bøkelen efter Loven betalt,

Jon Horveyes bøkell Seddell paa ½ pd: Smør udj Wassenden, og ½ Spand udj Elven till Jon Lauritzen bort bøklet efter dend gl: bøkell Seddels Jndhold, sidste dat: 22 Novb: 1720,

Niels Jensen Hougen i Samnanger bøkell Seddell dat: Wadsver dend 22 Novb: 1720 paa ½ pd: Smør udj hans Eyende Gaard Smaabrecke, till Jørgen Siursen, bøklet/en efter gamle bøkell Seddell dat: Berge/n d: 21 April 1702 till forrige Eyer Kirsten Miltzou bet:

Niels Larsen Eye bøkler till Johannes Mathisen Hatlestad 1 pund Smør udj samme Jord Hatlestad, bøklet/en efter dend forige bøkell Seddell d: 4 Oct: 1670 betalt, og fornyet dend 22 Novb: 1720:

Odd Liee!! ny bøkler till Aschill ½ pd: udj Lie, bøklet/en efter Loven betalt, dat: 22 9br: 1720:

Ole Johansen og Ole Olsens bøkell Seddell paa ½ Løb udj Gaarden Styve till Jacob Johansen Styve, bøkelen betalt med 13 Rd:, dat: Ao: 1720 d: 22 Novbr:

Knud Øfstedall for 8 ½ mrk: og Berge Lie 3 ½ mrk: tilsammen 12 mrk: Smør udj Styve, bøklet till Jacob Johansen, og bøkelen efter Loven betalt, dat: Wadsver tingsted d: 22 Novb: 1721!! (1720)

Efter at dagen war forløben saa blev Retten till J Morgen opsatt, og haver Laug Rettet og wedkommende da at Møde, som Sager haver at forhandle,

Dagen efter dend 13 Janv: blev Rætten som i gaard

1721: 36b

Wedbørlig Satt og giendtaget,

hvorefter Sr: Otte Weinvig, fremkom, for Retten, og Hafde wed Lænds Manden Niels Horvey og Siur Schaarvej!! (Skorve) i Rette kaldet Lars Quilequale for Resterende Gield 4 Rd: 6 s:, till at betale hanne/m samme, samt Process omkostning,

dend Jndstefnte møtte for Rætten wedgick saavell Loulig warsell, som Gielden, bad Contraparten om Dilation og Loved ham Pengerne till Michaeli at blive betalt, till forsichring medhafde Jon Wæle som Caverede at saa fremt betalingen iche till samme tid paafulte will hand som self schyldner wære andsvarlig,

Citanten war med Tilbudet fornøyet, mens paastod efter som Contraparten iche har forewiset hannem betaling, hand da har wæret foraarsaget at Søge ham wed Retten, paastoed dom med Processens Omkostning,

Derpaa Afsagt,

Eftersom Lars Quilequale iche Kand modsige betalinge/n og har beloved samme till Michæli at fuldbyrde dertill fremstillet Jon Wæle som Cautions Mand, Altsaa forbliver det derwed, og tilfindes saavell schyldneren som Cautionisten En for begge og begge for Een till Michaelj at see Hr: Otte Weinvig fornøyet med de paastefnte 4 Rd: 6 s:, og som Citant/en har wæret foraarsaget at søge Lars Quilequale med Rætten, altsaa tilfindes hand at betale derforuden udj Process Omkostning 3 mrk: 4 s: alt under Lovens adfærd at efterkommes,

Hafde Sr: Otte Weinvig ladet wed ovenbe:te Stefne Widner Jndstefne Anders Sævalstad till Doms paafølge at betale hannem for Creditered Varer dend Summa 3 Rd: 4 mrk: 4 s: som hand ey udj Mindelighed har kundet erholde, og derfor wæret aarsaged samme wed Rætten at indtale, paastod

1721: 37

derforuden Process Omkostning, samt for Reise og Umagen,

Dend Jndstefnte Mødte wedgick Loulig at wære warslet saa og tilstod Skylden i alle maader Rigtig, tilbød sig at wille betale pengerne till først kommende Michaelj og paa det at Creditor Kunde wære forsichret tilbød hand Lænds Manden Niels Horvej at sige sig udj borgen der for,

Derpaa Afsagd,

Som Citanten Sr: Otte Weinvig er fornøyet med Lænds Manden Niels Horvejs Caution at saafremt Anders Sævaldstad iche betaler de skyldige 3 Rd: 4 mrk: 4 s: till først kommende Michaelj hand da som self schyldner derfor will wære andsvarlig, Altsaa tilfindes saavell Anders Sævaldstad som Lænds Manden deres Løfte at fuldbyrde, og derforuden udj Process Omkostning tilfindes Anders Sævaldstad at betale Citanten udj Penger 3 mrk: 4 s: alt at efterkommes under Lovens Adfærd,

Item som oven Melt wed Lænds Manden Niels Horvej og Simon Fosse J Rette kaldet Lars Nesheim, at lide Dom for schyldig 13 Rd: 3 mrk: 4 s: hann/em for udborgede Wahrer at betale tilligemed Processens omkostning,

Dend Jndstefnte blev paaraabt, og mødte iche, ey heller nogen paa hans wegne, hvorfor Kals Mændene deres Stefne maal efter Loven afhiemplet,

Derpaa Citanten begierede dend Jndstefnte maatte paalegges til neste ting at Møde,

Afsagt,

Som Lars Nessem iche møder, ey heller hans Loulig forfald, og Kals Mændene har afhiemplet Stefning saa i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capt: 32 Art: forelægges hann/em Loudag till neste Rettes dag at møde, hvor da i Sagen schall gaes hvis Loven befaler.

1721: 37b

Till samme tid og Stæd hafde Johannes Ronge wed Lænds Manden Niels Horvey og Jon Wassenden i Rætte kaldet Ole Wicken, og Ole Biørge, dend første for 8 mrk: og 4 s: som hand med han/nem hafde sent till byen at leveres till en Mand Herbort, som iche er efterkommet, Og dend 2de for quiteringe/n for samme penger som hand har forkasted, og paastod at dend første maatte betale ham pengerne igien saaso/m hand iche Rigtig hafde levert dem, saa og dend anden i ligemaade andsvarlig formedelst hand haver bort Kasted quiteringe/n, hvorfor hand iche kand faa betalinge/n igi/en,

Dend Jndstefnte Ole Wichen svarede at hand hafde levert pengerne till Magrete Fæster i Bergen, saaso/m Citanten hafde bedet han/nem at gaa till hende at hun wille wise han/nem hvor Manden boede, som pengerne schulle have, hvorfore som hun sagde at have Caveret for dise penge betalte hand dem, tilstod at hun side/n har sagt naar hun fick sin haand igie/n wille hun levere dem tilbage,

Dend 2de/n svarede at hand war i byen hos Margrete Fæster, mens hun svared at hun hafde givet quitering og sagd sig god for Godset, saa hun iche hafde widere dermed at befatte sig, og dend Mand Herbort sagde sig ey betaling/en.

Citanten Sagde hand hafde begiert af Ole Biørge at hand schulle forhøre om betalinge/n war levert till Herbort, og fordj quiteringe/n er borte forment hand de begge burde wære andsvarlig,

Widere hafde Parterne iche at i Rette føre, mens Dom paastaaede,

Afsagd,

Det befindes af Parternes egen forklaring og tilstaaelse at Pengerne er levert till Margrete Fæster i Bergen som hafde Caveret for dend tønde Korn som Citanten hafde borget hos dend Mand i byen sammesteds wed Nafn Herbort, og betalingen de paastefnte 8 mrk: og 4 s: er og till hende levert, {Mens} dog i mod Citantens begier og afvidende, Mens som dette er passeret snart for 2de Aar siden og Johannes Ronge har willet med søgninge/n {.....} hos Margrete Fæster eller Ole Wichen

1721: 38

till Rigtighed at erlange, saa sees iche at dend Jndstefnte Kand wære schyldig at svare hannem till de paastefnte 8 mrk: 4 s:, Mens i henseende at hand dog imod begier har betalt Pengerne till Margrete Fæster, og Ole Biørge haver forkasted quiteringe/n hvorover Pengerne iche igi/en Kand erholdes, saa Kiendes for billigt, at Ole Wichen saavell som Ole Biørge betaler Citanten dend halvedeel med 4 mrk: og 2 s: og dend øfrige Rest Kommer Citanten self till forlis saaso/m hand iche straxen haver søgt sin Sag wed Retten, eller udj Mindelighed, og till Regres maa de paa alle sider søge det hvor dem best og Louligst siufnes, Processens Omkostning ophæves paa alle sider.

Efter at icke flere Sager war at forretages hvor om 3de ganger bleve paaRaabte, saa og ey meere at forrette uden Restantzerne for afvigte Aar over udestaaende Kongl: Intrader blev udj Retten oplæst og forseylet altsaa blev Retten for dette tingloug og denne gang opsagd,

Anno 1721 dend 16 Junij blev almindelig Vaar- Sage- og Skatte ting holden paa Vangen for samme Tinglaugs Almue, nærwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem, Sage falds Eyeren Sr: Hans Risbrech, desligest Lænds Mand Wiching Tvilde og efterschrefne Loug Rættes Mænd Brynnild Grove, Tormo Helleland, Knud Dagestad, Lars Tachle, Johannes Lofthuus, Andfing Giære, Iver Gierestad, og Johannes Opheim, med flere ting søgende Almue,

hvor da efter Rættens sættelse Allerunderd:st blev Publiceret de Kongl: Forordninger og andre Foranstaltninger som folio 34 findes Extraheret dernest,

Biscopens bœxell sæddel dat: Berg/en d: 23 Maj 1721 paa 1 ½ Løb udj Requiem till Iver Bottelsen Bœxlet som Mogens Jespers/en har opsagd, bœxel/en betalt.

1721: 38b

Hendrich Miltzous bœxell Seddell dat: 29 Debr: 1721!! (1720) paa 2 Løber udj hans Eyende Gaard Indre Flage, till Niels Monsen for sin Lifs tid fæsted, hvilcken part Enken Astrj for hannem som hendes datter Mand har opsagd, bœxelle/n efter Loven at være betalt,

dito af 7 Novb: 1720 paa ½ pund udj Bergs Li i Dyrvedals Otting till Endre Mathisen bœxlet efter forige Utinglyste bœxell seddel af 20 Deb: 1714.

dito af 6 Novb: [1720] paa 9 mrk: udj Øxneberg till Leylending/en Tollef Knudsen bœxlet, og fornyet bœxell brev af 15 Junj 1685.

Hr: Niels Weinvigs bœxell seddel dat: 24 Sept: 1720 paa 1 pd: 12 mrk: udj Gaarden Kolle till Niels Gulikse/n udgiven og fornyet dend forige af 7 Martj 1694:

Sr: Hend: Miltzous bœxell seddell paa Gerstad 1 L: og 1 pund 12 mrk: till Brynild Andfindsen bortbœxlet og dend forige af 4 Julj 1694 fornyet.

Hendrich Miltzous bœxell seddell dat: 1720 d: 4 Novbr: paa 2 L: 18 mrk: udj Gierstad, till Knud Andfindsen bœxlet og fæsted, bœxele/n efter Loven at være betalt.

Hr: Niels Weinvigs bœxell seddell af 4 Oct: 1720 paa 9 mrk: smør udj Lille Røtte till Tormo Nielse/n fornyet forrige bœxell seddell af 23 Debr: 1711.

Mons Blindems bœxell Seddell dat: 13 Aug: 1720 till Leylendingen Anders Nielsen paa 1 ½ Løb udj Gaarden Dychesteen, efter forrige bœxell seddell af 15 Oct: 1694.

Sr: Hendrich Miltzous bœxell Seddell fornyet, dat: 6 Novb: 1720 paa 2 pd: 15 mrk: udj Gaarden Børcke till Enken Anne Aamundsens!! Enke,

Dito af 7 Novb: 1720 paa ½ pd: Smør udj Gaarden Appelthun till Lars Larsen som forhend brugt og beboet en fattig Mand, derfor han/nem tingl: Pengerne eftergive/n.

1721: 39

Fogden Sr: Jens Lems bœxell Seddell dat: 8 Novb: 1720 paa 6 mrk: udj Qualteigen, hans Kongl: May:t tilhørende, og bruges af Jon Knudsen, efter forrige bœxellseddell sin bœxel betalt.

Sr: Hendrich Miltzous bœxell bref dat: 6 Novb: 1720 paa 1 Løb 12 mrk: Smør till Leylendingen Haldor Andersen udj Gaarden Breche,

dito paa 18 mrk: Smør udj Gaarden Mølster Teigen till Leylendingen Helge Guldbrandsen fornyet, dat: Leque 8 Novb: 1720.

dito dat: 7 Novb: 1720 paa 1 Løb 18 mrk: udj Gaarden Øfre Kytte till Leylendingen Jon Ellevsen at nyde og bruge, efter sin forige bøkell Seddel af 20 April 1709.

Noch hans bøkell Seddel paa 1 L: 1 pd: 12 mrk: udj Gaarden Ulvestad till Andfind Torgesen ny bøklet og fæst, bøklet/n at være betalt efter Loven, dat: 17 Maj 1721:

Knud Røgstads bøkell Seddel dat: 9 Novb: 1720: paa 7 Spand smør udj Gaarden Tø(?)ne (Tøn?) i Winnier Otting, Stædt og fæsted till Siur Andfingsen,

Hr: Magister Ole Storms bøkellseddell dat: Bergen dend 6 Julij 1720 paa 1 Løb 18 mrk: Smør udj Nedre Røche benificert Gods, till Peder Halstensen bøklet som Faderen for ham har opsagd, Faderens Nafn er Haldsten Torgersen. bemelte Peder Haldstensen tillige med sin Fader war for Retten nærværende og begierede at deres wilckaar og forening udj Protocollen maatte blive indført som icke Kunde negtes, hvilket war at hand og Hustru Guri Lars daatter som er Stefmoder till Peder, skall deres Lifstid have med Sønnen 1 Maal sæd, og 1 Koes foster samt 3de faaer, aarlig at fødes og saaes, som og En liden boe till wærelse,

Sr: Giert Christophersen Weinvigs Skiøde dateret Wangens Præstegaard dend 28 Martj 1721 paa 1 Løb Smør med bøkell og herlighed udj dend Gaard Mølster udj Gulfierding Otting till Jon Knudse/n og Arvinger for 62 Rd: solt og afhændt till Odelsl og Eyendom, til Witterlighed af Hr: Niels Weinvig og Marcus Fog underskrevet og forseylet.

1721: 39b

Sr: Hendrich Miltzous bøkell Seddel datert Leque d: 7 Novbr: 1720 paa Tre Løber og 18ten Mrk:, som Leylendingen Niels Knudsen bruger udj Gaarden Nedre Winnie i Winnie Otting efter sin forige bøkell Seddel dat: 3 Ap: 1686:

Hr: Erich á Mønnichens bøkell Seddel dat: Hammer d: 2 Novemb: 1720: paa Toe Løber smør udj Tiøen som Leylending/en Mogens Halstensen bruger og besidder,

Hr: Niels Weinvigs bøkell Seddel dat: Wangs Præstegaard dend 28 Aug: 1720, paa 1 Løb 7 mrk: udj Gaarden Lofthuus som Leylendingen Johannes Bottolfsen bruger og besidder efter forige bøkell sæddel af 13 Feb: 1709.

Sogne Præsten till Kors Kirken i Bergen Hr: Anders Bings bøkellsæddell dat: 4 Oct: 1720: paa en Løb smør udj Gaarden Dugstad som Leylendingen Størck Aamundsen bruger efter sin forige bøkell seddel dat: Berg/en 1 Oct: 1700.

bemelte Sogne Præstes bøkell Seddel dat: Berg/en 4 Oct: 1720 paa 1 Løb som Aamund Størchsen har ny bøklet og hans Fader for ham i Gaarden Dugstad opsagd haver, bøkelen med thj!! (10) Rd: betalt.

Hr: Lector Bornemands bøkell Seddel dat: Berg/en d: 29 Oct: 1720 paa 1 Løb 3 Spand smør udj Gaarden Melve Lectorats Gods som Sahl: Torgier Siursens Enke bruger efter forige bøkell seddel,

Sr: Hendrich Miltzous bøkell Seddel dat: Leque 7 Novbr: Ao: 1720 paa 1 Løb 18 mrk: smør udj Gaarden Øfre Kytten som Leylendingen Colsten Brynisen beboer.

Rector Mønnickens bøkell Seddel dat: Berg/en d: 26 Sept: 1720 paa 2 Løber over bøkell udj Gaarden Tiønne som Soldat Aad Iversen har bøklet, bøkelen efter forige bøkell seddel betalt, 1709.

dito daterit Berg/en 24 Sept: 1720 paa 1 Løb smør 1 buckschind og 1 giedschind udj Gaarden Lemme, som Iver Nielsen forhend 1679 har bøklet og fremdeles at bruge,

1721: 40

Saasom dagen war forløben saa blef Retten udsatt till i Morgen tilig at igien tages og holdes.

dend 17de dito dagen nestefter blef Retten gientaget og som i Gaard betient med fornefnte Loug Rætt, hvor som helst blef Publiceret,

Knud Finnes Skiøde dat: 20 Novemb: 1720 hvorved hand haver Solt, Skiødet og afhændt till sin Svoger Aamund Størchsen Dugstad En slaatte tey beliggendes oppe ved Lemme hvor for hand har bekommet udj Rede penger 17 Rd:, herom till Witterlighed forseylet af Biørne og Jon Mølster.

Anders Erichsens bøxell Seddell dat: Wangen d: 26 Janv: 1720: paa 1 Løb og 1 Spand udj Gaarden Lønne som Leylendingen Siur Olsen bruger og beboer efter hans forrige bøxell seddell af 23 April 1691.

Hendrich Miltzous bøxell Seddell paa 1 Løb 1 pd: 3 mrk: Smør udj Gaarden Giødsteen till Leylendingen Gulik Halvorsen dateret Leque d: 7 Novbr: 1721:!! (1720)

Hr: Niels Brynvigs bøxell Seddell dat: Wangens Præsteg: 28 Aug: 1721!! (1720) paa 9 mrk: smør udj Halstens Bierget bøxelet til Anders Pedersen som Sverches Enke har opsagd, Torbiørn Lønne bøxler till Anders Erichsen 1 Løb udj Øster Thunet i Gaarden Løne, bøxelen iche meldes hvor meget betalt, og daterit Wangen d: 24 April 1720.

Stift Skriver Hans Hvids fornyed bøxell Seddel dat: Damsgaard dend 25 Sept: 1720, paa 1 pund udj Gaarde/n Tvinden som Jørgen Godvinsen beboer og Wangs Kirke tilhører.

Knud Finnes bøxell Seddel dat: 6 Novb: 1720 paa 2 pd: 6 mrk: Smør udj Mølster som Biørne bruger og har tilforne fæsted,

Hr: Niels Weinvig bøxler til Størch Andersen 1 L: 1 pd: udj Gaarden Bøe Wangs Fattig hus tilhørende, som Sahl: Lars Aadsen tilforne brugte, dat: 12 Novb: 1720.

1721: 40b

Hr: Niels Weinvigs bøxell Seddell dat: 11 Sept: 1720 paa 1 pd: Smør udj Gaarden Bøe till Størch Andersen Præsteboelet tilhørende som er ledig bleven, bøxele/n efter Loven betalt.

Et Skiøde daterit Wangens tingstue dend 21 Junj 1720: hvorved udj Gaarden Schierven er Solt, Skiødet og afhændt till Wiching Øyre, efterschrefne Jordegods, nembl: Niels Eide paa egne Vegne 14 mrk: Smør, paa sin Myndling Wiching Davidsens Vegne 2 mrk:, Elling Øfsthus 1 mrk: S: Tollef Groue 1 mrk: Sm: Jon Kinne paa egne Vegne 2 mrk: S: paa myndling Ingeborg Davids daatters Wegne 1 mrk: S:, Iver Lemme 2 mrk: S: Isach Dagestad paa sin Myndlings Wiching Knudsens Wegne 1 mrk: Smør, Johannes Lofthuus paa sin Søn Knud Johannesens Vegne ½ mrk: Smør og Siur Renne paa sin Myndlings Gertrud Johannes daatters Wegne ½ mrk:, af samtlig underskrevet og forseylet og till Vitterlighed af Lars Tachle og Johannes Opheim.

Madame Christense Miltzou Stouds bøxell Seddell paa 2 Løber 1 pd: 6 mrk: Smør udj nedre Øgre som Leylendingen Anders Carlsøn bruger, dat: Leque d: 7 Novb: 1720:

Sr: Hendrich Miltzous Bøxell Seddell paa 2 Løber udj øfre Groue till Leylendingen Tollef Brynelsen, dat: Leque d: 7 Novb: 1720:

Hr: Biscop!! (Biscop) Smitz bøxell seddell dat: Bergen 25 Majj 1720, paa 1 pd: Biske Stohlen tilhørende udj Grove i Runddahlen till Ole Brynelsen, som Faderen for ham opsagt haver, bøxelen meltes at være efter Loven betalt,

Sr: Hendrich Miltzous bøxell seddell dat: 7 Novb: 1720 paa 2 Løber udj Øfre Groue till Leylendingen Wiching Brynelsen efter forige bøxell seddell af 10 Janv: 1691:

dito paa 2 pd: 6 mrk: till Postdreng David Olsen bøxlet, som Gudved Aads Daatter har opsagd, bøxelen efter Loven betalt, dat: 19 Deb: 1720.

dito dat: 7 Novb: 1720 paa 2 pd: 6 mrk: udj samme Gaard Himmebræcke!! (Heimbære?) till Leylendning Gulick Nielsen,

Hr: Biscop Smits bøxell seddel dat: Berg/en d: 28 Sept: 1720 paa 2 pd: till Leylendingen Bryn Jonsen, efter forige bøxell seddel af 17 Novb: 1682.

1721: 41

Hr: Niels Weinvigs bœxell Seddel paa 2 pd: 6 mrk: udj dend Gaard Reime i Runddahlen, præstebolet til hørende, till Knud Haagensen som Haagen Gulfsen for hannem opsagd haver, bœxel at wære efter Loven betalt, dat: Wangs Præsteg: d: 28 Sept: 1720.

dito daterit 14 Novb: 1720 paa 2 pd: 6 mrk: udj dend Gaard Reime till ovenbe:te Haagen Gulfsen som Rognal Hardorsen!! (Haldorsen?) for hann/em haver opladt, bœxele/n efter Loven at wære betalt.

Hr: Rector Mønnickens bœxel Seddel dat: Bergen d: 26 Sept: 1720 paa 1 L: smør udj Gaarden Bierche Rectoratet tilhørende, som forige Leylending Lars Larsen bruger og beboer, efter brevet af 8 Apr:(?) 1702,

Sr: Hendrich Miltzous bœxell Seddel dat: 7 Novb: 1721!! (1720) paa 1 L: 4 ½ mrk: udj Gaarden Øfre Lie till Leylending Johannes Erichsen, forhend bœxlet d: 12 Debr: 1688,

Stifts Prousten Magister Ole Storms udgifne Skiøde daterit Bergen d: 9 Junj 1721, till Stephen Olsen paa 1 Løb Smør udj Gaarden Bryn, derfor bekommet minste med meste Skil: efter deres Kiøb og forrening,

Hr: Niels Weinvigs bœxell Seddel dat: 7 Oct: 1720 paa 1 pd: 12 mrk: udj Øfsthuus till Leylendingen Herlou Johansen, forhend beboed og fæsted,

Rector Mønnickens bœxell Seddel paa 1 pd: Sm: 1 buckschind udj Gaarden Øure till Leylendingen Styrch Larsen efter forige bœxell seddell, dat: Berg/en d: 30 Sept: 1720.

Sogne Præsten Hr: Niels Weinvigs bœxell Seddell paa 1(?) (2?) pd: udj Gaarden Opheim som Leylendingen Ole Olsen beboer og bruger, dat: Wangs Præstegaard d: 25 Sept: 1720.

Hendrich Miltzous bœxell seddell paa 1 L: 18 mrk: udj store Røthe till Soldat Arve Arvesen som hans Moder haver opsagt, dat: Leque d: 16 Junj 1721.

Sogne Præsten Weinvigs bœxell seddell dat: 5 Sept: 1720 paa 1 pd: 12 mrk: udj Gaarden Grove til Leylending Jon Olsen.

1721: 41b

Et Skiøde udgiven af Hendrich Baltzer Miltzou dat: Bergen d: 30 Aug: 1720 till Erich Siursen Fenne paa 18 mrk: Smør udj be:te Gaard Fenne hannem og arvinger till Odell og Eyendom Solt, derfor mindste med meste schilling at wære betalt, till vitterlighed medforseylet og unterschrefvet af Lauritz Miltzou,

Siur Wiches bœxell Seddel paa 1 Løb udj Mit Skutle paa Waass till Leylendingen Soldat Getle!! (Gitle) Knudse/n, som hand paa Sessionens bewilgning har bœxlet,

Videre war denne dag ey forretted undtagen med Skatternes oppebørsel af Fogden till Ende bragt,

Dagen nest efter dend 18de blef Retten igientagen som de nestforige dager, hvorda efterfølgende documenter blef publiceret,

Et Skiøde udgiven af Godschalk Fiose Paa 2 mrk: Smør uden bœxell, dito Iver Osgier 2 mrk: Smør, Anders Groue 8 mrk: med bœxell og overbœxell paa forbemelte 4 mrk:, hvilket gods de Selger og Skiøder till David Olsen Kløve udj dend Gaard Rørlien, udj Bøer Otting og Wangs Sogn beliggende, hvorfor hand dennem har betalt nembl: dend første 2 Rd: 4 mrk:, dend anden 3 Rd: og till dend 3die 14 Rd:, till vitterlighed af Wicking Øgre, og Iver Børke medforseylet, Skiødet daterit Wangs tingstue dend 17 Junj 1721:

Et dito daterit Wangens Tingstue dend 17 Junj 1721 af Haaver Olsen udgivet hvor wed hand selger, Skiøder og afhænder till Jon Olsen Øfre Hylle, hans Hustru og Arvinger En half

Løb Smør med bøkell og herlighed udj dend Gaard Øfre Hylle i Bøer Otting og Wangens Gield, hvorfor hand har bekommet udj Rede betaling 20 Rd., siger tyve Rd: till witterlighed af Wiching Øyre!! (Øgre) og David Kløve forseylet.

Siur Olsens Skiøde dat: Wangens Tingstue dend 17 Junj 1721 paa 2 pd: Smør med bøkell og herlighed udj dend Gaard Bøyd i Holbøyder Otting, som hand har Solt og afhændt till sin Søn Kolbeen Siursen Bøg till Odell og Eyendom og till Vitterlighed af Siur Tvette og Od Sundve underschrevet.

1721: 42

Stephen Ledals Skiøde daterit Wangens tingstue dend 17 Junj 1721 hvorved hand Skiøder og afhændet till Tosten Olsen Ledall og Arvinger 1 Løb 6 mrk: med bøkell og herlighed udj dend Gaard Ledall till Odel og Eyendom, derfor at have oppebaaret og bekommet fornøvelig betaling Rede penger 65 Rd: siger Fem og Sextj Rd:, till Vitterlighed under Størk Ledals Signete, og Knud Hæftes bomerke bekræfted, utsupra.

Børge Willemsen Borger og Indvaaner udj Bergen, hans Skiøde dat: i Berg/en d: 13 Junj 1721, derwed og Skiøder og afhænder till Størkaar Olsen Drygswold og Arvinger, En Løb og Nj Mrk: Smør udj dend Gaard Drygswold i Winie Kirke sogn og Holbøyder Otting till Odell og Eyendom, derefter minste med meste penger efter slutted Kiøb og forEening oppebaaret, till Vitterlighed underskrevet og forseylet af Niels Haagensen og Jens Hylle.

Jligemaade bemelte Mands Skiøde af samme dato og de 2de Mænd underskrevet og forseylet till Vitterlighed hvorved hand haver solt till Ole Størkaarsen Toe pund og Sex Mrk: udj ovenbe:te Gaard Drygswold, af samme indhold og formularite,

Stift Skriver Hans Hvids bøkell Seddel dat: Damsgaard dend 9 Oct: 1720 paa 2 pd: 6 mrk: udj dend Gaard Schærven Winie Kirke tilhørende, som Knud fra døde, og Ole Monsen der Egter Enken igien skall bruge og beboe, bøkelen efter Loven betalt.

Knud Rogstads bøkell Seddel dat: 7 Novb: 1720 paa ½ Løb og 6 mrk: Smør udj Nedre Mæland i Holbøyder Otting som Leylendingen Niels Brynelsen beboer og bruger.

Hans Lundervigs bøkell seddel dat: Lundervig d: 12 Martj 1721 paa 2 pd: 18 mrk: udj dend Gaard Igdetvet, til Leyl: Lars,

Ingebrigt Olsens bøkell Seddel Præsteboels gods brugende udj Engeland i Holbygder Otting, 4 ½ mrk:, som hand tilforne har brugt, og at dend gl: bøkell Seddel siges opbrænt.

1721: 42b

Halvor Pedersen bøkell 6 mrk: Præsteboels Gods udj Sousjord eller Gildbacke, udj Holbygder Otting beliggende, at hand fremdeles maa nyde og bruge,

Madame Sal: Christen Weinvigs bøkell Seddel dat: 7 Aug: 1721!! (1720) til Leylendingen Johannes Halvorsen paa 6 mrk: Smør Præsteboels Gods udj Niaatveit i Holbygder Otting.

dito paa 1 pd: 12 mrk: udj dend Gaard Finne i Holbygder Otting som Corporal Brynnell Pedersen bruger og bebor, dat: Wangs Præstegaard d: 15(?) Debr: 1720.

Sr: Hendrich Miltzous bøkell seddel af dato 5 Novb: 1720 paa 1 Løb udj Gaarden Jernes i Bordals Otting, som Leylendingen Østen Ellingsen bruger og bebor.

Rasmus Siursens bøkell Seddel dat: Wangen d: 21 Feb: 1720 paa 1 Løb 9 mrk: udj Gaarden Store Rogne som Leylendingen Mathias Persen bruger og beboer,

Knud Haldversens bøkell seddel paa 9 mrk: Smør udj Gaard/en Øxneberg som Lars Olsen sig har tilbøklet, derfor betalt 3 Rd: dat: Wang/en d: 16 Janvarj 1720,

Klockeren till Woss Jochum Rødberg bøkler till Leylending Niels Andersen 1 Løb 12 mrk: [udj] dend Klocker Gaard Øfre Himble, saalenge be:te Klocker lever hvorfor ichun half bøkell er betalt, brevet dat: Wang: d: 3 Oct: 1720.

Sr: Hendrich Miltzous bœxell seddell dat: 5 Novb: 1720 paa 1 Løb udj dend Gaard Nedre Herre i Bordals Otting till Leylending Biødne Andersen efter forige bœxelseddell som ey haves eller Kand fremvises,

Lector Bornemands bœxell seddell dat: Bergen d: 30 Septemb: 1720 paa 1 Løb udj dend Gaard Houg, till Lars Johansen Lie som Ægter forige Leylending Ole Haagensens daatter og derfor Jorden for ham opsagt, samt at give han/nem Lifs ophold hos sig paa Gaarde/n, bœxele/n efter Loven at wære betalt,

1721: 43

Biørne Mathisen Mølsters bœxel seddell till Leylendingen Andfing Danielsen paa 1 pd: udj dend Gaard Røde i Wiger Otting datteret Wangen dend 15 Febr: 1720:

Hr: Niels Weinvigs bœxell Seddell dat: 11 Sept: 1720 paa 1 pd: 12 mrk: Præstebols gods i dend Gaard Dømbe som Leylending Siur Nielse/n bruger item med forige tilsam/men 1 ½ Løb smør, og derpaa fornyet.

Lars Helleland bœxler till sin Svoger Tosten Erichsen 3 ½ Spd: Smør udj dend Gaard Helleland, bœxele/n efter Loven betalt, hvilcket brug Eyerens Søn Østen er fradød,

Hendrich Miltzous bœxell seddell paa 2 L: 18 mrk: Smør udj Emstad i Wiger Otting som Leylending Bronild Pedersen bruger og bebor, bœxelen forhend betalt efter forige bœxell seddell dat: 5 Martj 1700:

Torgier Scheld Leylending paa Gaarde/n Schelde som Sr: Hendrich Miltzou Eyer hans erholte bœxell seddell,

Sr: Hendrich Miltzous bœxell seddell paa 1 Løb udj Gaarden Øfre Schuttle bœxlet till Lars Erichse/n Soldat og bœxele/n efter Love/n betalt dat: Leque d: 5 Novb: 1720:

dito til Peder Knudse/n paa En Løb udj Glime, ligesaa bœxel/en efter Love/n at wære betalt, og daterit 16 April 1720: som Lars Tormodsen har opsagd,

Atter blef Retten dend 20 dito som forrige dager holden og betient, hvor da efter dens sættelse blef de Jndstefnte Sager forretagen, nembl:

Till hvilcken Tid og Stæd Sigt og Sagefalds Eyer Sr: Hans Risbrich som Sagsøger hafde wed de 2de Mænd Jon Kolve og Ole Knudse/n ladet Jndstefne Peder Hæg for begangne Drab paa Knud Gulfsen som er scheid det aar 1716: som formedelst Giernings Manden war entviget og

1721: 43b

iche war at andtræffe, mens nu schall have indfundet sig i bøgden igien, der till med udj Sagen indkaldet dend afdødes Arvinger Iver Bære till wædermæhle, desligest indkaldet till Vidner udj Sagen Ædlig forklaring at aflægge hvorledes det er sig tildraget, nembl: Lars Schible, Ellie Schible, Ole Breche, Knud Lille Skible, Gulik Bære, Gudve Bære, Soldat Niels Larsen Bære, Ole Quale, Ole Kolve, \og/ Tolle Bøe,

De Jndstefnte nembl: Iver Bære, samt widnerne undtagen Ole Breche, møtte for Rætten, mens dend paaGieldende blef 3de Ganger paaRaabt og war absenteret, mens de nærwærende tilstod Loulig warsel,

Stefne Widnerne aflagde Eed at det udeblevne Vidne Ole Breche war loulig Stefnt,

Derpaa Sagsøgeren Sr: Risbrech forlangede de tilstæde wærende Vidner maatte afhøres, som blef fremKaldet og war saa well dend dræbtes broder Iver Bære som Giernings Mandens Hustru, Groe Knuds daatter med hans 2 brødre Siur og Knud Hæck, som paa deres broders wegne møtte at tage til gienmæhle,

Derpaa blev det første widne Lars Schible fremkaldet og efter at Eden for ham war lydelig oplæst, aflagde sin Corporlig Eed, og forklarede at Knud Gulfsen war hos attestanten i Ligfær, og sammetid og Lars Bære, hvor de sad og Sang, og sagde Knud du her!! (har?) en Søn som Kand sønge, svarede Lars, hand er ung endnu mens med Guds hielp wed tide/n Kand hand blive God, hvorpaa Knud tog sin Knif og wille stinget Lars, derpaa tog attestanten ham i Skuldrene og fick ham der fra afstyret, siden efter tog hand atter til sin Knif og wille Stucket Lars, hvorwed Larses Kone Gudve som wille afværge det, fick et lidet saar i Fingere/n, derpaa begierte begierte!! Knud at attestanten wille følge ham om Eyen, mend attestanten wille iche, hvorover hand sagde dersom du iche will sidde hos mig skall ieg giøre en Uløcke, for (før) ieg Reiser mig her af Sædet, saa lovede attestanten at wille gaa med ham, og fulte hand og hans Kone Eilij Knud udom døren hend til en Stolpe under huset, og dantze og Sprang ham!! (hand) melle/m dem, derefter som de stoed der til sam/men Kom Peder Hæg gaaendes \neder fra gaarden/ til dennem,

1721: 44

og begierede Knud at Peder wille følge ham ud om Eyen, hvortill Peder svarede Joe Broer!! (Broder), naar ieg faar hæst will ieg følge dig, der efter gik attestanten till hæstene at hente den, og da hand kom tilbage fant hand sin Kone i døren af forskreckelse daaned, og spurde hvor fore det war, som svarede at dend Uløcke war scheed at Peder hafde giort Knud Skade, derpaa løb attestanten ind udj Svalen hvor det skulle være skied og laa dend beskadede Knud og Krøb paa Jorden, og talte attestanten till ham og spurte hvorledes det war till gaaen, som bad ham gaa fanden i wold og med mange slemme ord afviste ham fra sig, Anden gang gik attestanten atter till ham og fick en anden Mand Knud øy Jord!! (Øyjord?) til hielp, som bar dend Stuckne Knud ind der laa end da og Krøb paa Gulved hafde en Knif i dend wenstre Haand og holt under Armene, og blev hand liggende udj attestantens Hus fra om Lørdags Morgenen om Høsten Michaele tider at schaden schiede og till Søndag efter middag, og efter tilspørsell Klagede iche paa hvem som hafde giort hannem skade/n, Widnet forklarede end videre at dend døde war Stucken udj Rygge/n melle/m hærene, mens iche besaa det till Visse og omstendelig, iche heller weed hand hvem som hafde giort Skaden, meere war hand iche afvidende,

Dernest blev fremkaldet Ellie, Lars Schibles Hustrue, og efter aflagde Eed, som Formaning om sin Sandheds udsigende, forklarede hun at hun gick ud af Stuen med Knud Gulfsen uden for døren ved Stolpen og stoed og snacked med ham at de var Grande børn opfød sammen, og war det over Minadtz!! (Midnats) tid udj Maaneschind, saa Kom Pær Hæck og Gaaendes til dem, som kom fra hans huus paa samme Gaard Schible boende, og sagde Knud till Per, will du følge mig om Eye, hvor hand svarede ia naar ieg faar hæst will ieg gjerne følge dig, derpaa slog Knud till Peder saa huen falt af hannem, og sagde Per Kiere broder hvorfor giør du det, hvj!! (vj) haver fult saa mangen tid, vj skal følges endnu, widere wiste hun iche, thi hun i forskræckelse for Klammerjet falt i beswimelse, og da hun kom for sig war Knud indbaaren i hendes Stue, og derefter saae hun hand hafde faaed et Sting udj Rygg/en, war og saaret paa Arm/en, hørte ham iche give schylden widere end som hun {tygtes} hørte hand sagde Peder gjorde det, og blev saa hendliggendes till om Søndage/n efter, da hand i hendes hus døde, meere war hun iche widende og Kunde erindre sig,

Knud Lille Skible fremstoed og aflagde Sin Eed, derpaa forklarede at hand war udj Ligfær og Samling dend dag

1721: 44b

og Natt paa Gaarden Schible som Gierningen med drabet skulle været scheid, mens war gaaen ud fra de andre og lagt sig til saave, og hveed intet det ringeste deraf, og vægte hans Kone hannem op som hafde hørt dend Allarm og Raaben over Skade/n paa <Knud> og da attestanten kom ud laa Knud paa Gulvet udj Skygge/n eller forstue/n, og bar hand med fleere hanne/m dend saarede Knud Gulfsen ned udj Larses sin Stue, widere war hand iche widende,

Gullick Bære blef frem Raabt og ligeledes efter at Eeden war oplæst, aflagde sin Corporlig Eed, forklarede at hand war i Ligfær hos Lars Schible, og war drucken, laa og Sof i Mandens Seng, og Gierningen skulle være scheid uden for Stuen, og wed hand iche widere derom, eller hafde noget at forklare end hand side/n hørte at schade/n scheid war.

Gudve Bære blef frem kaldet og efter Ede/n war oplæst og formaning giort til hende om sin Sandheds forklaring, aflagde hun sin Eed, forklarede at Knud Gulfsen hødte sig paa hendes Mand og spurte hvor mange Sønner hand hafde, og da hand iche kunde strax sige ham det, Drog Knud sin Knif ud, og attestanten kom i mellem og fick liden Skade i sine fingre, derefter fick hun hendes Mand Lars Bære ud med sig og gick till Sengs og lagde denn/em begge, saa hun iche saae og hved hvorledes Knud fick skaden, og derefter kom Maritte Bære og Raabte hende op og sagde Een Uløcke war scheid med Knud, hvorpaa attestanten gik ind udj Lars Schibles Stue og laa Knud i Benke/n og war blodig og Stungen udj Armen, og Per Hæck blødde paa hænderne og hafde faaed Saar, mens hvorledes samme war paa begge Persohner besaa hun iche, men gik siden ind till hendes Mand igie/n, widere war hun iche widende, ey heller hørte hun at Knud gaf nogen schyld for gierningen, hvorum widnet blef tilspurt af Sagsøger/en,

Soldat Niels Larsen Bære, blef fremkaldet, som efter at Edens forklaring war oplæst, hand aflagde sin Corporlige Eed og want at da hand Saae ud af Stuen \døren/ hos Lars Schible, hvor hand udj Ligfær med andre war samblet, og Per Hæck war udgaae/n tilforne, da saa attestanten Per tog sin Hue op wed Steenen, og kom ind i døren, og attestanten war i Stuen hos sin Fader Lars Bære og Paste paa hannem fordj Knud Gulsen hafde willet giort fortræed og Skade, og fick attestanten sin Fader og gick med ham i en Klæve hvor hand blef nerlagt, og da hand kom ud fra sin Fader af Klæven hafde Knud faaed Skade/n, og war attestanten med at bære Knud ind i Stuen med Knud Gible!! (Skible?) som hialp dertill, og efter

1721: 45

tilspørsell af Retten svarede widnet at Peer hafde iche ringeste ondt udestaaende med Knud saa lenge de war i Stuen, og uden for wed hand iche wad passerede, hand saa dend døde Knud war Stucked udj hærrerne og Saaret paa Armen, mere wed hand iche ey heller saa videre derefter thi hand torde iche gaa till Knud i førstningen fordj hand war bange for ham at faa schade af ham, men Peer Hæck hafde hand side/n iche seet, wed iche heller om hand hafde giort schade saaso/m hand det iche saae, meere hafde hand iche at udsige saaso/m hand derefter gick bort og lagde sig til sængs; Kunde iche heller erindre sig widere herom, saasom at det udj høst bliver omtrent 5 aar sid/en.

Ole Quale ligesaa efter aflagde Corporlig Eed forklarede at hand war udj Ligfærd hos Lars Schible, hvor Knud Gulfsen og Per Hæck og war, og fornam hand intet udestaaende mellem dise begge saa lenge attestanten war nærværende, og gick hand hend og lagde sig udj en Løe, om morgenen da hand hafde udsovet hørte hand Knud hafde faaed Skade, og kom attestanten ind udj Stuen og Saae ham laae der saaledes, men gaf iche agt paa Skade/n, hørte iche af bemelte Knud hvem som hafde det giort, meere hafde hand iche at forklare,

Ole Kalve blef frem kaldet, og efter sin aflagde Corporlige Eed, forklarede, at hand war i Ligfærd med hos Lars Schible og war Per Hæg og Knud Gulfsen og med, da wille attestanten gaa og legge sig, og sagde det till Per, som svarede kom og gaae med mig i min høy lade der er høy, og tog saa en Skaal øll med sig og fulte ham, hvor hand lagde sig og gick Per fra ham

igien, widere weed hand iche af om nogen Skade endsom Per \Hæk/ Kom till ham igien mod morgenen og war iche dag endda, og sagde Skade haver ieg faaen, og Skade har ieg faaed af Knud, og begierte Lys, mens hans Kone hafde det iche, saa gik widnet op i Stuen till Lars Schible og fick Lys, saae da Knud laae paa Benke/n men gick iche till ham, mend gick neder med Lyset till Peder og saae hand Hannem blodig og Saaret paa haanden og Stucken, men iche hvor dybt og Stort det war, gick saa sid/en fra Peder, og hand blef efter, Udsagde widere paa Rettens tilspørsel at imedens Attestanten war i Ligfæren førend hand gick og lagde sig neder fornå hand aldeeles ingen Ueenighed imellem Peder Hæg og Knud Gulfsen i Stuen dennem imellemwærende og om Morgenen saa Attestanten Knud igi/en og at hand hafde et Saaer paa Armen, drog siden hiem, og weed iche widere og at forklare, dernest blef Tolle Bøe for Retten frem kaldet og efter aflagde Eed forklarede at hand war udj Ligfærd med hos Lars Schible, hvor Per

1721: 45b

Hæk og Knud Gulfsen og ware med, og war alting mellem dem fredeligt, og attestanten gick hend og lagde sig, udj et lidet huus hvor høe udj war, og kom en Kone Anne Hougen till ham og wægte han/nem op sagde at Per og Knud har giort hin anden Skade, og løb hand strax hend till Per Hæch som har attestantens Søster till Egte og laa hand og Vispede med haanden og Sagde Gud bedre mig Skade har ieg faaen og Skade har ieg giort, dermed gick attestanten op till Lars Schible hvor Knud laa paa benken, meere hafde hand iche at forklare,

Iver Bære broderen till den afdøde Knud forlangede at Ane Houg og Ole Houg maatte tillades till neste Rettens dag at blive indstefnt deres Forklaring at giøre, saasom de og i samme wærskab haver med woren, desligest Sagsøgeren Sr: Risbrech begierede at det udeblivende Vidne Ole Brecke maatte forrelegges till samme tid at møde;

Dend Sagen paaGieldende Peder Hæchs Kone for Retten og begierede at Iver Rønnestrand, og Evind Knudsen Lille Heck, maatte hende bewilges at blive i Rette kaldet for deres widne at aflægge om dend Store Skade hands Mand hafde faaen \thi/ efter at hand hafde wæret udj fortreed med Knud Gulfsen, da hafde \de/ hannem beseet og grandschet,

Forbemelte paastand og forlangende Sagsøgere/n den/nem og bevilgede, derpaa blef forafscheedet!! (forafscheediget),

Som det eene Vidne Ole Brecke iche møder og Kalds Mændene haver afhiemlet at hand Lougl: war Jndstefnt, saa paalægges hannem till neste Rettens [dag] at møde, till hvilcke/n tid og Stæd de andre benefnte Persohner og bewilges at blive i Rette kaldet deres ædlig widnesbyrd at aflægge hvad dennem om Sagen er widende, nembl: Anne og Ole Houg, som og Iver Rønnestrand og Evind Knudsen hvorda og Parterne paa dend dødes wegne som nu herfor Retten har wæret tilstæde, desligeste Peder Hæches brødrer haver samme tid og Stæd igie/n till wædermæle at wære nerwærende, hvorefter i Sagen Endelig Kiendelse hvis Loven befaler Kand paafølge,

Hafde Sag Søgeren Sr: Hans Risbrech wed Ole Ulven og Torchel S(ous)jord, ladet i Rette kalde Hans Hirt for begangne Leyermaal udj sit Ægteskab, med hans Kones nær slegt Ane Lars daatter,

1721: 46

nemblig Søskende børn udj andet lige leed paaRørende, at lide dom derfor efter Loven,

Dend Jndstefnte Hans Hirt war for Rætten nærwerende wedgick Kaldsmaalet, og tilstoed sin Syndige forseelse som hand er sigted og Stefnt for, at wære for 2de Aar Siden skeed, hvorfor hand og har wæret indstefnt, og dend tid begiært for hans Fattigdoms Skyld samt Mange smaa

og Umyndige børn, at maatte have dilation till at Søge Kongens Naade, som hand iche har Kundet formedelst Armod og wendmagt!! (wandmagt) afsted komme, {og som Ukyndig till at} forhaabede at maatte blive bøndhørt till at Kunde \nu/ søge Kongens Naade hvilcken hand nest Guds hielp at erholde, wille formode, till en lindrig straf, og mildsom Rætt,

Sagsøgeren proponerede at hand iche kunde herudinden give hannem nogen tid og ophold udj Sagen tilstæde, mens forlangede dom over hannem efter Lovens 6te bogs 13 Capit: 13 og 25 Articulers Allernaadigste Jndhold;

Widere hafde Parterne iche at i Rette føre hvorfor
dømt og afsagd,

For denne Rætt haver Sigt og Sagefalds Eyeren Sr: Hans Risbrech indkaldet Hans Hirt at lide Dom formedelst begangne Leyermaal med hans Kones udj Andet Leed lige beslægtiged Søskende barn wed Nafn Anne Lars Daatter, Samme forseelse dend Jndstefnte og Utvungen haver tilstaaed, at wære af hannem begaaed, og ey forhend wæret paakient formedelst hand hafde da udj Retten at Sagen war foretagen, begiert og erholdet tilladelse at giøre Allerunder:st Andsøgning om hans Kongl: May:ts Aller høyst priselig Naade till en Nadig!! (Naadig) og Mild Straf, \og derudinde/n / formedelst hans Mange Smaa og Umyndige børns Skyld at forhaabe bønhoerlse, hvortill saaso/m det er 2de Aar siden hand det schall have forlanget hand haver haft Tid noch, mens det iche Søgt, thi Kand denne Rett iche give hannem fleere opsættelser eller lengere tid, mens efter Lovens 6te bogs 13 Capituls 13 Art:s allernaadigste tilhold og befaling Kiendes og Afsiges at Hans Hirt bør at forsendes Norden fields till Fiske Leyerne der at blive udj 2de Aar og Arbeide til straff for sin forseelse, desligeste efter Lovens

1721: 46b

samme Capituls 25 articuls formeld hans boeslod till sit Herskab at wære forbrudt og hjemfalden.

Saa hafde og Sr: Hans Risbrech ladet wed forbe:te 2de Stefne Vidner ladet i Rette kalde Ane Lars daatter for begangne Leyermaal med Hans Hirt, at lide derfor efter Loven.

Dend Jndstefnte møtte iche, og Stefne Vidnerne forklarede at hun iche har wæret till at finde, derfor har de iche kunde forkynde hende noget Stefnemaall.

Sagsøgeren Spurde Loug Rettet samt dend tilstæde [wærende] Almue om dem iche war bekient hvor hun sidst hafde tilholdet eller hørt hvor hun war hend Reist, derpaa svarede Ole Ulven og Otte Nielse/n at de hafde seet hende forend 3 Uger side/n udj Bergen, derpaa Sagsøgere/n forlanged Lougdag,

Afsagd,

Eftersom dend SagpaaGieldende Anne Lars daatter iche haver wæret udj dette tinglaug at finde till at blive Jndstefnt og det herudj Retten erfares af 2de Mænds forklaring at hun schall opholde sig udj Bergen, altsaa udsettes Sagen till Lougl: Stefning hvor da schall gaes hvis wedbørligt er,

Dend 21 dito betientes Retten igien som udj de forrige Dager, og blef først efterschrefne Documenter publiceret, saasom

Lars Miltzous Skiøde daterit Bergen dend 10 Decembr: Ao: 1720, hvor wed hand haver Solt, Skiødet og afhændt till sin Stifson Hans Tengemand en Odels Jord i Dørvedals Otting og Wangens Kircke Sogn beliggende, Skylder Aarlig 2 Løber Smør med bœxell og herlighed, derfor i allemaader wære fornøyet, till Vitterlighed underskrevet og forseylet af Lambert Harder og Jens Refdall.

Et Skiøde daterit Ringheim d: 23 Novb: 1719, hvor udj benefinte efterskrefne selger og Skiøder till Bion!! (Biørn) Olsen hver sin andpart udj Mørque i Winnie Kirkesogn beliggende, som dennem udj Giølds betaling paa Skifted efter Baar Mørque er udlagd, og det for 1 Rd: Marken, saaso/m Kongl: May:ts Foged Jens Lem 4 mrk:, Hr: Niels Weinvig 4 mrk:, Hr: Marcus Fog 2 mrk:, Jesper Svartzkop 5 ½ mrk:, Anne

1721: 47

Hossevinckell 8 mrk: og Størch Bragestad 7 mrk:, tilsammen 31!! (30) ½ mrk: at følge Kiøberen og hands arwinger till Eyendom og brug,

Iver Odsens Skiøde daterit 18 Januarj 1721: hvorwed hand Selger og afhændet till Johannes Knudsen En sin Jordepart Mæringen kaldet og udj Rundahlen beliggende, derfor oppebaaret 20 Rd: fornøvelig betaling, till vidnesbyrd underskrevet og forseiglet af David Kløve og Tormoe Helleland,

Iver Ellefsen Lønne, wed Skiøde Selger og afhænder till Torbiørn Knudsen Et Spand, tretten og En half Mrk: Smør udj dend Gaard Lønne i Bordstrands Otting og Wangs Hoved Sogn, derfor erholdet fornøvelig betaling med 23 Rd:, til witterlighed af Siur Lønne og Torbiørn Nequittne medforseylet og underskrevet, daterit Wangs Tingstue dend 20 Januarj 1721:

Erich Endresen Giæres Skiøde daterit Wangens tingstue d: 18 Januarj 1721, paa 22 mrk: hans Odels Gods udj dend Gaard Bachetun i Bøer Otting som hand har Solt og afhænt till Niels Pedersen og Arvinger mod nøyagtig betaling 15 Rd: 3 mrk:, till Vitterlighed af de 2de Mænd Johannes Opheim og Lars Tackle forseylet,

Endre Monsen og Anders Monsen Selger og Skiøder hver Et pund Smør till deres broder Lars Monsen, hvorfore de har bekommet fornøvelig betaling, saa hand da Eyer med Et pund self tilhørende, nu Een Løb smør udj dend Gaard Uquitne i Wiger Otting, till Vitterlighed Skiødet underskrevet af Størck Seim og Peder Seim, daterit Wangens Tingstue d: 17 Januarj 1721:

Mons Andersen Uquitnes Gave bref daterit Wangen d: 17 Junj 1721: hvorwed hand forærer og har bort givet till en af sine Sønner wed Nafn Siur Monsen En Løb mindre som En Mrk: udj dend Gaard Weche i Dyrwedals Otting, derimod at have giort sine andre børn Jæfnet, saa de icke nogen præntion paa de[n] Gave bør have, alt saaledes till Vitterlighed medbekræftet wed de 2de Mænd Størch og Peder Seims bomærker,

Siur Bottelsens Skiøde daterit Wangen d: 16 Novbr: 1720 paa Toe pund Smør uden bøkell i dend Gaard [..?.., beliggende i] Quitler Otting som hand haver Solt og afhænd till sin broder Lars Rene og hands arwinger, derfor at have bekommit fornøyelse med Rede Penger Sexten siger 16 Rd:s betaling, till Vitterlighed Wiching Tvilde, og Iver Gierstad under deres Zigneter bekræftet,

1721: 47b

Ragna Soues bøkell seddell dat: Wangens tingstue dend 18 Junj 1721 derwed Stæd og fæst till hendes Søn Knud Erichsen 2 pd: 15 mrk: Smør udj dend Gaard Store Soue hans Lifstid at bruge og beboe som en Leylending efter Loven, bøkelen at være hende fornøvelig betalt, til vitterlighed af hendes Lougwærge Ol(le?) Mossefind forseylet,

Andbiørn Græ bøkler till sin Grande Jon Knudsen Græe 1 Spand smør udj dend Gaard Græe, bøkelen efter Loven betalt daterit Wangen d: 16 Novembr: 1720:

Hendrich Miltzous bøkell Seddel dat: Leque d: 5 Novbr: 1720 paa 2 Løber udj dend Gaard Øfre Schutle till Leylending Soldat Lars Erichsen som derfor har betalt bøkell efter Loven,

dito paa 1 Løb 18 mrk: Smør udj Quitne i Bordals Otting som Leylendingen Knud Jørgensen bruger og tilforne udj Waaren 1701 har tilbøxlet sig, mens fæstebrevet at være forkast, dat: Leque d: 5 Novb: 1720:

Stift Skriverens bøxell Seddel dat: 27 Sept: 1720 paa 1 Løb Smør udj dend Gaard Endeven, Wangs Kirke tilhørende, som Leylending Ole Svendsen Ao: 1683 d: 30 Martj har tilbøxlet sig og endnu bruger og beboer.

Torbiørn Mickelsen, bøxlet till Baar Magnusen hans tilforne beboende brug efter gl: bøxell seddel dat: 4 Martj 1681 paa 1 Løb smør udj Gaarden Nequitne i Borstrands Otting, dat: 6 Novb: 1720.

Hr: Niels Weinvigs bøxell Seddel dat: 23 7eb 1720 paa 2 pd: 6 mrk: beneficered Gods udj dend Gaard Ulven som Leylending Ole Pedersen besidder og beboer.

dito daterit 11 Sept: 1720 paa 1 pd: 6 mrk: præsteboels Gods udj Gaarden Myrdalen till Leylendingen Ole Erichsen, paa Myrland.

dito paa 1 L: 1 pd: 12 mrk: udj dend Gaard Rødde som Leylending Lars Odsen bruger og beboer, dat: Wangen d: 3 Oct: 1720.

Et Skiøde af Jens Pedersen Sønderborg borger i Bergen paa En Løb Smør udj dend Gaard Winsand med bøxell og herlighed Solt og afhændt till Peder Erichsen Winsand, som har fornøyet ham der for mindste med meste schilling, dat: Bergen d: 15 Julj 1720 og till witterlighed af Furstenberg og Hendrich Dichmeyer forseylet.

Poul Jacob Furstenbergs Skiøde daterit Bergen d: 25 Junj 1720 paa En Løb smør og overbøxell 1 ½ Spand, solt og afhændt udj dend Gaard Winsand paa Waass till Arne Erichsen, underskrevet till Vitterlighed af Hendrich Dichmeyer og Jens Sønderborg.

1721: 48

En bøxell Seddel dat: Wangen d: 18 Junj 1721 paa ½ Løb Smør i Gaard/en Rio som Herman Hendrichsen haver bøxelet af Marite Rio 1 ½ Spand Halle Bryn paa sin Søster Marites Vegne 4 ½ mrk:, og Elling Øfsthuus paa sin Myndling Mari Tostensdaatters wegne 4 ½ mrk:, derfor bøxelen efter Loven betalt.

Et Skiøde daterit Bergen d: 6 Julj 1720 og underskrevet af Hartvig Marcusen og forseylet, hvorudj Skiødes og bebreves dend Unge Karl og borger Søn udj Bergen Warner Hossevinckell og hans arwinger En Løb udj Nedre Himble i Bordals Otting med bøxel og herlighed, og Et pund udj Øfre Skutle i Quitler Otting uden bøxell, derfor efter sluttet Kiøb og forening at være betalt,

høyEdle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals Resolution dat: Bergen d: 2 Novb: 1720 falden paa Gastgiver Kaj Lorentzens Memorial dat: Bolstad 15 Oct: 1720 hvorved hand bevilges Gastgieberiet sammesteds paa Boldstad øren som forige Gastgieber Hendrick Weinvig haver haft og formedelst stædetz lang fra liggende iche har holdet wedlige,

Jligemaade høybe:te herres Resolution paa Lieutenant Baches Supplique som folio 35 forhend Extrah: er indført:

Dernest blef de Jndstefnte Sager forretagen,

1: Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem wed 2de Mænd indkaldet Lænds Manden Wiching Tvilde at tilsvare 35 Rd: 4 mrk: 15 s:, som er Resterende Lægde penger bemelte Lænds Mand var befalet, \og/ efter wedkommende høyøfrigheds ordre wed militaire Execution Ao: 1718 at inddrive og indpante hos de schyldige af Almuen og ey efterkommed, mens deliteret dennem samme Skatter heller og wed Pand[t] som de nembl: Almuen udj Exequerernes overwærelse andviste og leverede till sickerhed for overnefnste Skatter, for hvilcket pant Lænds Manden

endelig har givet sin Haand for at Skulle være Fogden for merbe:te Skatters betaling andswarlig till betaling og fornøyelse, hvorfor Fogden paastod at Lænds Mande/n maatte tilfindes at være andswarlig for ovenbe:te 35 Rd: 4 mrk: 15 s: saaso/m hand self har givent de schyldige Credit, og søge sin Regres hvor hand kand,

1721: 48b

Lænds Manden tilstod saavell Loulig warsell som og Søgningen at være Rigtig, formodede at de Skyldige maatte blive tilfunden at betale, saasom hand iche har faaed dend hos dem, negted og iche at hand paa deres begier afvigte aar gaf dem dilation till høsten og siden iche efter mange andfordringer har kundet erholde betaling, widere hafde ingen meere at i Rette føre,

Derpaa Kiendt og Sagd,

Omendschiønt Lends Manden will undschylde sig at hand iche har kundet erholde betaling hos de schyldige for de 35 Rd: 4 mrk: 15 s: som Kongl: May:ts Foged her for Retten søger hannem for, saa Kand hand dog iche fragaa at hand udj welbe:te Fogeds tilladelse eller ordre haver givet de schyldige Credit eller dilation, og icke efterkommet hvis hannem war befalet nembl: at indsøge betalingen med dend medhavende Execution, hvor fore da Kiendes for Ret og billigt at Lændz Mand Wiching Tvilde bør betale Kongl: May:ts Foged de paastefnte Kongl: Skatter med 35 Rd: 4 mrk: 15 s: som sin egen Gield og Skyld og det inden 15 dager under Nam og Execution efter Loven, schulle hand derimod formeene sig nogen Rett till de schyldige igien at have, saa haver hand samme wed Loulig omgang at søge og erholde, Processeens omkostning ophæves billig saasom det iche af Citanten er paastaaed,

Hafde og Kongl: May:ts Foged saavelsom Gastgieberen Hendrich Weinvig wed de 2de Mænd Wiching Tvilde og Lars Gierager i Rette kaldet Siur Øfre Groue formedelst hand har solt brendevin, som formenes at være imod de Kongl: Allernaadigst Gastgivererne!! i Almindelighed meddelte Privilegier,

dend Jndstefnte blef paaRaabt, war iche tillstede, hvorfore Stefne widnerne afhiemlede Kaldsmaalet

Derpaa Afschiediget

1721: 49

Udj Allerunderd: følge af Lovens 1ste bogs 4 Capt: 32 Articul forrelegges Siur Groue till neste Rettes dag at møde og till Sagen at svare, saasom hand nu hvercken self møder eller nogen paa hans wegne Forfald afhiemler.

Niels Spilden og Jon Westrem som Eyere till Biørke udj Bøer Otting, haver wed Tollef Groue og Lars Gierager ladet indstefne Lars Tachle formedelst hand har hugget udj deres Egn som en Uvedkommende og mod Loulig forbud till at lide derfor efter Loven,

bemelte Lars Tachle møtte og svarede at hand formen sig uschyldig saasom hand har iche brugt widere endsom hans Eyere Madame Christense Miltzou haver givet han/nem forlof till og hand bøjled haver, wed iche at hand har gaaed imod forbud, widere hafde de iche at indvende paa alle sider.

Afsagd,

Som Sagen befindes at Reise sig af Skou hugster, og her tvistes om Eyendom som begge parter holder sig berettiget hvorpaa her for denne Rett icke kand kiendes førend Syfn og Granschning er skeed, altsaa udj allerunderd: følge af Lovens 1ste bogs 16 Capit: hendvises Sagen till Aastedet hvorefter schall gaaes hvis Loven tillader.

Lars Ullestad Soldat haver wed de tvende Mænd Wiching og Ole Bathuus ladet Stefne Sogne Præsten Hr: Niels Weinwig som bøxel Raadig till dend Gaard Wæte fordj hand iche har willet give hannem bøxell Seddell paa 1 ½ Løb som Siur Olsen paaboer og Citanten kand bekomme till brugs og besiddelse med Wilkaar, hvilcket hand formoder af Sogne Præsten at være saavell mod Loven og Kongl: Forordninger.

Sogne Præsten møtte iche ey heller nogen paa hans wegne hvorføre Kalds Maalet af Stefne widnerne blef afhiemplet, hvorfor

Afsagd,

Till neste Rettes dag udsættes Sagen formedelst Hr: Niels Weinwig iche lader nogen paa sine wegne møde ey heller hands forfald, og gives Parterne Laugdag i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art: hvorefter schall gaaes hvad Loumessig schee bør,

1721: 49b

Otte Weinwig ladet ved Torcheld Sousjord og Ole Ulven Jndstefne Lars Hole for 2 Rd: 4 s: og Hans Hirt for 1 Rd: 1 mrk: 8 s: som de begge er hannem schyldig og hand udj mindelighed iche har Kundet naa sin betaling hvorfor hand aarsages denne/m till doms lidelse at indstefne,

Begge de indstefnte møtte wedgick baade warselen og Søgningen, og lovede betaling, om hand wille give dennem dilation,

Citanten svarede at hans Leylighed iche er at bie lenger mend paastoed saavell dom paa Capitalen, som omkostninger for denne Process,

Derpaa Afsagd,

Efterdj at de indstefnte iche Kand undschylde sig for søgninge/n ey heller at de io har været Kræved, og udj mindelighed betalingen iche af dem er præsteret, saa findes for billig og herwed tilkiendes Lars Hole at betale Otte Weinwig de hannem schyldig 2 Rd: 4 s: \tillige/ med Processens omkostning 4 mrk: saavelsom og Hans Hirt iligemaade de paastefnte 1 Rd: 1 mrk: 8 s: med 4 mrk: udj omkostning alt at efterkommes inden 15 dager efter Loven under adfærd,

Hafde Otte Weinwig wed ovenbe:te Stefne widner ladet i Rette kalde Iver Fliseran!! (Fliseram) for 5 mrk: 8 s:, Embregt Almindingen 1 mrk: 15 s: Karj Eggereid 1 Rd: 3 mrk:, Elias Husmand 2 Rd: 5 mrk: 6 s: og Hermand Quale 5 mrk: 6 s:, alt for dennem udborgede warer, for hvilcket hand till denne tid ey har kundet hos dennem erholde sin betaling,

Jngen af de indstefnte møtte, hvorfor Kalds Maalet blef afhiemplet, undtagen Embregt andg/aaende som Kalsmændene sagde at have fundet ham paa Veyen og der givet ham tilkiende,

Afsagd

Efterdj de indstefnte iche møder ey heller lader nogen paa deres wegne enten svare udj Sagen, heller og deres Lovlig forfald lyse, altsaa gives denn/em Laugdag Sagen neste Rettes dag at tilsvare, till hvilcken tid dennem paalegges at møde eller og for udeblivelse at undgielde i følge af Loven.

1721: 50

Hafde Sigt og Sagefalds Eyeren Sr: Hans Risbrech wed Anders Germe!! (Gjerme) og Brynel Gierstad ladet i Rette kalde Marite Niels daatter at lide dom for begangne Leyermaal med Soldat Iver Knudsen,

Dend Jndstefnte møtte tilstod warselen, saavell som og sin begangne forseelse som hun Sigtet og søges for, hafde barnet med sig som hun med samme Persohn aufleret haver, og bekiente at have udstaaed Kirckens Disciplin,

hvorpaa Sagsøgeren paastod dom over hende efter Lovens bydende og befaling,
Kient og Afsagd,

Eftersom wed Kiends gierning og dend indstefnte Marite Niels daatters Egen bekiendelse Utvungen for denne Rett, befindes at hun har uflet børn udj Løstgighed med Soldat Iver Knudsen, hvorfor hun og har udstaaed Kirckens Disciplin mens iche sine bøder betalt, saa Kiendes og dømmes efter Lovens 6te bogs 13 Capit: 1ste Articul at hun till Sagsøgeren bør betale sine Leyermaals bøder med tolf Lod sølf eller 6 Rd: inden 15 dager under Adfærd efter Loven, og saa fremt hun iche haver formue at betale med, bør hun efter Kongl: allermaadigst Forordning af 5 Janvarj 1714 at lide indtill bøderne bliver afbetalt,

Hafde iligemaade ladet i Rette kalde Gudve Ols daatter for begangne Leyermaal med Jens Olsen, derfor till bøders betaling at lide dom,

bemelte Quindfolck blef paaRaabt møtte iche, og Stefne Widnerne Anders Germe!! (Gjerme) og Haldor Wiche efter Loven afhiemlede Stefnemaalet,
Afsagd,

Sagen udsettes till neste Rettes dag eftersom dend Jndstefnte iche møder till hvilcken tid Sagsøgere/n Louglig haver hende igien at i Rette Kalde till doms paafølge.

1721: 50b

Till hvilcken tid og Sted Sagsøgeren Sr: Hans Risbrech hafde ladet i Rette kalde Iver Dige at lide dom till at betale sine bøder for begangne Leyermaal med Syneve Herlovs daatter,

Dend Jndstefnte møtte iche ey heller nogen paa hands vegne Forfald at lyse, hvorfore Stefne widnerne Torchell Sousjord og Ole Ulven efter Loven Kalds Maalet afhiemlede Stefne maalet,

derpaa Sagsøgeren Laug dags forreleggelse forlangede,
Afsagd,

Dend Jndstefnte Iver Dige paalegges till neste Rettes dag at møde, eftersom hand er iche udj Rette Komme/n endschiønt hand Loulig er stefnt, som Kalds Mændene wed deres Eed har afhiemlet, hvorfore hann/em Laug dag i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art: till oven be:te tid er given,

Hafde og wed ovenbe:te tvende Mænd indstefnt Synneve Herlofs daatter till doms Lidelse for begangne Leyermaal med Iver Dige, som iche møtte,

Stefne widnerne wed Eed bekræftede at de hafde hende Loufl: Stefnt, hvor\paa/ hendes!! (hende) i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art: paalegges till neste ting at i Rette møde.

Hafde og wed Torchell Sousjord og Ole Ulven indstefnt Soldat Lars Wichingsen Selie at lide dom for begangne Leyermaal med Tore Lars daatter, som scheede førend hand till Soldat blef inrulleret,

bemelte Lars Møtte iche ey heller nogen paa hans vegne hvorfore Stefne Widnerne Kaldsmaalet Eedlig afhiemlede, derpaa

Afsagd,

Sagen udsettes till neste Rettes dag i følge af Lovens 1 bogs 4 Capit: 32 Art: eftersom dend indstefnte iche møder og dog loulig er bleven stefnt, hvorforre hannem da paalegges till ovenbe:te ting at møde, heller og for udeblivelse have schade for hiemgiæld,

1721: 51

Till hvilcken tid og Sted Niels Tollefsen Bryn Soldat under det Bergenhusche!!

(Bergenhusische) Regiment, havde indstefnt sin Broder Stephen Bryn med Skriftl: Stefning som blef i Rettelagd oplæst og lyder saaledes,

dend Jndstefnte Stephen Bryn møtte og modtog Stefningen endschiønt dend war af forleden Aar og till afleden Høste ting eftersom hand siden paa ny till denne Rett igien er indkaldet.

Af de udj Stefningen indførte widner møtte Joseph Samsonsens Lie, og Brynill Gernes!! (Jernes) som wedgick at wille udj Sagen efter Stefne maalet widne, de andre møtte iche,

Citanten begierede at de tvende nærwærende widner maatte blive afhørte, og de udeblivende Laug dag forrelegges,

Derpaa blef Josep Samson[sen] fremkaldet og efter at Eden war oplæst og formaning giort om dens Jndhold og Kraft, aflagde hand sin Corporlige Eed og forklarede at hand tiente Niels Bryns Moder Stenvor, og sagde hun iche en Gang men mange Ganger Gud give min Søn Niels war hiemme og ieg kunde leve till hand kom hiem saa skulle hand faa dend halve part i Jorden som ieg styrer og bruger, widere war hand iche widende,

Brynild Giernes dernest fremstoed og efter aflagde Eed forklarede at hand ofte af Nielses Moder hafde hørt at hun ønskede hendes Søn Niels war hiemme skulle hand faa Jorden, meere hafde hand iche at widne,

Stephen Bryn som Contra part, begierede opsættelse till neste Rettes dag saasom hand iche har haft Leylighed at Stefne Contra ey heller sine widner som ere Niels Winnie og Ole Hondve, hvorom hand Rettens Kiendelse forwented,

Afscheediget

Efter at Citantens øfrige Jndstefnte widner nembl: Halvor og Johannes Lie, og Michele Houge iche møder, saa efter hands paastand paalegges dennem till neste ting at møde, till hvilcken tid Contra parten og tillades at indkalde sine paaberaabte widner som hand i Sagen agter at føre, hvorefter skall Kiendes hvis Loven tillader,

Sr: Hans Risbrech som Sigt og Sagefalds Eyer havde ved Jon Kolve og Ole Knudsen ladet i Rette Kalde Knud Haagen-

1721: 51b

sen Reime at lide dom for sine sidste begangne Leyermaal 2de ganger dend Ene gang med Gudve Endres daatter Schible og dend anden Gang med Gudve Ols daatter, som er forud/en dend første gang med Gudve Lars!! daatter Ao: 1714 hvorforre hand har udstaaed sin Straf og Retted for sig,

bemelte Jndstefnte møtte iche ey heller nogen paa hands wegne, hvorforre Stefne widnerne aflagde deres Eed at hand Loulig stefnt er,

derpaa Sagsøgere/n Laugdags paaleggelse forlangede,

Afsagd

Som Knud Haagensen her for Retten sigtes og er indstefnt for 2de begangne Leyermaal, og hand iche møder ey heller hans Loulig forfald, saa i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capt: 32 Art: forelegges hann/em Laug dag till neste ting at møde, hvorefter Loumesig Kiendelse widere kand paafølge,

Hafde og wed ovenbe:te 2de Stefnen widner ladet indstefne Niels Gulicksen Bære for
Leyermaal med Guri Lars daatter,
dend Indstefnte møtte iche, og Stefnen widnerne afhiemlede wed Eed at hand Loulig war
stefnt,

Afsagd

Niels Gulicksen Bære som nu hvercken self eller hans forfald i Rette møde, forrelegges wed
Laugdag till neste ting at møde, saa fremt hand iche for udeblivelse will undgielde.

Sr: Hans Risbrech hafde i Rette kaldet Rognal Reime at lide dom for øved Slags Maall om
Nattetide paa sin Værbroder Haacken Reime, i det hand udj hans Huus indkom og Hug
hannem med en Kaarde, till wedermæhle udj Sagen og indkaldet be:te Haagen sin Forklaring
udj Sage/n at giøre,

dend indstefnte møtte iche, og Kalds Mændene Jon Kolve og Ole Knudsen wed Æed
afhiemlede at hand loulig war Indstefnt, derpaa

Afschediget,

1721: 52

Till neste ting at møde paalegges saavell Rognald som Haagen Reime at møde, i følge af
Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art., hvorefter udj Sagen Endelig dom schall paafølge,

Hafde Sr: Risbrech wed de 2de Mænd Jon Kolve og Olle Knudsen ladet indstefne Lars
Schible fordj hand træcket Iver Knudsen udj haaret af sin Seng om Natte tid og slaget
hannem, herom i Sagen at giøre forklaring og indkaldet be:te Iver Knudsen,

Jngen af dennem begge møtte, hvorføre Stefnen vidnerne med Eed afhiemlede at de Loulig
ware wed dennem warslet,

Derpaa Afscheediget

Efter Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art., paalegges Lars Schible og Iver Knudsen wed Laug
dag till neste ting i Rette at møde, saa fremt de iche for udeblivelse ellers will undgielde,

Hafde wed Torchel Sousjord og Ole Ulven ladet stefne Bottell Strømsjord for Slags Maal paa
Iver Nessem øved, item herom at giøre forklaring og indkaldet samme Iver, begge {af}
dennem møtte, {hvorføre} end ydermeere till widne Indstefnt, Størch Brathole og Dorete
Gastgieverens pige, saasom Gierningen er skeed udj Gastgieverens Hus, Endog Stefnen
bemelte Bottell for 2den Gang begangne slags Maall paa Iver Nessem, uden for Tingstuen
afwigte Høste ting Ao: 1720:

bemelte Torchel!! (Bottell?) møtte for Retten wedstod Kaldsmaalet svarede at hand iche
wed at hand haver slaget ham, mens hafde Kuns lagd hannem paa Gulvet,

Iver Nessem herpaa Svarede at hand (Bottell) tog ham (Iver) udj Koften slog ham og
Kastede udj Gulvet udj Gastgieverens stue og siden efter om dagen efter at hand kom af
Tingstuen Spendte hand hanne/m og slog ham atter med vred hue i Gulvet,

Sagsøgeren forlangede at hans

1721: 52b

Vidner maatte forhøres eftersom dend indstefnte iche vill tilstaae sin forseelse som hand udj
Gastgieverens Hus hafde øvet, og dend anden sag till oplysning og bevis wille hand till neste
ting indstefne,

derpaa blef Størck paaraabt som fremkom og tilstod warselen, derefter blef Eeden for hannem tydelig oplæst og formanet om sin Sandheds udsigelse, hvorpaa hand aflagde sin Corporelige Eed, og derefter forklarede at forgangen Høste Ting afvigte aar var hand udj Gastgieverens stue mod aftenen, og saae hand Iver Nessem sidde paa Kracken wed døren, da Kom Bottell løbende og tog bemelte Iver udj Koften og slog ham i Gulvet, derpaa kom andre og hialp ham op mend hand mindes iche hvem det war, og sætte Iver sig wed Bordet, siden saa hand iche at Bottell Rørde Iver, meere herom iche wære widende,

Sagsøgeren forlangede Laugdag till neste ting, at det ene widne Gastgieverens Pige Kunde blive indstefnt, desligeste og Ole Breche, og udj dend anden Sag haver hand af Laug Rettet till Vidne at indkalde Lars Tachle og Tormoe Helle med fleere,

Afsagd

Efterdj Sagsøgeren haver fleere widner udj Sagen at indkalde saa gives derudj opsættelse till neste Rettes dag, till hvilcken tid Bottell haver igien at møde, saavel som og widnerne, Alt till doms paafølge,

Ligesaa hafde Sagsøgeren Sr: Hans Risbrech wed Lænds Manden Wiching Tvilde og Lars Gierager ladet Stefne Hermand Quale fordj hand har skaaren Soldat Niels Quale over Magen med sin Knif, till wedermæhle indkaldet bemelte Niels, till Vidne Knud Knudse/n og hans Kone,

Jngen af de Jndstefnte møtte, hvorfore Kals Maalet blef afhiemblet at de hafde indstefnt Hermand Quale, mens iche Niels eller widnerne,

Sagsøgeren begierede Laugdag till Neste ting da hand igie/n foraarsages Parterne og widnerne at indkalde som bevilget blef, og paalegges dennem under

1721: 53

doms paafølge at møde udj Retten, hvorefter Endelig dom Kand paafølge.

Sr: Risbrech hafde wed Lænds Mand Wiching Tvilde og Lars Gierager ladet i Rette kalde Iver Tachle, formedelst hand uden Lov og dom har nedRevet Siur Olsen Bruborgs stue efter forrelagde Laugdag, till vedermæhle bemelte Siur Olsen, herom forklaring at give.

begge de Jndstefnte Var for Retten nærwærende, og tilstod warsell,

Herpaa tilspurte Sagsøgeren Siur Olsen hvorledes det war tilgaaen som forklarede at hand war Reist udj bøgde/n for at fortiene sig noget wed arbeid, og war borte fra Ste: Hans tid till mod Michael, og da hand da hiemKom hafde Iver Tachle nedrevet hans lille hytte som stod paa hands bøe, og war hand dend tid huusmand der paa Tachle boende,

Iver Tachle fragick at hand iche hafde nedkasted eller nedbrut huset, og war iche hiemme da det er scheid, mens da hand kom fra Hardanger saa hand huset war ned Reven, bekiendte at hans Søn Lars Iversen hafde det giort, dog uden hans tilladelse,

Sagsøgeren begierede at saasom hand erfarer nu wed dend Jndstefntes egen bekiendelse at hans Søn derudj haver schyld hand da foraarsages hann/em till neste ting at indkalde, og derfor Laugdag forwenter wed Rettens Kiendelse,

Afsagt

Som Iver Tachles Søn Lars Skall have ned Revet Siur Olsens Hus, saa till Sagens bedre oplysning giøres det fornøden at hand bliver indkaldet, thj tillades Sagsøgeren dend begierte opsettelse till neste ting, derefter schall gaaes hvis som Loven paabyder og tillader.

Johannes Aarmod havde wed Torchel Sousjord og Ole Ulven ladet indstefne Hendrich Larsen huusmand efter 2de over hannem ergangne domme at afflømte af Citantens Grund saasom en Ufredferdig Menniske, og der sidder hann/em og Naboer till fortrensell,

dend Jndstefnte møtte iche, {ey heller} mens hans daatter

1721: 53b

Ingri møtte og sagde at hand war syg, Stefnedvidnerne bleve paalagde Stefnemaalet Edlig at afhiemle som og scheede,

Citanten forlangede Laug dag som og scheede,

Afsagd

Dend Jndstefnte Hendrich Larsen som nu iche self møder forelegges till neste ting at i Rette komme sage/n at tilsvare, heller og for Udeblivelse lide paafølgende Loumaal,

Lars Hole hafde wed Torchel Sous Jord og Erich Arntved ladet i Rette kalde Anne Hole og hendes Søn Størck Olsen som hands Leylending fordj de har saaet hands Jord nestleden Waar imod hans Minde, for det andet at hun har fløtted huserne hid og did og solt et bort, derfor formeende at wære woll!! (wold) og herwærk som de efter Loven bør lide for,

begge de Jndstefnte møtte for Retten wedstoed warsele/n og svarede Enken at hun iche har saaet widere endsom det hendes 2de Sahl: Mænd har bøklet, efter 2de i Rettelagde bøkcell seddeler saaledes Lydende, og Eet half Spand war bøklet af Anne Asbiørnsen Hellelands børn som da Eyere mens iche erholdet derpaa bøkcell seddel, og andgaaende Husernes fløttelse war det iche anderledes medgaaen endsom det er scheid lenge forend Gaarden blef Lars Holes og med de forrige Eyerens samtøcke og Villie,

Citanten Replicerede at det er omtrent en 18 aar siden hans broder Jon Lunde Kiøbte Gaarde/n, og omtrent 6 aar siden hand efter hannem har arved dend, forlangede at maatte Sagen till Aastedet hendvises for at Kunde Skiønnes det Enken bruger meere endsom hende er bøklet hvorom hand forlangede Rettens bifald,

Afsagd

Formedelst at Lars Hole siger at den Jndstefnte Ane Hole bruger meere endsom hun haver bøklet, hun derimod haver tilkiendegivet at det sig saaledes iche forholder saa kand derpaa iche schiønnes eller Kiendes førend

1721: 54

Syn og besigtelse er skeed, altsaa udj følge af Lovens 1ste bogs 16 Capituls allernaadigste tilhold, bewilges og tillades Lars Hole Tid till Sagen paa Aastedet ved Loulig {...} Stefnemaal at i Rette kalde for Sornskriveren og 6 Uvillige Loug Rettens Mænd, hvorefter da skall kiendes og Skiønnes hvis Loven widere allernaadigst tillader.

Fremkom for Retten Hans Olsen og med hafde de 2de Mænd Iver Magnesen Gierstad, og Johannes Bottelsen Lofthuus begge udj Wangens Tinglaug boende, som hand hafde i Rette kaldet Eedlig at forklare og bevidne at hand iche nermere endsom udj 3die Lige Leed er beslægtiget med dend Ærlige Pige Mildri Gullechs daatter, som hand agter nest Guds forsiun at ægte, og till dend Ende begierede Et Loulig Tings widne derpaa, for efter allerunderdanigste andsøgning at Kunde erholde Kongl: Allernaadigste bevilgning, deres Ægteskabs begyndelse at maatte wed Christelig Copulation fuldføre og have hende til Ægte, de Jndstefnte widner møtte for Retten vedstod warselen og efter Edens oplæsning og forreleggelse, aflagde Først Iver Magnusen Gerstad sin Corporlige Eed og forklarede at Citanten Hans Olsens Fader og Mildrj sin Fader Gulleck war brødre børn tilsammen, saa dise 2de som wil ægte hver andre er iche nermere endsom udj 3die lige Led beslægtiged.

Det Andet widne Johannes Bottelsen blev fremkaldet og efter aflagde [Eed] forklarede ligeledes at hand iche heller andet veed endsom ovenmelte 2de Persohner ey ere nermere end udj tredie Leed,

herpaa Citante/n forlangede Tings widne som hann/em mod billighed bevilges.

Fremstoed dernest Lars Iversen, og til kiende gaf at hand hafde indstefnt de 2de Mænd Wiching Øgre og Wiching Tvilde at aflegge deres Edlig forklaring at hand og Britte Anders daatter iche er meere beslegtiget end udj

1721: 54b

tredie lige Led, alt til et tings widnes erholdelse saasom hand allerunderdanigst will andholde om høyKongl: Naade, {wed Kongl:} at maatte Egte hende samme hans slægt, hvilcket hand forhaaber at nyde, og till dend Ende begierte et Tings widne over sine indstefnte widners forklaring,

De Jndstefnte 2de Vicking Øgre og Wiching Tvilde war nerwærende wedstod warsele/n, og efter at Ede/n dem war forrelagd, aflagde dend første sin Corporlige Eed efter Loven, og derpaa forklarede at Citanten Lars Iversens Morfader og Britte Anders daatter som hand er forloved med hendes Farfader ware brødre tilsam/men, og er det udj 3de Lige Leed, som de begge er udj slægtskab tilsam/men,

Det Andet widne Wiching Øgre forklarede efter aflagde Eed lige det samme som det første widne, og ey widere,

herom forlangede Citanten hannem Tings widne Maatte blive meddelt som billigmesig tillades,

For Retten fremkom Størk Olsen og nedsatte 2de Punger med penger berettede at derudj war 66 ½ Rd: som hand wille tilbyde Lars Hole for 5 Spand udj Jorden Hole, paa Torgels Huuses (Houses?) wegne, hertill svarede Lars Hole som war og nerwærende at om nogen formener sig at have Løsnings Rett til samme Gaard, underschiød hand sig Lov og Rett, hvorføre det og derwed forbliver.

Hafde Anders Lønne wed Torckels Sousjord og Ole Ulven Jndkaldet Iver Nessem at lide dom fordj hand iche har willet holde det G(iæ?)r og Løfter som hand med Citanten for 5 aars tid [siden] har indgaaed, nembl: at betale hann/em 18 Rd: fordj hand fløttede af sin paaboende Jord Nessem og træde till Lønne som dend Jndstefnte paaboede, derpaa iche betalt meere endsom 10 Rd: og Rester endnu de 8te som hand iche udj Mindelighed har kundet bekomme, Till Widner udj Sagen Jndstefnt Størckor Brathole, og Ole Mørque,

1721: 55

dend Jndstefnte møtte og tilstoed Kalds maalet, sagde at det iche war meere som hand iche rettere erindrer endsom 16 Rd:r som hand wille betale, dog wille hand betale hann/em de Resterende Aatte Rd:r udj Mindelighed,

widere hafde parterne iche at i Rette føre, hvorpaa blef

Dømt og Afsagd,

Som Iver Nessem her for Retten endelig haver wedgaaed at wille betale de Resterende 8te Rd:, og holde sit forlig og Løfte saa forbliver det og som billigmesig derwed og Kiendes for Rett og billigt at hand samme Penger nemblig Aatte Rd: betaler till Anders Lønne inden 15 dage under Adfærd efter Loven, Processens omkostning ophæves paa begge sider.

Till samme tid og Stæd hafde Anders Lønne ved ovenbete Mænd Indstefnt Iver Nessem at erstatte ham forbedring paa Fiøsen som stod paa Gaarden Lønne da Citanten fra fløtted, eftersom dend iche war saa god som dend paa Nessem at hand igien tilfløtted, herom til widne Størck Brathole og Ole Mørque,

bemelte Iver Nessem som nærwærende for Retten tog till Gienmæle, og svarede at Contracten war om 16 Rd: og 2de dager til forbedring det hand tilforne har tilstaaed og forklared,

Citanten forlangede sine Widner at maatte blive afhørte, derpaa blef

Størckor Brathole fremkaldet, som efter aflagde Corporlige Eed forklarede, at hand war overwærende da Anders Lønne og Iver Nessem gjorde Jordebrug bytte til samme/n, da hørte hand at Iver Bød Anders udj opsagn 18 Rd: udj Rede penger og saa meget tømmer som fornøden giordes at wære fornøden, till Fiøsens Reparation paa {Nessem} Lønne, men nafngav iche hvormeget tømmer det war, hafde og beseet bemelte Fiøs efter begge parters begier, men Kunde iche giøre nogen forklaring hvor meget brøstfældigheden hvor meget det war, widere hafde hand iche at forklare saaso/m det er omtrent 5 aar side/n det passerte, det Andet Vidne Torbiørn Lønne fremstoed og efter aflagd

1721: 55b

Eed forklarede at hand war samme tid nerwærende som det første widne og hørte at Iver lofde Anders noget Over Weed saasom trog!! (troer) og Spærer, og skulle hielpe till med noget tømmer at forbedre Fiøsen paa Lønne med, widere har hand iche hørt ey heller er widende i Sage/n.

Iver Nessem herimod Replicerede at hvad dend forbedring paa Fiøsen angaar saa war de 2 Rd: for tømmeret og det som hand loved ham till Reparation/en som gjør tilsam/men de forhend ommelte 18 Rd:

Citanten {hafde} forlangede opsettelse till neste ting saasom hand formente endnu at forskaffe Siur Diøne till Widne saaso/m hand og war overwærende,

Afsagd

Efterdj at Anders Lønne tilkiende giver at hand haver endnu et widne som har wæret overwærende da foreeningen mellem hanne/m og Iver Neseim skeede, saa gives hann/em tid till neste ting same at indstefne till hvilcke/n tid wederparte/n og haver at møde under doms paafølge.

Andfing Giære haver ved Ole Knudsen og Steffen Traa ladet stefne Erich Giære till at tage mod Penger for 3 Løber 1 pd: 18 mrk: udj Gaarden Giere som hand formener sig Løsnings Mand og Odel berettiget till, Stefningen war schriftlig og saaledes Lydende,

Dend Indstefnte møtte iche ey heller nogen hans {Loulig} forfald at lyse efter Loven, hvorfore Stefne widnerne efter forlangende, afhiemlede at hand af den/nem loulig var Stefnt,

Citanten forlangede at hanne/m Laug dag maatte forrelegges, derpaa

Afscheediget,

Omenschiønt dend Indstefnte Erich Giere hafde for Retten denne sinde møtt, saa hafde dog Sagen som er Odels paastand og Løsnings Rett iche kunde blivet paadømt, thi Lovens 5te bogs 3 Capit: 10 Art: allernaadigst befaler at om nogen will holde sig for Odels Mand till noget Odels Gods,

1721: 56

da schall hand \i det seneste før Jul/ lade stefne dend som haver dend Jord udj Eyendo/m till Aastedet for Sornskriveren og 8te Uvillige Loug Rettes Mænd till neste tisdag efter Paasche

Ugen at møde, hvorfor Sagen i saa maader till Loulig Stefnemaal hendvises paa Aastedet at indkomme till Paakiendelse, hvor da schall gaaes hvis Loven widere allernaadigst paabyder.

Derefter blev Tinglyst

en bøkell seddell dat: 17 Novbr: 1720: af Peder Spilden og Vicking Tvilde udgiven till Erick Fenne paa 3 pd: 18 mrk: smør og 1 Spand overbøkell som hand bruger udj Gaarden Fenne,

Knud Tvette bøklet till Ole Brynelsen 1 pd: Smør udj Gaarden Tvete, derfor betalt bøkell efter Lovend, bøkell seddell daterit Wangen d: 20 Junj 1721:

Som ingen fleere Sager war at forretages saa blev Restantzerne tagen under forseyling over de udestaaende Kongl: Intrader for afvigte Aar som tydelig blev oplæst, disligeste Krigstyren for indewærende Aar lagt og lignet,

Sluttelig blev og Laug Rettet opnæfnt som dette Aar Retten skulle bivaane, og nestleden Høste ting skulle wæret scheed, hvilcke ere gamle Laurettes Mænd, Ole Hondve, Størch Leedall, Siur Tvete, Ole Kytte, Item Nye Svend Hofde, Tollef Bøe, Knud Wiwaass, og Wiching Gielle, hvilcke 4 sidste haver deres Æed for Laug Manden at aflegge forinden Tinget holdes,

derpaa blev Retten for dette ting laug og denne gang opsagd,

Anno 1721 dend 3 Julj blev holden ordinaire Sommer, Sage og Skatte ting paa dend Gaard Hellestved for Østensøe Skibredes Almue, udj høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals Høy Respective overwærende og Rettens bivaaning, desligest nærwærende Kongl: May:ts Foged Hr: Oluf Larsen, item Æedsorne Laug Rettens Mænd udj samme Tinglaug nembl: Hover Røchen, Knud Tvet, Per Wangdall, Asgout Birke, Niels Stensdaall, Lars Wangdal,

1721: 56b

Isac Berve og Arne Birkeland, og dend Ting søgende Almue,

hvor da efter Rættens Sættelse Allerunderd: blev publiceret efterschrefne høyKongl.

Forordninger

1: Kongl: Allernaadigste Forbud dat: Kiøbenhafn d: 15 Martj 172[1] at ingen Spill og Læg formedelst udj Sørge tiden Et aar maa till brøllupper og wærtska[ber] bruges, mens i dend tid at ophæves,

2: Kongl: Forordning dat: Kiøbh: d: 17 Martj 1721 om Toldseylenes Uloflig brydelse, derfor dend Skyldige at bøde 50 Rd:, som Skipperne schall betale mod Regres hos dend schyldige,

3: høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mands Resolution og befaling dat: Bergen d: 15 Maj 1721: at ingen maa indføre Næver till Stavanger eller andre Districter mens blive for till Berg/en og ellers till de behøvende at blive solt, herom Fogdens indgifne Memorial dat: Hope 12 Maj 1721:

4: Jlige maade høybe:te herres Constitution og Andordning at (...?) Nagel skall have indseende med Benificerede Godsetz schover og andre som Odels bønder og proprietaire deres Skouver at de af Eyerne ey till Upligt og ødelæggelse Ruineres (.)elbe: ordre dat:

Berg/en d: 15 Maj 1721: paa Fogden Sr: Oluf Larsens indgifne Memorial dat: Hope d: 10 Maj 1721:

Derefter blev forkyndt og oplæst efterskrefne Documenter

Høver Siursen Røchens Skiøde hvorved hand sælger og afhænder till sin Søn, Siur Hoversen 1 Løb og 9 mrk: Smør udj Gaarden Røchen som hand Eyer og beboer derfor betalt mindste med meste Skilling, til Witterlighed forseylet af Biørne og Tron Siurse/n dat: Røchen d: 5 Novb: 1720:

1721: 57

Et Skiøde udgiven af Lars Pedersen, Michel Biotved, Lars Larsen, Erich Knudsen, Aadne Giødlo, Jon Knudsen, og Be(ri?)tz Knudsen daterit Yttre Aalvig dend 18 April 1721: hvorved de Skiøder og afhænder till dend ærlig Mand Lars Siursen Yttre Aalvig En half Løb smør udj be:te Gaard i Østensøe Skibrede, og som de efter hans Sahl: Quinde Eli Arnes daatter efter Skiftebrevet af 11 Sept: 1720: till vitterlighed Skiødet forseylet af Iver Aalvig, og Asgout Birke,

Michell Stensen Biotved, og Lars Larse/n Fochsen!! (Fiksen?/Fykse?) deres Skiøde dat: Østensøe d: 8 Novb: 1720, til witterlighed af Sten og Arne Michelse/n, og Erich Persen Klyve og Ole Olsen Fixe, hvor ved Skiøder og Selger till Eilef Johansen Selsvig En hud udj dend Gaard Fosse udj Østensøe, som er arved efter Mosteren Eli Arnes daatter,

Og som ingen Sager dette ting war Jndstefnt, enten af Kongens eller andres, saa blev af Laug Rættet udnefnt efter høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mandens høy Respective og forhend i Retten oplæste Resolution angaaende Næverens Taxation nembl: Per Wangdall, Haaver Røchen, Asgout Biercke, Knud Tvet, Niels Stenstøe og Lars Wangdall, som efter beste Skion andsaae og forefandt at af Vaagen i høyeste ey meere Kunde gives og betales af de Kiøbende endsom 12 s: for Vaagen hvormed det paa alle sider Kunde siunes billigt, hvilken slutting Kongl: May:ts Foged begierede udj Protocollen maatte blive indført,

Derefter blev Dagskatten for dette Aar lagt og lignet,

Og till slutning tilspurte høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mande/n samtlig dend ting søgende Almue saa og Laug Rettet om de hafde noget at Klage over Fogden saavell som Sornskriveren de da samme nu for Retten wille tilkiendegive som og ellers hafde samme at anddrage, derpaa de samtlig svarede at de ingen aarsag til nogen paaKlage hafde og tackede deres øfrighed all ære og gott,

Videre war iche at forrette, hvor for Tinget for dette Tinglaug denne gang blev opsagt.

1721: 57b

Anno 1721 dend 5te Julj blev paa Gravens Tingsted \Eye/ holdet et almindeligt Sommer, Sage og Skatte Ting for Gravens, Ulvigs, og Eidfiords Sogner, udj overværelse af høyædle og Welbaarne Hr: Stift befalings Mand Undal, saa og war nærværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, med æedsorne Laug Rættes Mænd nembl: Mads Wilchen, Arve Hougenes, Iver Rønnestrand, Erich Nestaas, Halsten Bilde, Lars Meaas, Ole Eye, og Niels i Dahlen, med meere af Almue/n som Tinget samme tid søgte,

hvorsom helst efter Rettens Sættelse da blev allerunderdanigst Publiceret Høy Kongl: Forordninger, dernest andre Høye Foranstaltninger, som folio 56 findes Extraheret,

Derefter Tilspurte høyædle og Velbaarne Hr: Stifts befalings Mand Almuen andgaaende at som war berettet at naar Soldaten efter sin Officernes ordre maatte blive udskicket med brever og ordres til Kongens tieniste, de da skulle fordre og bekomme Kost af Lægdet, saa da Almuen blev bekiendt gjort at saadant iche burde schee de iche war pligtig noget at betale saasom ingen Kongl: Andordning derfor er,

desligeste og at naar Soldaten iche wille tiene udj sin Legd, da war de iche pligtig at betale dem noget, mens om Lægden iche wille have Soldaten udj tieniste kunde efter billighed med han/nem om sin Løn accordere, og naar hand tilbød sig, og Legd/en iche behøvede ham saa ware de pligtig efter forordning at betale han/nem sin Løn.

Almuen beklagede sig for høy ædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Manden andgaaende at de maatte forskaffe Soldaterne en stor schyds saasom till Capit: Botlers Compagnie 16 hæster, desligest at Soldaterne og Under Officerne med Hug og slag dem begiegned, hvorpaa Høybe:te herre svarede at till Compagniets fornødenhed till de Aarlig Mønstringer bør for-

1721: 58

skaffes fornøden førendskab, hvorom nermere foranstaltning skulle paafølge, og Almuen sin Klage havde at indgive over hvis betyngninger denn/em foraarsagedes som og at hvad sig andgick om de 29 hæster udj Skyds som Capit: Møllerup till sit Compagnie, sidstlede/n Completering eller Mønstring holdes skulle, saavell till som derfra,

Saa tilspurte og høybe:te herre Almuen om de hafde noget at andgive eller Klage over deres Foged eller og Sornskriveren, at de denn/em i nogen maade besværer eller betynger eller sig mod den/nem udj nog/en Uloulig maade forholder, derpaa de samtl: forKlarede og sagde at de iche andet endsom all schickelighed og omgiengelse om denne/m Kunde eller hafde at sige og ware well fornøyede.

Derefter blev efterfølgende Documenter publiceret

1: En bøkell Seddell udgiven af Hr: Hendrich á Mønnicken dat: Hagestad d: 3 April 1721: paa ½ L: Smør og 1 buchschi, udj Præstebols Gaard Midberge till Knud Olsen Fladten som haver tient for Soldat udj 9 Aars tid, og haver Pas boed dat: Woss d: 7 Febr: 1709:

2: Sogne Præsten till Kors Kirken udj Bergen hans bøkell Seddel dat: 13 Deb: 1720 paa 2 L: 9 mrk: Smør udj nedre Spilden som er benificered Gods, og Leylendinge/n Peder Larsen bruger og beboer,

3: dito paa 1 pund Smør og 1/3 deel Huud udj oven be:te Gaard som Leylendingen Sivert Olsens bruger og beboer, hvorfor hand forhend till Sahl: Magist: Bergendall sin bøkell har betalt efter hafde Fæste seddell, ovenbe:te fornyed bøkell bref dat: Berg/en d: 13 Debr: 1720:

Dernest blev Sagerne forretaget,

Neste ting blev i Rette kaldet dend Sag over de!! (den) tilsagte

1721: 58b

flytning som skulle haft ført Prousten, og møtte Siur og Ole Hylden, de andre absenteret, bemelte 2de svarede, nembl: Siur at hand iche war widende at hand war tilsagt, og Ole sagde at hand hafde forskaffet en paa sine wegne, og formedelst at winden war imod Kom hiem igie/n,

Fogden paastoed at som det er ickun en Undschyldning som de schyldige bruger at befrie sig med, formode hand de iche alleene burde betale till de 5 Mand som i deres Stæd haver ført

Prouste/n fra Ulvig till sit hiem 3 Miler á 8 s: till hver mens end og at maatte Mulcteris for deres Modstridighed og udeblivelse at fare udj Flötting,

Ole Hylden formeente og paastod at som hand hafde forskaffet en udj sit sted, og endnu godvillig will betale samme som i dens stæd blef og Hr: Hendrich á Mønnick/en andtaget, da at blive forskaanet for widere,

Fogde/n war Dom paastaaende over de Udeblivende og andre schyldige,

Afsagd,

Sidstleden Ting hafde Kongl: May:ts Foged ladet i Rette kalde Aslach og Iver Ourdall, Omund Berge, Ole og Siur Hylden, till at lide dom formedelst de iche haver adlydet tilsigelse \udj Skyds/, at flytte og føre Prousten Hr: Peder Gelmeyden i fra Ulvig da hand sammesteds udj sin Visitations Reise war, bemelte Mænd møtte iche samme Rettes dag uden Iver Ourdall, hvorfore de udeblivende Laug dag blef forrelagd, og som ey heller nogen \til/ denne Rætt møder, uden Siur og Ole Hylde, hvilcken første wille undschylde sig ey at have wist at være tilsagd, dend Anden Ole saavit med Hr: Hendrich á Mønnickens tilstaaelse gotgiort at have forskaffet En Mand udj sit Stæd, mens de øfrige icke efter Rettens forreleggelse haver willet møde, da som Iver og Siur Hylde iche haver afbevist at de i Rette tide haver tilbødet sig udj flyting at føre, de udeblivende iche haver nu 2de Rettes dag \iche/ willet møde saa findes for billigt at de 4re nembl: Aslach, Iver Ourdall, Omund Berge og Siur Hylde betaler hver till de 4re

1721: 59

Mænd som Prousten udj flötning for betaling haver maattet forskaffet sig, nembl: for 3de Mil fra Ulvig og till Wigjør at Regne 1 mrk: 8 s: som er tilsammen 1 Rd: disligeste for deres forsømmelse og gienstridighed med at efterleve flytningens tilsigelse at betale hver af den/nem et half Lod Sølf, udj allerunderd: følge af Lovens 1ste [bogs] 4 Capit: 32 Art., samt 3 bogs 11 Capit: 5te Art: alt at udredes under Adfærd efter Loven,

Efter paaraabelse war ingen fleere Sager indstefnt, hvor fore da blef af Almuen samtøchet at sette en Taxt paa Kiøbet for Næveren efter høyædle og welbaarne Hr: Stift befalings Mandens Resolutions befaling, og blef der till opnævnt, Erich Nestaas, Arne!! (Arve?) Hougenes, Lars Meaas, Halsten Bilde, Iver Rønnestrand, og Mads Welcke, hvilcke Ældgamle Laug Rættes Mænd overweyede og besluttede at udj dise tider og formedelst at mengden udj Skouvene som udj forige tider iche er at faae, da for waagen af Næveren i det Høyeste kunde gives og dend sælgende samme nochsom kunde afhende for 12 s: som de siuntes at være tilstræckelig Pris for begge sider,

Hvor da for Rætten fremkom Iver Magnusen Nedre Leque, medhavende de 2de ærlige Mænd Lænds Manden Baar Spaanen, og Siur Leque som hand hafde i Rætte kaldet ædlig som widner at forklare hvornær hand bemelte Iver Magnusen war udj blod og slægtskab till dend ærlige Pige Synneve Sivers daatter, saasom hand Allerunderdanigst will andholde om Kongl: Allernaadigste bewilning hende at ægte og till hustru tage,

bemelte 2de widner wedstoed warsel og godvilig at wille aflægge deres forklaring, hvorpaa, efter at Edens forklaring dennem war forrelæst, fremstod

1: Baar Spaanum og efter aflagde Corporlig Eed forklarede at Iver Magnusens Fader og Syne Siurs daatters Fader ware begge brødre tilsamme/n, saa at dise 2de som nu wille have hvær andre til ægte ere iche nærmere endsom udj Andet Leed \beslægtiged/ eller Søkende børn till hver andre,

det Andet widne Siur Leque efter sin Eeds aflæggelse

1721: 59b

forklarede det self samme og Stadfæstede at bemelte 2de Persohner Iver Magnusen og Synneve Sivers daatter ey ware hver andre videre beslegtiged endsom Søskende børn, herpaa Citanten war Tingswidnet beskreven meddelt maatte blive, at saaledes for Retten er passeret det bekræftes under woress hænder og Zigneter Actum Anno Die et Loco ut superius.

Publiceret

Et Skiøde udgiven Underskrevet og forseylet af Madame Else Hans daatter Alstrup Sahl: borgemester Weiners, dat: Lille Graven d: 16 Junj 1721, hvor wed hun haver Solt og Skiødet fra sig og Arwinger En hendes Jordepart udj Gravens Sogn Kaldet Schaar schylder ½ Løb smør med bœxell og herlighed till dend Mand Niels Olsen store Berg og hans arwinger for samme Gaard bekommet mindste med meste Skilling efter deres Kiøb og foreening.

Item Hendrich Miltzous transport og Skiøde paa Odels Rætte/n till dend Gaard Sæd i Eidfiord beliggende schyldende 1 L: 9 mrk: Smør till Jens Sæd og Hands arwinger, derfor bekommet udj Penger 30 Rd: siger tredive Rd: for samme Odels Rætt, hvilcken Gaard tilforne af Sahl: Torfing Larse/n er Kiøbt, og efter han/nem børnene arwed, bemelte Skiøde dat: Leque paa Woss dend 19 Novb: 1717:

Dito Gunder Torbiørnsen Solt og afhændt till sin Elste Søn Ole Gundersen udj hans paaboende Gaard Holven, Skyldende gl: Landschyld 1 ½ Spd: Smør 1 Løb salt, 1/6 del Giedsch: ½ Kalfschind og ½ faarskind, tilsam/men smør Reduceret 40 7/8 mrk:, derfor at have bekommet 33 Rd: Courant, samme Gods uden bœxell till Odel og Eyendom schiødet og afhændet, be:te Skiøde datert Eide tingsted d: 5 Julj 1721 og til Vitterlighed medforseylet af Torchill Graven og Wiching Dahle/n.

Ligeledes bemelte Gunders Skiøde af samme Dato, og be:te 2de Mænd till Vitterlighed forseylet, paa lige Andeel som ovenmelt udj hans Gaard Holven for Reede betaling 33 Rd: solt og afhendt till hans Svoger eller Datter Mand Helge Haavers/en hans hustru Lisbet og deris arwinger.

1721: 60

Og som indtet videre war at forrette, og efter 3de gangers paaRaabning ingen befantes som nogen Sag hafde i Rette at føre, saa blef Tinget for dette ting laug denne gang opsagd.

Anno 1721 dend 9 Julj blef holdet paa dend gaard Yttre Alsager, et ordinaire Skatte og Sage Sommer Ting med Kintzervig, Ullensvang og Odde Sogners Almue, nærværende paa høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mandens wegne hans welbeschicked Fuldmegtig Sr: Jiorg Gersing, overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, og efterschrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd, Ingebrecht Qualnes, Jon Diøne, Olver og Torgels og Endre House, Per Meland, Tosten Maagestad, og Iver Degrenes som Rætten bivaanede,

og da efter Rettens settelse, blef Allerunderdanigst publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger og anden høy Foranstaltning som folio 56 findes Extraheret.

Af Høybe:te Hr: Stift befalings Mandens Fuldmegtig blef Almuen tilkiendegivet de samme Poster som fol: 55 og 56 findes andført andg:de Frj Skyds, saa og at Lægdet iche bør betale

Soldatte/n noge/n Kost naar hand af sine Officerer blev bortsent udj ærende, for 3die at naar Soldaten byder sig at tiene paa Lægdet og hand iche modtages da bør Lægdet at give ham sin Løn efter Forordningen, og naar Soldaten iche vill tiene da mister hand sin Løn, men naar hand kand være udj forfald som enten haver sin ege/n Jord eller svage Forældre Kand være til hielp, og dog ville tiene mens Kand iche da kand Lægdet foreenes med ham om 1 Rd: eller 8 mrk: Aarlig i det høyeste,

derefter og de andre Poster den/nem tilspurt og svarede denne Almue ligesom paa de andre Stæder at de over Fogde/n og Skriveren intet hafde at klage,

1721: 60b

Siden blev publiceret

1: Stift Skriver David Vogd i Stavanger hans bøxell Seddell dat: Stavanger d: 27 Martj 1721 paa 1 pund Smør till Anfing Sæsbiorsen!! sin Lifs tid at bruge udj Gaarden Tuften, liggende udj Røldal og Kirken tilhørig,

2: Tosten Baarsen, Lars Baarsen, og Eilef Olsen Deres Skiøde og Transport paa Odels Rætten til dend Gaar[d] Gryting som de afhænder till \Aamund Grytting som af/ Christopher Biaaland samme Gaard for 16 aars tid sig tilkiøbt haver, for hvilcke/n Odels præntion de nu har bekommet 12 Rd: efter forening og accord, til Vitterlighed forseylet af Aamund Berge og Knud Horre, dat: Yttre Alsager d: 9 Julj 1721.

Derefter blev dagen tilbragt med de Kongl: Skatters anammelse og Dagskattens Ligning, saa at Retten till i Morgen blev udsatt,

Dagen dend 10 Julj nestefter blev atter som i gaard udj fornefnste deres nærwærelse Retten bivaanet og betient, hvor da de indstefnte Sager blev forretaget,

Da i Rette kalde[t] Hans Gielle (Hjelle i Odda?) [i] Sagen imod Knud Gelle (Hjelle i Odda?) derudj de paaberaabte widner sidste ting paaskudt hand forlangede at maatte afhøres, hvilcke 2de Vidne blefve paaRaabte, fremstoed, og tilstoed Loulig warsel, derpaa Eeden dennem blef forrelæst og formaning til dennem om deres Sandheds udsigelse scheid, hvorpaa

Gutorm Jordall fremkaldet blef som med opragte Fingre aflagde sin Corporlige Eed, derpaa forklarede at Hos Helie Jordall hvor attestanten war til bryllups, da det første som hand saa og hørte i denne Sag, Robte!! (Raabte) Knud paa sin Søn og Kom hand fre/m till bordet tog Hans Gelle i haaret, og Hans tog Hans Gelle ham i haaret igie/n saa bar det neder under bored med dem, derpaa Kom attestantens

1721: 61

Kone og fick ham af Stuen, widere war hand iche vidende.

Det andet Widne Aamund Svensgier fremstoed og aflagde sin Corporlige Eed, derunder want og udsagde, at hand sad wed bordet udj samme brøllups Stue som forbemelt og Kom Knud Gelles Søn i faufnen paa han/nem, og hørte hand nogen allarn med!! (men) mindes iche hvorledes det war mel/lem Hans og bemelte Elling, mens hand hørte at hand sagde at hand hafde haft Hans i Haaret, og sagde attestanten iche saa Søn men for wackert ad, meere Kand hand iche erindre sig saaso/m attestanten war meget beschiencket,

Parterne paa begge sider forlangede at Sagen till neste Ting maatte udsettes, saasom dend Sagen paagiældende Elling Knudsen iche er tilstæde om hand til sit forsvar noget havde at indvende, hvilcke/n opsættelse i følge af Love/n den/nem bevilges,

Knud Gelle i Rette Eskede dend Sag hand haver indstefnt Hans Gelle for efter Laugdag paa neste ting, de da paaskudte widner møtte iche, som blefve 3de gange paraabte, Hvor paa blef
Afskeediget

Som de paaskudte 2de Vidner Gunder Aslachsen og Ane Ols daatter iche endnu efter Laug dags paaleg sidste Ting, i Rette møder at aflegge deres ædlig widne, altsaa paalægges dennem neste Ting at møde, saa fremt de iche udj følge af Lovens 1ste bogs 13 Capit: 7 Art: will være forfalden udj bøder, saa fremt de iche haver Loulig forfald og det lade udj Rætte lyse og tilkiendegive,

Lænds Manden Lars Beck møtte i Rette paa Engebricht Schelvigs wegne og tilkiende gaf at hand iche self kunde formedelst forfald komme, hvorfore hand begierede at Retten wille forunde han/nem tid till neste ting,

dend indstefnte Ole Husmand blef paaRaabt og møtte iche, Hvorfor

Afschiediget

Sagen beroer efter forlangende till neste ting till hvilcke/n tid Parterne da haver at møde.

1721: 61b

Som efter 3de gangers paraabelse befantes at ingen fleere Sager war at forretages og ey noget widere at forrette, saa blef Tinget for dette Tinglaug denne Gang opsagd, og Restantze/n for de 2de terminer indeværende Aar som war beskreve/n at blive forseylet,

Anno 1721 dend 10de Julj holtes Sommer, Skatte og Sage Ting paa dend Gaard Sambland med Jondals Almue udj Hardanger, overwærende wed Rættens høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals Fuldmegtig Monsr: Giorg Jersing, saa og Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mand Lars Drage, og efterskrefne Eedsorne Laug Rættens Mænd udj samme Tinglaug, naufnl: Ingebrecht Eichen, Endre Traa, Ole Drage, Lars Sambland, Lars Traae, Torchel Tostensen og Torchell Samsonsens Torvigen og Lars Hougen med fleere af Almue/n som Tinget søgte,

hvor da efter Rættens sættelse Allerunderd: blef publiceret de høye Forordninger og andre Foranstaltninger som fol: 56 findes Extraheret.

Dernest tilspurte Stift befalings Mandens Fuldmegtig Almuen om de Poster som folio 56 og 60 findes andført og dennem og for dette tinglaug tilkiendegivet.

herefter blef Publiceret,

1: Hr: Magister Ole Gertrums bœxell Seddell till Leylending Johannes Olsen paa sit brug udj Gaarden Samland, Strandebarms Præste boel tilhørende, som hand Ao: 1714 har bœxlet og bœxel seddelen nu fornyet, dat: Iverhuus d: 2 Novb: 1720:

2: Niels Wigs bœxell Seddell dat: 4 Novb: 1720 paa 18 mrk: Smør udj Sellesnes till Peder Jonsen fæsted, derfor bœxell betalt efter Loven, og i det øfrige sin Lifs tid samme lille Jordebrug at beboe, som en lydige Leylending.

1721: 62

3: Knud Sivertsen Næs hans Skiøde daterit Næss udj Strandebarms Skibrede dend 5te Novb: 1720, hvorwed hand haver Solt og overdraget fra sig, Hustru, og Arwinger till dend ærlig Mand Helge Nielsen Birkeland og arwinger 2 pund og En Mark gammel Landschyld udj bemelte Gaard Birkeland med bøxell og herlighed, og overbøxell paa Et pund i samme Gaard, for 35 Rd: 1 mrk: som er for hver Mrk: gods 4 mrk: danske, hvilke/n Gaard hand efter Kiøberens Fader till betaling paa Skifte er udlagd, till witterlighed Skiødet forseylet af Niels Sivertsen Næss og Knud Gulbrandsen Nernes udj Strandebarms Skibrede,

4: Et Skiøde daterit Homlevig dend 12 Janv: 1720 udgiven af Marite Sahl: Engel Engelsen Gøen, Engel Olsen Hennanger, og Ole Olsen Store Baartvet alle i Strandvigs Skibrede og Sundhords Fogderie, som haver Solt, Skiødet og overdraget till deres broder Engel Engelsen, boende paa Tvete i Mundems dahlen i efter nefnte Gaarder saasom i Gaarden Svaasand i Jondall 1 pd: 16 ½ mrk: Smør med bøxell og herlighed for hver Mrk: 1 Rd: udj Penger betalt, i Gaarden Degrebrecke ogsaa i Jondal 22 ½ mrk: smør ogsaa med bøxell mod hver Mrk: 3 mrk: 8 s: og udj Drage i Penge 4 ½ Rd:, item udj Winnie paa Waass 13 ½ mrk: Sm: uden bøxell mod Penge for hver Mrk: 2 mrk: danske som hand alt den/nem fornøvelig har betalt, till Vitterlighed Skiødet medforseylet af Lends Mand Anders Mundem og Gietle Mundem i Strandebarms Skibrede,

Som ingen Sager war indstefnt, og Dagen war forløben, saa blef anden dage/n dend 11te Dagskattens Ligning forretted, som og udnefnt af Laug Rættet, Ingebrecht Eicken, Ole Drage, Lars Sambland, Lars Traae, Lars Hougen, og Torchel, hvilcke Mænd forrefant og beslutted

1721: 62b

at for En Waag Næver herefter dags Kunde i høyeste maader ey gives høyere endsom 12 s: og war det saa dend kunde for mindre pris erholdes war det disbedre for kiøberen, hvilcken pris saaledes er at blive till efterretning indført,

Anno 1721: dend 26 Augustj blef holden ordinaire Sommer ting for Liuse Closters Almue udj Hardanger paa dend Gaard Lusand, nærwærende Forwalter og Proprietarie Sr: Jacob Widing, og 8te Edsorne Laug Rettes Mænd, Od Aarhus, Svend Sæxe, Lars Oppedall, Jacob Ernes, Aamund Dønno, Mathis Frones, Endre Oppedall, og Christoffer Dønno med meere som tinget samme tid søgte

hvorsomhelst efter Rættens settelse Almuen blef Publiceret og Lydelig Forklaret efter schrefne høyKongl: Forordninger og andre Foranstaltninger som følger

1: Hans Kongl: May:ts Allernaadigste befaling af 9 Junj 1721 angaaende Lotteriets indrettelse udj Kiøbenh: saa og Placate/n om samme dat: 7 Junj 1721.

2: Jligemaade om Confiscations Sagerne at Under Rættens Domme gaar till RenteCammeret, og Told betienterne som iche nyder deres part Confiscation, schall wære frj for Skriver eller Rettergangens omkostning samt stemplet papir at bruge, indtill Sage/n wed endelig Dom for RenteC: er paakient, dat: 23 Junj 1721:

Dernest blef publiceret,

1: Sr: Jacob Widings bøxell seddell dat: 18 Deb: 1718: paa 1 ½ Spand Smør ½ buckschind, till Holger Christophers: udj Gaarden Biotvedt, forhend tilbøxlet sig.

2: dito till Erich Persen paa 1 L: 18 mrk: Smør $\frac{1}{2}$ hud og 2 Løber salt udj Gaarden Urem, bøklet, og bøklet/en efter Loven betalt, dat: Liuse Closter d: 18 Deb: 1720:

3: till Engel Peders/en Ringøen paa 2 pd: 6 mrk: smør udj Ringøen, efter forige bøkell seddell.

1721: 63

4: En dito paa 1 pd: 3 mrk: Smør $\frac{1}{4}$ bucksch: $\frac{1}{4}$ gsch: $\frac{3}{4}$ L: Salt, udj dend Gaard Diønne som Omund Olsen paaboer, og fæsted haver Ao: 1718.

5: dito paa $\frac{1}{4}$ L: Smør og $\frac{1}{2}$ bucksch: udj Gaarden Ulvenes till Philip Philipsen, dat: 4 Novb: 1720:

6: dito paa $\frac{1}{2}$ L: Smør udj Oppedall till Lars Larse/n, efter forige bøkell seddel.

7: En dito paa $\frac{1}{2}$ Løb smør og 1 bucke schind udj Aarhus till Od Mathise/n,

8: dito paa $\frac{1}{2}$ L: Smør og 1 Giedsch:, med overbøkell for 9 mrk: som Closteret self eyer, bøkelen forhend at være betalt, dat: LiuseC: d: 18 Deb: 1720:

10: Ole Larsen bøkler $\frac{1}{2}$ Løb smør udj Oppedall som hans Fader Lars Larsen for ham godvillig har opsagd og nu bruger tilsammen 2 L: S: og 1 td: Saltz Landschyld, bøkelen at være betalt, dat: Lusand d: 26 Aug: 1721.

11: dito paa 1 $\frac{1}{2}$ Spand smør og 1 $\frac{1}{2}$ td: Salt, till Haagen Brat Espen paa samme brug Ao: 1676 forhend bøklet, og da bøkelen betalt, denne bøkell seddel dat: 18 Deb: 1720:

12: dito paa $\frac{1}{2}$ L: 9 mrk: Smør $\frac{1}{8}$ hud og $\frac{1}{4}$ td: Salt, till Leylendingen Tollef Johansen efter forrige bøkell dat: Utne 1706 d: 20 Martj, og dend tid bøkell penger betalt,

13: dito paa $\frac{1}{2}$ L: 9 mrk: Smør, $\frac{1}{8}$ hud, og $\frac{1}{4}$ td: Salt till Ole Ellings: som hand 1713 er tilbøklet, og da betalt haver og nu fornyet, LiuseC: d: 18 Deb: 1720:

14: dito paa $\frac{1}{2}$ L: 9 mrk: $\frac{1}{8}$ h: og $\frac{1}{4}$ t: Salt, ligedes!! (ligeledes) udj dend Gaard Øfste Sexe, till Svend Christophersen forrige bøkell seddel fornyed, og sin bøkell betalt dat: LiuseC: d: 18 Deb: 1720.

1721: 63b

15: dito paa $\frac{1}{2}$ Løb 9 mrk: Smør og $\frac{1}{8}$ hud $\frac{1}{4}$ td: Salt udj dend Gaard Mit Sæxe, till Sahl: Christen Olsens Enke, so/m hendes Mand havde bøklet og fradød, bøkell Seddel/en dat: LiuseC: d: 18 Deb: 1720.

16: dito paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør $\frac{1}{2}$ buckschind $\frac{1}{2}$ half Giedschind till Omund Larsen som nylig er bøklet, og bøkelen efter Loven betalt, dat: Liuse Clost: d: 18 Deb: 1721:!! (1720?)

17: paa 2 L: Smør og 1 hud udj Sæim till Lars Brynise/n som hand tilforne bøklet og brugt haver og derfor sin bøkell betalt, dat: Liuse Clost: d: 4 Novb: 1720.

18: dito dat: Liuse Closter d: 4 Novb: 1720 1 $\frac{1}{2}$ Spand Smør $\frac{1}{2}$ L: Salt, og $\frac{1}{4}$ deel buchsind, udj Ringøen, till Gunder Siursen, som hand forhend haver bøklet og brugt, dend gl: ey tinglyst.

19: paa $\frac{1}{2}$ L: Smør og 1 bucksch: udj Helleland som Asbiørn Arnesen haver forhen beboed og endnu bruger samme fornyed dend gl: bøkell seddel af dat: 10 Julj 1683, nu dat: Liuse Clost: d: 4 Novb: 1721!! (1720).

20: paa $\frac{1}{2}$ Løb smør udj Oppedal som hendes Mand forhend har bøklet og da betalt, nu dateret 18 Deb: 1720: till Enken Omund Iversens Enke,

21: paa 1 L: S: og $\frac{1}{2}$ td: Salt udj Oppedal till Poul Michels: som hand Ao: 1671 har fæsted og da betalt bøkell Retten, er nu fornyet dat: LiuseC: d: 18 Deb: 1720.

Dagen efter blef Rættten atter igientagen og betient som udj forommelte overwærendes biwaaning, hvorefter da til Publication blef andvist og indleveret,

1: Sr: Widings bøkell sæddell dat: Lusand d: 27 Aug: 1721 hvorwed hand bøkler og fæster till Joen Halworsen 2 pd: 6 mrk: smør og 2 Løber Salt, udj Yttre Langesetter som tilforne brugtes af Hans Nielsen, bøkelen efter Loven at være betalt,

Saa blef og i Gaar allerunderd:st læst og forKynt hans Kongl: May:ts allernaadigste Forordning om de Extra ordinaire Skatters paabud for

1721: 64

Indeværende Aar dat: Kiøbenhafn d: 10 Janv: 1721, desligest Forordninge/n om de ordinaire Skatter for indeværende Aar dat: Kiøbenh: d: 23 Debr: 1720:

Hafde Opsiderne paa Mit Sexe, nembl: Knud, Torsten, Siur desligest Lars Troppetun, ladet wed Jacob Ernes og Hans Jndre Langesætter i Rette kalde Øfste Sæxes opsiddere naufnl: Arne, Svend, Tollef, Wiglich, Ole, Siur, og Enke/n Gurj, at formedelst de bruger en Støhl under Sæxe og Tropethuns Egn, hvoraf till Kintzerwig Kirke aarlig svares afgift efter et gammelt Løfte, og Citanterne wed dom er tildømt at betale Kirke/n, da saavit dise wedkommer at Komme dem til hielp,

Af de indstefnte møtte ingen anden endsom Arne, Tollef og Ole, som vedgik warselen, hvorpaa Knud Perse/n paa egne og samtliges wegne i Rette leverte en hiem tings dom gaaen dend 13 Decembr: 1712 hvis final er saaledes lydende, hvorefter de paastod at erholde Skadesløs betaling eftersom Øfste Sexes opsiddere iche har holt sig fra samme Støhl,

de nerwærende svarede at de iche Kand svare widere endsom for sig self, og at de haver deres Stall staaende paa Fieldet, mens iche med deres Creaturer beter!! (beiter) paa det stød som Mit Sexes opsiddere betaler til Kirken af,

Altsaa blef

Forafschediget

Eftersom till Sagens fornødentlig oplysning er fornøden at de udeblivende self i Rette møder, saa forrelegges dem Laug dag till neste ting under Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 art: at møde og till Sagen svare, hvorefter skall gaaes som Love/n allernaadigst tilholder, til samme tid haver og Citanterne samtlig at være tilstæde, og med fornøden bewisligheder medhave,

Derefter blef Dagskatte[n]s Ligning her over dette Tinglaug lydelig oplæst som og wedkommendes bøger som war nærwærende dermed Confereret, hvorefter Sr: Widing et tings widne war forlangende till bekræftelse, som og derpaa scheede, widere war iche at forrette, altsaa blef tinget opsagd,

1721: 64b

Anno 1721 Mandagen dend 1ste Septembr: holtes ordinaire Sage og Skatte Sommer Ting paa dend Gaard Liones udj Strandebarms Skibrede for Liuse Closters Almue, overwærende Forwalter og Proprietaire Sr: Jacob Widing, Lænds Mand Lars Koltvet, og Eedsorne Laugrets Mænd, Erich Koltvet, Ole Koltvet, Jens Egeland, Samson Liones, Lars Tvete, Ole Liones, Jacob Lyse og Ole Egeland, med fleere tingsøgende Almue,

hvorda efter Rettens Settelse Allerunderd: blef publiceret hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordninger og Foranstaltninger som folio 62 og 63 er Extraheret,

Dernest blef publiceret:

1: Sr: Widings bœxell Seddell dat: Liuse Closteret dend 18 Decb: 1720 paa ½ Løb Smør og ½ hud som Liuse Closteret eyer, og overbœxell paa 2 pd: 6 mrk: smør Baroniet Rosendall tilhørig udj dend Gaard Bringedal i Quindhæretz Skibrede beliggende, till Leylendingen Knud Persen efter forrige bœxell seddell dat: 14 Deb: 1717 tilbœxlet og nu fornyet.

2: dito dat: Liuse Closter d: 18 Decemb: 1720 paa sin forhend udj aaret 1713 af 2de Decembr: bœxlet Jordepart 1 ½ Spand smør og ¼ td: Salt till Leylendingen Heine Larsen udj Gaarden Fosse, og da første bœxell betalt.

3: dito dat: 4 Novbr: 1720 paa 3 Spand Smør og ½ td: Salt till Torbiørn Samsonsens, udj Gaarden Store Fosse som hand tilforne efter forrige bœxell seddell dend 16de Novembr: 1715 sig har til bœxlet og da betalt sin første fæste efter Loven,

Som ingen Sager war at forretage ey heller indstefnt, saavelsom icke heller noget videre at publicere, altsaa blef Tinget for denne gang opsagt,

Anno 1721 dend 3 Sept: blef holden Rett og Ting paa dend Gaard Bringedal, under

1721: 65

Liuse Closters Jurisdiction og udj Quindhæretz Skibrede beliggen[de], andgaaende en Marcke Gangs eller Aasteds Forretning, mellem Proprietairen over Liuse Closter Godset som eyer till forbe:te Gaard \Hr: Jacob Widing/ og opsidderne paa dend Gaard Berge, <under Lehnet Sorterende, medwærende som meddoms Mænd og Retten at bivaane Erich Koltvet, Torbiørn Fosse, Lars Tvete, Ole Egeland, Jacob Lyse, Samson Liones, Ole Ugletvet, og Ole Koltvet, Eedsome Laug Rettes Mænd> Till samme tid og Stæd havde forbe:te Sr: Widing ladet i Rette kalde Berges opsidderne Halvor Tørressen, at møde paa Aastedet Bringedal, till Skiell og Skifte mellem samme tvende Gaarder \at bivaane/ saavelsom og fordj hand ey alleene har understaaed sig uden Lov og Dom, at at!! fra tage opsidderen Godschalck nogen weed, desligest hugged udj Bringedals egn, men Endelig at hand will tilholde sig fælles bedte!! (beite) udj Bringedals Mark, herom till widne indstefnt Johannes Tvete, Erick Wold, og Gurij Døseland,

Dend Jndstefnte Halvor Berge wedstod warselen at wære ham Louglic forkynt, Till sagen Svarede hand at have Stefnt Contra opsidderne her paa Gaarden Bringedal Gotschalck Johansen fordj hand Uloflig har brugt hans Skou og Marck, till widne herom indkaldet Johannes Iversen, Hans Olsen,

herom blef dend indCiterede spurt om hand hafde faaen warsell som svarede ia, og widere at denne Sag som hand beskyldes forre, formeener hand icke Kunde ham overbevises, saasom hand icke har brugt widere endsom hvad Jorden som hand har bœxlet kand tilhøre, og af hans Formænd har wæret brugt, hvor fore ham Sage/n uvedkommende, og hans Eyere at forsvare hvad som hans Jord hand beboer kand tilhøre,

Sr: Widing begierede savell!! (saavell) hans Jndstefnte widner forhørte, som og at Eyendommen udj Skou og Marck maatte blive efterseet, Skiell og Skifte forretted om der icke skulle findes nogen tilforne, eller de gamle Skielsteene og Mærcker forfaldne og Ukiendelig blev/en, derpaa blef \Citantens/ widner fremkaldet, som ware nerwærende og tilstod Kalsmaalet, hvorefter Eede/n blef dem forelæst og formaning om deres Sandheds udsigelse,

Hvorpaa Johannes Tvete fremstoed og sagde sig at wære mod 85 aar gammell forklarede, udj hans

1721: 65b

Ungdom 18 aar gammell tiende hand paa en af Baronens bønder Gaarder Eech, og wiste hand og Saae at Bringedals Manden Anders sin dreng gick op udj Stordaleene og flæckte Næver og hugde Veed, som dend tid blef brugt af Bringedals Eyerne og de paaboende som det dem tilhørte,

Contraparten forregaf at Widnet war Fader till dend herpaa boende Leylending Gotzchal!! (Gotschalck), formeente der for hans Forklaring iche kunde andsees,

Det 2det widne Erich Wold fremkom en Mand omtrent 66 aar, Forklarede at hand herpaa Gaarden var fød, hans Fader wed Nafn heede Anders, og sagde sig at Kunde siufne og andvise udj Skou og Marck hvor wit hans Forældre hafde brugt som Leylending der i mange Aar boende, hvorpaa wj forføyede os med samme widne oppaa Storre dahls Hoven, og viste hand os øverst op saavit vj Kunde see op paa høyeste berget Kaldet Røsted mellem Store dahlen og Lille dahlen, hvor som helst dend Gaar[d] Eechs Eenemærcker \til/grendser, og forklarede at tet under berget mod østen hug altid hans Forældre Jægte weed, Upaaancket af Berges mændene eller opsidderne, og neden for Nordværds hug de paa Berge boende smaa weed, saaso/m der ingen Stor weed var, dette skulle være mod femtj aar side/n, og war hand da saa stor at gick med sin Faders dreng i Skougen, widere war hand iche widende af noget Bytte eller Markes Gaar[d] og Skifte melle/m den/nem, icke heller at Berges Mændene hafde noget fællist bete eller Skou hugster wæsten for det andviste Store berg og hend till det Berg, slette klype kaldet som dend nest hos liggende Gaard Tvetes Mark paastøder, meere herom ey widende, {og} \uden/ endnu udsagde at Berge Mændene beetede \deres Creaturer/ ellers med Bringedals Mændene oven for Bøe gaarden indtill gredset war well woxen paa Bergs Liene, saa beetede {baade Bringedals} \Bergs/ Mændene paa samme Bergs Lie, og Bringedals Mændene betede!! (beetede/beitede) udj Stordahlene og iche Bergs Mændene, herpaa aflagde Eed,

Det 3de widne Guri Døseland blef paa forbe:te Stæd frem kaldet, og sagde sig at være 50 aar gl: forklarede at hendes Moder Britte Siurds daatter boede paa Berge som kand være mod 20 aar siden, og i den tid da kom iche Berge Mændenes Creaturer ey heller hendes Moders uden for Bøe Gaarden eller giæret till beetes, men Bringedals og Tvetes de beedede til sam/men og Bergs Mændene drev deres paa dend anden side igie/n Bergsieene og og!! paa Bergs Lien hvor de dend tid paa aaret saa lenge det Kunde schee, forblef, og siden dref deres Creatuerer udj hagen neder wed Siøen, hvor baade Brin-

1721: 66

gedals og Tvette opsidderne med Berge haver og endnu bruger fælles beete, widere ey afviste, mend Derpaa aflagde Eed,

Contraparten Halvors Søn Niels omtrent 20 aar gammell war paa Stædet mens hans Fader møtte iche,

Hans widner bleve paraabte og møtte Johannes Ivers/en sagde sig Gammell 66 Aar boende paa Møcklebust \udj/ Quindherretz Skibrede, og forklarede at hand for 24 aar siden har boed paa dend Gaard Berge, og udj Sexten aar, efter ham kom Halvor, og imidler tid som hand Gaarden saa bebode hug hand Ris weed til hus fornøden udj Stordahlen omkring hvor hend ville alt till Tvete Marcken uformeent af Torgel som dend tid boede paa Bringedal, og siden efter ham Lars Bringedall som levede med han/nem udj Kierlighed og Wenlighed, tilsammens paa alle 3de omliggende Gaarder sagde at samme tid hørte Lyse Closteret samme Jord Bringedall till saa der ingen Klage og paa ancking war, saasom alt sammen war med God Villie og Forlof mellem dem,

Det Andet Contrapartens widne Hans Olsen war iche paa stædet formedelst hand som en aldrig og Svag Mand ey Kunde opgaa dend Lange og tunge wey, hvorefter wj forføyede os igien neder till Aastedet Bringedal, der igien møtte \hand/ udj Retten forbemelte widner som og Contrapart/en Halvor Berge,

Da fremstod meer bemelte Hans Olsen en Mand over Siuttj, og forklarede at hand Kand Mindes Siuf Mænd med dend nu paaboende Gotschalck boede her paa Bringedal og deriblant tiende hand dend Mand Torgiel boende herpaa Gaarde/n Et Aar for omtrent 37 aar side/n, og hugde hand for sin hosbond oppe i Stordahl alt under Røsten hvor Eeche Egnen grændser, op under Nipe/n, alt nære Tvete Marcken, till brendeveed og hus fornødenhed, siden efter samme Mand Torgel war død, war hand En Winter efter Manden Lars hugde hand ligesom tilforne op i Røste/n, i Liene, og omkring eller alt mod Tvete Marck igie/n, men iche uden for Røsten, Og i dend tid hand saaledes tiende hugde Bergs Mændene slet indtet der omkring, mens paa dend Østre Side i Stordale/n som kaldes, Mindes hand at de hugde, widere hafde hand iche at forklarede,

Efter at forommelte widner ware afhørte,

1721: 66b

begierede Forwalteren over Liuse Closter Godset at Retten wille forunde han/nem en billig tid till at kunde forskaffe fleere widner som hand ey nu wed haanden haver eller tilforne war widende till at beviser at dend Eyendom og Skou som hand nu har paastefnt tilhører hans Gaard Bringedal, og Berge ey i ringeste maader tilhørende, saasom hand ey saa egentlig finder af de tvende forindstefnte at de saa fuldkom/men har og Kand giøre wedbørlig efterret/ning hendstillede det til Rettens Kiendelse,

Contra parten Skiød sig under Lovens medfør, og till dend tid som Rette/n bevilger will hand og bringe flere widner tilstæde,

Derpaa Afsagd,

Efter som Lovens 1ste bogs 13 Capit: 15 Art: Allernaadigst tillader Parterne udj Odels og Eyendoms trætter naar de haver fleere widner som de iche Kand Næfne og tilstæde have, opsættelse udj Sage/n samme at tilveye bringe og forskaffe, altsaa bewilges Citanten tid og Rum med Sagen indtill nestkommende Aar 1722 paa dend tid at mand uden hinder af Snee igie/n Kand komme udj Marken at siufne og Gransche beleylighede/n efter de widners forklaring som da ente/n {af} \hand/ Citanten, eller Contra parten efter paaskud, bliver derpaa Aastedet efter Loulig warsell paa alle sider fremførte, til hvilcke/n tid og Sted Retten da igie/n Samles, hvorefter da skall gaaes hvis Lov og Rett medfører, midlertid bliver Halvor Bergen!! (Berge) herwed paalagd iche at hugge eller hugge lade udj dend Skou og Marck som Liuse Closters Eyendom og Bringedal tilhører, eller efter Endelig dom i Sage/n Kand blive tilfunden saafremt hand iche \efter/ Loven som i mod Forbud will være andsvarlig og lide, desligeste og Leylendinge/n herpaa Gaarde/n iche at hugge udj det Sted i Marke/n som Berge skulle tilkomme under sam/m/e Adfærd,

1721: 67

Anno 1721 dend 9 Sept: holtes ordinaire Sommer, Sage og Skatte ting paa dend Gaard Ulven udj Ous Skibrede, med Lyse Closters Almue udj Sundhordlehn, nærværende Proprietaire og Forwalter Sr: Jacob Widing desligeste Lænds Mand Ole Lequem, og 8te Eedsorne Laugrettes Mænd, naufnlig, Ole Eyde, Stephen Borgen paa Michel Strønes wegne,

Aamund Lunde, Lars Indre Thuen, Ingebrecht Scheye, Ole Søvigen, og Ole Christophersen Strønen, og Peder Røe, med flere som Ting søgte,

hvor da efter Rettens sættelse allerunderd: blev publiceret de Kongl: allernaadigste Forordninger som fol: 62 findes Extraheret, dernest allerunderd:st lydelig oplæst efterfølgende høykongl: Forordninger og Foranstaltninger, som nylig Forwalteren skal være Jndhændiget, saasom

1: hans Kongl: May:ts Concession hvorved hendes May:t Dronningen er overdraget frj Disposition over Perle fangsten i Norge, dat: Friderichsberg d: 18 Julj 1721:

2: Allerhøyst bemelte hans May:ts Aabet bref om en Nye Matriculs Jndrettelse udj Norge, wed vise allernaadigst beskickedede Committerede, saasom Stift Amt Mænden, Amt Mænden, Laug Mænd, med Sornskriverne og Laug Rættes Mændene i hvers andfortrode District, allerhøyst be:te Patent indeholder 7 Poster og til slutning befaler at hvem af Undersaatterne som finder sig af Commissionen fornærmet, maa tillades deres allerunderd:ste Klage ved Sornskriv[er]en schrevet, at indgive till Commissions Directeurerne Hr: Estatz Raad Hr: Friderich von Holsten, samt Justitz Raad Hans Nobell, dat: Friderichsberg d: 7 Julj 1721.

3: Mer Allerhøyst bemelte woress Aller naadigste Konges approbation udj RenteCammeretz Placat dat: 1 Aug: 1721 att alle Kirker med detz tiender og tilliggende Kirke gods udj Norge paa offentlig auction till dend høyst bydende skall selges og side/n af RenteCam[mer]et Skiøde udfærdiges till Odell og Eyendom, med videre Conditionernes Jndhold som ere 6 udj tallet,

Dernest blev publiceret:

Sr: Widings bœxell Seddel dat: Liuse Closteret dend 18 Deb: 1720 till Torckel Jonsen paa Et Spand Smør og Et sp: Hud udj Jarland,

1721: 67b

Jligemaade paa ½ Løb smør og ½ hud udj dend Gaard Tøsseland till Johannes Olsen som hand Ao: 1696 har bœxlet,

dito paa 12 mrk: Smør og ¼ hud udj Ulleland, till Elling Larse/n, som hand efter første bxell!! (bœxell) Ao: 1685 har brugt.

Till, Salboe Aalvigen (??) paa 9 mrk: smør og 1 giedschind till Wincentz Niels!! som hand tilforne har bœxlet.

Paa 1 ½ Spand Smør og 1 ½ Spand Hud udj dend Gaard Krogeide til Leylendingen Fabian Johansen, fornyed.

Noch til Leylendingen Hans Iversen paa ½ Løb smør og ½ hud, udj dend Gaard Krogeide, hvorfor bœxele/n forhend er betalt, dat: 16 Novb: 1720.

Item dat: 18 Deb: 1720 paa ½ L: Smør og ½ hud udj dend Gaard Krogeide till Peder Pedersen fornyet,

En bœxell seddel paa ½ Løb smør og 3 Spand Hud udj Gaarden Røed, som Sahl: Erich Olsen haver beboed, nu till Hans Larsen fæsted, som bœxel/en derfor efter Loven at have betalt, dat: LiuseC: d: 18 Debr: 1720.

Till Lars Larsen paa ½ Spand smør og 1 ½ Spand hud udj dend Gaard Røed, dat: 18 Debr: 1720:

Item dat: 18 Deb: 1720 paa et hus mands Plads under dend Gaard Drange, till Omund Pedersen Stæd og fæst, bemelte Pladtz Balland Kaldet,

dito dat: 4 Sept: 1720 paa ½ L: Smør ¼ hud og 1 giedschind udj dend Gaard Aschevigen til opsidderen Johannes Abrahamsen, fornyet dend gl: bœxell seddel.

daterit dend 18 Deb: 1720 paa ½ Løb smør ½ hud udj Gaarden Ford Strønne!! (Forstrøno) till Leylendingen Niels Johansen fornyet sit brugs Fæste,

dat: 3 Sept: 1720 paa ½ Løb Smør og ½ hud udj dend Gaard Grindevold till Leylendingen Daniel Baarsen.

dat: 18 Deb: 1720 paa ½ Løb smør og ½ hud udj dend Gaard Scheye till Leylendingen Niels Olsen, som forhend fæste betalt.

dito dato paa 18 mrk: Smør og ¼ hud udj dend Gaard Scheye, bøxelet till Baar Abrahamsen, som derpaa boer og besidder.

En ny bøkseledel dat: 18 Debr: 1720 paa 3 Spand smør

1721: 68

og 3 Spand Hud udj dend Gaard Yttre Thuen, till Ole Niels: bøklet og bort fæsted,

En fornyed bøkseledel dat: 18 Deb: 1720 paa 3 Spd: Smør og 3 Spand hud, udj Yttre Thuen, till Gudmund Johansen, som samme brug besidder. N:(?)

dito dat: 18 Debr: 1720 paa ½ Løb Smør og ½ hud udj dend Gaard Indre Thuen som Leylendingen Lars Jørgense/n har bøklet, bruger og besidder.

Till Daniel Olsen paa 1 Spand Smør og Et Spand hud udj dend Gaard Yttre Lequem, som hand forhend har bøklet og beboer dat: 18 Debr: 1720:

Till Johannes Rasmusen, paa 1 Spd: smør og 1 spd: hud udj dend Gaard Lie Kaldet, som hand bruger og beboer.

Till Lars Olsen, paa ½ Løb Smør og ½ hud udj dend gaard Lunde, som hand Ao: 1709 haver fæsted, og samme fremdeles sin Lifs tid at maa bruge og beboe, dat: Liuse Closteret d: 18 Deb: 1720:

Till Omun Nielse/n paa ½ Løb smør og ½ hud som hand 1715 d: 5 Feb: haver bøklet udj dend Gaard Lequem, nu dat: 16 Novb: 1720, siger Gaardens Nafn Lunde,

dito dat: Liuse Closter d: 18 Decemb: 1720 hvorved bøklet og fæsted till Lars Omundsen 3 Spd: smør og 3 Spd: Hud udj dend Gaard Yttre Moberg, bøkelen efter Loven betalt,

Till Sahl: Lars Johansens Enke paa hendes Mands brug 1 ½ Spand smør og 1 ½ Spand hud udj dend Gaard Yttre Moberg hendes Lifs tid som en Enke at beboe, dat: 18 Debr: 1720.

En bøkseledel til fornyelse paa 1 ½ Spd: smør og 1 ½ Spd: hud udj dend gaard Yttre Moberg, som Leylending Ole Nielsen bruger og besidder, dat: 18 Deb: 1720:

dito till Michell Olsen, paa 1 ½ Spd: Smør og 1 ½ Spd: hud udj Gaarden Yttre Moberg, dat: 18 Deb: 1720.

En Ny bøkseledel dat: 16 Novb: 1720 hvorved er bøklet og fæsted till \Peder Nielse/n / Niels Monsens 1 Spd: smør og 1 Spd: hud udj Yttre Moberg, derfor bøkseledel efter Loven at have erlagt,

1721: 68b

En fornyed bøkseledel Dat: 18 Debr: 1720 paa 1 ½ Spd: smør og 1 ½ Spd: hud udj dend Gaard Yttre Moberg till Rasmus Johansen,

dito dat: 15 Nob: 1720 paa 1 ½ Spd: Smør og 1 ½ Spd: hud udj Yttre Moberg till Lars Olsen som hand bruger og beboer.

dat: 3 Sept: 1720 paa 1 Spd: 4 ½ mrk: smør ½ Spand Hud udj dend Gaard Ulven som Mons Aslachsen bruger og beboer og forhend bøklet haver.

dito d: 18 Deb: [1720] dat: paa ½ L: Smør og ½ hud udj dend Gaard Søfteland som Leylendingen Mons Størchsens bruger og beboer, og bøklet haver,

dito dat: 16 Novbr: 1720 paa ½ L: Smør og ½ hud udj Søfteland som Leylendingen Iver Hansen bruger og beboer,

daterit 18 Debr: 1720 paa $\frac{1}{2}$ L: Smør og $\frac{1}{2}$ hud udj dend Gaard Houcheland, till Leylendingen Ole Knudsen sin Lifs tid at bruge og beboe efter forige erlagde bœxell.

dat: 18 Decembr: 1720, udstedt paa $\frac{1}{2}$ Løb 6 mrk: Smør, og 3de Spd: Hud udj dend Gaard Kismull, som Leylendingen afdøde Anders Christophersen haver brugt og beboed,

En nye bœxell seddell paa 1 Spd: Smør 1 $\frac{1}{2}$ Spd: hud udj dend Gaard Borgen som Stephen Stephensen for sig self til overs beholder udj brug, saas/om hand lige part for sin Søn Christopher Stephense/n Ao: 1707 opsagde, be:te Fæste bref dat: 18 Debr: 1720.

Item dat: 15 Novb: 1720 paa 1 pd: 3 mrk: Smør som Leylendingen Ole Olsen udj dend Gaard Tøsdall Ao: 1716 bœxlede, og derforud/en 1 pd: 3 mrk: som hand wed bœxel sedelens dato paa samme Gaard af nye tilbœxlede sig, tilsam/men 2 pd: 6 mrk:, og bœxel/en derfor efter Loven betalt,

daterit 18 Debr: 1720 paa 18 mrk: Smør og $\frac{3}{8}$ hud udj Borgen som Sahl: Asbiørn har beboed, og Enke/n fremdeles efter Love/n nyder og besidde maa,

dito dat: 18 Deb: 1720 paa 1 pd: 19 $\frac{1}{2}$ mrk: Smør og $\frac{3}{10}$ hud udj Gaarden Lund, till Hans Olsen samme som tilforne at maa bruge og beboe,

1721: 69

En bœxell seddell dat: 18 Deb: 1720 paa $\frac{1}{2}$ half Løb smør og $\frac{1}{2}$ huds Landschyld udj dend Gaard Bøee!! (Bøe) till Leylendingen Ole Nielsen som hand forhend tilbœxlet haver,

dito dat: 18 Debr: 1720 paa 1 L: Smør og 1 hud udj Gaarden Bøe som Leylendingen Christopher Nielsen bruger og besidder, som hand tilforne har bœxlet, og da bœx/elen betalt.

dito dato paa $\frac{1}{2}$ L: S: og $\frac{1}{2}$ hud udj dend Gaard Nedre Eide till Niels Andersen som hand sig Ao: 1666 har tilbœxlet og da bœxelen betalt,

daterit 5 Novb: 1720, samme tid fæsted og bort bœxlet till Baar Baarsen $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ hud udj dend Gaard Øfre Eide, samme till brug og besiddelse, hvorf: bœxellen efter Loven at være betalt,

En bœxell seddell dat: 18 Debr: 1720 paa En Løb smør og 1/ huds Landschyld udj dend Gaard Koldild som Leylendingen Peder Evindsen bruger.

dito dat: 18 Deb: 1720 hvorudj Mad: Elen Hans Daatter Sahl: Peder Pedersens, fornyes hendes forrige bœxell Seddell dat: 12 Janvarj 1708: paa $\frac{1}{2}$ L: Smør og $\frac{1}{2}$ hud udj dend Gaard Holmefjord Liuse Closteret tilhørende, som hund med sin Egen Andpart 3 spand Smør 5/4 hud med bœxell og herlighed i samme Gaard bruger og besidder.

dito dato paa 9 mrk: Smør $\frac{1}{8}$ hud $\frac{1}{4}$ giedsch/ind til Leylendinge/n Niels Jensen at bruge som tilforne udj dend Gaard Hougen, aldenstund hand yder som en Leylending tilkom/m/er.

dito daterit paa $\frac{1}{4}$ L: Smør $\frac{1}{4}$ hud og $\frac{1}{2}$ Giedschind udj dend [Gaard] Mit Hisdall, som Leylending[en] Johannes Johansen som forhend herefter maa bruge og beboe,

Ligesaa paa $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{2}$ gsch: og $\frac{1}{4}$ hud udj bemelte Gaard til Ole Larse/n, at maa fremdeles nyde og beholde,

Item paa 18 mrk: smør $\frac{1}{6}$ hud og $\frac{1}{3}$ giedschind udj dend gaard Yttre Hisdall, till Leylending[en] Morten Olsen Ao: 1697 bœxled.

1721: 69b

En bœxell seddel dat: Liuse Closterit d: 18 Deb: 1720 till Leylendingen Jens Andersen paa 1 pd: smør, og $\frac{1}{3}$ hud udj dend Gaard Ragnilstvet, som hand sig Ao: 1703 har tilbœxlet, fremdeeles at bruge og beboe.

dito dato paa lige part udj samme Gaard till Elling Svendsen som hand Ao: 1697 sig har tilbœxlet,

Jligemaade till Leylendingen Halvor Larsen samme lige brug og gaard, som hand 1696 bøvlede.

Dito daterit 18 Deb: 1720 paa 1 Spand Smør og ½ hud udj dend Gaard Berhofde, till Jacob Kaarese/n som hand forhend har bøvlet, og nu fremdeles at bruge,

Ligelyden[de] bøvell seddel paa lige brug udj Berhoude till Kaare Jacobsen, som Fadere/n opsagd haver, bøvle/n melt efter Loven betalt,

Jtem paa 1 pd: Smør og 1 giedskind udj dend Gaard Høyheller till Anders Larse/n at bruge som tilforne efter som bøvle/n da er betalt.

dito paa 3 Spand smør og 3 Spd: hud udj Gaarde/n Dybevig, Leylending Anders Mathise/n som forhend Ao: 1700 sig tilbøvlet maa bruge og beboe dat: 18 Deb: 1721!! (1720).

dito dato paa en Liden Plads ved Closteretz Sæboed till Ole Pedersen bort fæsted og leyed for Aarlig Rettighed, eller afgift 4 Rd: udj d: gl: bøvell sede/n dat: 3 Oct: 1696:

Og som ingen Sager till dette ting war Jndstefnt ey heller videre at forRette saa blev tinget for denne Gang opsagd, Undtagen først blev Dagskatts Mandtallet for afvigte Aar 1720 lydelig oplæst for alle og en hver, og beløber sig udj Sundhorlehn 385 Rd: 3 mrk: 6 s., hvor efter Forwaltere/n det forlangede under Rettens Seigl attesteret, som bevilget blef.

Anno 1721 dend 11 Sept: holttes ordinaire Skatte og Sage Sommerting for Liuse Closters Almue udj Nordhordlehn, paa dend Gaard Øfstevold, nær-

1721: 70

wærende Proprietarius og Forwalter Sr: Jacob Widing Lænds Mand Mons Persen øfre Sandvem, og 8te Eedsorne Laug Rættes Mænd, Salomon og Poul Hatlestad, Lars Birckeland, Ole Sachstad, Lars Almeland, Lars Hougland, Thomes Yttre Hambre og Stephen Bircheland, med fleere af Almuen som Tinget søgte,

hvorefter at Retten war tilbørlig satt blef allerunderd: læst og forkynt hans Kongl: May:ts allernaadigste Forordninger som fol: 62: 63: og 67: findes forhend Extraherit, dernest blef en Placat dat: Bergen d: 3 Sept: 1721: underskrevet af høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Manden Andreas Undall, og vice Laug Mand Bager paa egne og Sornskriver De Fines wegne, hvorudj tilkiendegives at med dend nye Matriculs begyndelse udj Nordhordlehn/n forretages den 22 September udj Bru Knappen, med Gullen, Lindaas, Alenfit og Raddøe Skibreder, og at alle og en hver til samme tid og Sted skall møde som det vedKommer og bliver tilsagd, samt Proprietarier med deres Jordebøger, og adkomster for Privilegerede Gaarder med videre samme Placats formeld,

Dernest blef Sagerne forretagen,

Till samme tid og Stæd hafde Sagsøgeren i Rette kaldet Haagen Knudsen Hatlestad, og hans Søn Corporal Niels Haagense/n efter forrige tiltale og sidste Rettens dags Kiendelse som forbemelt, saavel som og de paaskudte widner,

af de indstefnte møtte ingen uden Haagen Knudsen, og svarede som tilforne at hand iche hafde overfalt Christopher Kaland med Hug og slag,

Sr: Widing paastod Laug dags forreleggelse for widnerne som iche haver mødt, til neste Ting at at!! blive igi/en warslet, og de Skyldige da till Endelig doms afhør,

Afsagd

Saaso/m at widnerne efter warsell iche møder, og sagen udfordrer oplysn/ing og bekræftelse for hvis som de som for Slags Maalet er Sigtet for, saa udj allerunderd:st følge af Lovens 1ste bogs 4 Capt: 32 Art: ihenseende at det er første Stefn/ing for widnerne, gives Laug dag till neste ting, till hvilcke/n tid Niels Haagensen efter sidste faldne Locutorio dend paaschute bevis og haver at producere till sin befrielse saafremt hand iche for udeblivelse vill have Skade for hiemgiel[d].

1721: 70b

Lænds Mand Mons Perse/n paa Perle fangst Inspecteuren Sr: Abraham Normands wegne, wed Niels Jndre Hambre, og Peder Sandven, Mons Nielsen og Anders Nielse/n Hambre formedelst de har weyret!! (weygret) bemelte Inspecteur Skyds forle/den Sommer dette aar, derfor at lide, og det efter et bref som hand i Retten andviste af følgende indhold,

De Jndstefnte møtte og wedstoed warselen, dernest forklarede Mons at hand iche hafde nægted, mens formedelst hand ichun hafde en ung fole, svarede hand at hand inge/n hæst hafde, gik saa till Tomes Yttre Hambre og laante hans Hæst, og da hand kom mod Lænds Mands Gaarde/n war Inspecteure/n bortReist, dend Ande/n Anders svarede at hand iche war hiemme mens paa Gimmeland og hans Kone hafde undschylt sit Loulige forfald, som og at hand iche war Eyende uden en gl: udslæpt hæst, som umueligt kunde bære nogen mand frem, hvilcket hand med sine Grander kand gotgiøre, begge deres forklari/ng Niels Pedersen indre Hambre, og Thomes yttre Hambre tilstod,

Proprietairen Sr: Widing begierede hans Proposition maatte indføres, som var, at Perle fangst Inspecteuren aldrig hafde tilkiendegivet han/nem sin paa anckning, saaso/m hand schulle formode det, i hendseende som hosbund og Eyer at Kunde self tiltale de schyldige af hans bønder, og som hand fornemmer at hand iche er bleven opholt, mens bekommet frj Skyds, saa og at de indstefnte findes uschuldig, i hendseende de iche af Motwillighed haver weyret sig Skydse/n at giøre mens haft Loulig Aarsagelig forfald, saa formeente og paastoed hand den/nem frj Kiente for Inspecteurens Søgning og paatale,

Da blef herom Kient og Afsagd,

Lovens 3die bogs 11 Capit: 4 art: Allernaadigst befaler att naar nogen iche will føre eller weyrer sig det for dend satte taxt, da skall øfrighede/n naar det for den/nem andgives straffe den/nem Skyldige efter Kongl: Andordning, saa Kand og {iche} Proprietairen og Forwalterens Paastand icke heller betages han/nem som hosbond at tiltale sine tienere eller det udj allerunderd:st følge af høystbe:te Lovens bydende det andrage, naar noge/n som sig med Skyds bliver opholt, det for hann/em har andgivet, Og som det befindes at de 2de indstefnte iche ere skyldige enten af modtvillighed eller forseet at have nægtet noge/n Skyds og flytt/ing og Perle fangst Inspecteuren uden noge/n sinkelse haver erholdet fløting af Liuse Closters bønder, Altsaa

1721: 71

Frj Kiendes de indstefnte for Lends Mandens sigtelse og Stefnemaal som uvedkommelig uden sin hosbonds ordre, Sagen haver Reist og i Rettekaldet, Processens omkostning ophæves paa begge sider,

Som inge/n Sager fleere war at forretages saa blef da Publiceret,

Sr: Widings bœxell dat: 18 Debr: 1720, hvorwed Niels Anders/en fornyes hans forhend 1701 bœxlede brug udj Gaarden Førland paa 1 Spand smør og 1 Spd: fisches Landschuld fremdeles efter Loven at nyde,

dito paa 1 Spd: smør og 1 Spd: fisch udj bemelte Gaard till Torckell Larsen som hand sig 1707 tilbøxlede, bœxell sedele/n dat: LiuseC: d: 18 Deb: 1720:

dito paa 1 Spd: sm: og 1 Spd: fisch udj samme Gaard Førland som Leylending Ole Colbense/n bruger og 1716 bœxlet haver, dat: 18 Deb: 1720:

Noch en paa 1 Spd: smør og 1 Spd: fisch udj bem:te Gaard till Lars Iversen, dat: 18 Decebr: 1721:!! (1720)

En bœxell Seddell dat: 18 Decemb: 1720 hvorwed Rasmus Jonsen byxles till brug udj Gaarden Kleppe udj Nordhordlehn og Sartor Skibrede beliggende, 1 spand smør 18 mrk: fisch og $\frac{1}{4}$ hud, hvorfor hand bœxelen efter Loven har betalt,

dito dato paa et husmands Pladtz Kleppestœ Kaldet udj Nordhordlehn og Sartor Skibrede beliggende, Fæsted till Anders Olsen for sin Lifs tid og saalenge hand dend aarlig Rættighed erlegger,

dito daterit paa 13 $\frac{1}{2}$ mrk: Smør 1 $\frac{5}{16}$ spd: fisch udj dend Gaard Førde i Nordhordlen og Sartors Skibrede, till Ingebrecht Pedersen som hand forhend har bœxlet, og nu efter Stemplet papir Forord: fornyet.

Ligeledes en bœxel sedel, paa 13 $\frac{1}{2}$ mrk: Sm: 1 $\frac{5}{16}$ spd: fisch udj bemelte Førde som Jens Andfingsen bruger og 1717 bœxlede.

1721: 71b

Endnu paa 18 mrk: Smør og 1 gylde/n Landschyld udj forbe:te Førde som Leylending Iver Rasmuss: 1707 bœxlede og nu bruger dat: 18 Deb: 1720,

Ligesaa af samme dato till Ole Anderse/n i samme Gaard 13 $\frac{1}{2}$ mrk: smør 1 $\frac{5}{16}$ spand fisch som hand forhend har bœxlet.

dito dato till Leylending Jens Andersen paa 13 $\frac{1}{2}$ mrk: smør 1 $\frac{5}{16}$ spd: Fisch udj bemelte Gaard, som hand 1711 har bœxlet.

En bœxell seddell paa et Husmands Pladtz under forandførte Førde, till Jacob Nielsen bort fæsted, dat: 18 Debr: 1720:

dito paa 12 mrk: Smør og 1 pd: fisch, udj dend Gaard Høyland i Sunds Præstegield og Nordhordlehns Fogderie beliggende, till Leylendingen Niels Nielsen, som hand forhend sig har tilbœxled, dat: 18 Deb: 1720:

dito paa 12 mrk: smør 1 pd: fisch udj be:te Gaard till Ole Nielse/n hans forhend bœxlede brug, dat: 18 Deb: 1720:

Endnu paa 12 mrk: smør 1 pd: fisch udj samme Gaard som er Leylendingens Mons Halvorsens forhend bœxlede brug, han/nem fornyet dat: 18 Deb: 1720:

bœxell Seddell paa $\frac{1}{2}$ Løb smør $\frac{1}{2}$ hud udj dend Gaard Yttre Hambre i Nordhordl: till Leylending Lars Nielse/n fornyet forrige af 1686, og dat: Liuse C: d: 18 Deb: 1720:

dito paa lige brug udj bemelte Gaard till Wincentz Peders/en som hand Ao: 1696 har bœxlet, fremdeles til brug dat: 18 D: 1720.

dito paa Carl Michelsens Ao: 1703 bœxlede brug udj dend Gaard Walle, 2 pd: 6 mrk: smør og $\frac{3}{4}$ del hud, fornyet, dat: 18 Deb: 1720.

dito paa 2 pd: 6 mrk: Smør $\frac{3}{4}$ hud udj be:te Gaard, till Leylendingen Poul Larse/n, forhend 1706 til bœxelet sig.

En dito dat: 5 Debr: 1720, hvorwed bœxled till Peder Olsen 2 pd: 6 mrk: Smør $\frac{3}{4}$ hud udj dend Gaard Øfre Sanven, som Lænds Mand Mons Persen for hannem godVillig har opsagt og bœxelen meldes efter Loven at være betalt.

1721: 72

En bøkell Seddell dat: 18 Deb: 1720 paa 2 pd: 6 mrk: smør og $\frac{3}{4}$ del Huud udj dend Gaard Øfre Sandven, Leylendingen Ole Nielsens brug, fornyed og stadfæsted,
dito og dat: paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Hud udj Gaarden Østevold till Leylendingen Niels Olsen som hand Ao: 1703 har bøklet, og nu fornyed,
Jligemaade till Mons Baarsen udj dito Østevold hans 1696 tilbøkled brug $\frac{1}{2}$ L: S: og $\frac{1}{2}$ hud, dat: 18 D: 1720:
dito paa $\frac{1}{2}$ half Løb hud og 2 pd: Smør udj dend Gaard Almeland, som Leylendingen Ole Michelsen bruger og beboer, dat: 18 Deb: 1720:
dito paa 18 mrk: Smør $\frac{1}{4}$ hud udj Gaarden Tvet i Nordhord, Søfren Larsens Ao: 1697 tilbøkled brug fornyed efter Forordning,
dito paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ hud, udj be:te Tvete, som Leylendinge/n Ole Sørensen bruger, dat: 18 Deb: 1721!! (1720).
Item paa 18 mrk: S: og $\frac{1}{4}$ hud udj samme Gaard, till Leylendingen Mons Nielse/n, hans forhend 169? (1692?/1697?) sig tilbøkled brug.
dito till Leylendingen Stephen Jonsen hans forhend bøkled brug udj Gaarden Birkeland 1 Løb smør og $\frac{1}{2}$ hud, dat: 18 Deb: 1720:
dito paa 1 L: smør og $\frac{1}{2}$ hud udj be:te Gaard Birkeland som Leylendingen Lars Olse/n bruger.
dito dat: paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør udj dend Gaard Engevig som Mickell Monsen af ny bøklet og bøkelen derfor efter Loven at have betalt.
dito, daterit 18 Debr: 1720 till Leylendingen Lars Guttormsen paa hans forhend bøkled brug udj dend Gaard Romslo, i Nordhord og Sartors!! (Arne) Skibrede beliggende, skylder $\frac{1}{2}$ Løb smør og $\frac{1}{2}$ Faar gl: Landschyld,

1721: 72b

dito dato paa 18 Mrk: Smør $\frac{1}{4}$ deel faar og 1 $\frac{1}{2}$ Skillings Landschyld udj forbe:te nedre Romsloe, som Leylendingen Michell Guttormsen bruger og forhend bøklet haver.
Noch Leylendingen Niels Mickelsens bøkell seddell dat: Liuse Closter dend 18de Debr: 1720 udj ovenbe:te Gaard brugende $\frac{1}{4}$ Løb Smør $\frac{1}{4}$ Faar og 1 $\frac{1}{2}$ Skillings Landschyld Species,
Ligeledes for Leylendingen Knud Monsen paa hans brug udj ovenbemelte Gaard, 18 Mrk: Smør $\frac{1}{4}$ deel Faars Landschyld Species, dat: LiuseC: d: 18 Deb: 1720.
En Nye bøkell Seddel daterit Liuse Closteret d: 18 Deb: 1720 derwed bøklet till Johannes Johansen 1 Spand smør og $\frac{1}{4}$ del Faars Landschyld udj dend Gaard Wig, i Nordhordlens Fogderie og Meele!! (Miede) Skibrede, bøkelen meldes efter Loven at være betalt,
bøkell seddell dat: 18 Debr: 1720 paa Leylendingen Johannes Olsen Schaars forhend bøkled brug udj Gaarden Schaar i Hosanger Skibrede og Nordhordlehns Fogderie, 18 Mrk: Smør $\frac{1}{2}$ Faar og $\frac{1}{4}$ td: Malt, fremdeles at bruge,
dito paa 1 Spand Smør $\frac{1}{2}$ faar og $\frac{1}{4}$ td: Mald!! (Malt) udj samme Gaard, Leylendingen Ole Simonsens forhend bøkled brug, fremdeles herefter at bruge og beboe.
Ligeledes udj samme Gaard paa 18 mrk: Smør $\frac{1}{2}$ faar og $\frac{1}{4}$ td: Malts Landschyld, Leylendingen Erich Iversens forhend bøkled brug, wed samme bøkell seddell Confirmerit,
dito paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Faars Landschyld udj dend Gaard Øfre Sackstad i Norhordle/n og Herløe Skibrede beliggende, som er Leylendingen Niels Tørressens forhend bøkled brug, fremdeles at beboe og bruge, daterit Liuse Closter d: 18 Debr: 1720:

1721: 73

dito for Leylendingen Johannes Monsen paa hans bøxlende brug 1 Spand smør og ½ Faars Landschyld udj dend Gaard Biørnstad, i Nordhordlehn og Herløe Skibrede beliggende, dat: 18 Deb: 1720:

dito paa Tørres Larsens brug i samme gaard 1 Spand smør og ½ faars Landschyld, som hand Ao: 1681: har bøklet, og nu Confirmerit,

Ligeledis paa Leylendingen Mathias Stephensens forhend bøxlende brug udj bemelte Biørnstad som er 1 Spd: Smør og ½ Faars Landschyld fremdeeles at nyde og beboe, dat: 17 Debr: 1720:

dito paa ½ hud og ½ Løb Smør udj dend Gaard Storeim, beliggende udj Nordhordlehn, Mangers Præstegield og Radøe Skibrede, som Leylendingen Omund Erichsen forhend bøklet haver, og fremdeles at nyde og bruge dat: 18 Deb: 1720:

dito paa Leylendingens Siur Iversens forhend bøxlende Jordepart og brug udj dend Gaard Storeim i Radøe Skibrede beliggende, schylder ½ L: Smør og ½ huds Landschyld fremdeles at beboe, dat: 18 Deb: 1720:

dito paa 2 Spd: Smør ½ faar og ½ td: Malts Landschyld udj dend Gaard Houcheland i Rade!! (Radøe) Skibr: og Nordhord beliggende, bruges af Leylending Christian Johansen som sit forige bøxlende brug, dat: 18 Debr: 1720:

dito paa Leylendingen Knud Jacobsens forhend till bøxlende brug udj dend Gaard Lille Lindaas, beliggende i Lindaas Skibrede, Skylder 18 mrk: S: 1 halft faar, og 1 fierendeel td: Korns Landschyld fremdeles at besidde og bruge, dat: 18 Deb: 1720:

1721: 73b

dito paa Jacob Jacobsens forhend bøxlende brug udj forbe:te Lille Lindaas schylder 9 Mrk: Smør ¼ faar og ½ fj: td: Korn, dat: 18 Debr: 1720.

dito paa Christopher Pedersens forhend tilbøkledede brug udj dend Gaard Kaland, 1 Løb Smør og 1 pd: samt 1 ½ hud, bøkelen for det sidste nembl: 2 pd: Smør og ¾ hud efter Loven betalt, dat: Liuse Closteret d: 23de Aug: 1721:

Sluttelig blef Dagskattens Ligning lydelig oplæst udj Retten, som beløber sig udj Nordhordlehn af Lyse Closters Almue at betale dend Summa 129 Rd: 5 mrk: 15 s: og befunden rigtig, samt under Rettens Seyl verificeret for det afvigte Aar 1720 till bilag wed Forwalterens Allerunderd:ste Regnskab, som dertill af hanne/m war forlanget,

Anno 1721: dend 3 October holtes ordinaire Sage og Skatte Høste Ting for Jondals Ting laug udj Hardanger paa dend Gaard Bache, overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, samt Eedsorne Laug Rettens Mænd, Endre Samsonse/n Traae, Samson Sambland, Engel Bache, Evind Wadsell, Lars Iversen Samblan[d] nedre thun, Lars Sambland, Lars Hougen og Omund Tvete, med flere af Almu/en som Tinget søgte,

hvor da efter Rettens settelse Allerunderd:st blef oplæst og forkynt hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Forordninger som efterfølger

1: hans Kongl: May:ts allernaadigst udgifne aabet bref dat: Fridrichs berg d: 1 Julj 1721 at alle og en hver Civil og Militair, Giestlig!! (Geistlig) og Værslig, skall efter paafordring naar det af de Committerede til den nye Matriculs indrettelse bliver tilkiende givet, møde og gaade/n med all forlangende Underretning tilhaande,

2: Allerhøyst be:te hans May:ts Placat af samme dato indeholdende 7 poster hvorfore og paa hvad maade den

1721: 74

ny Matricull over heele Norge bliver indrettet og til hart Korn alle Species Reducert, som til slutning at om nogen med skell og føye sig over Commissionen haver at besværg, schall Stædets Sornskriver uden betaling Skrive deres Supplique, till dend andordne[de] Commission udj Kiøbenhafn, mens skeer det uden Aarsag da vedkommende med Straf bliver andseet,

3: Rente Cammeretz Placat dat: 1 Aug: 1721 om at Kirkernes Jordegods og indkomster paa auction til dend høystbydende skall selges, derhos Conditionerne som er 6 hosføyed,

4: allerhøyst be:te hans May:ts Concession hvorwed hendes May:t Dronning/en fri Disposition over Perle fangst/en i Norge er tilladt, dat: Fridrichs berg d: 18 Julj 1721:

5: Forordning at alle Confiscations Sager efter Dom for Underretten er fældet, af de paaskadende lige for Cammer Retten skall indstefnes, og Told Officianterne udj de Confiscations Sager hvor de icke self er Angivere maa nyde Beneficium paupertatis, dat: Fridrichs berg d: 23 Junj 1721:

6: Placat dat: Fridrichsberg d: 21 Julj ang:de hommer handlingen i Norge, frj tilladt alle og en hver Skib(rom?) udj hafnerne hvor de vill at handle Utvunge/en uden Monip(.....?) till hver i sær at have,

7: Placat dat: Fridrichsberg d: 21 Julj 1721 andg:de en Rd: forhøyelse toll for hver Cubic foed fremmed Marmor som i Danmrk: og Norge indføres, til Conservation for det Norske Marmor werk,

Dernest Publiceret:

1: Engel og Peter Tvets bøxell Seddell paa 1 ½ Spand udj deres Jord Svasand!! (Svaasand) bøxled till Siur Svasand, hvor for bøxel/en efter Loven er betalt, dat: Jondals Ting sted d: 4 Novb: 1720:

Sogne Præsten Hr: Ole Gerdrum i Strandebarn hans fornyed bøxell Seddel paa ½ Løb Smør

1721: 74b

og ¼ hud udj Præste boeletz Jord Quale til Leylendingen Od Engebregtsen, dat: Iverhuus d: 29 Oct: 1720:

Hr: Stift Proust Magister Ole Storms bøxell Seddell paa 1 Løb Smør udj dend Gaard Tørvig som Domkirke/n i Berge/n er benificeret, till Peder Pedersen dend yngre bøxlet som hans Fader for ham har opsagd, dat: Bergen d: 16 April 1721:

Torgier Siovatsen Aasses Gave brev dat: Bache Tingsted i Jondal d: 3 Oct: 1721, hvorwed hand forærer sin Elste daatter Aagatte og hendes Mand og arwinger 3 Span smør udj hans paa boende Odels Jord Aase kaldet som de dog Aasede Rette/n tilhaver!! (tilhører?),

Jligemaade hans Gave bref till dend Yngste daatter Sigrie og hendes Mand Helge 3 Spand smør og warer i bemelte Gaard Aase till Odell og Eyendom, af samme dato som ovenmelt og begge Gave breve forseylet til Vitterlighed af Endre Samsonse/n Traae og Engell Giertse/n Bache,

Et Skiøde daterit Tørvigen d: 10 Martj 1721 hvorefter efterschrefne Skiøder og bebreverer!! deres broder og Søster Søn Samson Larsøn udj hans paa boende Gaard, Brattebøe udj Jondals Sogn, som de haver arwet, nembl: Ole Bergesen Age 6 6/7 mrk: Smør, Helge Schelnes 6 6/7 mrk:, Iver Svasand 6 6/7 mrk:, Siur Larsen Espeland paa sin Hustru Brite Berges daatters wegne 3 3/7 mrk:, Lars Blegen 2 2/7 mrk:, Ole Larsen Age Age!! paa sin Kones Ingelefs wegne 1 1/7 mrk:, Getle Larse/n Aarra paa sin Kone Jorands wegne 3 3/7 mrk:, Siur Maakestad 3 3/7 mrk: S: Ole Torgierse/n Eckeland paa sin Kone Gurros Vegne 3 3/7 mrk:

og Ole Guntved paa sin Hustru Magdelies Vegne 3 3/7 mrk: S: tilsam/men 2 Spand og 5 1/7 mrk: Smør hvorfor hver især har bekommet fyldest værd og betaling efter deres Kiøb og sluttet foreen/ing, til Vitterlighed forseylet af de 2de Mænd Christopher Eye og Engel Banche,

Som indtet videre denne Dag var at forrette saa blev Retten til J morgen opsatt,

1721: 75

Dagen efter som dend 4 dito blev Retten igien tagen udj Kongl: May:ts Fogeds og Laug Rettets Nerwærelse, og blev da Restantzen som i Gaard war beskreven tagen af Laug Rettet forseylet,

og sluttelig blev Laug Retted opnæfnt som Retten nestkommende Aar skulle bivaane, saasom af de Gamle Endre Samsons/en Traa, Engel Gertsen Bache, Lars Iversen Sambland nedre thun, og Lars Iversen Sambland øfre thun, Omund Tvet, Lars Hougen, og Nye, Geert Erichsen Bache og Samson Larsen Brattebøe, hvilcke 2de haver med forderligst og betids deres Laug Rættes Eed for Laug Manden at aflægge,

Widere war intet denne sinde at forrette, saaso/m ingen Sager war indstefnt, hvorfor tinget for dette tinglaug denne Gang blev opsagd,

Anno 1721 dend 6 October blev holden ordinaire Skatte og Sage Høste ting udj Hardanger paa dend Gaard Berstøe, overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mand Ole Berfuen, samt Eedsorne Laug Rett udj dette Tinglaug for Østensøe og Wigøer Skibrede, saasom, Jan Scheye, Tosten Kallestad, Per Wangdall, Ole Tvet, Asgout Biørcke, Lars Wangdal, Isac Berven og Arne Birkeland, med dend øfrige Almue som tinget søgte,

hvor da efter Rettens settelse, Allerunderdanigst blev læst og forkynt hans Kongl: May:ts Allernaadigste Andordninger som folio 73 og 74 findes Extraheret,

Dernest blev tinglyst

Peder Hansen Yttre Aalvigs Afkalds bref for sin Fæderne arf 112 rd: 1 mrk: 6 ½ s: og Møderne arf 12 Rd: 1 mrk: efter Skiftebrevet dat: 28 April 1712, til vitterlighed af Isac Schaar, Lænds Mand Ole Berve/n, og Ole Torbionse/n Østensøe, dat: Østensøe Tingsted d: 6 Oct: 1721:

Et Skiøde daterit Østensøe Skibredes Høste ting dend 6 Oct: 1721, hvorwed Gunder

1721: 75b

boende paa Espever udj Sundhord og Føyens Skibrede, haver Solt og Skiødet till Niels Tostensen Walland og hans Arwinger 1 Løb Smør og En hud udj dend Gaard Walland, udj Hardanger og Østensøe Sogn beliggende, derfor at have oppebaaret af be:te Kiøbere efter sluttet foreening 128 Rd: mindste og meste Skilling, og forbinder sig at gaa melle/m Sagen og denne/m som samme Kiøb wille og Kunde paatale.

Till samme tid og Ting fremkom for Retten Ole Larsen Berven medhavende de 2de Mænd her udj Tinglaget boende, naufnlig Tosten Kiettelsen Mehus og Lars Michelsen Nesthuus, till at giøre Edlig Forklaring om Iver Olsen Birkeland og Syneve Ols daatter Berven deres

slægtskab, som efter Kongl: Allernaadigst denne/m meddelte bref daterit Fridrichsberg dend 30 Maj 1721 maa ægte hver andre, og efter af!! (at) de hafde aflagd deres Corporlige Eed!!, forklarede de at forbemelte Iver Olsens Moder Herborg Os!! (Ols) datter war Søster till Syneve Ols daatters forige Mands Torbiørn Larsens Fader Lars Øsfthuus!! (Øfsthuus) paa dend Side, og igien war bemelte Ivers Mor Moder Marite Ols daatter Søster till Synneves Mor Moder Gier Ols datter paa dend Anden Side, saa at dise 2de som efter Allerhøyst bemelte hans Kongl: May:ts Allernaadigste tilladelse maa Egte hver andre er udj den Green iche nærmere endsom udj trende Lige Leed ere beslægtiget, herom Tingsvidne under Rettens Segl war begierende som bevilget blef, at saaledes er forklaret det bekræftes under haand og hos trøgte Signeter.

Derefter blef tinglyst

1: Ole Knudsen Tvedtes Pante bref eller Obligation hvor efter hand er Skyldig Rede Penger till Ole Kiettelse/n Østensøe dend Summa 80 siger Aattetj Rd: som hand paa Skifte efter hans Formand er udlagd samme Capital med Renter at betale udj 3de eller 4re terminer eller ½ Aar efter Loulig opsigelse, og till

1721: 76

forsichring Pandtsatt hanne/m till et Special Underpant 5 Spand Smør udj Debtors paa boende Gaard Tvete, till witterlighed medforseylet af Peder Wangdal og Jan Schejje!! (Scheye), dat: Østensøe Tingstue d: 6 Oct: 1721.

Et Skiøde daterit Bergstøe dend 6 Oct: 1721 hvorudj Kristj Lars Daatter med hendes Laug wærges Tosten Kallestads Samtøche sælger hendes Søn Lars Larsen Froestad 12 mrk: Smør item Siur Larsen 4 mrk: og Arne Larse/n 4 mrk: tilsam/men 20 mrk: Smør med bøkell og herlighed udj dend Gaard Frostad udj Østensøe og Hardanger beliggende, derfor betalt mindste med meste Skilling som udj deres Kiøb Kom/men war, til witterlighed forseylet af Tosten Kallestad, Niels i Schaar og Asgout Børke.

Et Skiøde af Jan Svendsen Scheye dat: Østensø Ting dend 6te Oct: 1721 derwed Solt og afhændt till sin wærSøn Ole Arnesen og hans hustru Ragnild som er Elste datter samt deres børn ½ Løb 9 mrk: udj dend Gaard Reigstvet hvorfore oppebaaret 45 Rd: mindste med meste Skilling, derforude/n tilforn givet og forært ham i bemelte Gaard som udj Wigørs Sogn er beliggende ½ Løb smør, saa hand be:te Arne!! (Ole Arnesen) nu er Eyende 1 Løb 9 mrk: med bøkell og herlighed, Skiødet forseylet, og til witterlighed under Peder Wangdals og Tosten Kallestads Signeter ut supra.

Lænds Mand Ole Larsen Berwens Gave bref dat: Bergstøe dend 6te Oct: 1721 paa 22 mrk: Smør med bøkell og herlighed udj dend Gaard Rosseland i Wigørs Sogn, hvortill hand som Elste broder Søn med hvis hans Farfader Eyede er til Odels og Løsnings Retten berettiget, derimod belover at de andre børn schall nyde Jefnet efter Love/n, till witterlighed medforseylet af Jan (Jon) Scheye og Tosten Kallestad.

Og som ingen Sager till dette ting var

1721: 76b

Jndstefnt, ey heller widere at forrette, saa blef Restantzen over de Kongl: Contributioner for indeværende Aar udj dette tinglaug udestaaende tagen under forseyling, som Kongl: May:ts Foged war begerende under Rettens Seyl meddelt,

og sluttelig Laug Rettens Mændene opnæfnt som Rættens tilstundende Aar 1722 skall bivaane og ere, Aamund Mickelsen Moe, Arne Johansen nedre Wig, hvilcke 2de ere ny og derfor

haver betimelig deres Eed for Laug Manden at aflægge, derforuden gl: Laug Rettes Mænd Haagen Faase!! (Fosse), Knud Tvete, Tosten Kallestad, Lars Siursen Yttre Aalvige, Niels ibd: og Iver Johansen Indre Aalvigen,
hvorefter Tinget for dette tinglaug denne Gang blev opsagd.

Anno 1721 dend 9de October blev holden med Gravens Tinglaugs Almue holden ordinaire Skatte og Sage Høste Ting paa Tingstedet Eide udj Graven, overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mand Baar Spaanum, samt Eedsorne Laug Rættes Mænd Tomes Haldanger \for Omund Sygnestvet/, Arve Hougenes, Tosten Sæ \for Niels i Schaar/, Halsten Bilde, Niels Hallanger, Endre Hallanger, Arne Saaquitne for Niels i Dahlen, og Jørgen Traa, med flere af Almuen som vare paa tinget tilstæde og det søgte,

hvorefter da blev Allerunderdanigst publiceret hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordninger som folio 73 og 74 findes Extraheret.

Dernest blev Publiceret

Ane Sahl: Siur Bues og Hans Langeseters fornyede bœxell dat: 12 Novb: 1720 paa 2 Spand Smør og ½ hud deres tilhørende Jord udj Gaarden Aarhus til deres Leylending Jon Siursen efter forige bœxell Seddel dat: Trones d: 22 Janvarj 168? (1684?/1681?) sin første bœxell at have betalt, og sin Lifs tid at bruge og fornye,

1721: 77

Et Skiøde daterit Yttre Wichnes d: 16 Julj 1721 af Siur Erichsen udgiven, der er boende udj Hallingdall og Næs Sogn, hvorwed hand fra sig og sine arvinger Skiøder og hiembler til Christopher Ødven, Hans Hustru og Arvinger 14 mrk: Smør udj ovenbe:te Gaard Yttre Wichnes med bœxel og herlighed hver Mark for 1 Rd: 4 mrk:, desligest Odels Retten paa 1 hud og ½ Løb Smør samt ½ Løb Salt udj samme Gaard som hand efter sin broder Aamund Erichsen har arved og tilfalde/n, derfor efter kiøb og foreening bekommet fornøvelig betaling Reede penger 53 Rd: 2 mrk:, til Vitterlighed bemelte Skiøde forseylet og underskrevet af Siur Leque, Magnus Olsen Randestvet og Baar Hoversen Syse,

Lector Bornemands bœxell seddel dat: Bergen d: 16de Sept: 1721 paa 1 ½ Spand smør og ¼ del hud udj dend Gaard Syse, Lectoratets Gods udj Gravens Sogn beliggende, bœxlet til Soldat Magnus Jørgensen, som Haaver Sysen er fradød, og be:te Leylend/ing skall Egte samme hans daatter, bœxel efter Loven betalt.

og som Dagen war forløben saa blev Retten till i Morgen udsatt,

Dagen efter dend 10 Octobr: blev Retten som igaard Satt udj forbemelte overwærelse og igien tagen og blev sagerne foretage/n,

Til samme tid og Stæd havde Kongl: May:ts Foged ved de 2de Mænd Poul Spaanum og Magnus Børse ladet Jndstefne Brite Arnes daatter for begangne Leyermaal og barns aufling ved Siur Monhsen Norequal Soldat under det Søndre Bergenhuusche Regimente, at betale hendes bøder,

det Jndstefnte Quindfolck møtte i Retten og tilstod Loulig warsel, som og dend Sigtede gierning med et Pige Barns aufling, desligest til kiende gaf at ovenbe:te Persohn Siur Monsen

1721: 77b

som hende Krænket hafde, hafde belovet hende Egteskab at fuldbyrde, formodede derfor tid hands tilstaaelse at indhændte,

Kongl: May:ts Foged Replicerede, at som Persohnen icke er tilstæde at svare for sig, Kand hand ingen Undschyldning modtage, hendstillede det derfor till Rettens Kiendelse om hende til neste ting dend begierte tid at bevilge,

Afsagd

Eftersom dend Jndstefnte paaskyder at Siur Øfrequale!! (Norequal?) haver tilsagt hende Egteskab og samme at indgaa og fuldbyrde i hvilcken henseende hun da bliver forskaanet med Egtebøder at betale, altsaa gives Sagen Rum till neste ting at hun hanne/m om samme sit Løfte kand for Retten Louglig indstefne, eller gyldig bevise at frembschaffe, hvorefter Endelig dom kand paafølge,

Hafde Anders Wambem wed Poul Spanum!! (Spaanum) og Ole Hylde ladet i Rette kalde David Spaanum for nogen Uhøvisch[e] ord hand udj Drychs maade hafde talt paa hans Stiff Daater Marite Anveds Daatter, til Vidne herom Eedlig at giøre forklaring indstefnt de 2de Mænd Aamund Jonsen Lione og Lars Siursen Dagestad,

Dend Jndstefnte war for Retten tilstæde, og sagde at endschiønt hand har faaed noget for kort warsels tid ville hand dog tage til gienmæhle, og til sagen svarede at hand har talt nogle ord udj drychs maade, som kunde falde af Løstighed paa Opheim udj et brøllup, da hand med en Karl hans gode ven ved Nafn Aslach Ourdal sad og drag!! (drach), som sagde till dend Jndstefnte af Lystighed nu vill ieg følge dig til Josolf, derpaa hand saa vill ieg følge dig en anden gang til Marite, ney du faar indted af hende, Madammen har ieg haft og Madame/n will ieg have, dette sagde hand i Løstighed saasom hand meente at Pigen war hanne/m for God, og hand self hafver tancke til hende, ellers ved hand intet andet endsom Erligt og well om Pigen, og eftersom hans ord udtydes udj en ond Mening saa will hand gjerne Erklærede!! hende som melt for en Erlig Pige, og gientage sine ord,

Citanten forlangede at hand dend Jndstefnte ente/n schulle bevise hende gierninge/n over som hand har talt om hende, heller og i Retten erklære{de} hende, alt till en friKiendelse dom, som og at bøde efter Loven for saadanne Ubequems ord af hannem Ubesindig et erligt børn till forkleynelse haver udtalt,

Contraparten tilbød sig som forhend sit tilbud, og derpaa Erklærede Pigen som i Retten war tilstæde,

1721: 78

at hand intet andet endsom Erligt og Christelig om hende war widende, bad hende om forladelse og derpaa gaf hver andre deres hænder, desligeste hendes Stiff Fader som Citant bad hand og omforladelse og igien tog sin forrige forklaring, hvormed hand war fornøyet, mens dog efter sin forige paastand forlangede Dom,

Kiendt og Afsagt,

Som dend Jndstefnte David Spaanum icke kand fragaa de ord hand udj Druckenskab og et brylups samquem har udtalt om Marite Andveds Daatter, Paa hvilcke hendes Stif Fader hannem her for Retten har indkaldet, og hand saaledes samme sin forseelse har gientaget, Pigen derfor her udj Retten om forladelse haver bedet og \Erklæret saa? andet om/ hende intet andet endsom et ærligt og Christelig Quindfolck sømmer \og/ tilstaaer kand Udsige, langt mindre noget derimod kand gotgiøre og bevise, saa forbliver det wed samme forlig og afbedelse, og skall de af hannem udj Ubesindighed og druchenskab udtalte ord icke komme hende paa sit gode \og/ Erlig[e] Nafn og Rygte till ringeste eftermæle og forkleynelse i nogen

maade, Mens som Ordene i hendseende till et slemt Rygte om hende af Onde Mennisker kand udtydes {og de} derforuden befindes paa et ærligt \Quinde/ Menniske Ubesindet, Usømmelig uden Aarsag udsagt, saa andre til Exæmpel, findes for Rett og billigt i følge af Lovens 6te bogs 21 Capit: 4 Art: at bøde till bøyden[s] Fattige for samme hans Ubequemmelig udtale 1 Rd: udj Penger, som og til Citanten udj Processens omkostning 1 mrk: 4 s: alt inde/n 15 dager under Excution efter Loven,

Fremkom for Retten Hans Trondsen født paa Tvet udj Østensøe Sogn, og begierede at hans Penge Mangel og Odels Løsning Rett maatte blive tinglyst om dend Gaard Hælmevold!! (Hjelmevold) her i Gravens Sogn beliggende, som er solt udj hans Umyndige \Aar/ og beboes af dend nu værende Eyermand Torckell Opheim, hvilcket ham icke kunde negtes mens i Rette/n forkyndt og oplæst,

1721: 78b

Sigri Ivers Daatter Haaems bœxell seddell tinglyst, udgive/n til Leylendinge/n Soldat Siur Nicolassen paa 21 mrk: Smør og wahrer udj hendes Gaard Bremnes, som hans Fader Niclas er fra død, bœxell/en efter Loven betalt, og til vitterlighed af hendes Søn Od Haaem forseylet, dat: Gravens tingsted dend 10 Oct: 1721:

vid fol 6:

dend 10 October blev denne Sag af Citanten i Rette kaldet, efter forrige Rettens Kiendelse, og berettede at hand ved David Baarsen og Baar Spaaneim (Spaanum), hafde igien ladet Iver Wichnes indwarsle, som og var scheed till Sommer tinget, mens formedelst Tingdagens holdelse blev forandret war tiden forbi at Sagen icke kunde blive forretagen,

Dend Jndstefnte Iver Wichnes blev paraabt møtte icke, mens David Spaanum fremkom og sagde at bemelte Iver hafde begiert [ham] at svare for sig udj Rette hans ord som war, at hand ville efterleve det sidste forlig, og begierede saa meget tømmer af Skouven som hand kunde Reparere huserne med saa og saa megen Lou og brende ved som hans Grande paa dend anden part udj samme Gaard nyder aarlig,

Citanten tilstod ham saameget tømmer fo(?)ig (for sig?) som huserne Kunde Repareres, og ellers saa vit i andre Maader som en Leylending tilkommer, widere hafde inge/n at i Rette Føre, mens war dom forlanget.

Da blev herom kient Dømt og Afsagd,

J følge af en Usvæcked hiemttings dom gaaen dend 20 Octobr: 1702 som i Rette er Lagd under høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals haand fidemeret, befindes at Iver Wichnes er Citantens Leylending som boer paa dend Gaard Wichnes, og derefter udj dend tid værende Process omkostning er bleven tilfunde/n at betale 2 Rd:, desligest efter en Anden hiembtings dom den 1? (16?/10?) April 1717 afsagd, ligeledes under høywelbe:te herres fidem i Rette lagd, er bemelte Iver Wichnes tildømt at betale tilsammen for Landschyld 12 Rd: 6 s:, saa og 14 Rd:s Kraf derforude/n, som da bliver tilsammen 28 Rd: og 6 s: hvilcke Penger Citanten haver ladet hanne/m i Rette kalde efter dom at betale, saaso/m hand icke har willet dem imindelighed {...} hann/em fornøye saavelsom og at efterleve de ergangne Dømme og sluttede forlig Ao: 1719, hvorom hand udj Retten haver ført sine 2de Vidner, Altsaa

1721: 79

efterdj dend Jndstefnte Iver Wichnes iche haver efter Loug dags forreleggelse og Rettens kiendelse willet møde og nu i dag wed David Spaanum ladet svare at hand wille efterkomme det forommelte forlig, saa i følge af Lovens 1 bogs 4 Capit: 32 Art: og forhend ommelte Usvæckete Domme findes for Rætt og billigt at Iver Haldsen Wichnes bør betale forhend Specificerede Penger dend Summa 28 Rd: 6 s: till Christopher Ødven med 2 Rd: udj Processens forvolte omkostninger, Jligemaade efter som be:te Iver Wichnes er Citantens Leylending, og icke udj Mindelighed haver willet udj mindelighed efter hans Eyers andmodning taget bøxell Sedler paa sit Brug udj Wichnes som de/n Kongl: Allernaadigste Forordning af 23 Januarj 1719 befaler og paabyder saa tilfindes hand og herudinden det at efterkomme alt samme/n som forommelt inde/n 15te/n dager under Lovens Medfart, hvad sig Contrapartens paastand om tømmer af Skoven till Husernes Repartion, samt Løv og brende veed, saa findes for billigt saa fremt hand efter Lovens 3die bogs 14 Capit: 30 Art: skall holde huserne wed hæfd samme efter sin Eyerens Minde bør bekomme desligeste Løv og brendeveed efter Loven til fornødenhed, till bekræftelse under min haand og Signete.

Till samme tid og Stæd hafde Od Helgesen Haaem paa egne og sin Moder Sigrie Haaems wegne ladet ved de 2de Mænd Ole Leque og Hald Torblaa i Rette kalde Levor Quale og Torckel, \Snare og Od Olsen/ Torblaa, fordj de fortilig haver dreven deres Creaturer fra Støhlen paa hiemme beete og bøen 12 á 14 dager før dend Ny Mickels dag, og med deres fæe udbedet hans Gres i Skoven saavelsom haa paa Enge/n da hand endnu iche hafde slaget eller Jndhøsted, for samme fortilig hiemdrift, og afbeede at erstatte ham Græs werd/ien for høst beedte til sine Egne Creaturer.

de Jndstefnte bleve paaRaabte mens møtte iche, ey heller Stefne widnerne Kals maalet at afhiemble,

Afsagd

Sagen udsættes till neste ting og ny Stefnamaal efter som de indstefnte iche møder, ey heller Kals Mændene Ere tilstæde Stefningen at afhiemble,

1721: 79b

Siur Tronsen Tvete i Gravens Sogn Baroniets Gods hafde wed \Ole/ Baarsen og Tor Liono i Rette kaldet Niels Lione paa Lehnets Gods boende, til doms Lidelse at betale hann/em En Leye Koe, som hand har haft, og siger at være forkommet,

Dend Jndstefnte Niels Liono møtte wedtog At være Stefnt, mens ichun 8te dager før dette ting, hvor for hand iche har haft dend tid Loulig at indstefne sine Vidner \til forklaring/ paa hvad Maade Koen er bort komm/en uden hans forsømmelse, hvorfor hand formodede Rettes tilladelse med Sage/n til neste ting at blive opsatt,

Afsagd,

Eftersom dend Jndstefnte agter at will føre widner till neste ting om dend hændelse at giøre forklaring hvorledes den koe hand Stefnes for er bort komme/n saa bevillges hanne/m derom tid og opsættelse till neste Rettes dag, til hvilcke/n tid Citanten og møder hvor da Endelig dom kand paafølge,

Lars Hoversen Holven boende paa Kongens og Halsnøe Closter Godset Holven her i Graven, ladet wed Mads Wilcke/n og David Spaanum i Rette kalde hans Grande paa samme Gaard, ved Nafn Ole Holven fordj hand bemegtiget sig en Slotte tey og noget brendeveed udj Skouven under Citantens Leyemaal, som hand forleeden Sommer af Kongl: May:ts Foged har bøxlet, som hand formeener frelseligen efter sit Fæste \bref/ at nyde og beholde,

Dend Jndstefnte møtte wedgik Loulig Varsel, forklarede at hans Eyere Madame Weyners hafde givet ham forlov at slaae teige/n, saaso/m hun formeente det hendes Eyendom war, Fogden paa hans Kongl: May:ts wegne tilspurte om Madame Weyners part war udsteent fra Kongens, hvortill dend Jndstefnte svarede ia, og at denne teig Horretey kaldet skulle ligge derunder,

Citanten Replicerede at som hand har fornummet skall der findes gamle widner at det anderledes sig skulle forholde, hvorføre hand formeente at samme maatte tilkaldes, og begierede Jorde/n maatte blive hanne/m udbyttet og Skifted melle/m hann/em og sine Grander derpaa Gaarde/n herom hand Rettens Kiendelse war forlangende,

Videre hafde ingen af Parterne

1721: 80

at i Rette føre,

Afsagd

Som det befindes at Citanten nylig er komme/n till Jorden, og Lovens 3 bogs 14 Capit: 8 art: tillader at Een eller fleere Leylendinger \som/ iche alle lige tilig kommer till en Jord som de har fæsted, at Skifte maa tillades dend som det begierer, Altsaa i allerunderd:st følge af høybe:te Lovens bydende bevilges og paalegges Leylendingerne paa Holven {.....} \at brug og Leyemaal blive/ Skifte naar {de} \Citanten/ det hos Kongl: May:ts Foged er forlangende, og imidlertid udsettes Sagen till det er sceed, till paakiendelse i fald det skulle befindes at dend paastefnte tey skulle iche tilhøre dend Jndstefnte Ole Holvens Leyemaal derefter at være andsvarlig, og paalegges han/nem {her efter dags} \saalenge/ indtil Skiæll og Skifte er sceed iche at befatte sig med samme slotte tey,

Lars Nielse/n Quandall fremkom for Rette/n begierede at hend!! (hands?) paastand maatte i ting bogen indføres at hand som Odels berettiget till dend Gaard Bræcke udj Folckedalen, Lyser sin penge Mangell og Odels Løsning Rætt til samme Jord som hans Moder har solt, hvilcken hands begier iche kunde negtes mens udj Rette/n oplyst,

Og som indtet videre med nogen Sagers forretagelse war at forrette ey heller noget at tinglyses og forkyndes hvorom 3de ganger blev Raabt, altsaa blef Restantserne som forhend war med bøgerne Confereret og oplæst, tagen under Rettens forseyling udsted paa Fogdens begier,

Og sluttelig da blef opnæfnt Loug Rettens Mændene som Retten andstundende Aar 1722 skulle betiene saasom af Ulvig Sog/en, Elling Ose og Christian Bolstad {af Eidfiord Ole Torstensen Mehuus}, af Graven Jon Seim og Mads Wilche, og nye Peder Saaquitne og Ole Severtved, saa og udj Eidfiord Torbiørn Lund, hvilcke 4re!! haver for Loug Manden deres Eed i betimelig tid at aflegge,

1721: 80b

Anno 1721 dend 13de October blef holden ordinaire Skatte og Sage Høste ting med Kintzervigs Tinglaugs Almue, paa dend Gaard Age udj Ullensvangs Sogn, overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Lars/en samt Lænds Manden Lars Bæch, og Eedsorne Loug Rettens Mænd, Torgiels House, Per Mæland, Tosten Larsen Maachestad, Andve Bustethun, Ole Lutrum, Iver Degrenes, Lars Lothe for Ingebrecht Qualnes, og Johannes Age i stæden for Sahl: Ølver House, med Almuen som ellers Tinged Søgte, og war tilstæde,

hvorsomhelst efter Rettens sættelse Allerunderd:st blef publicert hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordninger som fol: 73 og 74 findes Extraheret,

derefter blef Publiceret, dog og efter gaaende ting dager

Et Skiøde dateret Malmanger Præstegaard d: 23 Oct: 1720: udgiven af Sogne Præsten for Quindhærretz Præste giæld Hr: Wilhelm Frimand, hvor ved hand Skiøder og overdrager till Hans Ellingsen all dend Odels Rett bemelte Friman og hans Arwinger haver udj dend Gaard House, derfor efter foreening bekommed mindste med meste Skilling.

Et dito udgiven af Tosten Lione paa 1 Spand 3 ½ mrk: Smør og 1 Kalfschind udj dend Gaard Mid Sexe eller Troppethun i Hardanger og Ullensvangs Sogn er beliggende uden bøxell saaso/m det er Ubøxlet gods, till Erich Olsen Sandstøe som derfor har betalt 16 Rd.: at følge ham til Odel og Eyendom, til Vitterlighed medforseylet af Tore og Iver Lione, dat: Wichnes d: 11 Maj 1721:

Et dito af Ole Evendsen boende udj Nestrund i Ryfølge Fogderie og Stavanger Lehn dat: Kintzervig Høste ting d: 14 Oct: 1721: paa Odels Retten udj dend Gaard Horre udj Røldall beliggende paa egne og Hustru Anne Johannes daatter og hendes Søster Haldis Johannes [daatters] wegne solt till deres Svoger Knud Andersen Horre som har tilkiøbt sig Jorden

1721: 81

efter Skiøde dat: 2 Novb: 1705: for samme Odels Rætt hand nu till Selgerne har betalt 10 Rd.: herom til witterlighed af Arne Maachestad, Kolben Josepsen og Lars Olsen Horre som ved kiøbet ware overwerende, med deres bomerker bekræftet, saa og efter forlangen af Aasmund Olsen Berije!! (Berge) og Mons Samsonsens Hambre udj Røldall boende,

Et Skiøde udgiven af Torchel Eliæsen Diønno till Lars Ingebregtsen, paa 9 mrk: Smør 1/8 hud og ¼ Løb salt udj dend Gaard Diønno som hans Myndling Søster til Kiøberen, Jorand Ingebregtsen, desligest 9 mrk: S: 1/8 hud og ¼ Løb som Syneve har arved, der ere Søstre till be:te Lars, efter deres Fader, og Skifte brevets udvis dat: 26 Oct: 1703, for samme sine søstres Arve Lod 1 Spand smør ¼ hud og ½ Løb Salt har hand till selgeren Torchel betalt 33 Rd.: Skødet dat: Age d: 13 Octobris 1721 og til Vitterlighed forseylet af Jon og (Knud?) Diønne,

Sigri Lars daatters Arve Skiøde til hendes Datter Mand Isach Berven paa 1/? Løb 9 mrk: Smør udj Nedre Berven, til wittelighed under hendes Mands boemerke og af Lænds Mand Lars Beck og Aslach Berven forseylet, dat: Kintzervig Høste ting d: 13 Oct: 1721:

Sogne Præsten Hr: Magister Jørgen Broses bøxell Seddell dat: Ullensvang d: 23 Deb: 1720 paa 14 mrk: Smør, Præste boels Gods udj dend Gaard Wellure, bøxlet till Jacob Olsen der haver tient for Soldat 11 aar, og er forløvet, hvilket brug Fadere/n Ole har opsagd, at tiltræde 1722, bøxel og Støfle hud 3 ½ Rd: betalt.

Dagen efter dend 14de Oct: blef Retten gientagen og betient udj forommelte deres overwærelse som i gaar og forgaars, hvor da blef publiceret

1: En bøxell Seddell daterit Ullensvang dend 22 Deb: 1720 af Hr: Magister Brose udgiven paa ½ Løb udj Freim, bøxlet till Jacob Jørgensen som haver tient hans Kongl: May:ts for Soldat og er forløvet, bøxelen med 7 Rd: betalt,

1721: 81b

Et Skiøde udgiven af Elling Olsen Stoeche, paa 2 pd: 4 mrk: Smør udj dend Gaard Jøssendall udj Odde Sogn som hand paa Egne, sin hustru Torbør!! (Torbjør) Ols daatter og hendes Søster, haver Solt till sin Svoger Niels Jøsendall og hans hustru Aase Ols daatter, derfor at

have bekommet Penger 72 Rd:, til Vitterlighed forseylet af Knud Espen, og Jacob Espeland,
Dat: 14 Octobr: Ao: 1721:

Derefter blev Sagerne forretage/n og forhandlet,

Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen ladet i Rette kalde ved Lænds Manden Lars Bech og Torchel Instenes, Et Quindfolck Synneve Jacobs daatter Instenes, for 2den Gang {ne} begangne Leyermaal wed Barns aufling med hendes Søs chende barn Knud Øriansen Soldat under Major Segelckens Compagnie og Bergenhuus Regiment, at Lide efter Loven,

Paa det Jndstefnte Quindfolckes wegne møtte hendes Fader Jacob Knudsen Jndstenes, som vedgick at hun Lovlig war stefnt, som og hendes begangne forseelse som hun er Stefnt for, og forklarede at ovenbe:te Soldat er udj Andet Led hans Søster Søn till hende beslegtiged, mens begierede at Retten wille forunde dem begge opsettelse udj Sagen, saasom de ved Allerunderd: Supplique har andholdet hos hans Kongl: May:t om Naade at blive forskaanet og tilladt at Egte hver andre, hvilcket hand som Faderen med dennem forhaabede til neste ting at have erholdet,

Afsagt

Saasom det Jndstefnte Quind Folckes Fader, paa hendes wegne møder og tilstaar hendes begangne forseelse forredrager at om hans Kongl: May:ts høyst priselig Naade andholdes, saa bevilges Sagen Rum till neste ting, om samme \høy Kongl: Naade/ af dennem kand Erholdes og da blive til forskaansel udj Straffen anvist.

1721: 82

Publiceret udj Retten Et Skrift fra En Mand Daniel Bastiansen, dat: Bergen dend 20 Aug: 1721: hvorudj hand lader tilkiendegive paa Egne og Søs kendes wegne, at som Sr: Christen Eitrem haver tilkiøbt sig dend Gaard Eitrem udj Odde Sogn der Skylder 3 Løb Smør og 2 huder af deres Formynder Gabriel Petersen, og den/nem udj Arf efter forfader!! (Farfader) udlagd paa Skifted efter Daniel Alfsen, saa paa det Odels og Løsnings Retten iche skall forestaa, saa lader hand Lyse [paa] sin og Søs chendes wegne samme deres Rett og penge Mangel,

Till dend 15de Octobr: havde Citanten igien i Rette kaldet Hus Manden Ole Knudsen {Husmand} for sin Ugierning, og som sider!! (sidder) hanne/m til fortængsel, dend Jndstefnte møtte og bad Citanten om forladelse lovede at det herefter iche \mere/ skulle \skee/, og saa fremt det passerede da uden Lov og Dom at skulle fra fløtte sit huus som {saaledes} er opsatt og bygt paa dend Lille tey, dermed tog De hver andre i haande, og war tilstæde Jord Eyeren for dend ommelte tey, Jon Aachre som tilkiende gaf at hans Leylending Knud Espen hafde uden hans Minde givet denne Ole Husmand forlof at boe der paa Stædet, hvor fore hand wille have sig sin Rett forbeholden, og belovede og at wille forskaaffe Citanten dette forlig efterkommet, saa snart som hand derom bliver advaret, at be:te husmand hannem nogen forfang og Usømmelighed gjør og øver, saaledes blef Sagen afgjort, som ellers bliver Husmande/n aaben naar hand noget derimod begaaer.

Derefter blev udj Retten tinglyst,

Et Skiøde daterit Age Age dend 13 Oct: 1721 hvorefter, efterschrefne Skiøder og afhender till Ole Olse Age 1 Løb 3 175/258 mrk: Smør udj dend Gaard Resetter udj Ullensvangs Sogn beliggende, saasom Lars Olsen Age 1 100/129 mrk: Johan

1721: 82b

Age paa sine Myndliger Jon Olsens Vegne 1 100/129 mrk: og Kari Ols daatters wegne 114/129 mrk:, Lars Apel 114/129 mrk:, Iver Schaaltvet 114/129 mrk: Lars Iversen Samland 8 mrk: og paa Samson Tostensen og Sigrie Tostens daatters wegne 3 54/129 mrk:, Samson Samland 4 mrk:, og paa Iver og Arne Tostens Sønners wegne 4 72/129 mrk: og Lars Iversen Reisetter paa egne wegne 32 ½ mrk:, derforuden paa sin Myndlings Iver Stengrimsøns wegne 8 mrk:, og Tobias Espen paa sin Moders Marite Hellelands wegne 4 mrk:, Evind Moge 4 mrk:, for hver Mark betalt denne/m 1 Rd: 8 s: uden till Lars Resetter for 24 ½ mrk: Marke/n 8 mrk:, som gjør tilsamme/n 97 Rd: 2 72/129 mrk: Smør!!, derforuden Kiøberen self arwed efter sin Farmoder 1 106/129 mrk: saa hand nu Eyer 1 Løb 4 ½ mrk: Smør og warer underlagd i samme Gaard Reseter, till witterlighed Skiødet forseylet af Torchell House og Tosten Maachestad,

Et dito daterit 14 Oct: 1721 af Hendrich Jørgensen Eye till hans broder Knud Jørgensen Freim paa 1 Spd: 1 mrk: Smør udj Gaarden Freim i Odde beliggende, Solt og Afhændt Mrk:/en for 1 Rd: som gjør dend Summa 22 Rd: 1 mrk:, og till Vitterlighed forseylet af Jacob Espeland, og Iver Degrenes,

Till samme tid og ting hafde Peder Baarsen Grøve ladet Stefne Orm Nedreberg i Røldall at gjøre forklaring hvorudj de 29 Rd: bestaar som hand haver Krævet og Citanten for fredeligheds Skyld har betalt.

Dend Jndstefnte møtte iche, og Kalds Mændene Osmun Berge og Mons Hambre udj Røldal boende, Edlig afhiemlede at hand lovlig af den/nem er Stefnt,

Afsagd

Som Orm Nedre Berg efter 2de Stefne Vidners Edlig afhiembling er Loulig Stefnt, og iche møder eller lader Lyse sit forfald, saa gives hane/m Laug dag til neste Rettes dag eller Vaarting da at møde, eller efter Loven at undgielde.

Till samme ting hafde Jacob Wines ladet Stefne Peder Jaastad, at Lide Dom till betaling for

1721: 83

En Jegt som hand hafde kiøbt, hvilcken siden efter er bleven af Storm og Uveyr sønderslage/n, hvorover hand vill Rygge sit Kiøb og ey betale de udlovede og omforeenede Penger 26 Rd:r, samme Handell skall være for 3 á 4 aar side/n scheid,

Dend Jndstefnte war tilstede og wedtog Lovlig Warsel, og svarede at da hand hafde telt sine Penger for Jegten till Citanten og skulle føre Jegten fra hans boePæll Wines kom modbør og Uveyr paa dem, saa leverte Jacob Wines hannem pengerne igien og Lovede at skulle tilsee med Jegten, og bellegge samt aaborlse!! (aabørsle) den, og Reiste Kiøberen saa hiem og siden fornam at Jegte/n war sønderslagen,

Citanten kunde iche fra gaa at hand hafde levert Contraparten sine udtelte Penger tilbage igien, men iche lovede at wille aabørsle eller tilsvare for hvad schade Jegten tilkom,

Contraparten erbød sig at wille gjøre sin Eed derpaa, saa fremt Citanten iche wille det gjøre, at hand iche hafde gjort ham det Løfte, hermod svarede Citanten at hand war fornøyet med sin Contrapartes Eed, derpaa aflagde Per Jaastad sin Corporlige Eed at det sig saaledes forholdt at Jacob Wines Lofvede at aabørsle Jegte/n lade see till den og svare dertil som sin ege/n hvorpaa hand leverte ham sine 26 Rd: tilbage igie/n.

Derpaa blef kiendt Dømt og Afsagd,

Saasom dend Jndstefnte Peder Jaastad wed sin Corporlige Eed haver bekræfted, at Jacob Wines Lovede hannem at aabørsle Jegten, lade see till dend, og svare der till som sin egen, og

derpaa levert hannem de udtalte 26 Rd: tilbage igien, saa at formedelst Uweyr paakom at Per Jaastad iche kunde faa Jegten afhendtet, samme af Citanten hannem er bleven beloved, tilmed saa befindes det efter her i Rette giorte forklaring at det er over 3 till 4 aar siden at alt dette er skeed, og Citanten iche kand gotgiøre at have forfuldt sin Sag og præntion wed Rettens Søgning førend nu, Altsaa fri Kiendes Peder Jostad for hans Præntion i denne Sag.

1721: 83b

Lars Yttre Alsager ladet i Rette kalde Jacob Wines at betale hanne/m halve parte/n udj Jegten, som hand var Eyende og till Peder Jaastad efter hans Samtøche solt og afhent mens siden af Storm og Uveyr bleven sønderslage/n.

Jacob Wines svarede at hand iche war hiemme, mens tvifledede om at være Louflig Stefnt, Kalds Mendene Job Wines og Tron Lothe blev paaraabt, og møtte ichun dend første, hvorføre Kaldsmaalet iche kunde afhiemles mens sage/n till neste ting og Loulig Stefne maal hendvises.

Publiceret blev Et Skiøde daterit Age d: 14 Oct: 1721 af Andved Opheim udgiven till sin Svoger Baar Michelsen 1 Løb Smør med bøxell og herlighed udj dend Gaard Bustethun i Odde og Hardanger beliggende, till Odell og Eyendom for sig og sine Arvinger, og for samme 1 Løb smør givet og betalt 40 Rd:r, til Vitterlighed forseylet af Lars Bech og Iver Degrenes,

Hegne!! (Hogne?) Jaastad ladet ved LensMand Lars Beche og Lars Hildal, Stefne Jacob Tronsen Hildall for 26 s: hand skyldig er paa noge/n humble, og udj mindelighed ey willed betale,

Dend Jndstefnte møtte iche, Kaldsmændene afhiemlede deres Loulig Stefne maal, hvorpaa
Afsagd,

Till neste Rettens dag paalegges dend Jndstefnte at møde og til Sagen svare, eller og om hand udebliver at Lide Dom efter Lovens 1 b: 4 Capit: 32 Art:

Tinglyst Hr: Magister Rømers Capeland til Domkirke/n bøxel Seddel fornyet til Michel Tochem paa 1 Løb smør udj Gaarde/n Tochem, efter de/n gamle bøxell seddell daterit 21 Febr: 77!! (1677)

Till slutning blev Restantzerne for dette ting loug saavel som forhend paa de andre tingsteder tagen under forseyling,
og Endelig

1721: 84

Laug Rettens Mændene som tilstundende Aar 1721!! (1722) Retten skulle betiene opnefnt, og Ere da gamle og af de forrige, Knud Trones, Eilef Aarequale, Iver Hofland, og Orm Mansager, Nye Poul Langesetter, Dag Aackre, Lars Ellingsen Tvet og Jacob Prestgaard, og som efter 3de gangers paaRaabelse indtet videre war at forrette, saa blev Retten denne gang opsagt,

Anno 1721 dend 7de 9obr: (November) blev holden ordinaire Høste Sage og Skatte ting for Wadzwær tinglaug paa Waass \og Bolstadøren/ overwærende Kongl: May:ts Foged Jens

Lem, Sage Søgeren Sr: Hans Risbrech, Lænds Mand Neels!! (Niels) Horvej, og Eedsorne Laug Rettes Mænd Ole Teitten, Ole Styve, Jacob Styve, Ole Getle, Halver Biøraas, Simon Fosse, Od Brunborg, for Bryniel Aarhus, og Jacob Bolstad, med flere af Almue/n som samme ting søgte,

hvor helst allerunderd:st blev læst hans Kongl: May:ts Forordninger som følger,

1: Kongl: allernaadigst Forordning af 23 Junj 1721 om Confiscations Sager til Cammeret at indstefnes, og Processens drift af wedkom/mende paa slet papir og ude/n Skriver penger maa udføres,

2: Føringer og Placater om Kiøbenhafns Lotterj till digerne i Holste/n deres Reparation dat: 8 Junj og 7 Julj 1721.

3: Allernaadigste Concession om Perle fangste/n hendes May:t Dronninge/n tilhørende dat: 18 Julj 1721.

4: 2de Placater eller aabne brever om de[n] nye Matriculs indrettelse i Norge dat: 7 Julj 1721.

5: Rente Cammeretz placat dat: 1 Aug: 1721 om Kirkerne med deres Jndkomster at skulle selges

1721: 84b

6: Forordninge/n om Marmoretz indførsel fra fremmede Stæder at skall betales af forude/n ordinaire told 1 Rd: Specie af hver Cubic Foed, dat: 21 Julj 1721:

7: Placat om Hummer handlinge/n i Norge dat: 21 Julj 1721:

8: Stift Amt Mand Undals Placat om Postens fremførsell dat: Berg/en d: 1 Sept: 1721.

9: Dito andl/angende En og ande/n Poster om dend nye Matriculs Jndrettelse, samt frj Skyds for de Committerede at nyde, foruden Placat om dens Jndrettelse.

10: dito om at Sornskriver/en skall give Notice till Fogderne og Proprietarer naar de forretager Skifterne, formedelst at de wedkommende kand ingive deres Kraf dat: Berg/en d: 5 Aug: 1721.

11: dito Skrivelse af Berg/en 14 Oct: 1721 andlangende En deel Stimænd og Røvere \so/m / skall opholde sig paa Landet melle/m Fjøsanger og Schiold Skibrede samme og andre som befindes ey at have paser!! (passer) og ey Kand gjøre Rede for deres Reise \Fogde/n / derom at erkyndige sig og det til videre foranstaltning at tilkiende give,

11:!! Jligemaade Skrivelse til Fogde/n at tage under Rettens Forseyling hvad till Sahl: Peder Jense/n og Glad udj 1711 er betalt dat: Berg/en d: 24 Oct: 1721.

12: Skrivelse dat: Bergen d: 13 Oct: 1721 med Copie af Kongl: andordning andg/aaende Pest/en som Grasser(er?) i Normandien, item hosfult En Placat af de Committerede i Kiøbenhafn andgaaende at Liquidere de Stridigheder melle/m Danmrk: og Sveriges Undersaatter om Confisqu: Gods Eyend/om og Arf udj denne Krig, dat: Kiøbenh: d: 13 Sept: 1711, be:te Committ: ere General Major og Estatz Raad \Oberste/ Simon Hendrich von Dorop, Estatz Justitz og Canselie Raad samt Assessor i HofRette/n Peder Bentzon, General \... / og Krigs Raad Da(.....?) Ditlof Dresien, hvilcke som mig(?) pretentie/n haver samme for den/nem at indgive inde/n 3 Maaneder adato.

1721: 85

Dagen efter dend 8 Octobr: blev publiceret efterfølgende Documenter

Et Skiøde udgiven till høyEdle og Welbaarne Carl Philip du Wahl, Oberster wed det Syndre Bergenhusche Regiment, af Hendrich Weinvig hvorwed hand till welbe:te Hr: Obrister, hans

Frue, børn og arvinger, haver Solt og overdraget dend Gaard Bolstad kaldet Skyldende 3 Løber 2 pd: og 18 Mrk: Smør med underliggende Skaans Wigen, udj Evanger Sogn og Waassver beliggende, derforuden Gastgiveriet paa Bolstad øren med det samme afstaaed og Skiødet, alt for dend Summa 520 Rd: som hand fornøvelig har oppebaaret og anammet, bemelte Gaard med Ager og Eng, Skou og Mark, og hvad dertill af arils tid tilliget haver, till Odell og Eyendom till meer be:te Hr: Obrister, hans Fru, børn og arvinger at maa følge, og som Selger/en sig efter Skiøder dat: Strømsnes d: 1 Aug: 1691, 16 Julj 1691, 27 April 1691, og 12 Julj 1710 sig har tilforhandlet, og Gastgiveriet med de Privilegier som hand derpaa har sig tilsøgt, samme Skiøde daterit Bergen d: 1 Sept: 1721 af Hendrich Weinvig underskrevet og forseylet, og till Vitterlighed iligemaade af hans Svogre Borgere udj Bergen, Niels Sanders/en Weinvig, og Jørgen Weinvig medforseylet og underskreven.

Derefter war tilstæde Hr: Capit: Anders Sevald Høyelse som paa Hr: Obriste du Vals wegne hafde til tinglysning overleveret ovenbe:te Skiøde, og udj Retten begierede paa Welbe:te Hr: Obristers wegne, at Kongl: May:ts Foged wedbørlig wille fredlyse Boldstad Gaards underliggende Skou, saavell at de paaboende ey maa derudj uden minde hugge noget herefter dags, som og at fremmede sig derfra entholder, hvilket udj hans

1721: 85b

Kongl: May:ts Høye Nafn af Fogde/n blev forret[ted] og derpaa begierte at det maatte Protocolleres som iche med billighed kunde negtes, mens so/m forommelt er skeed,

Till samme tid og Sted hafde Tron Magnusen ladet wed Lænds Mande/n og Haldor Horvej ladet i Rette kalde Jon Wassende/n at betale han/nem 4 mrk: 8 s: schyldig till Sahl: Formand Rasmus Eide fordem borger i Bergen,

dend Jndstefnte møtte wedtog warsell, svarede at hand derpaa til dend Sahl: Mand hafde betalt 2 Kipp: Næver for ½ Rd:, og ført neder for ham fra Fannen(es?) til Wass Ende/n, 6 Kløver Græs á 6 s: som er 2 mrk: 4 s:, paa Gielden at skulle decorteres,

Citanten svarede at derom kunde hand iche modtage noget, thi om hand som hand her for Rette/n siger hafde betalt noget, war det bleve/n af dend Sahl: Mand afschrive/n mens findes udj hans bog til Rest, formodede derpaa, saaso/m dend schyldige ingen bevis derpaa Skaffer, at blive tildømt at betale,

dend Jndstefnte blev tilspurt om bevis svarede at hand det iche kunde forskaffe, sagde og at det war omtrent 6 aar side/n at hand forbe:te betaling hafde erlagt, tilstod at hand iche war meer schyldig endsom for ½ Vog, mens wille iche derpaa giøre Eed,

Afsagd

Eftersom det befindes af dend Jndstefnte Jon Wassendens forklaring at det er over 6 aar side/n at hand skulle haft erlagt till dend afdøde Rasmus Eide 2 Kipp: Never og derforude/n førings penge \tilgode haft/ 2 mrk: 4 s: som er tilsam/men 5 mrk: 4 s: og iche side/n har søgt nogen Rigtighed med han/nem, til med saa befindes at dise Penge meere beløber sig endsom Kravet er, saa det iche kand andsees at være derpaa \fornøyet/, som iche dermed over Eens Kommer, over alt will hand iche heller med Eed benegte at hand ey er schyldig kravet, altsaa tilfindes Jon Wassende/n at betale for ommelte 4 mrk: 8 s: under Lovens adfærd inde/n Fembte/n dager. Processens bekostning ophæves saaso/m dend iche er paastaaed,

1721: 86

Hafde og Jndstefnt Jon Aschilsen Wæle at betale ham 2 Rd: 4 mrk: 14 s: som hand er schyldig till hans Formand Rasmus Eide, og udj mindelighed iche willet betalt,

dend Jndstefnte som møtte og wedtog Loulig warsell Svared udj Sagen, svarede, at hand derpaa hafde levert dend Sahl: Mand 10 voger Næver á 12 s: som beløber 1 Rd: 1 mrk: 8 s:

Citanten begierede at hand derpaa maatte gjøre Eed hvilcke/n dend Jndstefnte frivillig erbød sig, og samme efter Lovfens Maade aflagde,

Citanten paastod Ellers at som hand iche udj mindelighed har willet betale, ey heller tilforne gjort denne forklaring at derpaa Never/en war betalt, maatte tilfindes Processens omkostning at betale.

Kiendt og Afsagt

Paa det her for Retten fremførte kraf, haver dend Jndstefnte Jon Wæle aflagd sin Corporlig Eed paa de 10 voger Næver hand efter forklaring har levert, saa hand endnu bliver schyldig 1 Rd: 3 mrk: 6 s: hvorfore for billigt findes at hand samme Penger til Citanten bør betale, saavel som udj Process omkostning 2 mrk: saaso/m hand ey udj mindelighed har willet betale, tilsa/mmen 1 Rd: 5 mrk: 6 s: under Lovens adfært inde/n 15 dager at efterkommes,

Jlige maade J Rette kaldet Tormoe Berstad at betale først 3 Rd: 1 mrk: 11 s: hand till hans Formand war schyldig dernest 1 Rd: 4 mrk: efter bevis self betalt till forige Foged Sl: Laug Mand Weyland for dend Jndstefnte, tilsamme/n 4 Rd: 5 mrk: 11 s:,

dend Jndstefnte møtte wedgick warsele/n og erbød sig Eed at gjøre at hand paa schylde/n hafde betalt dend Sahl: Mand 4 Rd: 12 s: saa hand iche meere var schyldig, samme betaling scheede paa Horvigen till dend Sahl: Mand, andgaaende de 10 mrk: svarede hand at iche war pligtig, weed iche hvorudj det bestaar, saaso/m hand har betalt Sahl: Weyland sine Rettigheder, derpaa fremviste sin Skattebog,

Citanten hvar!! (var) fornøyed naar hand gjorde sin Eed, og med det andet begierede opsettelse til neste ting at forskaffe Regning til oplysning, om det Kraf.

Derpaa efter at Eden war Oplæst og dend indstefnte

1721: 86b

Formanet om sin Sahligs Sag sig well at betencke aflagde hand sin Corporlige Eed at hand forbe:te 4 Rd: 12 s: till Sahl: Rasmus Eide hafde betalt som dend tid war schyldig, og er han/nem side/n eller hid(in?)till iche en schl: Skyldig af det hand nu søges for.

Afsagt

Saasom dend Jndstefnte Tormod fri willig efter erbydelse haver aflagd sin Corporlige Eed at hand de hos han/nem søgende 3 Rd: 1 mrk: 11 s: iche er schyldig till Sahl: Rasmus Eide, mens hvad hand war han/nem pligtig hafde betalt med 4 Rd: 12 s: og siden ey er ringeste schl: til denne tid pligtig, altsaa frj kiendes hand for Citantens paastand i dend Post, og hvad sig de 1 Rd: 4 mrk: angaaer saa udsettes Sage/n til neste Rettes dag efter Citantens paastand till at wille i Rette legge Regning till Sagens oplysning, Processens omkostning ophæves paa begge sider.

Noch Jndstefnt Mogens Rasdall for skyldig 1 Rd: 14 s: item Siver Jørnevigs Enke for 3 Rd: 3 mrk:, Siver Bolstad 1 Rd: 2 mrk:,

Jngen af de Jndstefnte mødte,

Lens Mande/n forklarede at hand med Knud Rastad hafde Stefnt Mogens, og Jon Horvej med ha/m at Stefne Enke/n, item Skaffere/n Stefnt Siver men Stefne widnerne war iche tilstæde, Kaldsmaalet at afhiemble, undtage/n Skaffere/n Niels Bolstad som med Lænds Mande/n afhiemblede efter Love/n,

Citanten begierede Loudags forreleggelse,

Afsagt

Till neste Rettes dag forrelegges Siver Bolstad at møde og Sagen at tilsvare i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art: efterdj Stefnwidnerne har afhiemplet deres Lovlig Stefnemaal, de Andre 2de \andg:de/ eftersom Stefne widnerne icke møder deres Eed om Stefningsen at aflegge, saa udsettes Sage/n og til neste Rettes dag, til hvilcken tid Kals Mendene den/nem paa deres ege/n bekostning igi/en haver at varsle

1721: 87

fordj de icke i følge af Lovens 1ste [b:] 4 Capit: 3 Art: møder Stefne maalet at afhiemle, og det i hendseende for deres udeblivelse,

Till slutning saasom ingen Sager war at forretages eller noget Videre at forrette, hvorom 3de ganger blef paaRaabt, blef efterfølgende Restantz tydelig udj Rette/n oplæst og ellers befantes med vedkommendes bøger overeens kommende, nembl: paa de udestaaende ordinaire og Extra ordinaire Contributioner indeværende aar i dette tingloug, noch 1 Specification over selfEyerne, og for det 3die om 9 Poster at Fogde/n wille bellegge sine Regnskaber med, saaso/m at intet forbrudt Odels Gods, 6te og tiende penger, arweløs Lodder, s(...?)alde/n, samt Husmænd, pebersvenne og bønder Sønner der bruger handling icke i dette tingloug findes herom Fogde/n Tings Widne under Rette[n]s forseyling war begierende,

Endelig som dette war forretted fremkom Lars Mons/en Gielle og leverte et Skiøde at tinglyses som scheede, hvorwed hand selger sin Søn Lars Larsen 1 Spand smør udj dend Gaar Geille her i Tinglouget, der for betalt mindste med meste Skilling efter sluttet kiøb, till witterlig[hed] under boemerker af Siur Lien, og Jørgen Hernes, og dat: Boldstad øren d: 8 Novb: 1721!

Og derefter blef opnefnt Laug Rettes Mændene som tilstundende aar Retten skulle betiene, nembl: af de forrige, Anders Wanga, Ole Evanger, Jon Wæle, Jon Wasenden, Jon Horvej, og Haldor Horvej, og nye Knud Larse/n Strømme og Knud Steene, hvilcke 2de haver betimelig at giøre deres Laug Rettes Eed for Laugmanden, hvorefter Tinget for dette tinglaug denne sinde blef opsagt,

Anno 1721 dend 8 November betientes Retten paa dend Gaard Bolstad udj Wadsver tingloug og Evanger Kircke Sogn paa Woss beliggende till besigtelse Loulig at forrette over samme

1721: 87b

Gaards paastaaende husers brøstfeldighed, desligeste og over dens tilliggende Skou, hvorledes dend befant sig, og hvad derudj war Hugget, till hvilcke/n forretning, medværet efterskrefne Edsorne Laug Rættes Mænd, af Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem dertill opnæfnte, naufnlig Niels Horvej, Ole Getle, Od Brumberg!! (Brunborg), Jon Wæle, Halver Biørgeas og Simon Fosse, hvilcken forretning høyædle og Velb: Hr: Obrister Carl Philip du Vale hafde været forlangende,

Paa samme tid og Stæd paa Hr: Obriste du Vals wegne war nærwærende Hr: Capitain Andreas Sevald Høyelse, som i Rette Lagde Et Skiøde dat: Bergen 1 Sept: 1721, af Sr: Hendrich Weinvig udgiven, hvor wed Velbe:te Hr: Obrister er Eyerre!! till ovenbe:te Gaard, og begierede ydermere/ paa hans wegne Forretningens fuldførelse som ville over huusene hvad Stand de udj befindes og hvor mange paa Gaarden nu ere bestaaende, saavelso/m og

besigtelse over Skouven, i henseende till Hr: Obristes videre efterretning i sin tid, Skiødet som ovenbet Lyder saaledes,

Till samme forretnings bewaaning ware og de paa Gaarden boende Leylendinger indvarslet, som ware nærwærende, Jacob Siurse/n, Lars Siursen, Niels Johansen, og Enke/n Brite Pers daatter, og wedstod indvarslingen, hvorefter med forretninge/n blev forrettag[et] og befantes efterskrefne Huser med tilstand som følger

Det 1ste Huus

En Røgstue øverst \oppe/ i Gaarde/n, 9 Allen udj brede/n og 9 ½ udj Længden inden Naavene, som befantes forsvarlig,

2det

Endnu der hoss staaende En anden Røgstue udj

1721: 88

Blada f.o.m. 88 t.o.m. 144 i denne tingboka er vekke. I dette mellomrommet skifter året frå 1721 til 1722.

1721

1722

1722: 145

efter saa mange Aars forløb og imod en Usvæcked Dom iche wære hannem till nogen nøtte, mens som en afgjort og fortied Sag af ingen Kraft at Kunde hos dend indstefnte erholde betalingen for de paastefnte 14 Rd:, som engang er betalt, Altsaa frj kiendes bemelte Ole Mossefind for Citantentens!! tiltale, Processens Omkostning ophæves paa baade sider saaso/m der iche nogen paastand er gjort.

Dend 4 Junj 1722 var Sagen mellem Lænds Manden Wiching Tvilde, og Lægs Mænde som oven Melt, igjen i Rette kaldet som ware af de 2de Mænd bemelte Lænds Manden og Schach Hellesnes Stefnte, af hvilcke møtte Knud Finde, Jon Kinde og Knud Nestaas, de andre absente, og af dem war siden neste Ting ved døden afgaaen Knud Tvete og Torckell Schelde, hvorføre det beroer med Søgningen, saasom deres Enker iche vare Stefnte,

De Jndstefnte som vare tilstæde nembl: Knud Finde, Jon Kinde, Knud Nestaas og Ole Mossefind tilstod Stefne maalet, og svarede hver for sig, at de paa Lægderne boende bønder er skyldig samme penger til Kongen,

Ole Mossefind forklarede at de 2 Rd: 6 s: har wæret paa Gaardens Skyld førend hand dend kiøbte, formeente at burde wæret søgt hos dend forrige Jord Eyer,

Afsagd,

Sagen udsettes til neste ting eftersom Lars Tachle, Johannes Giære, Lars Rioe og Størck Lunde iche møder hvilcke paalegges till samme Rettes Dag at møde og da haver de andre og at være tilstæde, alt till endelig Doms paafølge,

Derefter blev Tinglyst efterskrefne bøkell Sedler

1: af Hans Blyt i Bergen udgive/n dat: 7 Novb: 1720: paa 2 pd: 6 mrk: Smør udj dend Gaard Scheerven paa hans Myndling Hans Flintes Vegne bøklet till Leylendingen Ole Axelsøn, som hand forhend har beboed og bøklet, efter hans gamle bøkell Seddels tilhold,

Dagen dend 6te Junj war Sage ting, og blev Retten

1722: 145b

1722:

udj forommelte deres overwærelse igien tagen og betient,

Till samme tid og Stæd hafde Kongl: May:ts Foged ladet efter forige tiltale indstefne Siur Berge, wed de 2de Stefne vidner Niels Lidseim og Iver Erichsen till Doms Lidelse,

Dend Jndstefnte møtte iche, ey heller nogen paa hans wegne,

Kalds Mændene Edlig Forklarede at de hannem Loulig Stefnt hafde, og med hannem self talte, da de forkynte deres KaldsMaal,

Fogden begierede opsettelse til neste ting, for at indkalde widere til at overbevise Siur Berge denne Sags sigtelse, efter som hand iche er nærwærende, eller efter 2de gangers Loulig Varsell møder, og iche har tilstaaed sin forseelse,

Afsagt

Sagen beroer til neste Ting, og paalegges Siur Berge under bøder at møde,

Till hvilcken tid og Sted Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem hafde i Rette kaldet Anders Gierme en Gift Mand og paa Fine!! (Finne) Godset boende, for begangne Leyermaal med Quindfolcket Ingebor Olsdatter til huuse paa Aarhelle!! (Arhelleren) begge af Dyrwedals Otting, mens hun paa Apostel Godset værende og sit tilhold haver, begge efter Loven at lide Dom for deres forseelse.

Dend Jndstefnte Egte Mand Anders Gierme møtte, sagde sig at Ville tage til Gienmæle, endschiønt hand iche anderledes war Stefnt, endsom af Lænds Manden/n war tilsagd at møde og i Sagen svare, Paa Fogdens tilspørsell tillstoed hand dend begangne forseelse hvorføre hand Sigtes, og at hand hverken [kan] eller will nægte samme, mens begierede en Mild Dom og forskaansel i Straffen, tilkiende gaf og at have udstaaed Kirckens Disciplin for end 3 Uger siden for bemelte hans forseelse,

1722: 146

1722:

Quindfolcket møtte iche, og Lends Manden tilkiendegaf at hun ey heller anderledes war Stefnt,

Afsagd,

eftersom det befindes at Ingeborg Ols daatter iche er Loulig Stefnt, og hun ey heller møder, eller nogen paa hendes Vegne lader møde, altsaa udsettes Sagen till neste ting alt till Loulig indkaldelse,

Dend 6te Junj 1722: var Sagen igien af Kongl: May:ts Foged i Rette kaldet, og dend paagiældende indstefnt ved de 2de Mænd Niels Bøe og Jørgen Olsen,

bemelte Siur Berge møtte iche,

Stefne Vidnerne Edlig forklarede at de nestleden Mandag over 14 dager siden hafde Stefnt hannem till dette ting for Sagen og talte med ham men de Stefnte ham iche at andhøre Vidnerne,

Fogden begierede endnu Laug dag og opsettelse efterdj Lænds Mandens forsømmelse og Uagtsomhed er det at Siur iche er bleven Stefnt Vidnerne at andhøre.

Afskeediget

Med Sagen beroer det endnu til neste ting.

Till hvilcken tid og Sted byfogden udj Bergen Edle og Velvise Niels Bagge wed Skriftlig Stefning som paa hans Vegne af Sr: Hans Risbrecht blef i Rette lagd, ladet Stefne Halle Bryn at betale hanne/m sine udlagde Penger for en Sag Ao: 1720: for Oberhof Retten, hvilcke/n Stefning som i Rette/n blef oplæst lyder saaledes,

bemelte Halle Bryn møtte og tilstoed Loulig Warsell, mens hans Sviger Fader møtte icke ey heller Hr: Marcus Fay,

Stefne Vidnerne Michel Grefle og Stephen Traae

1722: 146b

1722:

som Stefningen haver forkyndt vare nerwærende og Eedlig bekræftede at de saavell Hr: Marcus Fay som Andfing Store Ringheim hafde Stefnt, og Stefnemaalet forkyndt udj Anfings Kones paahør, saasom Manden icke var hiemme,

Halle Bryn svarede at hand icke har begiert af sin VærFader at sige sig God for samme Omkostninger og hafver hand betalt Omkostningerne efter Laug Mands Dommen till sin Contra part Stephen Bryn, og formeen hand icke at være pligtig dise omkostninger at betale,

De 2de Jndstefnte Vidner Lænds Manden og hans tiener (....?) Olsen ware nerwærende og tilstod Warselen,

Sr: Risbrech paa Bagges wegne begierede at samme efter Stefne maalet møtte!! (maatte) Eedlig aflegge deres Vidne,

Derpaa Lænds Manden efter aflagde Eed forklarede at om Høsten forgangen Aar 1720: war hand i Bergen og efter Hr: Marcus begier gick til byfogden, i hvis hus hand fick Oberhof Rettens Stefning udj Sagen melle/m Halle og Stephen Bryn, samme tid og Stefningen udj Giære Sogen, og efter Sahl: Sornskriver SvartzKops Enkes begier at hand skulle forkynde denn/(em?), er det skeed, at hand forkynte dend siden hand hiem kom for (Stephen?) Bryn og forklarede at hand i byen fant Halle og Andfing til hvem hand sagde at have bekommet Stefning till forkyndelse, men de svarede ney at de icke hafde Stefnt, videre er hand icke vidende, endsom hand hafde givet Copie af Stefningen till bemelte Stephen Bryn, som hand icke Rettere erindrer.

Det Andet Vidne Ole Knudsen aflagde Eed og udsagde at hand var med Lænds Manden og forkyndede Oberhof Rettens Stefningen for Stephen Bryn udj Halle Bryns Nafn, {saavel som] og Copie deraf at være levert Kand hand icke erindre andet endsom hand begierte dend og blef loved,

1722: 147

1722:

Sr: Risbreck begierede Laugdags paaleg for de udeblivende til neste ting,

Derpaa blef Afskeediget

Till neste Ting beroer Sagen, og paalegges Andfing Store Ringheim i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 articul til samme tid at møde, og er Hr: Marcus Faye og at blive warslet sin attest at ville indgive, saa haver og Halle Brun igien at være til Stæde, hvorefter skall gaaes hvis Loumesig skee bør,

Till hvilcken tid og Stæd hafde Størchor Michelsen Brathole ladet ved de 2de Mænd Ole Ulven og Lars Hage Stefne Peder Flisse Rafn, at tage mod Penger for dend Gaard Flisseraufn i Holbøgder Otting som hand paaboer og Eyer, eftersom Citanten er Odels baaren dertill, og Gaarden udj hans Farfader Størkor Michelsens tid er blef[ven] pantsatt,

Dend Jndstefnte møtte tilstod Loulig Varsell, og svarede at hand har kjøbt bemelte Jord, og derpaa haver Loulig adkomst, saa hand formeen sig icke pligtig at tage mod penger,

Da blef denne Sinde forafskeediget

Som Sagen beroer af Odels Løsning, og dend Jndstefnte Peder Flisseraufn undskylder sig icke at Vill tage mod Penger, men holder sig berettiget till Gaarden Flisseraufn som hand sig har til kjøbt, Altsaa efterdj Lovens 5te bogs 3 Capit: 10 Art: Allernaadigst befaler at Odels tretter hvorudj nogen holder sig for Løsnings Mand till en Jord, skall før Jull Stefnes till Aastedet at blive wed Retten forhandlet neste tisdag efter paaske at paatales, hendvises i saa maader Citanten at hand Stefner da med Odels Stefning, om hand trøster sig at Kunde bevise sig være Odel berettiget, hvor da bliver videre efter Loven kiendt og dømt hvis Retmesig er,

1722: 147b

1722:

Knud Mitfenne hafde Stefnt till samme tid og Sted Sven Fenne, fordj hand har bemegtiget og ladet bort føre Sex Stocker Soug tømmer Citanten tilkom og udj sin Egen Skoug hugget, og paa hans Grund war beliggende paa Bøen, hvor hand det hafde hend kjørt,

Dend Jndstefnte war tilstæde, vedgick Loulig Varsell, og Svarede i Sagen, at hand icke andet veed endsom bemelte Tømmer ey hugget i hans Skou, og udj dend tey som hand med sin Grande tvister om, og har hand icke bemegtiget sig videre tømmeret, endsom hand holder sig berettiget der till indtill Sagens udfald saasom hand will Stefne derpaa til Aastedet,

Citanten war til freds med at Dommeren og Mænd kommer paa Aastedet og skille[r] parterne ad udj deres tvistighed, videre hafde ingen at sige,

Afskeediget

Sagen udsettes og hendvises till Aastedet eftersom dend Reiser sig af dend tvistighed Parterne er mellem faldet om dend Skouge tey hvorudj det paastefnte tømmer skall være hugged, da efter Loulig warsell skall blive Kiendt og dømt, imidlertid kand dend halve tylt tømmer af Mænd Loulig blive Vurderet, og Citanten derefter benøtte sig deraf, som for desen Verdj bliver andsvarlig i fald det skulle være udj dend Jndstefntes Skou huggen,

Till samme Tid og Stæd hafde Sergiant Peder Halden ladet Stefne Enken Magdele Skutlestad med hendes Laug Værge og Faderen Andfing Skutlestad, fordj hun efter formeening skulle blive paalagd at gjøre Eedlig forklaring og oplysning at hun icke viste om de penger som hans Søn hendes Mand afg: Peder Halden nylig før hans død hafde indløst paa Ullestad som 12 slette Rd: hand hafde pandsatt,

1722: 148

1722:

saa og at gjøre forklaring om hands Skyld bog, hvilcket icke paa Skifted fremkom, og hand dog har haft en, efterdj hand brugte handell og Kiøbmandschab,

Enken og hendes Laug wærge war nerwærende, og Svarede og tilspurte [de] Capitain de Arme, som paa Citanten hans Værfaders wegne møtte for Retten, om hand wille Sigte og beskyldte hende for noged, thi hun paa Skifted hafde gjort all dend oplysning og forklaring som hun dend tid var widende, og videre er hun icke pligtig.

bemelte Capit: de Armes svarede at hans Værfader icke Sigter og beskylder hende for noget, men alleene i hendseende hans Sahl: Søn hafde Penger og bog, hand da er forarsaged at forspørge sig derom, og formeente at Enken kunde af Retten blive tilholdt at gjøre sin forklaring derom.

Videre hafde Parterne icke at tilkiendegive,

Da blev forafskeediget,

Eftersom at Sergeant Peder Halden icke kand bevise hans Sønne {Datter} \Quinde/ at hun skulle være Vitterligt hendes Sahl: Mands efterladte Effecter, meere endsom hun paa Skifted har Andvist og tilkiendegived, hvorved hun i følge af Lovens 5te bogs 2 Capit: 27 og \88/ Articuler kunde blive paalagt nogen Eed at giøre, eller derfor i fald hun icke ville sig til befrielse, blive andsvarlig for hvis som hendes Sahl: Mands Arwinger hende wille eller Kunde ved eed sigte, thi fri kiendes hun i alle maader for Citantens Paastand at være pligtig nogen Eedlig forklaring at aflegge, eller fornøden at giøres, saasom hand hende hvercken Sigter eller beskylder, mens være frij og angerløs for hans præntioner \saa/som icke kand bevises hende noget at have tilbage holt da Skifted efter hendes Sahl: Mand skeede,

bemelte Sergeant Peder Halden hafde i Rette kaldet ved Wiching Tvilde og Stephen Traa, Gertrud Schulestad

1722: 148b

1722:

at giøre forklaring hvormeget hun er Skyldig til hans Sahl: Søn Peder Halden, eftersom hun for de 2de Mænd Peder Gersqual, Knud Fidie skall have sagt at hun var ham skyldig, bemelte Mænd derom till Vidne indstefnt,

dend Indstefnte Gertrude war tilstæde tillige med hendes Mand Anfing Schulestad, som tilstod Loulig at være Stefnt og Replicerede hand tillige med hende at de icke var deres Wær Søn forbe:te Peder Halden ringeste Skilling Skyldig og at hun aldrig hafde Laant noget af ham, ey heller wiste hun at have sagt det.

Paa Citantens Vegne begierede hans VærSøn at Vidnerne maatte blive afhørte, som hun skall have bekient det for,

Derpaa Peder Giersqual fremstoed, og efter Edens forklaring hannem war forresagd med formaning om sin Sandheds udsigelse aflagde hand sin Corporlig Eed, og forklarede at hand 2de Søndager for Marie besøgelses dag eller Søfte Socke forgangen Aar 1721 kom ind udj thunet paa Skutlestad, og Sad og snackte med hende, da sagde hun som de sad og Snagte om at dricke bruløb med Peder Halde/n at hun hafde Laant af hendes Maag og wille icke laane meere, mend nafngaf icke hvad det Var, og i det samme kom hendes Maag Sahl: Peder og meere blev icke talt, widere ved hand icke at giøre forklaring om,

Det andet Vidne Knud Fidie blev frem kaldet, og ligeledes efter at Eden og formaning war kundgiort han/nem, aflagde sin Eed, at hun kom til ham i sin Stue en fiorten dager for Peder Haldens brøllup som stoed Marie Besøgelses dag afvigte Aar 1721: og Kræfde attestanten for en Smale som hand hende var skyldig, og sagde derhos ieg har Laant af Peder, men icke nau[n]gaf enten det var Penger eller Vahrer,

Andfing Schulestad til kiende gaf at dette Vidne er Peder Giersquals Stef søn, Hans Hustru, som er indstefnt Replicerede at hun aldrig hafde Laant noge/n Penger af hendes Sahl: Wær Søn, og ey er ham ringeste Skilling Skyldig som hun ved Eed wille bekræfte og kand hun icke erindre sig at have sagd det till de forindførte Vidner, skulle det være skeed, saa

1722: 149

1722:

war det alleene for at Kunde erholde hendes betaling, at hun dermed har skyld derpaa det hun icke kunde bie lenger.

Meere hafde ingen af Parterne at indvende eller udj Rette føre, mend wille afvarte Dom,

Kiendt og Afsagd,

Af de indstefnte 2de Vidner kand icke findes nogen Enstemmighed at hun Gertrud Schulestad har tilstaaet at have Laant penger hos hendes Sahl: Wær Søn, ey heller forklaret hvor meget det skulle være, tilmed saa fornemmes at de icke har været begge paa et Sted tilsammen da hun dise Ord hvorom de har vidnet har udtalt, hvorfor deres forklaring mod Lovens 1ste bogs 13 Capit: 1ste 22 og 23 art: icke kand gielde mod hendes benegtelse, mens hun frj Kiendes for Citantens paastand og Søgning i allemaader, saasom udj en Sag hvorudj hun icke er skyldig, thi for Kraf og Gield bør have anden og Loulig bevis, som Citanten icke har udj Rette ført, eller tilKiende give Lader at kunde forskaffe, Processens omkostning befries hand for eftersom derpaa af Contraparten ingen paastand er giort,

Hafde Sigt og Sage falds Eyeren over Apostel Godset Sr: Hans Risbrecht ladet Stefne og i Rette kalde Ole Oppeland, till Gienmæhle og \Doms/ andhør udj Sagen andg:de hans <afdøde> Hustru afgangne Brite Erichs daatter som ved et Reeb sig ophængt haver self ombragt sig udj en bue paa Gaarden Oppeland hvor hun boede, dend 29 May nestleden, saaledes hun dagen efter af Lænds Manden Wicking Tvilde, Jon Kinde og Erich Fenne saaledes er befunden \død hengende/, at hendes Legeme icke bør komme udj Christe/n Jord, og hendes boes Lod være forbrudt,

bemelte Ole Oppeland møtte for Retten, og efter tilspørsell efterdj hand icke hafde faaen 14ten dagers Varsell, svarede hand, at wille tage Till Gienmæhle og være fornøyet med warselen som hand for Loulig ville andtage, tilkiende gaf at hand hafde indstefnt hans Grander og Naboer, Svend og Knud Nedre Fenne, Hagtor Øfre Fenne, og Ole Hillestvet, Eedlig

1722: 149b

1722:

at giøre forklaring om hans Kone bemelte \afg:/ Brites Store Sygdom og Umaadelig tungsindighed med Sindetz Store Svaghed \og Raserie/, hvorved hun disvær lenge har været behæftet med, og nu saaledes begaaed dend Gierning, udj hans frawærelse da hand var bortReist udj Hardanger, alt till befrielse at afbevisse.

bemelte indstefnte Vidner ware nerwærende og vedtog efter warselen godvillig at ville Vidne,

Sagsøgeren war og tilfreds \der/ med efterdj Sagen inge/n ophold lider, Stefne Maalet for Loulig at holde og deres Forklaring at andhøre, Hvorefter Eden Lydelig blef for dem som vidne skulle oplæst og formaning giort om deres Sandheds udsigende,

Derpaa Sven Nedre Fenne aflagde Eed og forklarede at nu i nest afvigte Faste tid, da Hr: Marcus war hos dend afdøde Kone Britte Erichs daatter, war hand i Stuen hos hvor hun laa Siug, og sagde hun dise Smaa børn som gaar paa Gulvet, gjør mig hvercken mørck eller meen, naar ieg er udj mit Raserie will ieg giort dem ont, og sagde hun mangt og meget Galt, som hand icke kand erindre, og der gik dend tid 2de børn, det eene hendes og det andet hendes Sønne barn, hafde og i Vinter seet hende som og siden efter dend Gang som Præsten var hos hende udj hendes Store Svaghed, at hun Stundom Roste de og der melle/m naar Sygdommen begaf sig bad Gud om hielp i sin heftig Sygdom, dend sidste gang hand saae hende war omtren[t] end 3 Uger førend hun Døde, og sagde hand till hende Grande Kone fortvifl icke, og hun svarede ham Jeg \er/ icke som hid Folck der kommer fra Kirke, Hand blef af Retten tilspurt om hand hafde hørt eller war widende at hun hafde giort noget Ont eller Ugierning, dertill svarede hand at udj Sex Aar hand har kient hende har hand aldrig hørt eller fornemmet noget ont om hende, alleene at hun saaledes har været med Sygdom og Raserie behæftet, wiste ellers indtet uden alt gott om hende at sige, meere har hand icke at forklare,

Knud Nedre Fenne blev fremkaldet, aflagde Eed og forklarede at forbemelte Brite Erichs daatter paa

1722: 150

1722:

Et Aar omtrent har været meget Svag, og i Raserie, at stundum har hun snacked viselig, og stundom Rasen, Hand var nu i Fasten da Præsten var der hos hende, og talte hun de samme Ord som forommelte Widne har forklaret og dend tid var udj Stuen med, siden har hand iche seet hende eller talt med hende, hand blev og tilspurt som det første Widne, hvorpaa hand svarede at hand intet ont om hende i hendes Levende Live har hørt at hun hafde giort, men hun levede med sine Grander skickelig og Vell, mere hafde hand iche at forklare,

Hagtor Øfre Finne!! (Fenne) aflagde Eed, og forklarede at en Søndag omtrent for en Maaned siden gick hand til Kirke, og kom till Opland hvor hand talte med Britta, da sagde hun om sig self, end dette Skrøbelig Menniske som iche skall faae døe, hvorpaa hand sagde till hende at hun skulle kalde paa Gud hand hielper hende, hafde ofte været hos hende i hendes Svaghed og Store Sygdom, hvor hun klagede sig mange Ganger at der var noget Levendes i hendes Mage, og naar hendes Svaghed andgreb hende, da skreeg hun op over sig, og skar tender som et andet Creatur, hvilcket hand baade har hørt og seet paa hende, Videre er hand iche Vidende,

Ole Hillestad i lige maade aflagde sin Corporlige Eed, og forklarede at nest for nu sidste Jul var hand hos hendes \Brites/ Mand \Ole Oppeland/ da laa hun paa sin Seng udj en Streng Sygdom, og hørte hand hun bad Gud hielpe sig udj hendes Sygdom, En Anden Gang mod Fasten var hand igien paa Oppeland, og da var hun som hand siufntes lidet till forbedring, (..?)der dend 3de gang nestl: Waar Frue dag i Fasten var hand \der/ igien saasom hand hafde hørt at hun var komme/n i Raserie, og da hand kom udj Studen tog hand hende i hand og hilse hende, da sagde hun hels iche mig, hvorpaa hand saa at hun var Skrøbelig og talte till hende at hun iche skulle saa snakke, Vor herre hielper hende, og svarede hun, her er forskreckelse, du siger Sant, og talte hun adskilligt udj Raserj, og en Gang svarede hun Viseligt saavit hand erindrer, (Een?)d ieg kunde giøre det, samme \tid/ laae hun til Sengs da hand kom, og som hand gik ud i Jldhuset!! (Jldhuset) til huus mande/n, da kom hun efter springendes barfodet og ingen anden Klæder paa ensom!! (endsom) hendes Stack, kom udj Jldhuset, og (strax?) hand gick ud kom hun efter løb ham forbj udj Thunet, og sette sig paa en Steen, hand gik efter hende saaso/m hand frygtede at hun ville løbe paa

1722: 150b

1722:

Skougen og fick Locked hende ind udj Stuen igien, med hielp af huusfolckene thi hendes Mand var iche dend tid hiemme, og hand gick sin Vey hiem til sit huus, Forklarede widere at for en tredive Aar siden at hun var gift har hand hørt sige, at hun en gang var saa afsindig at hun ville springe paa Elve/n og forgiøre sig, ellers har hun altid leved fredelig og Vell med sine Naboer og Grander, og intet ont hafde hørt om hende i hendes Levende Live, at hun hafde giort mod nogen Menniske, Videre hafde hand iche at forklare,

Af de Mænd som hafde besigtet dend afdøde war Lænds Manden alleene til stæde, som forklarede at da hand kom og skulle besigte hende, fant hand hende hengendes i Boen i et Reeb som var bunden om bielcken, og som en hals Klud een Gang om hendes hals, uden noge/n Rennesnore eller Løcke, og hun laa med sine Knær neste/n paa Gulwet og saa gott som sad paa sine been, saaledes død, Derefter \at/ hand hafde hende, \ 1) / {...} \saa og/ de 2de Mænd som hand med hafde, 1) saaledes seet og befunden,/ gick de hver hiem igien til sit,

Sagsøgeren begierede opsettelse udj Sagen for at faa indkaldet de Folck som har wæret eller er paa Gaarden hvor hun har boed og er saaledes død befunde/n for at giøre forklaring \paa/ hvad som dem kunde til Sagens oplysning blive tilspurt, desligest de 2de Mænd som har wæret med Lænds Manden eftersom de efter ordre iche har mødt, saasom Manden iche har wæret hiemme da gierninge/n skeede,

dend indstefnte Mand \Ole Oppeland/ war begierende at maatte blive meddeelt beskreven hvad som nu udj Retten er passeret, og Kand hand endnu bringe fleere Vidner tilstede

Da blev forafskeediget

Som det til Sagens oplysning er fornøden at de paaberaabte Folck som er paa Gaarden Oppeland, hvor dend ommelte Kone er død hengende befunden, bliver indkaldet, altsaa bevilges Citanten opsettelse udj Sagen, Men som Ting dagerne nu ere forbj, saa at Sage/n iche uden till et Extra Ting kand i Rette komme, efterdj dend iche till dend ordinaire Rætt kand hendvile, beroer det paa Stædets høyøfrighed Hr: Stift Amt Mandens {tilladels og} befaling at blive søgt till et Extra Ting holdelse igien kunde forretages, hvilcket Citanten haver [at]

1722: 151

1722:

efterkomme, imidlertid kand dend Indstefnte Enke Mand og erholde beskreven hvis som nu udj Retten er passeret, hvorefter naar Sagen igien skall i Rette komme, de udeblivende 2de Mænd saavel som andre Vedkommende bliver indstefnt, Da og Videre hvis Loven befaler kand paafølge,

Peder Seim ladet ved Wiching Tvilde og Schach Hellesnes Stefne Størck Lunde efter forrige tiltale og Laug dags paalegg, desligest det dend tid fraværende widne Biørne Mølster, dend Indstefnte Størk møtte iche, hvorfore Stefne Vidnerne aflagde Eed at de ham Stefnt hafde,

Det indstefnte Vidne møtte og wedgik Loulig Varsell, Derpaa Citanten forlanged at samme maatte afhøres, Hvilket efter at hand bemelte Biørne Mølster hafde aflagd sin Eed, Forklarede at for 2 aar siden strax efter at det war afslaatt, om aftenen da hand hafde lagd sig, kom der bud till ham at hand skulle komme hos sin Grande Jon Mølster, og da hand kom da hørte hand at Per, Jon og David hafde sluttet kiøb med deres broder Størck at de skulle give ham 400 Rd: for Gaarden Lunde som hand boer paa, og da saa hand dem noget beskencht, derefter gick hand til Sengs, om Morgene/n blef hand igien hentet fra sit Arbeid at hugge Stour i Marke/n, at høre paa deres Giær, og ware de da alle Edru, og kom hand till dem alle 4re, og talte de om og sluttede at om nogen af dem ville bryde kiøbet, skulle dend som brød give dend anden 20 Rd:, forklarede og at om aftenen tilforne hand var hos dem fick Størk 2 mrk: af dem hver hans brødre till handpenger, widere Ved hand iche at forklare,

Citanten begierede at dend Udeblivende Størk maatte forrelegges at møde,

Afsagd

Sagen beroer til neste ting til hvilcken Ende Størk Lunde under Lovens bydende paalegges at møde.

1722: 151b

Haftor Fenne til samme tid og Stæd ladet ved de 2de Mænd Wiching Tvilde og Johannes Lie ladet Stefne hans broder Mons Fenne at give hannem Skiøde paa det Spand smør hand har solt ham for 2de Aar siden og Pengerne 36 Rd: derfor af ham samme tid oppebaaret, mens

udj mindelighed ey har kundet erholde Skiøde, bemelte Spand Jordegods er udj Gaarden
\Øfre/ Fenne, som Citanten Eyer og bruger samt erstatte ham Process Omkostning,

Dend Jndstefnte møtte iche, hvorfore Kalds Mændene Edlig afhiemlede Kalds Maalet,
Afsagd

Mons Fenne som nu iche møder, og Lougl: Stefnt er, forrelegges Laug dag til neste ting at
møde, eller for udeblivende tage skade for hiemgielid,

Michel Lie ladet ved Lænds Manden og Jørgen Olsen ladet Stefne Hermand og Halvor Lie,
hans Grander, fordj de haver afleedet en Weete ofven for hans Hus og imellem hans Ager,
hvor ingen Veet tilforn har wæret, men Graved dend uden Minde og forlof, saasom de iche
har nogen Jorde part eller Eyendom paa samme Sted, til Vidne Stefnt, Jon og Siur Wige og
Johannes Lie,

Dend Jndstefnte Hermand møtte vedstoed Varsell og tilstoed at hand har Gravet Weeten
eller Becke/n efter Gammel Kand, at dend var felles brug hvor till hand holder sig berettiget,
Da blev forafskeediget

Eftersom denne Sag hvorom iche forinden Siufn og Grandschning kand paakiendes, eftersom
begge Parter holder sig till dend paastefnte Veet berettiget, saa hendvises Sagen till Aastedet
at blive indstefnt hvor Widnerne skall i følge af Loven blive afhørte som dertill og indkaldes,
hvorefter endelig Dom kand paafølge.

1722: 152

1722:

Till samme tid og Stæd hafde Madame Christense Miltzou ved Lænds Manden Wiching
Tvilde og Schack Hellesnæs [ladet] Stefne hendes Leylending Erich Iversen Gerstad, med sin
bøxell Seddel at fremvise om hand har nogen paa sit brug udj Gaarde/n Gierstad, desligeste
at betale Aaboeden som hand er ved Loulig besigtelse befunden skyldig for husernes
brøstfeldighed, og quitere Jorden formedelst hand iche efter Loven har efterkommet det som
en Leylending er pligtig, saa og fordj hans Quinde lever stedse udj Uforligelse med sine
Grander paa Gaarde/n, som derom var indstefnt.

Dend Jndstefnte møtte iche, Stefne Vidnerne Eedlig afhiemlede Stefnemaalet,
Afskeediget

Dend udeblivende Erich Iversen Gerstad paalegges till neste ting at møde, thi (de?)refter Dom
skall paafølge,

Som ingen Sager fleere war indstefnt hvorom 3de gangen blev Raabt, saa blev Restantzerne,
som udj Rette/n war oplæst og Rigtig befunde/n, under Rettens forseyling Fogden meddelt,
og Tinget for denne gang opsagd,

Anno 1722 dend 22 Junj blev et Extra Ting holden paa Wangen udinden dend Sag
andgaaende dend afdøde Kone Britte Erichs daatter Oppeland, nærwærende ved Retten
ovenbe:te Loug Rettens Mænd undtagen Ole Hillested paa hvis Vegne Mathies Ringem
møtte,

Og hafde Enke Manden Ole Oppeland tillige med Sønnen Hendrich ladet Varsle Vidner at
giøre forklaring om hans Kones Raserie og Vankelmodighed, nembl: Mons Fenne, Iver
Biørcke, Jon Grove, Iver Grove, Lars O(m?)sen (Omundsen) Haatvete, og Gertrud
Johansdaatter Endeved, \og Olfve og Lars Tormodsen/, derforuden De Folck som Ere paa

Gaarden Oppeland, Per Anbiørnsøn, Soldat Svercke Stuerjord, Endnu var Jndsvarsled dend som hafde

1722: 152b

1722:

nedtaget bemelte Quinde ved Nafn Endre Knudsen, og de 2de Mænd som war med Lænds Mande/n at besigte hende, naufnl: Jon Kinne og Erich Fenne, Forommelte Jndstefnte Persohner ware nerwærende undtagen Erich Fenne som Lænds Mande/n forklarede at wære Syg og Sengeliggende, de tilstæde wærende vedtog Louglig warsell og til kiende gaf at de godvillig ville Vidne,

Derefter leverte Citanten høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals Resolution dat: Bergen d: 12 Junj 1722: som lyder saaledes,

Paa Sr: Risbrechs wegne sagde Lænds Mand Wiching Tvilde sig at have ordre at wære nærwærende,

hvorefter Eeden for dem som Vidne Skulle lydelig blef oplæst og formaning till dennem scheid om deres Sandheds udsigende, da blef fremkaldet

Mons Fenne som med opragte Fingre aflagde sin Corporlige Eed, Forklarede at hand for Sex Uger omtrent war paa Oppeland hos Ole og da laae hans Kone dend afdøde Brite Siug, og hørte hand hun Klagede sig at hun var saa Vandmegtig at hun iche kunde blive et Guds barn, og trøstede hand hende udj saadan hendes tilstand at hun skulle bede Gud om Naade, hvorpaa hun svarede at Gud give hun kunde giøre det, og saaledes talte hun meget udj hendes Raserie, som hand iche Erindrer sig, og for tredeve Aar siden veed hand at da hun gick med hendes første barn blef hun i fra sin Sands at hun løb til Elven at ville forgiøre sig, og fulte attestanten Præsten samme tid op till Raan, for at faae hende til Rettes igien, og war 2de Mænd som maatte med tvang føre hende hiem i hendes huus, og levede da hendes første Mand, Hand blef af Dommeren tilspurt om hun ellers hafde Levet Christelig og Skickelig, derpaa svarede hand, at hun alletider levet fredelig og Skickelig med hendes Grander og Naboer som et Guds barn, Endnu tilspurt om hand hafde hørt nogen Ufor-

1722: 153

1722:

ligelse wæret nogen tid mellem hendes Mand og hende, hvorom hand svarede at hand aldrig har hørt andet end som alt Gott og Christeligt Egteskabs Lefnet mellem Dem, mere hafde hand iche at forklare,

Iver Biørcke blef fremkaldet aflagde sin Eed, og Vant at hand ofte udj Vinter hafde seet hende udj hendes store Svaghed, saa at hendes Mage blef som dend war opblæst og udj dend smerte løb hun omkring paa Gulvet, og Engang i Vaar kom hand der og fick Marcke til sine Creaturer og da hand kom udj Stuen imod aftenen hand kom fra Skouven og helste hende laa hun paa Sengen i sin Sygdom, og svarede ham at hun hafde giort saa meget ont mod hendes fott!! som hun iche kunde sige, og med fleere tale udj Raserie og forwirrelse som hand saa hende udj, og ville iche lade sig trøste, siden dend tid har hand iche talt med hende, Hand blef og tilspurt som det første widne, hvorpaa hand svarede at hun har levet Fredelig og Skikelig med sine Grander og Naboer, saavell som med hendes første Mand som denne sidste, saa at hand intet ont om hende hafde hørt,

Jon Grove aflagde Eed, og forklarede at hand haver hørt om hendes store Sygdom, mend iche talt med hende, Till Spørsmalene svarede hand, at hand iche andet end som ald gott om hende har hørt udj hendes Lefnet, baade med Grænde!! (Grander) og Naboer, saavel som med hendes Mand,

Iver Grove fremkom, og efter aflagde Eed, Forklarede at udj 35 aar hand har boed der udj Naboelauget har hun ofte wæret Uroelig og Syg, og derimellem wæret god igien, og mens hun hafde hendes første Mand var hun tvende Ganger udj hendes Sygdom og Raserie paa Veyen at forgiøre sig, som hand har hørt af andre sige, Videre hafde hand iche at forklare, saasom hand iche paa et Aar har wæret paa Oppeland, eller seet hende udj hendes sidste svaghed, Paa Spørsmalene Forklarede hand, det hand intet andet endsom all ære og gott har hørt om hende eller fornumet, baade af forligelig og Christelig omgiengelse med hendes Grander og Naboer og hendes Egte Mænd baade dend første og nu gienlevende,

1722: 153b

1722:

Lars Omundsen Haatvet fremstoed, som efter aflagde Eed, forklarede at for en og tredive Aar, tiende hand hendes første Mand Johannes, overkom hende da hun gik med hendes første barn, dend Svaghed at hun blev forvirret og Urolig i hendes Sind, og kom Manden Een Natt og Raabte [paa] hannem attestanten da de begge kom udj Stuen hafde hun en Knif i haanden og hafde stucked sig noget udj halse/n og bringe/n uden Stor skade, og da fick de Knifven i fra hende og hand opvage tieniste Tøsen, som tillige med Mande/n maatte woge over hende, samme hendes Raserie holt ved indtill hun hafde giort Barsell, og blev hun siden God, ellers har hand hørt at hun siden ofte igien har haft samme Svaghed, Till spørsmalen, som de forrige forklarede hand det samme,

Gertrud Johannes daatter Endeved blev fremkaldet og efter formaning om sin Sandheds udsigende aflagde hun sin Eed, og udsagde at hun i dend tid at dend afdøde Brite hafde sin første Mand og gik med det første barn, da gietlede widnet Creaturene der paa Gaarde/n Oppeland, og saa at bemelte afdøde Kone hafde Ridset sig paa halse/n og bringen, og hørte sige at hun hafde giort det udj sin Svaghed, saa og saa hun hende gaae dult og stille som et Menniske uden Sands, widere hafde hun iche at forklare, Hun blev tilspurt om hun wiste noget om samme Kones Lefnet med hendes Naboer, hvorpaa hun svarede at hun levde fredelig og Vell med alle og ingen gjorde noget mod, og har om hende iche hørt andet end som Vell, blev og tilspurt om bemelte Kone i hendes tid hafde fleere Ganger willed forgiort sig, derpaa svared, at en Gang en Løverdags Queld at vidnet kom hiem med Creaturene, da løb Konen paa Skougen, og om Natten kom hiem igien, dette var samme Natten hun hafde giort sig dend forommelte Skade, meere war hun iche afvidende,

Øyolf Størcksen fremstod aflagde Eed og for-

1722: 154

1722:

Klarede at for omtrent Fiorten dager førend Røgted \gick/ at Brite Oppeland hafde omkommet sig, kom hand Reisendes till Gaarden Oppeland, da kom hun ud løbende af Røgstue/n gandsche Nøgen og bar Stacken paa Armen, og løb saaledes omkring i Gaarden, Raabte og Skreeg i wæret som et Rasendes Menniske, derefter kom hendes Søn og en Soldater Enke hende fatt og bar hende i Stuen, og attestanten fuldte efter, og sette Kraagen paa Døren at hun iche skulle komme ud fra dem igien, da snackede de venlig till hende, men hun Raabte og sagde at de wille giøre Mord paa hende, de hafde Stenger og Spiud med sig, fick hende noget till Rolighed at hun tog Klæderne paa sig og satte sig paa en Kracke, attestanten war hos hende med de andre till paa eftermiddagen, og Gick saa derfra, fleere ganger hafde hand iche seet hende udj hendes Svaghed og Raserie, ey heller wæret der siden, meere hafde hand iche at forklare, Paa Spørsmalen som till de andre widner, svarede hand at hun baade med

Grander og Naboer har levet fredelig og Vell, saa og med hendes Mand, og har hand aldrig hørt noget ond[t] om hende, uden hendes Skrøbelig tilstand,

Lars Tormodsen fremstod, aflagde sin Corporlige Eed, og forklarede, at hand kom till Gaarden Oppeland hvor dend afdøde Kone Britte boede, og da løb hun i Gaarde/n omKring og Skreg, hafde alleene Stacken paa sig af hendes Klæder, og da kom hendes Søn Størk og tillige med attestanten bar hende ind i Stuen, og Raabte hun at de skulle slippe hende, og ville ud igien, hand saa hende efter hans Skjøn og tække at hun var fra sin Sands og fornuft, dette war omtrent Fiorten dager førend hun er død, widere sagde hand sig iche at have till at udsige, hand blef som de andre Vidner om hendes Lif og Lefnet tilspurt, og svarede, at hun haver leved fredelig og Skickelig med sine Naboer, og intet andet om hende hørt endsom ærligt og Vell, uden om hendes Svaghed og Raserie at hun var kommen udj,

Derefter blef fremkaldet,

Peder Ambiørnsen till huus paa Oppeland, som aflagde sin Corporlig Eed, og udsagde at Britte

1722: 154b

1722:

Oppeland i Vaar da hand sad udj Jldhuset der paa Gaarden og gjorde Kiørrell, kom hun ind till ham, Raabte og Skreeg, og sagde nu seer ieg Skouven ful af troll og Diefler, og saa mange Fugler som opæder Jordsens Grøde, og ville haft ham ud med sig at siufne ham, da talte hand for hende og holt hende at hun iche skulle komme ud igien og løbe bort, saasom hun var fra hendes fornuft, og ofte nu i hendes Svaghed har hand seed hendes Elendighed siden hand kom der paa Gaarden dette Aar det nye Sommer maal, 1: Hand blef tilspurt om hand hafde hørt og fornummet nogen Uforligelse mellem hendes Mand og hende, Derpaa svarede at de har altid leved Vell med hver andre, og intet andet endsom alt gott hørt og fornummet, 2: om hand wiste noged om hendes dødsfald, svarede at hand dend tid var udj Bergen da hun skall have omkommet sig, og veed intet derom at forklare,

Svercke Stuerjord fremstoed, og aflagde sin Eed, Sagde derefter at hand mange ganger har seet hende Britte udj hendes Svaghed, og hørt hende tale afsindig og en Aatte dager for hendes død, da Raabte og sagde hun at Udyr hafde opædet hendes Creaturer, derpaa hand svarede at det iche var saa, hun skulle iche hafve saadanne tancker, hun blef wed det samme, og sagde at det war ichun et siufn af Creaturne som stoed udj Floren, widere hafde hand iche at forklare, 1: Hand blef derefter tilspurt om hand viste nogen forklaring hvorledes hun widere haver Levet med sine Grander og Naboer og hendes Mand, derpaa svarede at hun har altid omgaaes dem Skickelig og Vell, og har hand intet andet hørt melle/m hendes Mand og hende endsom ærligt og gott, 2: om hand viste noged om hendes Dødsfald at forklare, svarede at da hand om fredags aftene/n wed Soelens nedgang kom hiem fra Hardanger da kom hendes Datter og beklagede dend Uløcke hendes Moder hafde gjort paa sig self, og ville hand iche see paa dend Døde, men Reiste strax till Hardanger igien at Kundgiøre samme Uløcke-

1722: 155

1722:

lig hendelse for hendes Mand Ole Oppeland, og hendes Søn Hendrich, hvilcke hand møtte paa deres hendreise wed Moe og fortalte dem det, og de fulte med ham tilbage, widere war hand iche afvidende,

Endre Knudsen Et Fattig Menniske som i bøgden beder sit brød og er till Huse udj en liden hytte paa Oppelands Grunden, blef fremkaldet, og Eedelig forklarede at om Søndags

Morgenen blev hand af \dend afdøde Brittes Mand/ Ole Oppeland og hendes børn andmodet at tage hende ned, og da hand kom udj en boed hvor hun hendte!! (hengte) udj et Tou som var fast giort om Bielken og 2 ganger om hendes hals, og laa hun med hendes Fødder paa Jorden, saa løste hand hende need og lagde hende udj en Kiste, widere er hand iche afvidende, Hand blev tilspurt om hun i sit andsigte var blodig eller blaae, derpaa svarede, at hun ingen Skade hafde og saae hun ud som hun kunde leve, og war iche Stif men gandske Leen og Smiddig,

Dend Eeene!! af de 2de Mænd som hafde wæret med Lænds Manden at besigte dend forommelte Quinde, nembl: Jon Kinne forklarede at Lænds Manden om Løverdagen nu sidste Løverdage 3 uger kom till ham og tog ham med sig till Oppeland, og da de kom der udj en boe, forrefant de samme Quinde Britte hengendes død udj et Toug som var 2 gange om hendes hals uden Lycke eller Rendesnore og fast giort om Bielcken, hun naade med Knærne og beenene paa Gulvet, og iche var høyere till bielken endsom hun kunde haft taget paa dend med henderne, derefter at hand hafde beseet hende Reiste hand hiem. Hand med Lænds Mande/n blev tilspurt om de befant nogen Skade paa hende, ente/n slagen, saaret, blodig eller blaa, dertill de svarede at intet siufntes paa hendes Andsigte eller hender, widere wiste de iche at forklare thi de Rørte iche wed hende,

Citanterne Ole Oppeland og hans Stif Søn begierede et Tings widne beskreven paa hvis forhend og i dag er passeret,

1722: 155b

1722:

Lænds Manden paa Risbrecks wegne tilkiende gaf \og formeente be:te Risbrech maasche/ at wille have sin paatale Reserveret,

Afsagd

J følge af høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mandens høy Respective Resolution bewilges Ole Oppeland det begierte Tings widne at erholde beskreven. At saaledes er passeret det bekræftes wed undertegnede haand og hos trøgte Signeter.

Anno 1722 dend 10 Julj holtes ordinaire Sommer, Skatte og Sage ting med Østensø Skibredes Almue i Hardanger, paa dend Gaard Steenstøe overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Manden Ole Berve, samt 8te Eedsorne Laug Rættens Mænd naufnl: Hover Moe, Erich Klyve, Haagen Fosse, Niels Sandven, Iver Aalvig, Isach Berve, Arne Wig og Lars Aalvig med dend ting søgende Almue,

hvor da efter Rættens sættelse blev publiceret,

høyEdle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals Skrivelse til Fogden dat: Berg/en d: 22 Junj 1722: hvorudj tilkiende gives hans Kongl: May:ts Allernaadigste befaling at Hr: General Major Budde skall Mønstre de Bergenhuche!! (Bergenhusische) Regimenter som hannem fra hans Excel: er Communiceret, hvorfore efterdj inge/n underretning om General Mønstringen fra Velbe:te Hr: General Major saa bliver Fogden andbefalet at foranstalte at Lægderne ingen Kost samt ey heller frj Skyds til Officerne bliver udreedet till dend Mønstring som var tilsagd, forinden widere ordre bliver indhented,

Dernst blev publiceret

Præsten Hr: Christoph: Gelmeydens bœxell Seddell hvorwed hand paa Hr: Niels Iversens Vegne bœxler og fæster till

1722: 156

1722:

Arne Larsen tree Spand Smør og ½ td: Salt udj dend Gaard Klyve som Hogne Hanse/n tilforn brugt haver, og er fra død, første bøkelle/n betalt, dat: Wigør d: 4 Julj 1722:

Hr: Christopher Gelmeyden bøkler udj hans tilhørende Gaard Thole 1 Løb smør og ½ td: Salt till Asgout Larse/n som hans formand Erich Olsen forhend har beboed og er fra død, samme brug Leylendingen tiltræder, bøkell Seddele/n dat: Wigør dend 4 Julj 1722:

Till hvilcken tid og Stæd Hr: Magister Caspar Rømmer i Berg/en som benificered Eyer till dend Gaard Botnen i Østensøe Sogn og Hardanger hafde indstefnt ved de 2de Mænd Niels Sandven og Peder Hooversen øfre Wig hans forrige Leylending Siur Tronsen Tvete Efter Skou og Huse besigtelse at betale Aabod paa Huserne, saa og for Uloflig Næver flæcking udj Skouven, hvilcket Tosten Kallestad, Niels Sandven og Peder Øfre Vig hafde besigtet og Vurderet, som derom at giøre forklaring og ware indstefnte,

Dend Jndstefnte Siur Tveten war nærwærende tilstod Louflig warsell, svarede at hand andtog Huserne udj slæt tilstand da hand træde til Gaarden, saa hand har forbedret og omflyt dennem og holt dem forsvarligt som skall befindes, og till widere husernes nøtte har hand flæcket Næver som er beslagen og findes paa Gaarden, saa at hand har Loulig dermed omgaaed,

Paa Hr: Magister Rømers wegne møtte Isach Botnen,

Isach Botnen svarede till Siurs Sigelse at huserne ere gandsche brøstfældige, og Skouven udflæcket og ved Utilbørlig Medfart, thi hand har Aarlig flæcket Næver og ofte Solt deraf, begierede at Mændene som ere Jndstefnte maatte giøre deres forklaring hvorledes de har befunden huserne,

Af de Indstefnte 3de Mænd møtte Niels Sandven og Peder Øfre Vig, og udsagde de begge at de var i Skouven og befant birke Skouge/n i slet tilstand og en deel af samme udflæcket og fant de 8te Knipper Næver hiemme paa Gaarden Botnen, Huserne paa Gaarden findes udj slet tilstand, saa der vill till Floer og Løe 30 voger Næver, 1 støche Staf Leye paa 10 Al: og En beete ligesaa, 5 torwall á 14 al:, derforude/n paa tankerbergs(?) Laden 10 voger Næver og 2 tørwall, saa og 3 par sviler, med en tver svile under Floren, 2 tversviler under Stuen, og

1722: 156b

1722:

Skaat paa brøsted, Noch paa Lofted 10 voger Næver, Endnu war en liden boe hvorpaa vill indlegges 4 støcher (stocher?), og til taget 6 Voger Næver med 2 torwaller, og war mange andre huser med en gl: Fiøes som de iche viste om de hørte gaarden till eller iche, og en liden boe som Siur paa øde tomt skal have opbygt,

Siur Botnen tilstoed aldeelis iche at være andsvarlig till noget, hvad dise Mænder har tillagd, mend huserne har hand Lofl/ig holt, og skyder sig under Loven,

Videre hafde ingen af dennem at indvende

Afsagd

Eftersom dend indstefnte modsiger hvis som de 2de Mænd som haver beseet Gaarden Botnens Huser, haver tilkiende givet at være af dem till brøstfældighed andseet, og Forretningen iche mod Lovens 3 bogs 14de Capit: 30 Art: till nogen Rette snor eller underretning kand andsees, saa hendvises i følge af aller høyst bemelte Lovens befaling, Sagen till Aastedet ved Lovlig besigtelse og omgang at forretages, hvor imidlertid hvis som befindes da Eyer/en bliver Reserveret og dend Jndstefnte Siur derfor andsvarlig,

Till hvilcken tid hafde Ole Jacobsen og Niels Hansen Birkeland ved de 2de Mænd Ole (...?)sen Norem og Ole Thole ladet Stefnen Torsten Sandven fordj hand hafde slaged Høe paa Birkelands Egnen og mod forbud bort ført,

Dend Jndstefnte møtte tilstod Varselen, og svarede at hand haver slaged paa sin Egen eller Leyeboelet Sandvens Egn som hans Eyere har bøxlet ham at bruge som hans Formand, Citanterne derimod sagde at det dem tilhører som med Vidner skall bevises,

Afsagd

Som Sager beroer af omtvisted Eyendom og Engeslaatter hvorpaa ey kand kiendes førend Siufn og besigtelse, Altsaa hendvises Sagen till Aastædet, hvor hend Citanterne haver Sagen at indkalde, om de agter sig at befrie det som deres Eyendom at være, hvor da skall kiendes hvis Loven befaler, midlertid

1722: 157

1722:

bliver Sagen aaben for dend Jndstefnte at være andsvarlig i fald dend ham modgaer.

Fleere Sager war iche Stefnen hvorom 3de ganger blef paraabt om nogen war som ville gaa i Rette, hvor efter Restantzene for indeværende aars 2de terminer som endnu er ubetalt blef tagen beskrevet og lydelig oplæst, derpaa tinget blef opsagd,

Anno 1722 dend 13de Julj blef holden paa dend Gaard Wambem udj Ulvigs Sogn og Hardanger, et ordinaire Sommer Skatte og Sage ting med Gravens Ulvigs og Eidfiords tinglaug, nærwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mand Siur Leque, og de 8te Eedsorne Laug Rættens Mænd Elling Ose, Jon Seim, Mads Welche, Knud Tvette, Tosten Her(øej?) (Herøe?), Christian Bolstad, Siur Ystaas og Torbiørn Olsen Lunde, som Retten med betiente,

hvor da efter Rættens sættelse blef forretted som følger

Hr: Stift befalings Mand Undals bref till Fogden andgaaende Soldatter udreedningen med nødvendig frj Skyds forordningen gemæs for dend 2den Batallion som paa Woss d: 4 og 5 Aug: skall møde til General Mønstringen, saa og skall samme tid og Stæd møde Lægs Mændene med det unge Mandkiøn, og Lænds Mændene med Rouller derover at indlevere, dat: Bergen d: 6 Julj 1722,

Sogne Præsten Hr: Hendrich á Mønnickens bøxell Seddell dat: Nedre Hagesta[d] dend 15 Janvarj 1722 paa ½ Løb Smør og 1 buckeschind udj dend Gaard Ourdal Præsteboles Gods, bøxlet till Aslach Aslachsen som hans Fader Aslach Torbiørnse/n for ham opsagd haver, mod Loulig bøxels erleggelse,

Hr: Magister Broses fornyed Bøxell Seddell till Leylendingen Torckell Anderse/n paa ½ Spand udj Gaarden Solberg, Ullenswangs Præsteboles Gods, dat: Ullensvang d: 21 Deb: 1721:

Christopher Ødvens bøxell Seddell dat: Eye d: 7 Martj 1722: paa ½ Løb Smør og 1 ¾ Løb Salt udj hans Eyende Gaard Indre Wichnes i Ulvig Sogn bøxlet till Hald Iversen som af Aamund Endresen er opsagd, samme efter bøxelens forening at maae bruge sin Lifs tid, ey widere udj Skouven hugge endsom sin halve Landschyld, eller derfor nyde afkortning, og betale 4 mrk: aarlig, i det øfrige holde sig Loven efterretlig

1722: 157b

1722:

Et Skiøde eller en transport paa Odels Rættten till dend Gaar[d] Hielmevold, Overdraget af Hans Tronsen Tvette fra sig, sine Søskende og Arvinger till dend ærlige Mand Torcheld Anderse/n Opheim som samme Gaard i hæfd haver og kiøbt dend 5 Novb: 1715 at følge til Stæds warende Odell og Eyendom, bemelte Skiøde daterit og underskrev[et] d: 7 Martj 1722 og til Vitterlighed forseylet af Siur Leque, Tollef Hagestad, og Ole Leque,

En bøkell Seddell af Christopher Ødven udgiven till hans Leylending Knud Siursen, paa 3 Spand 13 ½ mrk: Smørs Landschyld udj Gaarden Wichnes sin Lifs tid at bruge, og saalenge hand deraf aarl: svarer Kongl: Skatter og Rættighed, bøkelen efter Loven betalt og daterit Wambeim dend 13 Junj 1722:

Hr: Hendrich á Mønnichen bøkler till Soldat Grim Michelsen ½ L: 3 ½ mrk: Smør 2 Løber Salt, hvorunder 7 mrk: Baroniet Rosendall uden Bøkell tilhørende, hvilcken Jordepart Torbiørn Ose har opsagd, bøkellen efter Loven betalt, dat: Hagestad d: 16 Junj 1722.

Anders Larsen Wambems dat: Wambem dend 13 Julj 1722 der wed bøklet til sin Stif Søn Torbiørn Andvesen 3 Spand 8 mrk: Smør Landschyld udj hans Eyende Gaard Ouse i Ulvigs Sog/en, bøkkel/en Loulig betalt,

Dagen efter dend 14de Julj blev atter Rættten som forhend melt betient, og da de indstefnte Sager afhandlet og forretagen

Till hvilcken tid og Stæd Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen wed de 2de Mænd Iver Nesseim og Ole Honve ladet Stefne Lars Gullicksen Nesseim for Slagsmaal øved paa Siovat Nesseim, till Vædermæhle og forklaring at giøre indkaldet bemelte Siovat, saa og Siur Giøre og Jon Seim indstefnt til Vidne derom,

Dend Jndstefnte war tilstæde sagde sig ey at have været hiemme da hand blev Stefnt, hvorpaa Stefne Vidnerne Edlig forklarede at Lars Gulickse/n af dem 14 dager for dette ting er stefnt for hans boePæl og de tilkiende gaf det for hans Kone,

Siovat Nesseim og begge vidnerne ware nærwærende og tilstod Varsel,

Dend Sagen paaGieldende Lars Gulickse/n svarede at hand formeente sig Uschyldig, og at Siovat Nesseim hafde brut paa hannem,

1722: 158

1722:

Siovat Nesseim forklarede at Lars Gulickse/n kom om natten indtill ham, da hand sad i fredelighed med gode Venner, begynte uden Aarsag Klammerie paa han/nem, slog og drog ham meget ilde som de 2de Jndstefnte widner der war nærwærende widere kand forklare, da det Natten till sidstl: 4de Pintze dag scheede,

Kongl: May:ts Foged begierede af!! (at) samme 2de Mænd maatte aflegge deres Eedelig forklaring, bemelte Vidner blev fremkaldet, og efter at Eedens forklaring for dennem war oplæst og formaning scheed, at deres Sandhed skulde widne,

Aflagde Jon Seim sin Corporlige Eed efter Loven, og want at ud paa Natten till nest forløben 4de Pinse dag war hand hos Iver Nesseim i hans Stue hvor Siovat hos war, og da kom Lars Gulliksen ind i Stuen, hvor de hafde nogen Ord samme/n som hand icke erindrer, og Siur Giøre hafde øll øsen for sig da begierede Siovat noget driche, fick dend og drack deraf og hafde hand tilforne 2de gange begiært af Lars Gulickse/n at hand ville lade hannem være med freed og gaa sin Wey fra dem, derefter lagde hand till ham med øsen, men hand saae icke at

hand Ramte ham, derpaa greb Lars til hanne/m og slog hver andre paa Gulvet, og blef de schilt fra hver andre, 2den Gang kom de i slagsmaal igien, og fick Siovat de meste Hugg, saa og hull i hovedet, i det Lars Rygte ham første gang af benke/n og hend udj en Skive, siden blef de igien afskilt, og Lars blef leed af Stuen, videre har hand iche at forklare,

Siur Giøre aflagde Eed, og efter hans forklaring som det første samme tid tillige med Siovat og Iver Nesseim war nærværende og Viste iche af Lars førend hand blef ham var i Stuen at hand Stod bag Siovat, og afviiste Siovat ham tvende ganger i fra sig at lade ham være udj freed, i det samme begierte Siovat driche af Øse/n, drack og slog øsen till Lars mend hand saae iche at hand blef dermed Ramt, da bar det udj hande Grams og Slags maal med hver andre 2de ganger, og hand schilte dem hver gang af og derefter fick Lars af Stuen med sig, till at faae dem fra hver andre, Siovat war slagen i Skallen saa blodet Rente neder over Ansigtet, wed iche hvorledes hand fick det, meere havde hand iche at forklare,

Dend indstefnte Lars blef tilspurt hvad hand hafde der at bestille hvorpaa hand svarede at hand var bøden af Manden i huset Iver Nesseim, og wille dricke engang, kom saa till ords med Siovat om noget som dem tilforne var mellem passeret hvorum hand will føre widner,

1722: 158b

1722:

Kongl: May:ts Foged paastoed at som de begge haver slaget sammen, og Siovat haver først med øl øsen kasted till dend anden, de begge bør efter Loven at bøde.

Siovat Nessem Svarede derimod, at hand hvercken begynte Klammeriet med Lars, eller talte hanne/m først till, formeente at blive befriet, saaso/m hand søgte at være udj Fred,

Parterne hafde ey widere at indvende, og blef Esched Dom,

Kient dømt og afsagd,

Af de 2de Enstemmige og Loufaste Vidner befindes det at Lars Nessem er indkommen udj Stuen hos Iver hvor de andre tilforne ware, og haver med ord tiltalt Siovat, af hvilcke hand 2de Ganger haver bedet hannem gaa fra sig og lade være udj Fred og Roelighed, hvilcket omstendelig beviser at Lars saaledes har tiltalt ham, at hand for Ufred har frygted, men iche dismindre som det og erfares at Siovat haver med øll øsen slaget till Lars, hvilcket iche burde været scheid, thi naar dend anden da videre hafde brudt paa hannem havde hand efter Loven haft Rætt og tiltale sig forbeholden, og over samme adfært er de begge kommen udj slagsmaall med hverandre, Altsaa for Rett og billigt kiendes at de begge bør bøde nembl: Siovat efter Lovens 6te bogs 7 Capit: 8de Art: 3de 6 Lod sølf, og Lars Nessem efter (.....?) høyst bemelte Lovens bogs og Capituls Jndhold saavell for slags Maal 3de 6 Lod sølf, som for Saaer udj Andsigted slagen paa Siovat at bøde 9 Lod sølf, alt sammen at udredes og betales efter Lovens adfærd, har Lars nogen tiltale till Siovat om nogen anden adfærd, kand hand samme ved Loulig omgang søge og paatale,

Till samme tid og Stæd hafde Madame Else Sahl: Weiners paa hvis wegne Lænds Manden Siur Leque i Rættten møtte, ladet ved Iver Nessem og Ole Holve Stefne Lars Gullichs/en for hand haver hugget En Furre i hendes Skou til Lille Graven hørende, og det hemmelig uden hendes Minde og forlof, samme af Skougen bort ført og giort sig self

1722: 159

1722:

till nøtte, derfor at lide efter Loven,

Samme indstefnte Lars war for Rætten tilstod varselen, og sagde at Sahl: Sornskriver Svartzkop som tilforne Eyede Lille Graven, hafde givet ham samme Furre, hvilket hand till neste ting med vidner wille gotgiøre,

Afsagd

Som dend Jndstefnte will med Vidner bevise at dend af ham hugne Furre war given, saa gives ham till neste ting opsettelse udj sagen, till hvilcke/n tid hand haver at møde.

Kongl: May:ts Foged i Rette kaldet Sagen mod Levor Quale som efter forrige Loug dag ved de 2de Mænd Daniel Olsen Leque og Ole Magnusen till dette ting war indstefnt, saa og Vidnerne Daniel Leque, og Elling Ose, men Snare Espeland var iche Stefnt,

Dend Sagen paaGiældende Levor Quale møtte iche, mend hans Kone møtte og sagde at hand var Upaslig,

Stefne Vidnerne aflagde deres Eed at de ham efter forige tiltale og Loug dag til dette ting hafde Stefnt,

Vidnerne Daniel Leque og Elling Ose vare nærwærende og tilstoed varselen, Kongl: May:ts Foged paastoed at de maatte afhøres,

Daniel Leque fremkaldet aflagde Eed og forklarede at Lænds Manden hafde taget ham til et widne med sig at følge till Levor Quale og tilbyde ham penger for Asgout Helgesen, nestleden Waar, og hafde pengerne med sig, og da var Levor i sin Løe som kom op gaaende med Lænds Mande/n og Elling Ose som var neder hos ham, gik ind i sin Stue og de fulte med ham, Stoed ved sin bord Ende war wreed og Jldsindet sagde hand iche wille tage penger, Widnet stod hos og Lænds Mande/n sad paa Kracke/n som sagde see der hand drager Knif til mig, men attestante/n saae iche Kniven, og i det samme Kastede Levor bordet om i Stuen, og Konen hans kom ind i Stuen tog ham om Armene og skuede ham ud af døren, og videre saae hand iche efter, ey heller hafde meere at forklare,

Elling Ose fremstoed og aflagde sin Corporlige Eed og forklarede at da hand ovenbe:te tid med Lænds Manden og de andre med værende Mænd kom till Levor Quale og tilbød ham Pengerne for Jorden svarede hand ney at hand iche wille, da bad de ham gaa

1722: 159b

1722:

ind udj Stuen, og da de indkom, war hand vreed og Ustyrlig, Kastede bordet omkring og hafde en Knif udj haanden, mend hvad hand dermed wille veed hand iche, derefter kom hans Kone og fick ham ud med sig, hand attestanten med de andre satte pengerne paa bordet og gick derfra, meere sagde hand sig ey at vide derom,

Fogden forlangede at det eene Vidne, Snare Espeland maatte paalægges under bøder til neste ting at møde saa og Levor Quale som Sagen andgaar.

Denne sinde forafskeediget

Det udeblivende Vidne Snare Espeland paalægges under bøder efter Loven at møde til neste ting, desligest Levor Quale, eftersom der forregives at hand er Upaslig, saa er ham denne sinde opsettelse tilstædet,

Till samme tid hafde Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larse/n ladet Stæfne Lars Knudsen Øfre Hagestad, for øvede Slags Maale paa sin Grande Lars Siursen Hagestad Anden Pinsedags Morgen, nestleden, till Vidne her om ladet Stefne Michel Hagestads Kone Lisbeth, saa og Zigri Magnus Hagestads Kone, derforuden Lars Siursen herom forklaring at giøre,

Dend Jndstefnte Lars Knudsen møtte iche, hvorføre Kalds Mændene Daniel Leque, og Ole Magnusen efter Rettens paalegg aflagde deres Corporlige Eed, at de hafde Loflig Stefnt

hannem for hans boepæl, talte med Konen og tilkiende gaf hende Stefnemaalet saasom Manden var Reist till Berg/en.

Af de 2de indstefnte Vidner møtte dend Eene Lisbet og tilstoed Lovlig Varsel, og Zigris Mand tilkiende gaf at høre Baroniet till, mend sagde at hans Kone gierne godvillig ville vidne.

Fogden forlangede at samme maatte afhøres, og dend Jndstefnte Lars Knudsen samt det udeblivende Vidne paalagt til neste ting at møde,

Derefter blev Eeden oplæst, og formaning scheed till hende som vidne Skulle, Hvorefter hun bemelte Lisbet aflagde sin Corporlige Eed, forklarede at nestafvigte Anden Pinse dags Morgen kom paa Gaarden Øfre Hagestad gaaendes hvor hun boer, og Saa hun Lars Knudse/n og hans Kone Ane Ols daatter kom af Lars Siursens [boed]? Løbendes, og da vente Lars Siursen sig og tog Lars Knudse/n

1722: 160

1722:

over hænderne og ville Rycked ham ud af sin boed, men hand strefdte mod saa hand fick iche sin Villie, og sagde Lars Knudsen, da skall vell faa lige for Arbeidet i dag, og hun Vidnet hørte og saa iche meere, men gik sin Vey derfra, videre er hun iche vidende,

Afsagd

Sagen udsættes til neste ting, og i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art: paalegges dend udeblivende Lars Siursen at møde, desligest fremkommer og det andet Vidne Zigri, eller og som hun er en gammel svag Kone, saa opnefnes herved de 2de Loug Rættes Mænd Tore og Iver Lione imod neste ting at forføye sig till hende og under hendes godvillig aflagde Eed tage hendes forklaring som de igien i Rette/n aflegger saa fremt hun iche self kand og vill komme til tinged,

Dernest blev andres Sager forretage/n,

Christopher Ødve efter forrige tiltale nest afvigte Rettets dag og opsættelse ladet indstefne Olmo Garethun ved Lænds Manden Siur Leque og Baar Lillethun,

Dend Jndstefnte møtte iche, ey heller det Ene Stefne Vidnet Baar Lillethun,

da blev afscheediget,

Sagen gives Rom til neste ting, og paalegges Olmoe Garethun under bøder efter Loven at møde,

Siur Tronsen Tvete ladet Jndstefne Niels Lione at betale han/nem for en Koe hand hafde paa Leye fra ham og er bort død.

Dend Jnstefnte møtte, og svarede at hand har faaed Koen hos hann/em hafde dend et Aar, og det andet Aar war aftalt med Citanten igien at beholde dend, men Koen døde af Siugdom,

Citanten svarede at Koen var frisch da hand fick dend og har iche ladt ham vist om dens Svaghed ey heller naar Koen døde at hand kunde dend lade besigte, hvilcket dend Jndstefnte tilstod,

Dend Jndstefnte bød for Koen at betale Citanten 2 Rd: saa og Leyen for et Aar Rester ham 10 s: saasom hand paa samme Leye hafde faaen 6 s: og er schyldig 1 mrk: for en Øxe,

1722: 160b

1722:

Citanten var tilfreds dermed for iche at have videre proces men at en vis tid maatte forsichres ham om betaling/en.

Niels Lione belovede at betale ham 1 Rd: til Høste tinget, og dend Resterende daler med 10 s: till nestkommende Aars Waarting, hvorpaa de toge hver andre udj hænder og Sagen forligte,

Andfing Corporal hafde efter forrige tiltale og opsættelse ladet Stefne bemelte David Spaanum,

bemelte Jndstefnte møtte tilstod Varselen, og svarede at hand iche har weyred sig at af fløtte sit Græs efter at gaarden war afhændet, men Citanten hafde bemegtiget sig det hved!! (ved) det hand har satt Laas for dend ommelte boed hvor udj det war og er beroende, saa hand iche har faaen forlof at see till det, eller bekomme noget deraf,

Citanten svarede at hand holder sig til Lovens 3die bogs 14 Capit: 40 Art: at hand derefter formeener Godset at være forfalden, Sagde paa dend Jndstefntes forklaring, at hand hafde satt Laas for boen siden hand sidste ting hafde Stefnt, till Sagens Uddrag,

David Spaanum paastod derforuden at hvis hans Gods war fordervet, da maatte hann/em af Citanten erstattes og havde hand siden hans Fader afstoed Gaarde/n, dend tro till Ccitanten at hand som kom udj slægtskabet med ham skulle lade ham have nogen tid helst som hand maatte fravige Gaarden,

Videre hafde ingen af Parterne at indvende

Da blev her om for Rett Kient og Dømt,

Det befindes at dend Jndstefnte David Spaanum iche har været Uveyerlig till at ville fløtte sit Græs fra Gaarden Leque, endog siden at hand till forrige ting var Stefnt, mens det iche har kundet schee formedelst Citanten haver satt Laas for boeden hvorudj det er beroende, og endydermeere ey heller haver faaed forlof at see dertill, saa at Citantens gjorde forhold er mod Lovens 1ste bogs 1 Capit: 3 Art: stridig, helst som hand iche kunde

1722: 161

1722:

tilregne sig for fuldkommen Jorddrott som tilforne Eyede Jordan Leque, eller hafde bøjlet og igien opsagd David Spaanum at fra fløtte, saa at naar det iche var skeed hand som en Leylending efter Lovens allegerede Articul burde lide, thi ved forlig haver dend indstefntes Fader afstaaed Jordan till Citanten, og saa kunde dend Anden iche heller negtes beleylig tid at søge sig anden Jord af medføre hans Eyendom, Altsaa forrefindes og Kiendes for Ret og billigt At Citanten Ubehindret inden 8te dager her nest efter lader David Spaanum bort fløtte sit boskab og tilhørende Eyendele fra Gaarden Leque, hvad sig Stolpe boden andgaaer da naar det bevises at dend Jordan iche tilhører og dermed at følge er blev afhændt, kand efter Loulig paatale blive der udinden kient hvis Rett er, saaledes bliver det øfrige paa begge sider holden og efterkommet under Lovens adfærd,

Wiglich Larsen Holckes Wig ladet indstefne Lars Siursen Hagestad fordj hans tieniste tøs hafde Marked udj hans Skou som hans Gaard Tvete tilhører, til Vidne indstefnt [ingen nevnt]

Dend Jndstefnte møtte tilstod Varselen, og svarede at hand aldeeles iche viste noget deraf, ey heller har gived forlof som hand med æd kunde bekræfte, og ellers war det iche videre endsom at hans tieniste tøs Marked i hans egen Skou, og hafde hun Uvitterligt gaaed lidet paa dend Anden side som hand efter Citantens sigende har fornummet og taget saa meget som hun kunde holde under sin Arm, thi hand er baade Uskyldig og som nylig til Gaarden kommen Ubekient om bytted, formeente at det var fælles som hand dog iche videre ville befatte sig med,

Citanten forlangede hans Vidner maatte afhøres, derpaa blev de fremkaldet og blev tilspurt om de Loulig vare Stefnte hvorpaa de svarede at Wiglick hafde begiert de skulle møde paa tinget, videre var de iche Stefnt,

Dend Jndstefnte Protesterede mod samme Persohner saasom hand iche er Stefnt at andhøre nogen Widner, som og Citanten ey fra gick,

1722: 161b

1722:

Afsagd,

Jmod Lovens 1ste bogs 4 Capt: 5 Articul saa og 13de Capituls 1 Art: befindes det at dend Jndstefnte ey Loulig er bleven warslet, hvorfore Sagen er og bliver som Ustefnt, og derfor afvist, till Loulig omgang og paafølge, og dend Jndstefnte for denne sinde frj Kiendes,

For Retten fremkom Christopher Ødven og begierede at det maatte protocolleres, det hand her for Retten er begiærende at Fogden paa Kongens wegne wille fredlyse hans Skouver till sine tilhørende Gaarder nembl: Hieltnes, Watnetvetens, Indre og Yttre Wichnes og en tey som er uden for Moss Ur(en?)de, og till Gillen uden for Torgiels Skaarene fra Søen og til fields, saasom hannem derudj skeer Skade og hand iche Veed hvem som det gjør, at da alle kand vide sig derfra herefter at holde saafremt de iche ville lide efter Loven,

Det samme fremkom og Wilick Holckes Wig og begierede at maatte skee over hans Gaards Skou till Yttre Tvetø som og bliver for hannem udmarkat,

hvilcke begge deele for Rætten blev til kiende gived og udj Kongens høye Nafn befaled at holde sig derfra hvem og hvo som iche haver Lod og deel derudj,

Og som indtet videre war at forrette saasom ingen Sager war at afhandle, saa blev Restantzene som lydelig war oplæst og forhend med de Skyldiges bøger Confereret, tagen under forseyling,

hvorefter Tinget for denne Gang blev opsagd,

Anno 1722 dend 16 Julj blev ordinaire Sommer Skatte og Sage ting holden paa Rougde i Ullensvangs Sogn og Hardanger, med Kintzervig, Ullensvang og Odde med Røldals Almue, overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mande/n Lars Bech, de 8te Eedsorne Laug Rættes Mænd

1722: 162

1722:

naufnl: Iver Hofland, Jon og Dag Achre, Orm Mansdager, Lars Tvetø, Omund Jordal paa Jacob Præstgaards Vegne, Per Mæland for Poul Langesetter, og Omund Bue for Lars Trones, som Rætten med bivaanede, derforuden dend ting søgende Almue,

Og efter Rettens sættelse blev efterfølgende forretted,

Publiceret høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mandens bref till Fogden om Battalions Mønstringen som pag: 157 er extraheret,

Till hvilcken tid og Stæd Johannes Siursen Oppedall hafde indstefnt de 2de Mænd Iver Olsen Utne, og Hendrich Olsen Helleland Edlig at gjøre forklaring det hand till Synneve Pouls datter

Oppedall iche nærmere er beslægted endsom udj Andet lige Leed, hvilcken hand agter nest Guds forsiufn og!! (at) ægte, og till dend Ende Allerunderdanigst haver forlengsten sent sin Supplique till Kiøbenhafn om at erholde hans Kongl: Allernaadigste bref \derpaa med/ samme Quinde Persohn som er hans Søskende barn at maa tillades udj Ægteskab at komme, som hand er forventende, og derfor nu till et Tings widnes erholdelse om deres Slægtskab haver indstefnt ovenbe:te 2de Persohner.

Samme Jndstefnte ware tilstæde tilstod Loulig warsell og efter at Eeden war aflæst, Aflagde det første Vidne Iver Utne sin Corporlig Eed og forklarede at Citanten Johannes Siursen Oppedall er ey nærmere udj blod og Slægt med hende Synneve Pouls datter som hand vill ægte endsom udj Andet Leed og Søskende barn, thi hans Moder Ane Jonsdatter og hendes Moder Gunder!! Jons datter de ware fuld Søstre til hverandre,

Det Andet Vidne Hendrich Olsen Helleland frem-

1722: 162b

1722:

stoed aflagde sin Eed og udsagde lige det self samme som det første, hvorwed hand bekræftede at forbemelte Johannes og Synneve Oppedall som hver andre will ægte er Søskende børn til hverandre,

Herpaa war Citanten et Tings widne under Rettens forseyling begierende som hannem blef bevilget, og at saaledes er passeret og sig forholder som forhend meldt bevidnes wed woress undertrøgte Signeter Actum Anno Die et Loco ut supra.

Dagen efter dend 17 Julj blef Rættten atter betient og de Jndstefnte Sager blef forretaget,

Till hvilcken tid og Sted Kongl: May:ts Foged hafde ladet Stefne Ingeborg Lars datter for Leyermaals bøder wed Barns Aufling, og efter bekiendelse for Præste/n at wære skeed med Soldaten Tormo Knudse/n Rogde hvem og til wædermæhle var Jndkaldet,

Det Jndstefnte Quindfolck war for Rættten tilstæde som og Soldaten, begge tilstod Stefne maalet, hun beklagede sin Fattigdom, og at hun ingen Raad og Vilckaar hafde till at betale hendes bøder med, Soldaten paastoed efter Forordningen at wære frj, tilmelde at hand noch ville betale hendes bøder, men wille gandsche iche wære hende skyldig till barneds Foster, hvilcket tilbud hun ey wille modtage, mens have sin paastand forbeholden,

Fogden paastod Dom over bødernes betaling efter Loven og Forordningen,

Kiendt og Afsagt,

For det Jndstefnte Quindfolckes begangne Leyermaall er hun forfalden udj bøder efter Lovens 6te bogs 13 Capit: 1 Art., men Mandfolcket,

1722: 163

1722:

som er Soldat befried for sin Persohn efter Forordningen om Land Militien dateret 28 Febr: 1705, Altsaa Kiendes og Dømmes at hun Ingeborg Lars datter efter Lovens bydende bør betale sine bøder till Kongen som er 12 Lod sølf eller 6 Rd: Penger og som hun iche kand til veye [bringe] samme Penger eller haver Raad at betale dem paa Fogdens ordre og Kraf, da efter Forordningen af 5 Janvarj Ao: 1714 at hendeføris till Spindhuset og der at arbejde indtill hendes bøder kand blive erlagt, Hvad sig hendes paastad till Soldaten da naar derpaa bliver Stefnt, skall efter Loulig omgang og bevis gaaes hvis Loven befaler,

Knud Espen till samme tid og Sted ladet ved Lænds Mande/n Lars Bæch og Lars Gunderse/n Alsager indstefne Siur Nielse/n Qualvigen at lide Dom og være ham andsvarlig for 2de Kløver brynne Steen som hand Citanten hafde kiøbt øster for 9 mrk: Og dend Jndstefnte modtog at ville enten svare ham Steen igien øster hos samme Mand, eller og betale Manden sine Penger som iche er skeed, mend Citanten har maatted betale, og forarsaget at søge ham igie/n.

Dend Jndstefnte møtte iche, og ey heller Stefne Vidnet Lars Alsager, hvorfor blef denne sinde

forafscheediget

Till neste Ting hendvises Sagen till ny Stefning, som det udeblivende Stefne Vidne Lars Alsager for sin Persoh/n fordj hand iche møder, haver uden betaling igien at Stefne med Et andet Vidne, og paalegges Siur Nielse/n samme tid og Stæd at møde og till Sagen at svare,

Hafde Sogne Præsten Hr: Magister Jørgen Brose ladet Stefne Ole Mæland for 6 Rd: 2 mrk: 4 s: Jordrottelig Rettighed hand udj Mindelighed iche har kundet erholde,

Dend Jndstefnte møtte iche, hvorføre Kalds Mændene Lars Bæck og Poul Sylfæsten wed Eed afhiemlede at de i Dag 14 dager Stefnte bemelte Ole Mæland for sin boePæl,

Afskediget

Ole Mæland paalegges till neste ting at Møde og till Sagen at svare, under Lovens bydende.

1722: 163b

1722:

Till hvilcken tid og Sted Hendrich Olsen Helleland ved Østen Helleland og Helgie Jørgense/n, hafde indstefnt Ole Lutre for nærgaaende tale, saavell om hans Sahl: Fader som ham self i Eget paahør nestleden Marie besøgelses dag udj Kintzervig, og til widne herom og indstefnt Jacob Huus, og Sten Omundsen Urem,

Dend Jndstefnte møtte iche, ey heller war Kalds Mændene til stæde,

Da blef forafskeediget,

Som Kalds Mændene iche møder til at afhiemble Stefne maalet, saa bør de paa ny at Stefne Ole Lutre igien uden nogen betaling der for at nyde, till neste ting igie/n, saafremt de iche for deres Udeblivelse will undgielde, og Sagen Saaledes till Loulig warsell er udsatt,

Hafde Christen Eitrem ladet till samme tid og Stæd Stefne Mons Larsen Espen, fordj hand udj Citantens Skou uden forlof og Minde og ham uvitterlig hafde flecket Bast og till sit hiem afført, herom till Vidne indstefnt Johannes Age, og Jacob Fleskie,

Mons Larsen Espen møtte iche, hvorføre Stefne Mændene Lars Bæck [og] Poul Sylfester blef paalagd Stefne maalet at afhiemble, som Skiede og forklarede at de iche hafde Stefnt Johannes Age og Jacob Flesche,

Afsagd,

Kalds Mændene har afhiemblet ved deres Eed at de har Stefnt Mons Larsen Espen i dag 14 dager at møde her udj Rættten efter tiltale af Christen Eitrem fordj hand udj hans Skou haver flæcket Bast, mens iche haver været begiert at Stefne ham til Vidners paahør, ey heller de paaberaabte widner, Altsaa strider samme Stefne Maal mod Lovens 1ste bogs 4 Capit: 5 Art: Hvor fore Sagen som Upaastefnt og mod Loven afvises, paa nye lovlig af Citanten at blive warslet Mons Espen saavell for sigtelse/n som til Vidner at høre om hand trøster sig dertill, og samme Vidner Loulig at Stefne, hvorefter skall gaaes hvis Ret og billigt forrefindes.

1722: 164

1722:

Till samme tid og Sted hafde Christopher Dønne paa hvis Vegne udj Forfald Østen Aasem i Rætte møtte, ladet Stefne Aamund Bue at ville have noget for sin Umage i Stæden for Et Tou som Aamund havde ført hiem fra Citantens Jegt, og hand hafde leyet,

Dend Jndstefnte møtte tilstod Varsell, Forklarede at hands Folck hafde i Bergen laant Christophers Folck till at berge hans Jegt, et got toug, hvilket siden Jegten hiemkom hand udj 3 uger hafde beholt og brugt 2de Reiser dette samme toug, og hafde hand 2de ganger Rod till Christophers Jegt at hente sit toug, og som hand iche fant ham, saa berode det til dend 3die gang hand fant ham ved Jegten, som tackede ham for Laan og hand tog et toug hiem med sig, hvorefter Christopher kom side/n og førte et andet og udslit tou till ham, hvilket om det er hans saa bør hand have Vederlaug derfor, thi Laan bør gaa Lydesløs hie/m,

Jngen af dem hafde videre at indvende, men forlangede dom,

Afsagd,

Som Christopher Dønne er paa sin Reise, saa udsættes Sagen til neste ting, at Svare self til sage/n og Stande till Rætte,

Derefter blev Publiceret

Et Pante brev af Halsten Gundersen Rogde udgiven dat: Rogde d: 17 Julj 1722: paa Capit: 67 Rd: schyldig till Hr: Magister Jørgen Brose, hvorfore hand for Capital og Renter Pandsætter hannem sin Eyende og paaboende Jord Rogde Kaldet schylder En Løb Smør till et Special Underpant, at giøre sig deraf nøttig efter Loven saa fremt hand efter Pantebrevet ey paa et fierdings aars opsigelse bliver betalt og fornøyet, til Vitterlighed forseylet af Iver Hofland, Peder Mæland, og Jon Achre,

1722: 164b

1722:

Efter at intet meere var at forrette, saa blev Tinget for dette Tinglaug opsagd,

Anno 1722 dend 23 Julj holtes Almindelig Skatte og Sage Sommer ting paa Selsvig, med Jondals Tinglaugs Almue i Hardanger, nærwærende udj Rættens Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mand Lars Drage og Laug Rættens Mændene, Ingebrecht Eichen, Engel Bache, Evind Wadsell, Lars Sambland nedre thun, Lars Hougen, Omund Tvette, Iver Svousand, og Lars Guttormsen Hougen samt dend tilstæde wærende Almue som Tinget søgte war indkaldet, og Rættens udj Kongens Nafn satt.

Derefter for Rættens fremkom Sr: Johan Galtung og begierede at udj Protocollen maatte indføres hans andragende om sin Skouvs fredlysning som hand begierede Kongl: May:ts Foged i Kongens Nafn ville forrette, hvilket og Skiede, efterso/m hand lider megen Skade ved Næver Fleckning paa sin Skou, som hand iche egentlig Kand vide hvem det giør,

Till samme tid efter forrige tilltale hafde Lænds Manden igien ladet i Rette kalde Salomon Liones som var tilstæde, og tilstod at hand hafde Solt Godset till Torckell Torwig, saa og forklarede at dend Ene Rd: og 1 mrk: udj Staburet war endnu derudj beroende som Torckell haver udj brug,

bemelte Torckell var nærwærende producerte hans Skiøde for Godset Eye af dato 3 Novb: 1708, hvorunder de 3 mrk: Smør er begreben, om Staburet viste hand iche Rettere endsom hand Salomon hafde betalt,

Salomon benegtede at hand iche hafde Solt ham Staburet, hvilcket Torckell ey heller modsagde, bemelte Salomon forregaf at hand var gandske

1722: 165

1722:

Uvæder hæftig og hafde intet at betale med,

Videre war iche af Parterne indvænt Uden Lænds Manden paastoed at dend Umyndige efter Loven maatte schee Rætt for hendes arvepart med paagaende Renter,

Kient dømt og Afsagd,

Efter det i Rettelagde Skiftebref befindes Myndlingens Arvelod udj Gaarden Eye 3 mrk: Smør, og udj Et Stabur 1 rd: 1 mrk: tilsam/men 3 Rd: 1 mrk:, og som Salomon Liones er hendes Formynder der iche har draget omsorg for hende, men mod Lovens 3 bogs 19 Capit: 22 Art: haver Solt forommelte Jordegods, saa tilfindes hand at være hende andsvarlig og betale under Excecution efter Loven inden 15 dager her nest efter samme hendes Arf med Landschuld af Godset saavel som Rente af det øfrige till dend Formynder som hende bliver beskicket, skulle hand formedelst Fattigdom ey formaa betalingen, saa bliver hende udj Gaarden Eyde de 3 mrk: Jordegods som Usolt forbeholden, saavell som og for dend 1 Rd: 1 mrk: udj Staburet alt under Lovens Adfærd, tillige med Processens Omkostning,

Till samme tid og Sted hafde Christopher Eye ved Ole Svendsen og Jacob Aase ladet i Rette kalde Helge Aase at andhøre de 2de Mænds Edlige Vidne nembl: Salomon Eye og Torbiørn Engedal, at hand bemelte Helge haver tilsagd ham at hand sin Lifs tid skulle boe og blive paa Jorden Eye, \lige/som tilforne hand haver haft og bekommet med dend Jndstefntes Sahl: Moder, og derom till et tings Vidnes erholdelse,

Forommelte Helge ware tilstæde, som og de 2de indstefnte widner og tilstod Loulig Varsel,

Efter at Eden var oplæst, aflagde Salomon Eye [sin Eed] og forklarede at En Gang hand Reiste till byen med

1722: 165b

1722:

Helge, taledede om Gaarden Eye og sagde attestanten du kommer well engang at fortryde det, at Christopher Eye bode derpaa, da svarede Helge, Fader har wæret god mod mig, og ieg kand lige saa snart og vell have mit brød paa Aase, meere viste hand iche,

Det Andet Vidne Torbiørn Engedal aflagde Eed og sagde, at paa Eye war hand hos Helge og tient Christopher, og sad og talte sam/men, da hørte hand Helge sagde ieg kand saa vell have mit brød \paa/ Aase som paa Eye, videre war hand iche widende, og dend tid sad de og drach tilsam/men,

Saaledes for Retten at være passeret det bewidnes under haand og Signete,

Till samme tid og Sted hafde Rasmus Siursen Gundtved ladet Stefne Gundbiør Jørgens daatter fordj hun till sidstleden Kaarsmise havde leyed sig udj tieniste hos ham dette aar og taget 8 s: udj Guds Penge men gaad udj tieniste hos Ingebrecht Eicke/n, hvorover hand har wæret forleegen, og iche endnu faaed nogen tieniste Pige,

Dend Jndstefnte møtte iche og Stefne Vidnerne Ole Svensen, og Siur Espeland ware nærwærende, mend denne sidste drucke/n hvor fore Kalds Maalet ey blef afhiemplet,

Afsagd

Till neste ting bør Siur Espeland paa sin egen bekostning Stefne Gundbiør, og paa legges hun da at møde,

Fleere Sager vare icke indstefnte ey heller noge/n som wille gaa udj Rette, hvorom 3de gangen blev paaberaabt, og derfor blev tinget opsagd,

Anno 1722 fra dend 27 Julj til dend 30 dito blev ordinaire Skatte og Sage Sommer ting holden paa Wangen med Wangens ting laugs Almue overwærende Kongl: May:ts Foged Sr: Jens

1722: 166

1722:

Lem, Lænds Manden Wiching Tvilde og de 8te Eedsorne Loug Rættes Mænd, Knud Fenne, Knud Hæfte, Niels Colle, Per Seim, Ole Hillestvet, Gulach Sondve, Arne Ringeim og Mickell Lem/m/e,

og blev med Skatternes annammelse dend 27 og 28 dit[o] fortfaeren.

Dend 29 dito blev Sagerne forretaged,

Till hvilcken tid og ting Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem hafde ved Lænds Mand Wiching Tvilde og Skack Hellesnæs ladet indstefne Ole Honve for Slags Maal med himble!!, derfor at lide Dom till sine bøders betaling,

Dend Indstefnte møtte icke, og Kalds Mændene ved Eed afhiemlede at hand var Louflig Stefnt,

Fogden war Lougdag begierende,

Afsagd

Ole Honve som befindes Loulig at wære Stefnt gives Loug dag till neste ting, i følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art:.,

Paa samme tid og Stæd for Rætten fremkom Niels Kielsen Mørque, med havende de 2de Mænd herudj Ting louget boende ved Nafn Anders Lønno, og Ole Binding, som hand hafde indstefnt till sine widner Edlig at giøre forklaring, hvor nær hand beswoegret [er] till dend Erlige Encke Kone Synneve Johannes Daatter Nesseim, og \beslægted/ till hendes Sahlig Mand Ole Endresen, alt till et Tingswidnes erholdelse, for at Kunde allerunderdanigst erholde Kongens Allernaadigste bref, samme Enke at maa have til Egte,

De forommelte 2de Mænd ware nærwærende og tilstod Varselen,

1722: 166b

1722:

Derpaa Anders Lionno for Retten aflagde sin Corporlige Eed og Vandt, at Citanten icke er nærmere [beslægtet] med Synneve Johannes datters Sahl: Mand Ole endsom udj 2det og 3die [Leod], thi Aase Knuds datter Moderen till Sahl: Ole, war Søster {till Citantens} till Citantens Mor Fader Donnall Knudsen Grindeland og nærmere war deres slægt eller Svogerskab icke,

Ole Binding fremstod aflagde sin Eed, og forklarede det self samme som det første widne, at Citanten og Enken Syneve ey ware nermere udj Svogerskab, Citanten war herom et Tings widne begierende som hannem bewilget blef,

Derefter blef Restantzerne hos dend Gemeene Mand som med deres Skatte bøger overens kommer saavell udj Rættens oplæst som under Rættens forseyling blef tagen, vedkommende afvigte Aar 1721:

Og som indted videre war at forrette saa blef Tinget for denne gang opsagd,

Anno 1722 dend 5te Octobris blef holden ordinaire Høste Skatte og Sage ting med Østensøe Skibredes Almue paa dend Gaard Yttre Aalvig udj bemelte Kirke Sogn og Hardanger Fogderie, overværende ved Retten Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, der foruden Lænds Mand Ole Berven og efterskrefne 8te Eedsorne Loug Rættens Mænd Ole Brigtsen Østensøe, Omund Moe, Tosten Kallestad, Haagen Fosse, Aschout Biercke, Erich Klyve, Ole Reistvet og Niels Stenstøe, med Almuen nerwerende som tinget søgte,

hvor da efter Rettens Settelse med Skattnernes anammelse blef forretaget,

Dagen efter dend 6 Oct: blef Retten igien holden og blef efterschrefne Documenter tinglyst,

Et Skiøde till Christopher Olsen Steene udgiven dat: Yttre Aalvig dend 5te Oct: 1722, hvorwed efterschrefne

1722: 167

1722:

Skiøder [og] afhænder till Evindeligh Odell og Eyendom deres Eyende Jordepart udj dend Gaard Steene i Wigørs Kirke Sogn og Hardanger beliggende nembl: Siur Aalvig 7 7/8 mrk: Smør for 8 Rd: 6 s: Herborg Aarhus med hendes Loug wæрге Ole Sandvens samtøcke 15 3/4 mrk: S: for 15 rd: 4 mrk: 8 s: Peder Torvig iligemaade 15 3/4 mrk: for 15 rd: 4 mrk: 8 s: og Aamund Mole!! 7 1/4 mrk: for 7 mrk:!! (rd:) 1 mrk: ? s: tilsam/men 2 pd: 6 mrk:, og self bet: Skiødets bekostning, til Vitterlighed under ovenbete Selgeres boemerker og Signeter, samt af de 2de Mænd Ole Berven og Arne Wig forseylet,

Et dito hvorwed Brig Ellingsen haver Skiødet og Afhændet till dend ærlig Mand og hans Svoger Siur Olsen [og] hans Arfvinger till Odell og Eyendom 2 pd: 15 mrk: smørs Landschuld udj dend Gaard Steene i Wigørs Sogn beliggende for 63 Rd:s betaling, till Vitterlighed af de 2de Mænd Christopher Olsen og Ole Johansen forseylet og daterit Yttre Aalvig dend 5te Oct: 1722:

Lars Ellingsen Et Skiøde, hvorefter hand fra sine Søstre har indløst efterschrefne Jordeparter udj dend Gaard Lie i Stensdalen og Wigørs Sogn beliggende, nemblig Britte 9 1/2 mrk: S: og Rangvej 3 1/2 mrk:, derforuden har hand self arved efter sine Forældre som Skiftebrevene af 12 April 1697 og 29 Oct: 1698 udviser 19 1/2 mrk: saa hand med sine Søstres tilkiøbte parter Eyer 1 pd: 8 1/2 mrk: samme Skiøde til Vitterlighed af Ole Berven og Hover Moe forseylet, daterit Yttre Aalvig d: 5 Octobr: Ao: 1722.

Et Skiøde paa efterschrefne Jordeparter udj dend gaard Herrestvet i Wigøre Sogn beliggende, Solt og afhændet till Torckell Larsen sammesteds boende, nembl: Berge Larsen Lie 17 mrk: Torckell Tørwig paa sin Hustrues Vegne 4 mrk: og self Eyer Torckell

Herrestvet udj Fæderne og og Møderne Arf 1 pd: 13 mrk:, og nu udj alt 2 pd: 10 mrk:, for det Kiøbte betalt Selgerne nembl: Berge 17 rd: og Torkel 4 Rd:, be:te

1722: 167b

1722:

Skiøde af dem undertegnet, og til Vitterlighed forseylet af de 2de Mænd Isach Berven og Ole Tvet, dat: Yttre Aalvig dend 5te Oct: 1722:

2de Mage brever Ligelydende af Lars Øfsthuis og Iver Olsen Birkeland, till Odels Mage skifte mellem hver andre paa efterfølgende Maade, at Lars Mageskifter fra sig og sine Arwinger 2 pd: Smør udj Birkeland till bemelte Iver Olsen, og denne igien till dend Anden $\frac{1}{2}$ Løb smør og $2\frac{2}{3}$ faarskind udj dend Gaard Scheye begge Jorder udj Wigøers Kirkesogn beliggende en hver og deres Arwinger till Odel og Eyendom, hvilcket de under deres Signeter og boemerker bekræfter, og til Vitterlighed af Lars Aalvig og Haaver Moe, under dato Yttre Aalvig d: 5 October Ao: 1722:

Et Gave og deelings bref, hvorwed Johannes Steene Skifter sin Eyende Gaard Steene i Wigøers Sogn beliggende schylder 1 Løb smør med bœxell og herlighed till sine børn nembl: En Søn Baar $\frac{1}{2}$ pd:, Isach $\frac{1}{2}$ pd:, Lars $\frac{1}{2}$ pd:, datteren Eli Johannes datter gift med Siur Rochen 6 mrk:, og derforude/n 21 mrk: for hendes Møderne Arf 15 Rd: med 6 Rd: renter item 3 mrk: Smør af hver broder hende Meere overladt at hun eyer $\frac{1}{2}$ Løb tilsamme/n, som de alle Myndige har indgaaed under deres boeMerker og til witterlighed af Ole Berven og Siur Steene forseylet, dat: Yttre Aalvig d: 5 Oct: 1722.

En bœxell Seddell dat: Yttre Aalvig d: 5 Oct: 1722, paa 22 mrk: udj dend Gaard Rosseland, som Siur Olsen bœxeler hans Farbroder Endre

1722: 168

1722:

Røsseland sin Lifs tid at besidde som tilforne men naar hand ved døden afgaar da self sit Odell at tiltræde,

En bœxell Seddell paa 1 L: S: $\frac{1}{2}$ hud og $\frac{1}{2}$ giedschind udj dend Gaard Yttre Alvig!! (Aalvig), som Peder og Lars Samsonsens bœxeler paa Egne og med Søskenes wegne till deres Svoger Siur Olsen hans Lifs tid efter Loven at beboe og bœxelen ilige maade betalt, dat: Yttre Aalvig d: 6 Oct: 1722:

En bœxell Seddell paa 18 mrk: Smør $\frac{1}{4}$ faarskind $\frac{1}{4}$ del Kalfschind og $\frac{3}{8}$ Løber Salt, som Halsnø Closter tilhører med overbœxell paa 18 mrk: og 1 Løb Salt udj dend Gaard Axnes, bœxlet og fæst till Leylendingen Omund Pedersen som bœxelen efter Loven har betalt, dat: Fixen d: 4 Martj Anno 1722 og af Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larse/n udgiven og undertegned,

En dito af Kongl: May:ts Foged udgiven paa 2 pd: 15 mrk: Smør $\frac{1}{2}$ Kalf Skind og $\frac{1}{8}$ L: Salt udj dend Gaard Berven Halsnø Closteret tilhørende bœxlet till Leylendingen Jon Olsen, som hans Fader Ole Berven er fra død, bœxelen efter Loven betalt, og dat: Fixen d: 4 Martj 1722.

Og som ingen Sager dette ting war indstefnt og ey widere at Publiceres, saa blef opnefnt Loug Rættes Mændene som Retten tilstundende Aar skulle betiene, nembl: Gamle som deres Eed tilforne har aflagt, bliver Ole Reistvet, Tollach Netteland, Michell Steene, Nels Berven, Isach Berven, Peder Haagensen Øfre Vig, derforuden 3de!! nye, Ole Nielsen Noreim og

1722: 168b

1722:

Asschild!! Moe, og haver dise 2de deres Eed betimelig for Loug Manden at aflegge, under dend brøde som Loven befaler saafremt det ey skeer.

Derefter blev Restancerne tagen beskrevet som med de Skyldiges Skatte bøger war Confereret lydelig oplæst og under Rættens Seygl Kongl: May:ts Foged efter begier attesteret meddelt

Og som ey videre war at forrette blev Tinget opsagd,

Anno 1722 dend 8 Oct: blev almindelig Høste Skatte og Sage ting holden med Gravens, Ulvigs og Eidfiords Sogner holden paa Tingstædet Eje udj Graven, overwærende ved Rætten Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Manden Siur Leque, og de Eedsorne Loug Rættens Mænd Mads Welchen, Siur Ystaas, Torbiørn Lund, Lars Haaem, Christian Bolstad, Jon Seim, Halsten Bilde og Peder Saaquitne, foruden dend tingsøgende Almue som ware tilstæde.

Samme tid og Sted frem kom for Retten, dend Unge Karl Tormo Larsen født her udj Gravens Sogn paa dend Gaard Klyve, og begierede et Tings widne, at hand icke nermere er beslægtet till dend Ærlige Pige Katle Lars Daatter Øfre Seim endsom udj tredie Lige Leed med hvilcken Pige hand agter at indlade sig udj Egteskab, og dertill allerunderdanigst vill andsøge om Kongl: Allernaadigste bewilgning, hvorføre hand og at bevise sit anddragende haver indstefnet de 2de her udj Sognet boende Mænd Arne Saaquitne og Niels Spilden deres Edlig widne om bemelte Citantens og hende Pigens Slægtskab at aflegge, bemelte 2de Vidner ware nerwærende som tilstod warselen, Derpaa Arne Saaquitne aflagde Eed, og for-

1722: 169

Blada f.o.m. 169 t.o.m. 204 i denne tingboka er vekke. I dette mellomrommet skifter året frå 1722 til 1723.

1722

1723

1723: 205

1723:

(Trette mellom grannar ved tinget på Voss)

Elie Fære fremkom, og forklarede at hun er Lars Christophersens datter paa Yttre Tachle, og mindes at hendes Fader hugde her paa denne side af Elven udj Lond hofde/n Kaldet, baade nogle Læs Gierde Vaan og beyte og Kiørte hiem till Yttre Tachle derpaa ingen trollede eller Kiærde, videre er hun iche vidende.

Randvey Ullestad sagde sig at være forbe:te Elie [sin] Søster og lige det samme som hun har forklared, saa og at hendes Fader opsagde Jorde/n for hendes Sahl: Mand Aad Larsen som med hende boede der paa Gaarden 25 aar indtill for omtrent 9 aar at hun med denne hendes

anden Mand fløtte til Ullestad, og i ald dend tid hun bode paa Tachle brugte hun som hendes Fader her omkring paa denne side af Elve/n og hugte noget beyte og Gierde Vaand med Bracke Læs til humble gaard og talte inge/n derpaa uden en 3 aar forend hun fløttede og hafde faae/n denne nu havende Mand at Biørke Mændene!! (Manden) Iver talte hendes Mand till og Kanned det til sig, og side/n hugde hendes Mand iche meere og {forr} [foer]? det aar træppen begyntes derfra, hvilcket var det aar at Skrifer og Mænd war paa Biørke, og da var dend nu paa Tackle boende og i denne Sag indstefnte Lars nylig flyt til gaarde/n i deres Stæd, Videre war hun iche vidende,

Citanten derefter tilkiendegaf at dend tid var andre Eyere til Jorde/n og har iche vist af at deres Leylendinger har tiet med de andre brugende, og Gierder Tachle Opsiddere paa denne Side af Elven fordj Biørke Creaturer skall \iche/ Komme over Elve/n paa deres bøe hvor der iche Kand staa Gierde fordj Elven naar dend Voxer afbryder det, og derfor er det iche en Eyendom udj nogen af Teyerne paa denne side, men et gammelt forlof til Gierdet, saa at hand som Eyer efter Loulig og Rigtige Marke Steener ey Kand fravindes sin Tey og Eyendom men efter Love/n at beholde dend Ubeskaaret, paastoed at Lars Tachle maatte tilfindes for det hand har hugget at bøde efter Loven.

Hr: Lieut: Nordall formeente at dersom Tachle iche Skulle bruge udj dend tey som hans Vidner har forklaret om og dend Kone Randvej Ullestad med hendes Søster har forklaret at deres Fader har haft brug udj, da seer!!

1723: 205b

1723:

Seer hand iche at hans Eyende Gaard Yttre Tackle Kand være udj nogen tilstand saasom dend har intet andet till beyte og Gierdefang uden udj denne omtvistede tey som i saa mange aar har været af Tachles opsiddere brugt og det mod 80 aar,

Citanten Refererede sig til sin Eyendoms Rett efter forhend giorte paastand og begierede at de tvende Mænd Iver Siursen Osgier og Per Larse/n Møen som hafde forkynt forbuddet mod Lars Yttre Tackle maatte gjøre deres Forklaring hvilcke udsagde at de efter Citantens begier hafde for 3 aar side/n været hos Lars Tackle og sagde han/nem at hand iche maatte hugge udj hans Skou, hvorpaa hand svarede ieg hugger iche udj hans men udj min, derpaa forbød De han/nem at hand iche maatte hugge forend Retten Skilte dem ad,

Lars Iversen Tachle svarede at hand som en Leylending iche veed andet at have brugt endsom hands formænd hvilcket hans Eyere har gived ham forlof till, hvorføre hand wille formode sig som Ukyndig at blive forskaaned, og formeente at hans brugende Jord hafde andeel udj Biørke teyen op till Stor hogden ude fra Elven ved Gloppe/n op ved Veyen af Bøe teye/n og lige over till Melved Marke steenene,

Citantens Vidner aflagde deres Eed efter Love/n og Citanten derefter paastoed hans omkostninger hos Lars Yttre Tachle som haver forwoldet ham denne Process.

Videre hafde ingen af denne Sides Parter at indvende eller i Rette føre men Paastod Dom,

1723: 206

1723:

Da blef herom for Rett Kient dømt og afsagd, Vell har de af Yttre Tackeles Eyere fremførte Widner saasom Tormoe Helleland og Johannes Lofthuus udsagd at have hørt af Lars Melved at bytted skulle gaae fra Yttre Tachle {Elve/n} Demmen op udj Store houdden og det skull høre bemelte Tachle till, de andre udsiger derwed at Tachles forrige Leylendinger skulle haft brugt i Teyen till Gierde Vaand beite og hugget nogle huus Stocker i særdeleshed Eli Fære og hændes Søster Randve Ulle Stad, men

denne sidste hvis Fader har boed paa Tackle hvorom de andre Vidner omtaler, bekiender og derhos at hendes Mand blev tiltalt af Børkes opsiddere og hug hand iche meere for eller siden at trætte/n begyntes, hvilcke Vidner deres Udsigende, Eyeren til Tackle saavel som dend Indstefnte Lars Gullicksen Tackle vill formeene sig Rætt og føye till Eyendom og brug udj dend omtvistede Tey, Men dermod har Citanten Niels Spelden (Spilden) som Eyer i denne Gaard Børke med Eedlig aflagde Vidnes byrd bevist at dend omtvistede Tey Børke teyen Kaldet hører hannem till, Iver Tachle som Eyer og beboer det Andet Thun Indre Tachle,

1723: 206b

1723:

{hand iche at} self Eedlig tilstaar at Gaarde/n Tachle intet tilhører over Elven paa denne side, men har haft forlof af Leylendingen paa denne Gaard Børke ved nafn Iver at maatte slaae den liden Strimmel uden for Gierdet og haved Gierde fang til samme Gierde som er opsatt for [at] Creaturene iche skall komme over Elven paa Tackles Eng eller bøe, Foruden alt dette saa befindes der Louglic nedsatte Marke schiæll Steene og Skifter mellem Bøe Melve og Børke Teyen som Vj har efter seed og os i dag af Citanten og hans Vidner er andviste som befindes saaledes, Ved Elven som løber mellem Børke og Tackle Eignerne naar mand følger Veyen langs dermed fra dens (deris?) Gaard Børke er først en Markesteen som er Endebyttet \gaar/ udj en Stor Gloppe ligger borten for strax ved Bøe teyens begyndelse lige over for Tackle demm/en neden for denne Line eller Straag er Gierdes Gaarde/n og der under en liden Strimmell Enge Maal som Strækker saa Vit Indre Tackles bøe paa dend anden side af Elven gaar mod Yttre Tackles Gierde, dette Stycke vill bemelte Yttre Tackles Leylending Lars Gullickse/n formeene at høre hans paaboende Jord till som hans Eyers indstefnte

1723: 207

1723:

Vidner ey Kand forklare, (.....?) dend ommelte Gloppe paa dend høyre side af Store Veyen, som Kaldes Tackle demme Veyen saaso/m paa dend Venstre Side er Bøe teye/n lige hend till Søer hølen er atter fem Loulige ned satte Marke Steene alt till Ende byted saa Melve teyen paa dend side ligger udj firkant mit udj Børke teyen som nu tviste/n er om at Tachle skulle have part udj, hvilke ere de samme Marke steene som de andre af Citanten indstefnte 4re Mænd der Ao: 1714 har wæret med doms Mænd, haver nedsatt og da Kient og forrefunde/n dend gandsche Tey saaledes Steenet og Rent at høre denne Gaard Børke till, Elven som forommelt Skiller Tackle og Børke Jorder og løber neder omkring Bøe Teye/n alt till dend ommelte Steed Søer hølen, Altsaa er samme tey saaledes Gaarden Børkes deels som Citanten Eyer aldeeles tilhørende, thi hans Lovlige Vidner og nedsatte Markesteener ere Kraftigere \bevis/ endsom de af Contraparten indstefnte Persohners udsigende, saa at samme Markesteene af os iche Kand forandres og mod Kiendes, saasom at om Tachles Eyere dend tid hafde haft noget at ancke paa dend scheede Aasteds forretning, giver Lovens 1ste bogs 6te Capt: 10de(?) Art: tilKiende og frihed samme at Kunde have indstefnt, thi Kiendes for billigt at Yttre Tachle inge/n Lod eller

1723: 207b

1723:

deel Kand have udj dend omtvistede Tey men samme Børke at tilhøre, uden saavit ved Forlov till Gierde fang till det bevilgede Gierde paa denne side af Elven at vedlige holde, og det lidet Enge støche ilige maade at høre Børke till alt mit udj Elven, saa at det brug af Lars

Yttre Tachle paaberaabt \ifra Elven/ till Store haagde/n at opgaa melle/m Melve teyen og udj Biorke teye/n iche Kand for gyldig andsees, anderledes endso/m en bevilging af Biorkes opsidere at være tilforne skeed, hvilcket hand nu herefter bør holde sig i fra, Hvad sig VelEdle Hr: Lieut: Nordals paastand andgaaende forbuddet saa har Citanten iche handlet noget dermod till at maatte bruge sin Eyendom, dend Jndstefnte Lars Yttre Tachle som undschylder sig ey andet at have widende Frj Kiendes for Citantens paastand at betale noget for de hugne træer saasom hand ey andet har været vidende endsom hand for sig har hørt om sine formænd, mens i henseende hand har forwoldet denne Rettergang da hand dog er bekient Skiæll og Skifte og dend Louflig scheede Aasteds Forretning, bør hand af de paaløbende Omkostninger som efter Kongl: Reglement beløber sig 5 Rd: till Sornskrivere/n og Meddoms Mænd betale de 2 tredie parter 3 Rd: 2 mrk: og Citanten dend 3die deel 1 Rd: 4 mrk: alt som forhend Kiendt og dømt at efterkommes efter Lovens Videre medfør,

1723: 208

1723:

Ao: 1723 dend 11 Maj betientes Retten paa dend Gaard Nedre Fenne første Tun udj Wangens Sogn paa Woss, udj en trætte mellem Granderne Sven Mickelsen ibid:, og Knud Nielsen Mit Fenne begge self Eyere og opsidere paa forbe:te deres Jorder andgaaende Markeschæle og Skouhugster, medværende som Meddoms Mænd af Kongl: May:ts Foged opnefnte, efterschrefne 6 Eedsorne Laug Rættes Mænd naufnlig Niels Winnie, Jon Mølster, Iver Biorcke, Knud Hæfte, Torbiørn Nederquitne og Johannes Opheim, alle Upartische og ey beslægted eller besvogred till Sagens parter,

Till samme Tid og Sted hafde ovenbe:te Sven Fenne ved de 2de Mænd Sverche Stuerjord og Jørgen Hellestved med 14ten dagers warsell ladet Stefne sin Naboe Knud Nielsen Mit Fenne at andhøre Vidner andgaaende hands Eyendom af Jordeparten saa og formeen hand har hugget udj hans Skoue støche, Vidnerne anlangende hvad som hører till Citantens Gaard Fenne første thun at gjøre Edlig forklaring, og ere Ole Hellestved, Mons \øfre/ Fenne, Erich indre Fenne, Johan Huusmand paa Endeved, Omund Larsen til huuse paa indre Fenne, Marrite Tormos datter, Britte Hellestved, Marritte Erich indre Fennes Koene, Lars Aamundse/n til hus paa Haatvete,

Dend Jndstefnte Knud møtte og tilstoed Varsel og sagde derhos at hand formeen sig have Rætt, thi hans Grande vill være for dryg at trænge ind

1723: 208b

1723:

paa ham, hafde Stefnt Contra og dise Vidner deres forklaring at gjøre som ere Ole Nesthuus, \Lars/ Omundson paa Haatvete, Johannes Lie, og Siur Haatveeten,

Citanten forklarede at hand efter sin Formand, som ham er fortelt at(?) brugt været i højeste {...} Klæwen og i Giærds Enden og i Grøen, som hans Grande {r} og Contrapart vill tillEgne sig nu at Citanten har eyed og beboed denne sin Gaard i Siuf Aar,

Contraparten Replicerede at hans Fader Niels Fenne har brugt i høieste Klæwen og i Giærds Garen som er et Mærcke og Groen mellem ham og sin Grande,

Derefter forføyede Vii os samme Egn og Mærker udj Vidnernes overwærelse at tage udj øyensiufn, og som det var scheed først dend ommelte Merkiens Gaard, (...?) efter begynder oven fra en Steen Ur og gaar langs beggen!! (bekken) eller Groen Kaldet ned till en anden

begg!! (bekk) eller tver løbende Elv hvor et Quern huus staar paa Svens Grund inden for Gierdet som sagdes at høre Knud Mit Fenne till dog med bevilning af Jndre Fennes forrige opsiddere, Uden for et Styche veys derfra er en Rigtig Gloppe som Vidner Haatveds og Mid Fennes Eyendom hvilcke/n iche vedkommer denne trætte, Men tvert ind for ovenbe:te Merkes Gierde og inde paa Citantens bøe og Egn fremviste Knud Fenne en Hammer hvor udj var hugget et Skaar som hand Kaldede en Gloppe, men sagde ey at vide hvem det samme derudj hafde huggen, siden efter ware Vi oven for opunder Fieldet hvor hand anviste os et Sted Kaldes Huuse Klæven dertill hand berettede at hans brug udj Skou hugster og Høe slaatte efter gannel Kan gik, og tvert inden for viste hand os en Steen som dend anden neden for ved samme, hans forklaring om denne som dend forrige,

1723: 209

1723:

Efter at dette var af os forretted saa blev Vidnerne til Forklaring forretagne, og først Citantens fremkaldet, og efter at Eden dem var forrelæst,

Ole Hellestved fremstoed, og forklarede at Merke og Markeschiell er ham ubekient, men hand {blef} afvigte Aar i slaatten blef hand af Sven Fenne begiert at see dend Gloppe i Refsahlen som hand sagde at hans Granne ville Kanne sig till, hvilcken attestanten siufntes urimelig thi der Rant sværte af dend som med Menneske haand war oversmurt, og iche var af naturen, mente det var af Krut og fremviste en Klud som hand strøg derpaa og seer ud som det var Krud sværte, videre hafde hand iche at forklare, erbød sig Eed at Kunde gjøre hvilcket og scheede.

Mons Øfre Fenne dernest fremkaldet, og udsagde at hans Fader boede paa sin nu Eyende Jord og af ham har hand hørt at Groen eller becken skilte Mit Fenne og de(nn?)e Gaard Fenne første thun, attestanten sagde sig at være over 70 aar og udj all dend tid inted andet hafde hørt, meere hafde hand iche at vidne, mend efter erbydelse aflagde sin Eed.

Erich Jndre Fenne forklarede at hand har hørt efter Niels Mit Fenne Knuds Fader, at Groen schilte bemelte Mit Fenne og dette første thun, og har hand seed at Ole som bodde herpaa Gaarden for (før) Sven har slaaed uden for Gierdet paa denne side af Groen under hammeren Refsahlen, attestanten har boed paa Jndre Fenne udj 27 aar og er over sine Sextj Aar, videre er hand iche vidende, derpaa hand sin Eed aflagde.

Johannes Huus Mand paa Endeved fremstoed og udsagde, at være 77 aar nu tilkommende Høst, hans Sahl: Fader Ingebregt Fennen boede her paa Gaarden, og at Groen widnede og Var Skifte op efter Gierdes Gaarden udj Huuse Klæven hvorefter hans Fader brugte, og gick gaarden op af Jldbrand, da Gaf han Niels Mit Fenne dend nu

1723: 209b

1723:

Jndstefnte Knuds Fader forlof et aar at slaa Røfsahlen fordj hand vætte h(..?)e L(..?)aar hos hanne/m til hand fick opbygge sig igien en smidie, men ellers brugte Attestantens Fader samme Refsahlen all sin Lifestid Upaa anked, videre hafde hand iche at vidne, men Stadfæstede sit udsigende med sin Eed,

Omund Larsen sagde sig at være over 80 aar og forklarede at have hørt af sin Fader Thormo indre Fenne at bytted gick op fra Groed i Huuse Klæved men hvorledes viste hand iche, herpaa Eed aflagde,

Britte Hellestved en Kone paa 62 aar, sagde at hendes Fader Engebregt som boede her paa Gaarde/n første Fenne snart 5? (50?) aar sloeg udj Groen mellem beggen!! (bekken) og Merkes Gaard som dend nu staaer, og dend øyen Refsahlen som Kunde være Et Raa Læs høe

siden at de hafde Kroked med Gierdet ved hammeren og hørte sige at Huuse Klæven war bytted oven for, hun boede siden udj 4 aar efter hendes Fader og brugte samme Egn, widere viste hun iche at forklare og derpaa aflagde Eed,

Marritte Tormos daatter som at være 85 aar gam/m/el at hun har iche andet hørt af hendes Sahl: Forældre og andre og er ophalet!! (opalet) {her} paa Gaarden Jndre Fenne, endsom at bytted er mellem Groen og op i Huuse Kræven som skiller dette første thun og Mit Fenne, meere viste hun iche og gjorde derpaa sin Eed,

Marritte Erich Indre Fenne[s Kone] hafde iche videre at forklare end altid at have hørt det bytted melle/m begge de melle/m tvistede Parters Egner gik af Groen op udj Hu\use Klæved, derpaa hun aflagde sin Eed,

1723: 210

1723:

Lars Omundsen sagde sig ey widere at sige endsom i Sommer afvigte Aar Kom hand gaaendes frem ved (..?)edre Røfsall Kaldet og ville gaa hid till Gaards, da blev hand var dend Skaare udj Steenen som af Rette/n er beseed og Kaldes Gloppe og gaf det Sven til Kiende, derefter war hand siden med Sven og Ole Hellested, (der?)paa nermere besaa dend og Sverte/n som bemelte Ole toeg paa en Klud, mere var hand iche vidende, derpaa aflagde Eed,

Contraparten paastod sine Vidner at maatte afhøres hvorpaa de bleve fremkaldet,

Ole Neesthuus fremstod og forklarede at hand boede her paa Gaarden udj 18 Aar og da brugte med Niels Mit Fenne udj Merkes Gaarden i Øyen som dend nu staaer i øfre Refsahlen, og brugte op i Huuse Klæve/n, meere hafde hand iche at sige og aflagde sin Eed,

derefter Contraparte/n sagde at hans øfrige vidner har ey andet at forklare end som Citantens vidner og er det iche andet hans paastand endsom nyde og beholde hans gamle brug og Eyendom over becken eller Groen under Gierdes Gaarden hend efter til Quærne becke/n og igien fra Giærdet oven for op udj Huuse Klæven saa og beholde sit Quærnhuus bestaaende, det samme og Citanten var forlangende, og begaf Vj os da igie/n til samme Forretning,

Hvor Vj begynte oppe udj Huuse Klæven der udj en Rodfæst bergsteen blev af os Huggen et Kors paa dend side neder mod Endet af Gierdes Gaarde/n og oven for samme Kors hugget en Skaare eller Gloppe som viser lige op i fieldet og saa høyt ind till at dend ovenliggende Gaard Tvetes Eign tager sin Eyendom saa at Sven Eyer paa dend Venstre Side og Knud Mitfenne paa dend høyre side af samme Mærke, derfra ned efter at gaa till Giærde Gaardens Ende, Er huggen udj en bergsteen

1723: 210b

1723:

En Gloppe som viser lige op udj forbe:te Ende bytte og neer efter lige mod en Fyrre udj hvilcke/n blev hugget en Spon af og der neden for udj en hammer blev hugget igien det andet Kors med en Gloppe over, neden der for atter hugget een Gloppe udj en fast Steen som viser op mod de andre merker og ned till Gierdes Gaardens Ende ved en Steen Uhr, strax neden for bemelte Gierds Gaards Ende hvor at dend ommelte Groe eller Elve beck Kommer ovenfra ved Huserne her paa Gaarde/n nedløben, og bøyer sig om Gierdet blev paa dend \anden/ Side \af Gierdet/, nedsatt en Markesteen med sine 2de Vidner og Kull under {der}udj same huggen en Gloppe som viser op og neder efter ved side/n af Gierdet, siden efter og neden for Leedet eller Grinde/n blev igien inden for og paa denne side af Gierdet nedsatt ligeledes en Markesten med i huggen Gloppe som viser op efter til de andre Mærker, og ned efter lige udj Groen eller becken saa ved samme Skiaelsteen tager Svens sin part af Gierdet som hand Giærder og Vedlige holder og oven fra dend første Marke steen gierder Knu[d] Mit Fenne, til

denne sidste Markesteen slaar bemelte Knud dend lille strimmel, men siden og alt om Røfsahlen hører Svend till saa at Groen løber Ret frem uden at bryde paa fasten Land lige neder og udgiennem till en Gloppe som Skiller dette første Fenne og Haatvette Eyn!! (Egn) og tilhørende Skou og Mark, hvilcken Gloppe med Eyeren Ole Rasmusen Nesthuus samtøcke og udj hans overwærelse blev fornyet og neder under paa dend side som vender till Groen Hugget et Kraas til ydermeere bevis, dend paaberaabte og andviste Gloppe udj Sven Fennes Eign, som og opp(e i?) En anden udj Huuse Flaatten blev af os med det samme udslagen, og falsk forrefunde/n,

1723: 211

1723:

Parterne hafde siden intet videre at paastaae men begierede Rettens Kiendelse og Dom,
Da blev herom for Rett Kient Dømt og Afsagd
De nu af os forrettede Gloppe og Skifter oven i fra Field aasen og dend Gaard Tvetes Eyendom og neder igiennem/m dend saa Kaaldet Huuse Klæve/n som alt over eens Stemmer med de Eedlig aflagde widners forklaring, og neder igien till dend ved Ende Gierdet nedsatte Marke steen med Gloppe i huggen, der fra til dend anden Marke steen og siden Groen eller Elve løbet Ret neder efter till dend fornyede Gloppe som Skiller paa Haaetvettes og dette første Fennes tilhørende Eyendeeler udj Skou og Mark, saa at Citanten Sven Fenne eyer uden for Gierdes Gaarden mit udj Groen fra dend ommelte sidste Markesteen hvor der strax hos begynder hans Gierde som hand Gierder og Vedlige holder, og slaar hand derfra dend Eng med Røfsahlen alt ude/n for Gierdet, men dend lille Strimmell slaar og tilhører Knud Mit Fenne som er oven og uden for Gierdet fra dend nedsette sidste og bemelte Marke steen, saaledes at være og blive till Evindeligh Skiel og Skifte mellem dise tvende Gaarder ovenbe:te Gloppe og Markesteener at følge Groen og Gerdes!! (Gierdes) Gaarde/n till Skifte og deeling, og dend Furre hvorudj og er hugge/n at blive af begge Gaarders opsiddere hæfdet og Uhugge/n saa lunge dend Kand staae till et Grændse vidne melle/m ovenbe:te Skifter, derimod Kiendes i lige maade for Rett og billigt at de 2de Gloppe som er paaberaabt og af os ere Casserede skall være aldeeles Ugyltig og af ingen Verdj,

1723: 211b

1723:

som de der ere icke af Rettens Middell efter Loven indRetted mend af Skarns!! Menische huggen hvem det og være maa som det har giort, I det øfrige som det og befindes at det Quærn huus Knud Mit Fenne tilhørende og med Lof og Villie af denne Gaards opsiddere er bleve/n opbyggt og været i mange aar bestaaende, det og icke Kand vere Citanten til nogen skade der det staaer saaso/m der gaaes hvercken over hands Ager eller bøe saa beholder Knud Fenne det fremdeeles som en forleening paa Grunden bestaaende till sin Nøtte og brug saa lunge hand Lever, og hans efterkommer dog med samme forlof af dem som da denne Gaard maatte eye eller besidde, mens aldeeles ingen Rætt og Eyendom udj dend Quærn Elv som Kommer oven fra og løber i Groen saaso/m dend Gaard mellem Sven Fennes Eyendom og Eign, hvad sig denne Forretnings Møye og arbeide vedgaar saa efter Kongl: Allernaadigste Reglement til Sornskriveren 5 Rd:, {og} derforuden till Loug Rættes Mændene hver 2 mrk: samt Lænds Mande/n 3 mrk: og som det er till begge Parters nytte og Fordeel samt lige deeltigt udj deres paastand og formeening, saa Kiendes og dømmes at de begge {begge} betaler half deelen af becostningerne som melt og er tilsam/men 7 Rd: 3 s:, derforuden denne Forretnings beskrivelse med det Stempletpapir naar dend forlanges, Altsammen som foreskrevet staaer at holdes efterKommens og fuldbyrdes af \begge Parterne/ Sven og Knud

under Lovens bydende og desen videre Medfart, Till bekræftelse under haand og vores
hostrøgte Signeter Actum Anno Die et Loco ut superius,

1723: 212

1723:

Anno 1723 dend 19de Junj var Rættens forhandling paa dend Gaard Møen udj Bøer Otting
paa Woss beliggende, medVærende efterskrefne Eedsorne Loug Rættens Mænd af Kongl:
May:ts Foged Sr: Jens Lem opnefnte, naufnlig Godschalck Fiose, Niels Wennie, Johannes
Lofthuus, Elling Øfsthuus, Iver Biørcke og Torbiørn Neder Quitne, udinden en Aastæds
Forretning,

Paa hvilcken tid og Stæd Sr: Hendrich Miltzou war tilstæde som hafde Stefnt Niels Spilden,
Eyere till samme Gaard Møen for Hugster udj en Tey Pottelied kalded til fælles med dend
Gaard Schierven Meere end hans Lod paaKomme kunde, og derfor at faa samme Tey udj
Skou og Marck Louglig Steent og Reent, saavit bemelte Miltzous tilhørende Gaard
Scheerven maatte tilkomme, item hafde og ladet i Rætte Kalde sin Leylending Stephen
formedelst hand til Upligt skulle have hugget udj samme Gaards ande/n

1723: 212b

1723:

underliggende Skouv meere endsom end!! (en) Leylending efter Loven war tilladt,

De Jndstefnte Parter ware tilstæde som tilstoed Varselen,

Hvorefter Wj begave os udj samtlige deres overværelse samt og hos værende Lænds
Manden, og da Vj hendkom till dend ommelte samEyende Tey forrefant Vj de 2de Mænd Jon
og Anders Hylden som og ware warslede saasom deres Eign derimod Støder, og da blef os
andvist en Stor bæck eller liden Elv Kaldes Horwollen som løber om samme Tey og Gaar
udj Nord Ost dend Vj følgede hvor og et Gierde vedstaaer som de 2de Gaarder Scherven og
Møen paa deres Egen Grund holder, der oven for ved en fra Fieldet tvers ned løbende Fos
Gilsætte Fosen Kaldet Hugde Vi dend 1ste Gloppe Fose Gloppe Kaldet paa dend Syndre
Side Viser lige op i dend 2den paa Østre Side af bemelte bæck Kaldet Varnutte Gloppe,
siden der fra udj dend 3die Huggen og under Var nutten, derfra er dend 4de øverst i bemelte
Varnutt og Viser op øverst i Fieldet, derfra gaar det i Saatter Fieldet Væst efter, hvor Vj
forrefant en Gammel forfalden Marke [Steen],

1723: 213

1723:

som med en Gloppe i huggen blef fornyed og ved Stuer Jord toften Kaldet saasom der strax
neden for siufntes at have staaed en gamell Støhl, og der neden under ligger dise begge Jorder
Møen og Scheervens Sæl eller Støhle som de haver tilsammen, Videre fra dette ovenbe:te
Marke skiæll Gaar lige frem og udj dend 5te af os hugne Gloppe i Kløf Steenen Kaldet, derfra
viser dend udj en atter befundne og \af os/ fornyed Markesteen Kaldet Gamle Kubben, dend
viser til og fra sig udj Graa Skalle Steenen Kaldet hvor Wj hugde dend 6te Gloppe, derfra
dend 7de Gloppe udj Winnie Knulten hvor en Tey Gaarden Winnie tilkommende anstøder,
og Møens hiemme Mark og Løber tilsamme/n, Dend 8 Gloppe der ned efter er udj Blick
(...?)gen, hvilcke/n siden Viser till Ende bytted, (hvor?) Elven ovenmelte Hor wolle/n Gaar,
og en Steen er som Kaldet Henge Steene/n der strax ovenfor er dend 9de Gloppe Henge

Gloppen Kaldet, saa at dise Mærker saaledes Gaar op og oven omkring side/n neder efter samme Fælles Tey,

Siden blef denne Tey till Skiæll og Skifte mellem Møen og Schierven igien deelet saaledes,

1723: 213b

1723:

Fra denne sidste Gloppe og Ende bytted langs wed Elven udj Nordost blef nedsatt en Markesteen med sine 2de Vidner, denne Viser op udj dend 1ste Gloppe i Birke Hougen Kaldet, derfra til dend 2den Markesteen i Kull hougen, Atter op udj dend 2de/n Gloppe Kaldet Gro Gloppe/n, saaso/m en Grou der nedløber som dog mest/en war Tøy!! (Tør?), fra denne udj dend 3de og Blekkedals Gloppen Kaldet, som viser fra sig op igie/n i Fieldet till Graaskalle Gloppe/n udj en lige Line Væste/n for og øverst udj 3de smaa Snee fonner, Denne Tey saaledes nede/n fra og op Gaaende som derforude/n Grændser till Møens Skou og Mark, som er uden for skall følge bemelte Gaard Møen, Mend dend Anden deel og Tey som Tager sin begyndelse nede/n ved Horwollen fra dend første Marke Sten og alt ud efter udj Nord(...?) som og hvad Mit udj og igien op udj Fieldet (...?)ckende tilkommer Gaarden Scherven og (...?) til Skillmise for Sætter Marken og Støhls (bei?)terne atter hvor Ende bytted er ved Elve/n udj en Houg hugged en Gloppe Kaldet Øye Træ Gloppen under Blum backen, derfra bent op i Synder er dend 2den paa den Væstre side af Tver Fosen, hvilcken Viser lige op Højest i Fieldet udj Middags Skarret Kaldet i Line med de der oven for værende MarKie schiel tilfor/n benefnt, og hvad som \Norde/n / for dise til Fields Gaarde Mærker er belliggende Runt om Støhlen bliver begge dise Gaarder till Sambeede og Fællig,

1723: 214

1723:

Derefter blef af oss Skouve/n besigtet og forrefandt Vj En deel Gamle og en deel nye Stuer Half femte tylt, hvorom Steffen Scherven med Niels Spilden forklarede at de 3 tylder er gaaen till Sætter Husernes opbyggelse som og befindes saaledes, 4re Stuer Hafde Wiching Øyre som en MedEyer ladet hugge, og 3 Stuer hvorwed udvises af de hos liggende træer at deraf var hugge/n till Staver som de iche Viste hvem hugget hafde, item de øfrige 11 stuver Kunde til deels være hugge/n till husbehof og deels nogle deraf deres Grander ved Lof hafde Hugget til bugne Stocker,

Som dette var forretted saa paastoed Citanten at Schiervens Skou af os maatte blive besigtet, mens efter at dagen meste/n begynte at helle saa at tide/n dertill var for Knap og i Morge/n er Søndage/n Kunde det iche denne sinde Skee,

Citanten formeente at Leylendingen dog iche uden Eyerens Minde burde give noge/n forlof, og hvad Wiching Øyre andgaar iligemaade saaso/m dend deel hand udj Scherven Eyede war uden bøxell, hendstillede det ellers udj Rettens Skiøn som og denne foraarsagede Process omkostning, og Reserverede sig sin paastand end anden tid andg:de Schervens Skous besigtelse,

Som inge/n af Parterne hafde Videre saa blef

Kient Dømt og Afsagd,

Forrefindende og af os i dag Louglig nedsatte Skiælsteene og forrettede Gloppe Stadfæstes i alle

1723: 214b

1723:

i allemaader at blive herefter till Skiælne og Skifte mellem de fornefnte Gaarder Scherven og Møens forhend hafte som Eyende tey saa at dend nu saaledes af os er udskifted og Loulig Siufned og Grandsched, og beholder da hver af dise Gaarder udj Skou og Mark sin udskiftede Tey alt som forhend forklared, Mend deres Sætter Mark og Field Støll bliver dennem herefter Samfællig till beete og brendweed saavit uden og Norden for de Mærker Gaar som tager sin begyndelse ved Øye træ Gloppe/n alt op udj Fieldet efter de nedsatte og hugne Mærker, dog forrefindes hvad deres Sambeete andgaar efter Loven at møde horn mod horn og Kløf mod Kløf, hvad Sig Skou hugsteren angaaer udj desen nu fra hindanden udskiftede Teyer saa fri Kiendes de Jndstefnte derfor noget at betale saaso/m Største deelen er Kom/men till Støhlens nytte og ellers Husernes forbedring, Skulle nogen præntention være paa Wiching Øyre som iche hertil er Stefnt Kand det Loulig Søges, og som Schervens Skou icke Kunde for tidens Korthed denne gang eftersees og besigtes, udsettes samme Forretning till en Anden beleylig tid og ny warsell efter Loven, J det øfrige for denne Forretnings bekostning saaso/m Citanten har haft føye og aarsag dend at paaEske, og det er for de Jndstefntes beste Kiendes for

1723: 215

1723:

for!! billigt at Niels Spilde/n betaler af de paaløbende Omkostninger 2 Rd: 4 mrk: 8 s: og Stephen Scherven 4 Rd: {4 mrk:} 8 s:, som deraf er till hver Loug Rættes Mand 2 mrk: og till Sornskrivere/n i følge af det Kongl: Reglement 4 Rd: 5 mrk:, alt saaledes et efter andet at holde efterKommens og udredes under adfærd efter Love/n,

Siste sak i denne tingboka er ei eighedomstrette den 19 juni 1723. Resten av året kjem i neste tingbok, som startar med vårtinget for Vangen/Voss den 3 juni 1723.